

NATIONAL LIBRARY OF MEDICINE
Bethesda, Maryland

N° 788. to .

6705

sectio 1^a 1

De medicamentis exo- ticis ex vege- tabilibus familia Caput 1^m

De radicibus

Acorus verus seu calamus aroma-
ticus **offic. B. P.** radix est longa oligue-
robro geniculata, digitum crassa, ^{non pulch. ipsa} _{foris}
ex flavo rufescens intus alba fangosa, sapore
acri amaroque aromatico
non mediuorem olei essentialis copiam distil-
latione et non nihil spiritus volatilis urinari
Dioscorides acoro vim calefaciendi tribuit
commendat ad ventriculum roborandum
flatibus discutiendos menses mouendos ad
equinum spiritum motum adaugendum
et alexipharmacum existimat.
in subtilia a gr. XII ad 3B in infus ad 3II
¶ rad. aior pul. gr. XV. heleni gr. X
ambros gr. III. sacch. candi 3I f. pul
in ventriculi debilitate vel cum syr. cid. vel
menth. q. s. f. bol.
¶ rad. aior. per taleol. sect. 3II infus in vini
generosi vel in aq. tepid 3VI ad appetitum do-
loris colic. flatus, et ad morbi chylis, et ad flat.
radices ad catharos crescit in humidis locis lithuandis
hircinis. non non Belgica et anglice.
condita mellane magnitud. ad stomachi robur. et appetitum
auctum magis inuicem subtilis

² *Angelica imperatoria* ^{sativa}
Cia dicta J. r. b. tribus digitis crassa
radix, multum fibrata, foris nigricans, in
grosa, intus albo, molli succosa, aeris
anara, et aroma maximam spirans
ex rad. $\text{℥} \text{iiii}$. $\text{℥} \text{xiv}$ dest. produunt phl.
urinos $\text{℥} \text{x}$. phl. acid. $\text{℥} \text{iii}$. $\text{℥} \text{vi}$ oli
tum essent. tum crassior $\text{℥} \text{i}$ cup. moth. $\text{℥} \text{viii}$
ex quo sal lixiviosi mere alcha $\text{℥} \text{iii}$ gr. $\text{℥} \text{iiii}$
terr. insip. $\text{℥} \text{vi}$ gr. xii . hinc patet con
stare ex sale ad ammoniacum accedente
cum oleo non mediocri et exig. terr.
Stomachica, cord, sudrif. vulner. alexiph.
radix et semen anteponebat coctis phl
pro preservatione pestis indicis aceto
malesatas marib. admovent aut sub liquam
tenent aut acetum bibunt jejuni, et radicum
pulveratam verbis inspergunt
 ℥ rad. angel. pul. ℥ hauiat oegor de vini
generon ^{cyatho}
 ℥ rad. angel. pulv. Theriac veter. $\text{℥} \text{i}$ aq
cardui benedicti. vel angel. proproinet peste
laboranti et sterchi singulo b. hor. ad sudore
cum saccharo condita ad quos ois thorauit
et pulmonum affectus frigidos, et ad potentem
ond halitum. radix sicca affectus ex bo
hemia ex alpiis et pyreneis, et arvenis

Anthora inter acanthon specio³

a Tournes. rad. uno pollice crass. habens
modo turbin modo oblong. cyperi vel
orchidis fere siml. fibrata foris fusca intus
alba gustu amara et gulam constringens
Fraeta siccata contumax friabilis tn.
commendatur contra utriumque venenosorum
morum in febribus malignis petechialit
et ipsa peste. ad vermes necandos et inter
tinorum humina sedanda

Plinius et J. Bauhin suspectum habet et
vehementer purgare assent
tn praecurrit felicitate a 3i ad 3i sub
fina boli. tennes et glutinosos humores
attenuat sale acri et subtilissimo quo pullet

Aristolochia rotunda radix habet

solida triboz uncis crassa sabrotunda
vagosa nonnullis fibris stipata foris
fusca intus pallide lutea, cortice crasso
acris aromatica et tristi amaroque linguam
affricans elizab non pulverulenta dum
saugit

Aristolochia longo differt forma

Aristolochia clematidis cuius radix
longa late recurva calami scriptoris crassi
Aristolochia tenuis vel pistorlochis affe
radiculis tenuis in apud collect.

4 Aristolochiarum radices multum olei
et terre præbent nullum salum volatilem
concretum, paulatim spiritus. urinos. phleg.
acidum uberrim. radicum succus crassum
caeruleum ^{seu} hali proprii succo tinctum rubro
colore infuit unde liquet aristolochia
virtutem pendere a sale quodam essentiali
opposito ex terra sale auro plus quam
saturata cum sale armoniaco exig. et mul
sulphure juncta
Aristolochia resurde et longa pre
queatissimus usus disrumpit atterunt
aperiunt cum modica abstentione
rotunda tenuiorum pitium exstirpare et
efficacior itaq ubi opus est modica abster
tionis. longa in carnum exulcerationibus et
pomentationibus uteri
omnes sunt cephalice. thoracica uterina
valuarice alexipharmace in cathari
in affectibus pectoris a crassis humor. infla
tib. doloribus colicis. in obstructionibus lencis
uteri in leucorrhoeis et nimium suppreffione
in ruptis ubi sanguinis grumi solvendi et
in asthmate scorbuto ad hauriendam mu
cilaginem resolvendam Hoffmannus
ad præcavendam phthisim seu pulmonum
exulcerationem quæ hæmoptoem cum
hæsi subsequi solet sic præscribit

^{fol}
℞ arist. long. in aq. flor. hussol. ℥ii 5.
in pul. per noct. 1° die folium unum.
2° fol. duo 3° trita, usq. ad 7^{ca} et s. et
nando ad unum.

catenari in h'vian' ulcent' solus arist. long
pulvis in aq. veronice. decoctus

vel in vino decoctus ad genitalium alicui
intra ne raro nisi in subit. et ematib.
et forma boli a ℥i ad ℥ii

℞ arist. rot. ℥iiii cinnam. ℥i croci
cum syri artemisio f. opi. doli ℥i
q^o quavis hora sumenda ad lactis pro
vocanda

℞ rad. altheae. bryon. aristol long. et
rot. a ℥ii fol. mercur. artemis subit.
a m. i. flor. chamaemel meliloti
tanacet. a p i et hunde et hunde ut
actis est decoq. in aq. font. s. q. et
in sacculis ventri inferiori et prudendo
admoveantur. i. alactior. suppressione
Ex gallia narbonensi et gallo provincia
affectus

6 **Beben** aeburn sub jaceo
orientalis nominat. s. v. h. fructu lignea
sua rudies longae digiti crassitie sicut
bato contractae et corrugatae carnosae
pulis cineris in his pallidae odoratae
acuta linguam et fauces ferientes
Beben rubr. infracta nobis affertur
halles latim secta jalapii ad instar
utro subacta.

corroborat epus pingue efficit semen
auget confert tremori raris utusus

Butia Pareira brava officin.
rad. lignosa dura confecta suis suis
rudis variis rugis tum longis tum circa
laribus circum septa thymelaeae radices
inter, in his obare flavescens variis fibris
lignosis quasi intertexta modora subamara
cum quadam dulcedine glycyrrhizae simil
digiti qd interdum bractei infantis crassitie
in his sumpta diarrhoeam dysenteriam
gonorrhoea. fluxum alb. haemopt. et hoc
moraxias quasumq. sistit. plurimiden
et sanguinem tum in his tum ceteris cata
plasmatis sua sanat. venenis hinc
sumptis medetur sed praesertim ad ve
phuricum dolorem urinae suppressionem
Lusitani ex brasiliana afferunt.

mucosam ac tenacem lympham
attenuat et resolvit huius energiam
in calculis et ulceribus renum et vix
non semel probaverunt dum exstantes
vix urinam mucosam et puulentem
exeruebant

in aliis coarctationib. a sero tenaci et
viscido in asthma humorali, in
intero felicissime. in gonorrhoea quoque
ad ulcus abstergendum et consolidandum
cum balsamo copāivae conjuncta
dosis a gr XII ad ʒB in rub. et
ad ʒII vel III indeocto.

ʒ rad. butirae contus. ʒII Bull. in aq
com. ʒXXXIV redigatur ad XVI
fiat coluti. in tres doses calide exhiben
cum humillo sacch. sicut the. interponit
horadimidis. in nephr. urth. suppres
in ictero. in asth. humorali

ʒ rad. but. tenuit. sect ʒI Bull. in aq.
cyatho uno bulliat leviter hauriat cum
sacch. vel syr. de ʒ rad. mane jejuno
sterech per octiduum singulis renit ad
calculum provocandum vel
ʒ rad. but. pulv. ʒI Balsam. copa ips. ʒ. bol
ʒ rad. but. gr. XVIII. panacea mercurial
gr X syr. heder. tenuit. Balsam copa qd p
cavendum ne nimis adosi ne ardorem rembus ciat

Carlina

^{albas}
 (hanscolbon officii. radix pulvis unius
 vel alterius longitudine; pollicant emendata
 prois pisa, superius velut anora et p. a
 mimulata in his albidis sapore acris aromati-
 co non ingratis odore fraganti ex alpinis
 et pyrenæis affructu

ejus acris satis dubius alii alexister
 alii venenat dicunt hoffman dicit vo-
 lumine movere pulvis ad 3i in hausta
 vini generosi

Cassumuniar cassumunar
 anglorum radix est tuberosa ad proliem
 amplius crassa in tubculos transversa sub
 superficiei circulis ut in galanga quasi
 geniculatis notata foris cinerea in his
 flavescens. ex odore fragrantis et sapore
 acris pinguis aromatis conjicere licet
 huic radici inesse salem volatilem oleo
 sum aromaticum. nervos firmat, ventri-
 culum corroborat. in apoplexiâ epilepsia
 vertigine multo convulsis tremore hys-
 terica passione hypochondriaci in sub-
 a 3ß ad 3℔ pariter hacham cum spiritu
 vini ad gutt xx vel xxx extracta ad gr. xv
 Angli ex india orientali afferunt et vires
 summopere prædicant

China seu schinna gal squino²
china radix duplex orientalis et occidentalis
china orientalis crassa abundinacea
geniculata ponderosa liquora tuberculis
inæqualibus rotunda ex fusco rubente
rictus ex candido rubescente, aligda non
nihil resinosa. sapore dum est rrica
herishi leviter astringente minus vero acris
et subpingui. In simula asperatissima longitudo 12. fere
residetur in olea succo exuta fungosa
levis et cariosa
terrarium est paritum. natum resolvere hu
mores et sudores movere in eis qui vel a
nature vel usu puto gressum. medium pui
disponit hunc. quodiam sentit utile esse ad
paralyses hemores articulum dolores
sciatiam, podagram humores scurhoros
idem. scriptum. ventricul. in balneo
in octavo capite dolori vesice et venum
in octavo. hemieranie humis humore
bus, ichero fabi bus diatribus evanescit
tandem spissatos humores resolvit et alterat
et ad morbos venereos antidotus optima
24. rad. chin. in balneo concis 31. aqua 14. VI
sten in olla obturata 24. hor. dein leni
siq. ad medium coquantur. 14. 24. deo b

colidi cypro pinguat catibetis sapientis
 ventricul et dicitur bechi horis apertis
 argu in bechi pinguat et ad duas horas
 sudet. hic modus 30 dieb. chinis nulli
 purgatione intermixta cypro in celari vena
 puit. postea regurgat dieb. citis bonis
 et vini loro sume taleslar jam delectur
 in uindicta puitur. ¶ infunde per hoc 24
 in ¶ VII et deim ut prius ad media coquit
 venum hodie primum puitur a pda habet
 et hydragiro longe infusa
 raro nunc sola unus, ut sed cum sarm
 panilla grajoro et castorei in subitua a ¶
 ad ¶ III in decocto a ¶ ad ¶ III
 ¶ rad chin. taleol. ¶ III rad. susepar
 ¶ II ligni sancti ¶ III liqui raro et coctur
 ¶ VI. infund. uilid. per 24 hor. in eq
 ¶ VII postea coq. ad ¶ III ¶ III ¶ III
 sub finem add. lign. sarsaf. ¶ III colat
 hancat q vel ¶ III equaliter de die vel ad
 solum pro potu solito
 ad versus catharros actiactos, ditor et
 morbor venenos
 ¶ rad chi. ¶ II rad subsepim. lign. grai. a ¶ III
 liquor. or. vhei elect. glycirh. a ¶ III polyper

querni rotas. rubr. a 3te sem. cortic. 3ⁱⁱ
 cristall. min. 33 in fund. tepid. ch. q. q. txx
 per 2 q. hor. ch. q. ad q. p. h. diu.

de coct. ab igne smol. ad malum extremum
 taleolat sectum. per p. am. hui. in. refusa
 hauriat t. ii singl. dieb. per 3° hebdom
 contra rheumat. incho. dolor. podag.
 cathecticos affectus et morbos venerari.

China occidentalis. vel sparsa
oblonga nodosa. ab orientali differt
colore magis rufa vel nigrescente intus
magis rubescente. viribus inferior.

Contragerva sive dra kena
officin. radix incana unam longa
semi unam crassa in nodis et inaequa
lia capite exuberans dura foris rugi
cans vel rufa rugosa fibris tenuibus
hinc et inde intus pallido sapore nonnull
astringente amari. cum tenui et suavi quada
ammonia odore aromatico levi
hispioni afferunt ea mexicanis et peruvian
ianctis
sudorifica et alexipharmaca. stoma
cha digestiva tuncminativa febris magis
sole stabilis reo. arom. et terrecipit. ignis

2℥ rad. chayer pulv. 3℔ margaritar
 pp. et cc philipph. pp. ana ℥1 cum
 ay. meli aut cardu. Benedic. sumat
 oger in alui profluvio incipientibus
 morib. vel
 4 rad. chayer. 3℔ santal rad. 3℔
 infus. in vin albi. 3℔ colatura cognac
 2℔ raur. cc. 3℔ coq in ay. cons. q. s.
 ad 4℔ sub fin. add. rad. contray. corbu
 3℔ coccinillae 3℔ frut. colut. add
 ay. cinnam. 3℔ 3℔ syr. caryophyl hat
 3℔ hauser. deust. in crutuli et
 morib. - dosi in sublt. ad 3℔. deust. 3℔

Costus huiusmodi recensentur ara
 bicus scilicet indicus et syriacus
 nunc solus cortex arabicus rufus oblongus
 in frusta pollice crassa terda poroni
 dura sed friabilia, non pith resinosa
 albicania ex cinereo flavoventia saporem
 aut aromatico et amarauste odore
 fragante ad inodori vel oloam aurocente
 in nemoribus malabarice braxile et surinam
 humores attenuat et dioidit expecto
 cephalic et uteri diuresim et diaphorem
 movet dosi in sublt. 3℔ infus. 3℔ ad 3℔

Curcuma sonchifolia

longa una altera rotunda

linga scitorea maritima, si souchet ou
safran des indés. rad. oblonga parva
tuberosa, nodosa colore flavo seu
croceo. liquores flavo tingens. sapore
acri sub amariante odore non ingrato
ad Zingiberis aced.

inter carnivoris species hauritur et
consuit hauritur.

sale pleurovalatili cum sale salso cum
viscido et terestrib. p. 100 applicati

prostantissima ad pulmonum jecoris
Acidis mezentarii et uteri obstructions
resolvendas. Faciemis menstrua provocat
et parum. sed imprimis specifi-
ca utero in rob. a 2R ad 3i. Turp. 3ii

24 curcu. pul. 33 croci gr v rad. val CC
 fixati gr x syr de ch rad. apur. vel. arthem
 f. bol. in ichero. uteri obstruit. mens. supp

4. Fens & marsh. 3.3. highest water. 3.11.

thei p^{ro}st. civi. a. 33 c^{on}serva^{re} ch^{ar}it^{at}e, may

31. *symplocar. p. l. f. op. 1000* 311 *61000*
indio in icho

24 rad mva. 3B croci gr XX i ha bar. 311

in part in viti gener. § XII par. hor. XII p. 101
in part in viti gener. § XII par. hor. XII p. 101
ab h. d. o. v. t. l. b. s.

Cyperus 2 p^{tes} longus et robustus,
 longus officii. souchet long. rad. long.
 tenuis nodosa geniculata contorta frach
 contumax. p^{ris} subnigra int^{us} albican
 super. survis subavis aromaticis. odori
 fragrantis ad nardum accedentis
 in gallo provincia et narbonensi nasch
 sale volatile oleoso aromatico viscidis
 p^{his} et terribilib. involut
 attenuant. incidunt obstructions apertus
 urinas menses q^{ue} ducunt stomachica
 in effectibus pectoris hussiculis ori, et
 vesicae ulcera exsiccant et consolida^{nt}
 rad. pul. cum spica lavendulae ad 3i
 optime fetum expellit et secundinas
 im. subit. ad 3i infus a 3ii ad 3i
 recentes minus calefaciunt quam sicce.
 semen cyperi cum oxya comestum hiebiat.
 4 rad. cypr. long. galangae. sumulat
 absynthii a 3i sacch. alb. 3ii. olei umma
 mura. gutt v p^{er} pul. cypr. 3i mane
 ieiun. gel ante postum
 radices aceti maturate exsiccate et pul
 verate pro odorantibus apud aromaticos
 venduntur

Dictamnus albus seu ¹⁵

fraxinella differt a dictamni cretici sty-
ribus et foliis.

haec radix antiquis ignota

radicis cortex crassiusculus candidus

apertis et nervo inundatus curmulo in

modum inuolutus sapore subamaro

cum obscura acedine odore fragrantis-

simum recens. colitur in herbariis. Agallio narbo

ex his pendet ab oleo essentiali subtili

℥i ℥iv phleg. audi odorati ℥viii sal

concreti gr. xx olei fœtid ℥iii ℥iiii sal

alcali fixi ℥v terr. dam. ℥iib ex ℥v

Cardiaca uterina alexipharmaca

sadusica enenses movent vermes necat

nos non ut epilepticam dosis a ℥β ad

℥iii in rubi. in infus ℥i

℥ dict. alb. pulv. ℥i syr. de abrynth

℥ bol. ad vermes

℥ rad. franchet. pulv ℥ii sumat ex vino

moraco, ad secundinas et propter uteri regis

de cocto ejusdem radicis et pl. phleg.

Doronicum radia hirsuta
 ex variis gemulis articulata internodiis
 dicta sicut externe flavescentia inter
 albicantia sapore subdulci viscido cum
 quidam stypticitate et alpebre affatu
 ejus usus dubius tñ dicunt sudorifica
 diuretica et . . . . . interdum vomitonda
 a pueris usq. ad 2
 pulv. et . . . . . effluent fol. studio parth.

Galaga major et minor
 Galanga minor officii radia hiber. nodo
 gemul. internodiis reflexa in eumordidiora
 fons cinchi dura minimum dig. hum. grand
 foris colore fusco intus subrubro odore as
 matico fragrans sapore acri aromati
 subasari, pungente fruces exurenti
 in fusta parva affatu ex china et india
 galanga major pollicum, vel 2 exassa
 odore et sapore debiliore intus pallido colore
 sale volatili oleoso aromatico proleat
 stomachica cephalica cardiaca uterina
 in vertigine Equam singular. induit
 a prava ciborum coctione. flatus diuulsi
 colici distonib. menses provocat
 in melancholia hypochondriaci nocet ut
 et alia stomachica calida

dris a gr. XV. ad ℥℥ in subltu¹⁷
infus. a ℥℥ ad ℥℥ in aqua vel sive
cum medicam^{ti} purgantib^{us} miscehu ad
eorum vim temperandam

℥ galangae rad. minor. 3 rad. peron mai
pulv. sacch. cand. a ℥℥ misce spul
in vertigine a ventriculi conditate

℥ galang minor minutim concise ℥℥
infusud. in vini gene ℥vi cum sacchar
vel syr uijulibet q. s. sumat seger
in cordis palpitatione pulv. galan. cum
succi plantagi vel vini austeri q. s. in
massam super pectum coctiacum regioni
cordis

Gentiana offic. rad. pedem.

long. pollicem i.^m crasso multitudine fun
gosa foris fusca intus ex flavo infuscescens
sapore intenso amaro. ex alpidibus py
ren. armenia.

magnum olei copiam multum terrea et
phleg. audi, pr arum spiritibus urinosi
vires referendae suat ad silem aurium
firmastringente et sulphure saturatum
Calapicium siccas abstergeat alexiteris
valneraria febr fuga. in morbo canis
rabiidi. coctionem parat. et ubi fastidium tollit

18 Dioscorides in morbo canis rabidi eam
prescribit cum cancorum placiat. cinibus
permittit. et vino potum et pulvis cum theri-
aca vulnere imponit sed longe tutius est
vulnere dum morbo recensit scalpellique
delatato ignem admoveere. Dosis a ʒss ad ʒii
ʒ gentian. minutim concisa ʒss sumuntur
contaus. min. Ror chamamel. a. p. 1
sem. cardus bene; ʒi coq. in aq. p. q. ʒ
ad ʒiiii erit decoctum amarum albesans
sumatur per octiduum se juno ad vixendum
obstructiones ventriculi robore et vermes
nec adol. laxativum efficit add. ʒi p. sem.

Glycyrrhiza, liquoritia radix
longa sarmentosa digiti crassitie; color
foris cineraceo vel infusente intus luteo
sapore dulci catu spissum Italia gallica non
bonum et quicquid
humores salsos et acres haurit et quicquid
incassat hauri et pectoris vitiis mederi
in renem et vesicæ utculo confect et do-
lor mitigat
ʒʒ hordei integr. a sordib. expur. in ʒ coq
in aq. can. ʒ ʒv ad consumptionem ʒ
add. glycyrrh. rasam contus. in planta di. ʒi
bulliant ad despumationem p. h. pro potu ordi

℞ rad. gram. fragus. a ʒi liqui. ror¹⁹
corbi. ʒii bull. in aq. ℥i v ad ʒi unum, hinc
f. pt. apocynus.

Succus albus a quibdam effectio rebecha
℞ glycy. ireos fl. in pul. a ʒvi. amyli
ʒii sacch. alb. pul. ʒi unil. gum. tragacanth
in aq. fl. aurant. q. s. f. pasta sub m. in umbra sic.
succus liquiritiae niger

℞ extract. liqui. sacch. pul. a ℥ii. gum
arab. solut. ʒi unil. gum. tragac. in aq. fl.
aurant. extac. ʒi ʒi ʒi m. in. et pauli form. in aq.
succus liquiritiae Blesensis

℞ gum. arab. crassiuscule h. ℥vi sacch
℥iii glycy. sic. vasoe et chore ℥ii infunde
glycy. per xxiv hor. in aq. fl. ℥xxx
colaturam divide in 3. in 2. dissol. igne
leno gum. arab. h. p. h. h. cum ʒi h. h.
add. sub fl. sacch. coq. ad emplastrum consist.
et immo agitando ut caudicibus fiat.

Helleborus albus sive veratrum offi
rad. oblong. tuber. pollice crass. f. in f. f. f.
inter alba f. f. f. albi stipatu sapore acri
sub amariante sub asthia. ingrato et nauseoso
helleborum nigrum. rad. tuber. nodo. ex
capite numerosae fibrae. h. in. y. rae inter alba
odore. recens. v. et h. h.

ex rad. helle. albi. analys. dignissima
 spiritus saporis acerrimi qui meras salin
 solutionem coagulat. dein liquorem acidus et
 currens tum sal vol. currit. et oleum est
 3^a pars terra. ejus lincturam chartae
 sub coraleae ejus infusum magis aridum efficit
 ejus vis cathartica neq. acida neq. acri
 neq. sulphurea separatim tribuenda sed
 omnib. naturaliter commisti
 ubiq. rad. vehementer evacuant, magna
 vi, exiguâ q. tate humores p. h. impati
 et tenaciores educunt
 alvum purgat vomitu. vi et molestias sumu
 hodie non usurpat ob sepe h. s.
 stercutationes valentim. exstat in aff. sopor
 sonitui adinota alvum vehement. movent
 in sub. a gr. XV. ad 3II in decocto a
 3I ad 3II. sed saepius helle. nig. entia
 prodest. cum aqua pluri. a gr. XII ad 3B
 prodest nigri purg. insanien. mania.
 melanch. comitiali morbo. padagra. apople
 paraly, hysteri. elephantiaei. quod. p. h.
 omnium quos atra bilis et melanch. molestat
 dr alterare humores et resolvere lentores

externe lichenas; pro ras leyma 2ⁱ
ad huc it in simlam cultum in ita
cultum 2° ut 3° diebus soluit
per cum cautione adhibenda
2/ f. br. ar. verat. nig. casar. 3/ in ita in
lacti peruenti 3/ vi coq. lenda in punde
per noctem. cap. mane
2/ hell. nig. capill. 3/ de coq. in q. plus
3/ III ad 3^a colatu. add. mell. opt. despon
3/ II. cap. cochlear 1^a cum junculo pingui
alternis dieb in maris.
2/ extract. hell. gr. XV. aquit. alb. succini
pp. a gr XII crem. tartar. gr XX
M. f. bol. rium S. q. medul. cass.
2/ extr. hell. nig. 3/ crem. tart 3/ B
miva seu pulpos cydon q. f. f. bol
2/ extr. hell. 3/ crem. tart 3/ B
melius corrigir crem. tartar. sol. prael
hamani. oxymelit et succo cydon.
quam aromaticis
pulvis pyrenici et arvenis montibus

Hermodactyli rad. dura tubu-
 rigena seu corvis dimidiatu pedum gerans
 cum sulco a basi ad inferiorem foris
 rufescens intus candida subtilia farinacea
 sapore viscido viscido subacri, polle crassa
 disquis a colchici rad. thm. sapore color
 et duritie et inter colchicos atournet.
 conum vis a sulphure et sale arsenici
 cum paucis tactis spureis. pendet
 Siccati puluerem crassam viscidam ab
 articulis trahunt. purgant debiles
 arthriticonum velut paracelu. mendum
 et dicunt post biduum eos. unus omnis
 rheumat. cohibet
 in subit. a 3ß ad 3ii infus. 3i
 cum stomacho iunior molesti flatus pigrit
 iis aduise Zingib. cinnam. rosa.
 4 hermo. pul 3i aqua. alb. q. x cinnam
 3i conser. rosae. q. s. in fol. in arthritide
 4 hermo. pulv. 3ß alo. diagry. 4ß
 Zingib 3i cum mell. rosa. f. mas. cap.
 doris 3i
 4 hermo. cont. 3ß fol. sem 3ii cinn 3i
 infund. in vin. alb. per noct. cap. mane

Talapa. ind. oblong. herb. crass.
 densa. in talcol. transvers. gravis. pro
 nigric. intus fusca vel cinere. resinosa
 fractu contumax sapore non nihil acri
 et nausoso. plurimum facile capit
 a Talapa. novae hispa. oppid. unde apert
 abundat sale acri uberrimo acido
 praecioni cum sulphure et terra partib
 eximium purgans in subit. a gr XII
 ad 31

non convenit in febribus acutis nec stib
 et calidis tperantib i
 verum in hydropse et cachexia propinqua
 sed attente. plurima corpora humida vident
 ut spumantes. et siccitate humen rigescunt
 acida vim cathartici minuant sed den
 beri potest dosim minuendo
 aromatica et pessima cathartica
 tperantia, in vinisbus institutionem cathar
 ticis salutariorum suscitando phlegmone
 quae ab eo excitata in hilem reddant cum
 sope inflammationem accendant et humorum
 evacuationem intubeant
 itaq in genere purgantia conveniunt dosi
 et sufficienti liquoris copia diluta

24 jalappa in illa indiget preparatione, nisi
gylate terreo catendunt saligne et rubra
ritus

24 pul. jalap. gr XX infund per noct
in vini alb. 3 vi mane trahendum et agita

24 jalap. pul. 3i syr. fl. persi. q. s. in f. bol.

24 pul. jal. gr XVIII. sub dat. bolsahæ 3ß
toss. flor. aurant. q. s. f. bol

24 rhei. pul. 3 jalap. pul. gr XII aquil
alb. gr X syr. reg. sapor. q. s. inf. bol

Imperatoria rad. oblon. polli
crass. rugosa quasi cincta et geniculata
fibrata foris fusca, intus alba, sapore
acerrimo calefaciente odore fragrantia
medicamentosa alpiribus et pyreneis. cum
angelicâ odore fragrantiori acutioris gustu
et viriditate cernitur

Alexipharmaca sudorifica flaque diuini
mentis mouet. virosus stultis et frig
aret. ciborum coctionem mouet obstructa
aperit asthmatici et anhelosi prodest
in iudam triacem pichitum in iudendo
hydroptem et quatuor et diuturnus febris
sanat. in catharris et frig. d. affectib
ore detenta apophlegmaticis mus odoratissimis

Joris in subit. a 33 ad 31 usque ad 31

2^a rad. imper. pulv. 31 propinque in
vinigena. 34 hora ante q^{uam} passim

2^a rad. inq. in 33 in fun. in vin. hyssop.

36 coctile 1um vel 2um in colic. et flatu.

2^a fol. solida pul. 1 imp. rad. chis. 31

in aq. bull. 38 sumat. in mod.

theae cum sacch. in catharr. pectoris

asthma

ex hunc serpylline in veterata tollit

rad. recent. pul. adipis nulli huiusmodi vel

pulv. digerata in aceto quo parat affectu

abluat

Specacuantha peruviana et brasiliensis

respectu coloris 3° cinerea grisea blonde

fusca brun alba blanche

cinerea seu peruviana offi rad. 2^a vel

3^a cineris crassa terrosa et quasi amulata

et aspera dilute fusca densa dura fragili

resinosa cum nervo exiguo sapore sub

acido amariante nonnulli odorata

Fusca sive brasiliensis tenuior magis

et asperata quam cinerea. extra nigra in

inter alba lutea americana

26 alba seu adulterina rad. rugis caret
 amaroris expers
 ut huius peruvianiana et brasilensis hu-
 mores evacuant per super. et infer. dysent
 alvi fluxus inueter. et morbi ex longa
 obstructione
 promittunt scilicet circa antepost. mch. et
 a qua decocti uberrimum mucaginem sup-
 ra cinerice ℥ VIII resine ℥ X ope
 spiritus vini extrac. ex rad. q. h. h. ope
 et q. con. gummosi extrahi ℥ III B pro dicitur
 pulvis vesicui. ℥ III B
 extractum resinosum potenter vomitum.
 provocat gummosum vero perperum.
 ipecac. virtus principia a gummosa subtile
 muco taginosis pitibus oblinunt intestina
 suo moco spoliata et siccant exalcerationes
 et res resinosa a qua vis vomitum provo-
 candi pendet non proinde inutilis est
 materiam mortificam dividit et eliminat
 et astringendo viscerum bonum restituit
 pulvis eius a ℥ B ad ℥ B in vino vel jussulo
 dilute jessuno ventriculo vespere potio
 stomachica et anodyna
 ℥ pulv. ipecacuam. ℥ I syr. cydon. q. s. p. bot
 super bibendo jussuli vel vini clausi cyath. i.

2/ confec. de hyacin 31 diacod 3VI

dissol in aqua. continod. et plantan 3III
f. po. hora somni exhibenda.

25 diaph. mtr. corall. rubi. et herme
sigill. a gr XV cinna. et galunymn.
a gr X lunda. opiat gr B. syr cyd. q. s
experientia ipechum est ipecauanum
ad gr. VI, vomitum per belle provocare
et ad gr X non minus vehementer quam
ad 3II unde maiorem quam VI vel X
inutilem conseruant.

oxyptanti v. te purgato grana aliquot
singulis diebus exhibenda ad astringendu
abstergendu et siccandu et mucositate obducendu.

26 mann. cal. 31 liquecat in aq. plantan
3VI f. colatur de xil. el. cathol. cum rheo
dapl. 3B pulv. ipeca gr. VI

27 rhei pulv. pul. jalap gr XII rad. brand
gr VI syr. de chie. trosc. q. s. in f. bol.
opiat astringens et roborem singulis dieb.

28 conser. ros. rubi. et cynob. a 31 theri
andro. sen 3II pul. ipeca. gr. XVIII syr
cyd. q. s. f. opiat dos 31 mane et sero q. post prand
in epidemiciis et malignis dysent. candidis
societ. non ejusdem est energiae in aliis alii
fluus

28 *foliis ad dysenteriam confirmatam*
quantum ad impotentem varisime vivit
et hibe modo rite si non felicitate cessat
mitis prois unde tutissimum remedia
et cathol cum rheo. dupl. 3 iii pul
ipica gr X. inf. bol. in epidemia
si debiles sint vires, per acta evacuatione
per superiora. huc potio cordialis et antidynt
et conf. de hya. elec. dias cord. a 3 i pul
ipica gr X syr. cyd 3 i aq. cinnam 3 B
aq. plantag. et meliss. a 3 iii potio
cochlearum sumenda singulis horis
die sequenti sumat aq. 2^a dose opuscula
sequenti
et el. dias cord. 3 i rad. Brasil. gr. in
f. bol. mane et sero iterandum donec restituit

Iris florentina aff. rad. et frut
ob long. quicquid. paulullum quassa
in pollicem crassa candida cortice exfuso
rubente spoliata suis obata fibris, odore
vidlaco. fragante sapore amaro acri
affernat inuadit crassiorcm lympham
in pulmonibus et in pectoratione provel
asthmatis dyspnoe huius. utlis quoque

ventris humanus in pectus et inter²⁹
scoticum induta. praeterea sternutatori
certum apoplegumti misce
hoffmannus dicit somnum inducere vapores
substantia ut crocus ingrota una mor heta
in corporibus frigidis et humi

dos a 31 ad 31

zincifer. flo. glycy. sens. arisi. sulphur
in vini a. q. l. syr. de prassio albo q. l.
f. electa. dos 31. scapins inde huius asthmatis

X rad. ir. flo. 311 agari. in nodulo sig
gali 313 fol. ensic. nicoti 311 fol
hyss. thim. a m. corp. in aq. simp
t. II ad $\frac{1}{2}$ trompt dissol. oximel simp

315 ad viridam pitham succidendam
et prae aliis in asthmate. exhibebat
bis in die terra calid. in modum thei 316

Xir. flo. rad. pison. mar. a 311 croci
3111 spiculi 311 sauch. cum 3111 f
pulv. subtl. dos 31 aut 311 in lacte
vel cum pulve paco. exhibebat ad ventris
humina sedanda et inflationes deventandas
Xir. flo. 3111 fol. beton^t major. a 31
f. pulv. sternutatorius

24 in flo. 311 sem. sinap stapled
u 3B leviter pulverata includant in modulo
in ore detineatur jejuno ventriculo
prono capite per semihoram neusticando
ad caput per pharynx per duodenum salivam
radis radicis nostralis inter hydragoga
valentiora recenset dejectione et vomitu
serenos humores ducit in hydropicis
succus depuratus ad 311 solum aut cum
vino jejuno ventriculo alternis diebus
attamen ea est ejus acrimonia ut
ardores auendat menset et abstinere
exidet ut cetera hydragoga
cum furina fabarum, oleis lentiginis
aliasq. maculas detegit

Mechoacama offic. rad in tale
albus secta cortice rugoso contexta substantia
molliuscula in qua vix ulla apparet fibra
sapore subduli oscura aereidine a hygo
rica rad. diffat qd tructa sit nec fungosa
nec amara nec virosa
ex mechoacama america meridionali provient
analysi stygnia plurimum liquoris aucti
cholei modii viscosi, minores resinae quam
bladi quam jalappa sed tenuioribus phlegm

purgat Benigne, roborando partes ³¹
obstructiones resolvendo nec injuriendo cum
nullius fore saporis sit ptiens
catharosis frigidi affectibus epilepsie athi
shumet arthritidi morbisq; veneris
hydropicis nullum mitius catharticum
in substa extubet cum vino aut alio
liquore a 3ß ad 3i pueris ad 3i
coctione viscus perit

℞ mechoacan pulv 3ii infund per
noct in vin. alb. 3v

℞ mechoac 3iß tertari solub 3i infun
in aq. cichori 3vi per 6. hor.

℞ mechoa. pulv. 3i agaric trochis
3ß aqut. alb. gr. XII cum syr. rosar
solut. q. s. f. bol in catharosis affect
arthri. et morbi a serena colluvie

^{athamanthicum}
Meum ru. rad. oblong. mini
mum digit. crassa ramosa cortice foris
ferugineo intus pallido aliquantulum
gubnoso includente medullam albicantem
odore fuendo sapore non ingrato nisi qd
avis sit et non nihil amara
ex arvenia pyren et alpiens
a tournefortio de paniculum alpicum pascue
capillaceo folio odore mediato

mei odor et sapor saltem volatiliem
oleosum in hac planta abundantem indicant
humores viscidos et tenaces diuidit et
attenuat unius stillicidium sistit
in pueris prout adnota. monent
Dioscorides et Galenus nimiam dorsi aut
frequenter usum caput dolore afficere
dosis in rubi. a $\mathfrak{z}\beta$ ad $\mathfrak{z}\text{ij}$ infus a $\mathfrak{z}\text{ij}$ ad $\mathfrak{z}\text{vi}$
in vino vel alio liquore

Nardus indica; spica nardi et spica
indica rad. congerios capillanti. terminum
convolutor. capiti collect. sunt nervosa mar-
cidorum folior. capillanti colore ferrugineo
ex fuso rubescente sapore amaro ac
aromatico odore grati ad cyperum accedat
ex sapore et odore conjunct. licet, vices
ipso a sale volatili oleoso pendit multo
saleptus et terra implicato
et alexiteria cephalica, stomachi, nephriti
omnes frigidos affectus conquiequit menses
et urinas movet obstructions solvit id
haemorrhagia marium in junculo cur-plurimam
aque in rubi. dori $\mathfrak{z}\beta$ ad $\mathfrak{z}\text{ij}$ infus ad $\mathfrak{z}\beta$

Nardus celtica, spica gallia rad ³³

fibrosa squamis parvis ex viridi fluit
centis sapore acris amariunt aromatico

eiusdem viriditatis cum spica indica magis
roboret diureticis et urinariis

Nardus montana off. sud. ablon hnt
capilli fusi et rigidiusculi viribus cum
celtica convenit

Aluzia et gin-ang rad. digiti
mini. crass, pollicum et long. Periter rugosa
intida quasi translucida at pla, bipida
extus rufescens intus flavescenti sapore
subacri amaro et aromatico odore aro
matico non ingrato in summo repente series
nodorum ab emaridit caulis efformis
quorum ope castas plantas calculo jectum est
crescit apud sinas in tartaria unica libra
tribus argenti et venit optimum comborans et

Pyretrum duplex una digita
longa et crassa foris ex subrupe colore
nigricans intus alba fibris nonnullis data
sapore acerrimo et urente sine odore
exsiccata et humectari affertur althea
que tenuior est et minus acris et dr
leucanthemum canariense bl. chrysanthemi
pyrethri sapore iust

34 ob acedines salutaris copiose edatit
hinc in odontologia ab obstructione
tetharh. in morbis soporosis et lingue
paralyti efficax. ore detentum et masticatum
¶ rad. pyrolth. q. v. maceret per noctem
in aceto et mone masticat.

¶ rad. pyrr. Zingib. a 31. pipere. nigr.
3B pulverizata induit novulo qui dentib.
conterat vel cum cera subigant in nigrellis
necis avellane magnitudine dentis. et cavendo
non intueri nisi enemathus affect. soporosi
¶ rad. pyret 31 coq. in decocti communis
clystus 117 colatura add salis gemm 3B
f. enema in apoplexia et soporosi affectibus

Rha Barbarrum et rhyporhium
affectu in frusta et tubera crassiora in
equalia. uncias q^{or} vel 6 long. 3 vel 4 unis
leniter ponderosa foris lutea et sub fusca
in hoc ex croceo et flavo variegata ad
necis myristice similitud. non nihil su-
gosa. sapore sub acro amariante et non
nihil astringente. odore aromatico se-
non nihil gravi apud sinas nascenti
eligendus recens non canorus non putridus.
aut nigrum, qd aquam croceo colore tingat
nihil lentius aut glutinosius lingue offerat

min ex india orientali et moscovia affertur
ex rad. 3ii aq. com. ope extractum
3 gr xii elixir preparatum resinis mult
sale alcali dilutis ita ut ope spiritus vini
ex 3ii via 3iii extracti salinis resinosis
obtinantur hoc est extractum ob salis copiam
aqua communi facile dissolvitur et in aquam
non lacerat ut ceterae huiusmodi resinosae
Duplex facultas tumores blibros evacua
et atstrictione roboraudi hepatis obstructione
restor in interio, diarrhoeis, gonorrhoeis
aut albi uteri profluvio vermes necat
procurat, modis sumatur praestantiss. in infanti
adulto scilicet principis praegnantis toto
procurabitur
non in proventus imbecuum aliorum enim
consuetudinem relinquit venas venarum et
roborem perit, nimis q. committit ubi fieri
da sunt visura et febrilis calor in aestuat
interum sunt qui pendet a bile spissa lenta
non vero a bile nimis viscidit volatili et os
traute. venum et vesicae afficit vocat
fullois forte ii. ardorem accendit et usum
diuturnum vestigium inducit
procurabit in cachexia rupta ad hunc comit

36 Dosis in subis. a $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$ ad $\mathfrak{z}\mathfrak{i}$ iufus. ad $\mathfrak{z}\mathfrak{ii}$
 ejus extractum sic paratur.
 $\mathfrak{z}$ rhei. chus $\mathfrak{tt}\mathfrak{i}$ affund. aq. cichor $\mathfrak{tt}\mathfrak{v}$
 macer. s. a. blando igni calore per 12. hor.
 colo. in massae superstiti aff. sp. vin. $\mathfrak{tt}\mathfrak{i}$ deinde
 macerent per 6. hor. $\mathfrak{R}$ per inclinationem
 et cum proced. iufus. misceatur evaporet
 humidius ad cat. consist. dosis $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$ ad $\mathfrak{z}\mathfrak{i}$
 sub forma boli
 Observandum est rhabarbari subthan.
 longe valentius alvum cedere quam
 iufum decoctum vel etiam extractum
 licet duplicata dosi
 $\mathfrak{z}$ rhei elect. $\mathfrak{q}$ solut. a $\mathfrak{z}\mathfrak{i}$ iufus
 per noct. in aq. cichor $\mathfrak{z}\mathfrak{vi}$ in iufu
 dissol. man. calab $\mathfrak{z}\mathfrak{ib}$ f. colatur.
 cat. biter ad bilem stimulantem et modice
 $\mathfrak{z}$ medull. cass. recens. extr. $\mathfrak{z}\mathfrak{vi}$ rhei
 pul. et $\mathfrak{q}$ vitrioli a $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$ in. s. b. vel
 $\mathfrak{z}$ rh. pul. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}$ pulv. jalap $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$. aquila.
 albæ gr $\mathfrak{x}$. olei. lenitivi $\mathfrak{z}\mathfrak{ii}$ syr
 de cichor comp. cum rheo q. s. m. f. bol
 $\mathfrak{z}$ rh. pul. $\mathfrak{z}\mathfrak{i}$ pul. jala $\mathfrak{z}\mathfrak{B}$ pul. ipoca
 gr $\mathfrak{x}$ syr. de cichor. comp. q. s. m. f.
 Bolus in dysenteria

38. *Aug* in diambroa et dysenteria d'spania

Sarsaparilla vel *salicaparilla* aff
radicum flagella longis plus minus
runci majus vel plurime annuatae cras
sitate flexib' striis per longum decurantis
costis tenui colore est rufescente vel
cinereo cui subtilia candida farinacea
subest - crassiuscula molli & digitiformi
affracte in pulveralem solubili agardum
fere referent sapore tantil. glutin. subamar
non ingrati. medullam lignorum
rubrum lentum frache continet
affectus ex hispania peruvia brasil
trajus indicis affectus pendunt a sale
essentiali acido, oleo syrisso et multa
terra implicato
Sudorifica tumores lutos ac tenaces
dissolvit et attenuat. specificum habet
ad lues veneream ac thoricidem cath
arthrosi affectus paralysis morbor
chronicos inveteratos a crassi lenti
humoribus ad cutis affectionem lichenas
et ulcera.
eodem modo ad squinam ad lues venere exulceribus

magis tenuium esse praeterea quam 39.
Sibina et guajacum dr

Dos a ʒB ad ʒII id est. de decocto
ad ʒB ab ea abstinendum in feb. et mor. aut
usu rube in pthiam sudor. et accumb.

ʒ salser. ranci ʒIII lign. sunc ʒII coq
in aq. font ʒXX ad $\frac{1}{2}$ cons. pth. per yathos

ʒ sal. ʒII in exent. pulli jun gall. qu
immittant coq. in aq. corn ʒVI ad $\frac{1}{2}$ cons
jussu alterum. 4° quaq. hor. in rhumate

ʒ sal. ʒVI rad. chin. ʒII putam. nuc
jussu. cum melle ʒ ʒV bull. in aq
corn. ʒXII ad $\frac{1}{2}$ red. 1° vel 3° yathos
in die horis medicatis. vti nunt. catthar
et paralyti

ʒ sal. et chin. a ʒII cort. et lign. guaj
ʒI saser ʒB ʒ in nodul. susp. ʒB coq
in aq. corn. ʒVI ad $\frac{1}{2}$ cons. in lue ven. ex
tante et paraly

ʒ salser. summ. centaur min. rad. arist.
rotun. a ʒIB fol. chamæd. t chamæ
sem. hyssopi a ʒII. rad. argel. ʒB cum
ʒB croci ʒI caryoph ʒB amma pulver.
in cum mell. nabor ʒI. dosi. ʒIB quod di-
jessu per annum integrum in asthmi rhumate
a causa frigida.

40 *Seneka* radice contra tumores de
serpente et scorpiones radix et planta quae
polygala caule simpliciter erecto foliis ovato
lanceolatis alternis integerrimis racemo ter-
minatice erecto.

radix spithameam longa digit. min. tres
varie creta in plures ramos divaricata
foliis oblongata lateralibus et marginibus tuberosa
caulibus. flos sub lactea intus albus, sapore
aeri amariante non nihil aromatico.

D. T. Vincent. ex. angl. dicit diaph. daret
alexiph. squinon viscid. tenuem, influm
nutritum resolutum. in peripneum
et pleur. feliciter sedere affirmat
hoc methode in plethorica ubi folia
sangu. 3x e brachio dolenti oppo. vel e sa-
phena si utrumque latus doleret tum. 3x
K 3^a cochlearia agrotanti 6^a quant hor-
riat. statim a vena sectione donec remi-
ssiora fierent symptomata

Rad. Senek 3iii. valer. silvest 3iB
contov. in mort. dein in vin. can. vob.
gener. tri digere igne arcano per 6 hor
in vase aperto et decanta ad usum dein

℞ Balsam copui et sal vol. oleo. a gutt⁴
X V. m. hauriant in cyathis potus et meti
2^a quāq̃ hor. inter singulas R superioris
doses.
potus consuetas sit infusus tepid.
rad. altheæ.
Decoctum solius rad. ad ℥ III. in aq.
font. thall. ad $\frac{1}{2}$ consum. quovis signa
pectoralia e melle confecto edulcoratione
cessit feliciter dum ægro signis minus
est ubi primum ægotare cepit.
at cum febris aliquatenus remissa sit
linctura anteponenda decocto in eo in
casu rad. valeriane silves. mira prodest
et balsama copui aut gilead
altero die si dolor et febris non remi
serint venose sectio ad ℥ X perpetenda
vomitus et catharsis. qdōq̃ hoc remedio
benigne ciant et feliciter si æger
vomitus ægre ferat ob debilitatem. si ista
absorbeat. testac. linctura immut. vel
qr XII ♀ in aq. cinnam. debilitate
cathartica etiam in morbis nervosis febribus
lentis pleurithia et pncip. mentib^{us}
polygala vulgaris nostrae rad. substat. p^{er}

12 *Serpentaria virginiana*, colubina
pistolaria virga offi. *vipera*
rad. fibros. tenuis levis foris fusca, intus
flavescens odore fragrans aromatico
ad Zedraie odor. suad. sapore sub acui
amaricante
cathart. salino resinorum humore aqua
hum spiritus vini abiecit ~~notitia~~ resina
unde liquet hec radix energiam
a sale acido, & leosis particulis et sale
alcali fixo simul junctis pendere
Diuretica diaphor. alexiph. contra
serpentis morsus unde nomen. adversa
hydrophobiae vermes nocat. febris
et anti hysteri in sub. a gr x ad ʒβ
super ad ʒii
ʒ rad. serpen. virg. ʒβ cholan. nigr
canceror. pp. ʒi syr. caryoph. hort
q. S. p. bot. in febr. malign. adversa putredine
24 serp. vir. pul. gr xx ther. vet. ʒβ f
bot. in febribus malignis ad sudorem
2 ser. virg. rad. contrayer. pulv. viperae
a ʒβ iii. in febr. malign. adversa venena
frigida et adveniens febris intermit.

26 rad. serp. vity. tenuiter incisi. contus. 3vi ⁴³
coq. in aq. liq. 3xii ad $\frac{1}{2}$ sub fin. add
coccinillae contus. 3B fiat colat. in aq.
calid. dissol. mell. narb. 3i refriger. add
aq. Theriac. 3B. huius liquoris cochlear
2° vel 3.^a tertiu quaq. hora in feb. et
typhoid. ad diaphores. et equin. insip.
praecepend.

4 rad. serp. vity. pul 3ii. R salis 7 3xvi
misce et hincuna per digestionem extrahat

Turpethum turbitih rad. vel
radix cortex a lignoso ineditullis separato
exsiccat. dissecus in frusta oblonga diget
sicc. resinosa fuit fusca intus alba
sapore sub acri et nauseoso
solent impostures radicem frustu gummi vel
resina illine ut magis gummosum appareat
in Zeylan et malabar
ejus vis pendet a qua dum giomni resina
conflata ex sale ammoniacali cum oleo
crano.

efficax censet ad crassos lentosq. humores
a vomitionibus epiori phibui fortiter euellendis
unde proverbium qd hupet non exhalet
agarias cathart. hupetum qd hupetum non
promouet elicit colicynthis

44 in diuturnis morbis maxime frigidis
 in arthritide, paralyxi, hydrope
 in sudor. a gr. XV q. 31 infus. a 31 ad 3m
 ab eo extract. vini ope et resina opescentis
 sed varioris usus cat. a 31 ad gr. XXX resina
 ad XV
 suspectum est qd tormina pariat ven
 triculum laedat et corpori marcorem in
 ducat sed corrig. aromaticis. stoma. Tingu
 e immo. caryoph. mastic. sacch.
 24 turbitis quinq. 311 fol. sem. 31
 cinnam. 3 vini gener. 3 vi inf. pur
 24 turpet. hermoda. jalap. sem. a 31
 aqua alb. 3 scam 3B rob eduli q 3
 3 electuar. praestant in arthritide hydro.
 doni 31B

Zedoaria et Zerumbeth

longa una, altera rotunda
 longa rad. tuber. densa solida sextantuli
 triontuli aut q. hnt long. digiti ceras.
 utrinq. in obtusum acumen desinit foris
 cinerea intus candida sapore acro, ama
 ricante aromatico odore tenui fragrante
 at valde aromati. Jam huc h. aut manduc
 ad camphor. accedunt.

rotunda sole nigra differt
 Sinarum regione affertur
 pollet oleo essentiali tenuissimo
 cum acido sale volatili ex quor. comudo
 tenuis haec resina camphorata multa
 terra sepelita. alexiph. sudorific.
 phlegma pulmonum in dyspnoea et
 orthopnoea in asthma spissum et
 tenax potenter incidit eius evacuationem
 promouet flatu discubil. ventriculu
 roborat cacionem parat. massam
 sanguineam voluti vispidam et robatam
 spiritib. nouisq. spirituum ptiaculis
 recreat unde in scorbuticis affectib.
 apoplecticis et paralyticis confert
 ut cetera aromata volatilia
 cavendum ne calidiori natura exhibeat
 nam fibras nimis exsiccet
 in sub. a gr VI ad 3ß infus. ad 3ii
 in vino vel aq. calida ut the
 2℥ Zedoa. long. aconi veri a 3ß sim
 et infund. in aq. Bull 3vi capiat aq.
 colatur. cum saccharo

46 $\mathcal{Z}$ rad. Zedov. sacch. a $\mathfrak{Z}$ III Balsam.
peruv. gutt XII s. pul pro 12 dosibus

$\mathcal{Z}$ Zedo. acori. $\mathcal{Z}$ lang. angel. citrea
a $\mathfrak{Z}$ i caryophyl. ambr. genericia

a $\mathfrak{Z}$ B sacch rosati $\mathfrak{Z}$ VI s. pulv.

stomachicus seu cibarius dos $\mathfrak{Z}$ i in
vini haustu aut pastam vel statim
a pasta ad coctionem juv. et flatulent.
colicos dol. sedando.

$\mathcal{Z}$ Zedo pul. gr VII succi mali ci
trei cochlear i^m spirit sulph. gutt
II sumat aeger ad nauseam et vomitum

$\mathcal{Z}$ Zedo. $\mathfrak{Z}$ III in flo $\mathfrak{Z}$ II inf. in vini
gener. $\mathfrak{Z}$ VI per noct. f. colat. sumat
aeger cochlear i^m p^{ra} intervallo ad expectorandi

$\mathcal{Z}$ Zed. Castv. serpen. virgin. valeria
silvestr. a $\mathfrak{Z}$ i spir c.c. succinati
q. s. exhahe hincitum in hyterici affat
a gutt i ad X in vehiculo convenienti

Zingiber gingeris rad. tuberosa
nodosa ramosa paululum compressa subhirsuta
non nihil fibrosa pallide vel flavescens
tenui pellicula subseria obducta quia

spoliari solet dum recens antequam ferat⁹⁷
sapore acerrimo. feridis ammativ intra
pipenis odore fragrantissimo
ex sinis, malabar et ceylan afflu
chiam ex america, sinensis minus fibrosa
et praestantior

proleat sale volatili oleo feruido seu
igneo principio humido a quo saporem
et odorem et vires obtinet, minus esse
humum pitium quam piper diatylenus
recens et exsiccatum ventriculum roborat
et coctionem promouet, cerebrum et
memoriam roborando iuvat, helichidini
vires ab humiditate veneream stimulat
et flatus discutit. alexipharmacum
cavendum ne adhibeat in squin feruat
non magna dosi nec in cholici quia
spumescit. Rarior non nunquam reddit
humores, in subst. agr. v ad xv. infus. 3i
conditum vero a 3i ad 3i .c.

2 Ling. conditi 3ß conserva rosa. vi br.
cocti. Limon. conditi a 3is cathae piper
3ß cinnam melle moschat a 3iB syg. flaven
cchi vel ceyd. q. s. m. p. et q. ad cibum. cinnam
statim a p. statim ad 3is

Caput 2^m De Corticibus

Cinnamomum et cassia sive
canelle cortex est tenuis modo charta
lucida modo sextantis unciae crassitudine
convoluta in tales tubulos ac canulas
corticales subtilia ligna fibrosa fragil
ia, superficie rugosa albedo levi color
ex flavo subescente sub ferrugineo supra
aeri praeungente, sed sine molestia su
danti aromatico odore suavi fragrantissimo

2^m et interior cortex de canella Zeylanica,
sale essentiali hum acido hum urinoso ad
ammoniacum accedente et cum oleo essentiali
aromatico fuset, in insula Zeylan
cultatur siccatur apertis discutit alexiphuma
cum est venenis resistit menses movet, rob
rat spiritus recreat, flatus discutit.

Substia 31 ad 33 vel 31 infra 31 ad 311
2^a cinnam. cortex tt 1. via. alb et ay. meli
shill. a tt 115 macer per 24 hor. distillat
signe vehementi per refrigeratorium alembicum
et primae aquae tt 101 servent ad usum

Proa aqua turbida est albicans 49

℞ aq. cinnam. spiritus ℥i cinnam.
acuti contus ʒii digerant 27 hor R mbr
per inclinationem separa hum 2 sacch
alb in aq. melis solut. et in el. rubr. solt.
℥vi huius ʒiim affunde R f. syr. ugn
dosis ʒi

distillat oleum essentiale cinm. eodem modo
ac coctura olea ess. manvant. cinm. in aq.
cinm. et igne vitem. distill. donec aqua trahat iii
dentium dolores obteudit gossipio exanth
℞ cinm pul. ʒβ limat. ferri tenuis ʒii
sacch. coad. pul. ʒβ f. pulvis in vingi
num chloroni ad ʒi

℞ cinm. pul. ʒβ catiae croc gr. v
flor. sul aurum chalyb ʒβ m. f. bol
in mensem supp.

℞ cinm ʒi croc. pul ʒβ syr Kermes
q. s. m. f. bol in partu difficili

℞ cinm. acut. pul. ʒx Zingi euyop a ʒi
galang. macis. nuci mosch flavedini citri
sae a ʒii cum sacch in aq. ros. sola et coct
℥vi f. tabellae palato gratæ ventri. roborari
dosis ad ʒii

50 2° aq. cinn. 3℞ aq. flor. auran et arte
a 3℞ corpe. althea 3℞ f. nuc. in part d^o ff
2° 3℞ cinn. gutt III sacch alb 3℞ stat
oleosaccharum

Oleum et camphora ex radicis cinnamomum
cortex extracta in affectibus rheumaticis
et paralyticis catene ad mole conferunt
ad eorum aromath. usu. diuturniore acione
sunt corpora

Cassia lignea. cortex in annulis
convolutus facie externâ cinnamomum
omnino referens hunc colore hunc odore et
sapore acerbioribus hî et ab exteriori
pelllicula eodem modo purgatur. Singula a
cinn. aromath. debitori et quâdam glutini
visitate quæ gustu diu comedi, percipit.
A leniphar. stomach sed ubi demulcend
et astingendum anteposit^o in hîs asthma
ad pituitum acrem lentum incidendum et
demulcendum in diarrhoeis dysenterii.

℞ cass. lign cortex 3° parul. ex acinat 3℞
inf in vin alb 3℞ III cola in asthma

2/ rhei et. cass. lign a 3/3 16/12 rub⁵¹

3ii infun per XII hor in vin rub 3viii

f' colat cum sacch alb. in aq. vr. et

plurib. solut. in electo solidi rect it.

ad syr consist. cupit duo vel tria cochle

bris hanc indic adversus diarrhoeam albi

fluxus. ventris. intest imbecillitatem

Cassia caryophyllata

cortex iether cinnam. tenuis ex inf

ferrugineus pelliculis spol. sapore mlt

canella et caryophy linguam quasi canth

afficit nascit in america

alexiph. stomach. cephal. in caryop

hyllis inferior

Canella alba tam iatus qua

exilis ex albidus vel flavescens cinnamomo

crassior sapore acui pungente aromathico

quasi mixto ex cinnam. 3iij. et caryoph

iether antiscorbut. coarctis et paralyticis

dosis a 3/3 ad 3i infu ad 3ii

cjus unus bitiosus et calidus naturis nominis

52 *Cortex Winteranus verus.*

crassus est et in tabulos convolutus foris in
tegumento cinereo, molli fungoso inaequali
et multis humilis bracte. intus solidus
densus ferrugineus sapore acris aromatis
nascenti exarente odore fragrant
et anolla alba distincta crassitie maiore
colore obscuriore sapore acriori quasi
piperis vel Zingiberis
stomachicus alexiphaticus. sudorif. oleo
essentiali aromatis. subtili apertis cum
acido sale volatili. ad versus scorbutum
catarrhi paralysin a frigore.
pulvis a 3B ad 3I decoct ad 3II

Kina Kina cortex peruvianus
est admodum siccus duas aut tres
lineas crassus foras scaber fuscus ali
quo musco carente obductus, intus laevi
non ubi resinosus, colore ferrugineo
vel rufo, sapore intenso amaro Cortex
astringente cum quadam aromatis
non injuncta. modo in crassiores cor
tices 3° 4° uncias long. uniam latus non
convolutus modo in canula, parvulum involutus
non adeo crassus interne vultus ex ramis
tenuibus et fracta.

53.
 in aqua adrethit in frustula tenuia seu
 minutim concisa interne flavescent
 intus canescentia
 eligatur rufescens vel rubens seu colore
 cinnamomi respuens sapore non ingrato
 aromatico asuaro, odore quasi mucido
 leniter aromatico dentibus attritu friabili
 non viscidus et glutinosus non ligneus
 non effusus et amarus non insipidus
 nec adulteratus quocumq; alio cortice
 succo aloë inuncto
 et Analysis chymica kinetike, crasse tura
 3111B phlegmatis acidi 31 3111B suppe
 ditantur prosteri ^{prosteri} non solum intensi acidi sed
 etiam alkali urinosi signa exhibuerunt
 nam heliothypii linchuram ueritatem in rubram
 et sublimati ueritatem solutionem turbidam
 et lactescentiam reddiderunt et ex ea puluerem
 album precipitauerunt, 2. inde olei crassioris
 axungie porcinæ similis 31 gr. [XVIII]
 in retorta residui nigri pondus fuit 31
 311 gr. VIII calcinatum vero ad albidum non
 pondebat 31 gr XV a quo salis fixi non
 inerat alkali sed non nihil salis prolixius
 313 per linchuram extracta fuit

34. ex hac salium acidorum et oleosarum
partium mistura in cortice resina exurgi
qua si sepe mensuri idem cabu hatur fore
quantam corticis partem aequat
longe minor est gummosa subtilis portio
Proterea infusum corticis peruviani chachin
cum leam subrubro colore infuit, unde
patet sales auidos magna copia inter oleosa
ptu ab iis potissimum ejus energiam pendere
Sicuti plera q amara midentia inter sto
machica numerantur ventriculum roborat
appetitum languentem excitat, ciborum
concoctionem juvat flatus discutit, vermes
nocat nec non urinas et menses promouet
sed maxime commendabilis in febre intermitt
cas rite exhibitus tuto cito et jucunde sanat
a ʒβ ad ʒii infus^{3^o} in vin gen. rubr.
℥i ad ʒvi pro dosi. decoct^{3^o} in aq.
com. ℥iβ ad 3^e p^{te} consumptionem
etiam nunquam chām idem decoctum in
enemate ad ℥i pro adultis ad ℥ss
pro infantib. ubi a 6 haustu horrent
aegrotantes

sed citius et huius in substantia quam ⁵⁵
alio quocumque modo quare et in est
infusio cum vino longe efficacior quam
cuiusvis
iteranda est ovis dosis quater quaque hor
premissis premissendis, equine et in
expandit et rariorem efficit
ubi paroxysmi cessaverint continuanda
sunt doses per plures hebdomadas mi
nuendo
in febrili interm. et post celebrata syn
missione et catharsi sursum aut deorsum
vel si febris arguat neglecta purgatione
mox non turgent vice
statim propinandum tertia quaque hora
nullum est certius curationis indicium quam
evacuatio cuius ope venenosa febris mi
nuitur et amandat
attendendum an febris sit idiopathica vel symptom.
in morbillis et variolis hunc declinationis
quoque adversus pestem utilis
prophylaxis nonnulli (teste v. Morton) pro
deploratis iam habitis vitiis per plures
annos asustrius corticis, prostraverunt
ultimum constat experientia putroni nobis

56

℞ cort. pecu. elect. in alcohol redact ℥i
 syr. febrif. lemon. cydon. absynth. purpur.
 rhaz. diacod. de cichor. copul q. s. inf.
 opiate donec ad ℥ii tertio vel 4^a quinq. hor.
 super bibendo haustum vini aqua diluti
 vel plurimum pector. aut alterius liquoris

℞ cort. pecu. pul ℥ii vin. rubr. gen
 ℥ii misce, et mace. in vase clauso per
 duos hos ve dies identidem agitando
 liquor per inclinationem separatur ad ℥vi
 si valentius desideretur kinas impul 3 add
 ℞ corticis kin. pulv. ℥i Bulliat in aq. stilla
 scorum. vel cichor sylvest. ℥ii ad ℥xxviii
 f. colat. donec ℥vi vel sctā vel cum vino febrifugo
 sal mibi ℥i potest addi

℞ pulv. febrif. ℥i coram. tartar ℥β pul
 jalap ℥i ℥β syr. febrif. q. s. m. selectuar
 donec ad ℥ii in febr. cum hydropo vel
 ℞ cort. pecu. pul. hierapier. galegia ℥β
 inf. in vin. gen. ℥i per 29 hor. cythuni.
 ℞ kin. pul. ℥β gum. amm. depur. ℥i fl. ben
 zoin ℥β balsu. copul ℥ii syr. febrif. q. s. febrif.
 dos ℥β 4^a quinq. hora in pulmonum infestis
 cum febre

24 cort peru. ʒi coq. in aq. stil. verben. 57.

Uti sub fin. add. fl. cance. hedera hinc
bagul. sanicul. perrin. albiij mult. pijrol
a p r. f. col. diss. syr. papav. alba. sal
tusila ʒii f. apoz. 16. 6 doses q^o singuli
hor. in febr. cum puris sp^o

24 kin. pul. ʒiiii theriacae seler. ʒi
syr. febrif. q.s. f. col. divi in q^o 3° die
die horis medicatis in febr. malignis,
possunt addi diaphor. min. ʒii sal am
ʒi syr Kerne q.s. add diaphoresin

24 kin pul. ʒi sal ammu. marshal ʒi
syr. febrif. q.s. f. elect. dosis a ʒi
ad ʒii 4° in die in palleda virginum
febr. cachectica aut contumacibus

24 cort per. ʒi croci mart. ap. ʒβ pul
ari comp. ʒiiii syr febrif. q.s. in fela
dos. ad ʒii ter indie in febre cachectica
chronica cum obstructione menium suppres

24 kin pul ʒi discor. frust. ʒii syr
febrif. q.s. in febr. cum diarrhoe. hrenin
et vomitu.

58 *sympus febris*

℞ Kin pul ʒii infund. in vin. rubigen.
 ℥ss per 3 dies. eundem agitando, liquori
 per inclinationem separato affund. nodipul
 ʒii digen. iterum per 3 dies infusum
 per phlthum plures trahat donec
 limpidius cum sacch. alb. in aq. scordo
 in elect. cocti ℥ss permiscat
 donec ad ʒii. infunditur commodi amput.

R febr. 2 Kin ʒ aq. vitæ ʒ viii digen
 per biduum eundem agitando per incli
 nati. secerat donec ad cochlear. m
 vel ope Ex et vin. gene. ea simul misce
 et. acida felicias febrem fugare quam
 alkalia itaq. a gutt. aliq. spirit. sulphu
 uris. ubi compescunt

qui rectius de febr. scripsit Rillorton.
 ex febricitantium sanguine major salis uri
 nosi copia quam ex sanorum extrahitur
 a salib. ac. et phb. biliosis seu sulphure
 a ductis cum salib. permisti fit nocivus
 humor. ille salino oleosus in nervorum
 genus i. ^{acid.} ierit unde sympt. algor laevis
 animi deliquium iactatio horror rigor

59
oscitatio, pendulatio, vertigo dolores
epidemicus debilitas pulsus ardor, sitis
linguae ariditas, perhulatio nervorum
motu oscillatorio, sanguinis et liquor
motu minute secretiones supprimuntur
dum vires sunt huic impetui sustinendo
nares ex hac sanguinis segnitie totum
nervorum genus commovebunt succutitur
et tanta vihemencia oscillationes suas
restituit ut tandem totum corpus brevi
incalcescat et motus restituitur.

his successibus tumores repellit et furos
cum sudoribus aut alia excretionibus emendat
vel in partem aliquam deponit. in labia
nares & unde exanthemata modo pustulae
maculae prethiales, bubones alia et inguina,
carbunculi furunculi tumores abscessus
atque alia vari generis obviunt.

Quia energia ejus styphica amara et
acida partiali debet.

Sed causa inter. et antecedens est cuiusdam
solite excretionis suppressio. ex latente fibra
nervorum quod emunctoria hanc excretionem
destituta proponunt.

60 animae sua spiritibitate. fibras minus
laxas restringunt acida vero acris
causticos toxici febrilis sales retundit
sic febriis symptomata citissime supprimunt
horum vero pericentialem maligni
tatem emendare nequit aut saltem diffi-
cilius reprimit quicquid causa non sit
fibrarum laxitas. tunc cardiacis valentioribus
opus est salibus acidis valentioribus et
oleis aromaticis ut sales fixiores et crassius
attenuant

Kin in gangrenis et ophthalmis inter-
cat. mira praestet et aegros penitus des-
peratos sanitati restituit

praesentibus ad 3B sub decoct. vel soli-
form. 7^a quatuor hora postea gangrenae
aspectum therobent. oleo vel alio quovis
illiniendo
alia est Kin. species quae cascarella
seu corton peruvianus griseus intubul
convolutus colore intus ferrugineo. sapore amaro
aromatico odore ad ambarum acc.
ad Kin. paululum accedit melior est

pulvis resorvens cpositus ethalii 67
4 pul resolv. ex testac conchar sine
ryd. pp. anhim. diaph. et tripli dequ
us pth. equ. fucti 3B extract. cascail
cum aq 3B m. f. pulvis
in febre intestin. inflammatori seu dy
senteria. commendat quoque in pth. ali
balsamini

De Podaga-pala
apud malabaros et Zeyluenses nascit
cort. rubr. fusc et lactes. saporis amari
et minus pungentis
commendat in diarrhoea

Simarouba coloris ex albo
flavescentis nullo odore praeditus saporis
sub amari, lutescentibus fibris constant
candido levissimo insipido & radicem
striptam ligno haerens a quo facile separatur
simarouba gummi-resinosarum est pthum.
saporis non ingrati, levi amare quo donato
ventriculū conoborat; pthibus suis balsa
mico unctioris que ex lactes colore quem
aque inquit decoquitis impertit dignoscunt
dolores et tormina compescit virtute adstringenti
et vulneraria quia pollet hemorrhagias et alii
flucis sistit ex quibus huius afflicti.

62 anno 1718 J. De jussia m. pari,
dysentericus fluxus qui purgantibus astric-
tis, & igne acanthus restiterant, debellavit
indecocto ad 3℥ in aq. ℥℥ in pulvere
qui radendo obtinere non contemendo ad 3℔
℥℥ cort. simus, minakm sect. 3℥ in aq.
com. ℥℥ ad $\frac{1}{2}$ coempt. in 4ta ptes divi,
3^a quāq. hore sumend.

℥℥ cort. vel lign. simarr. pulver. 3℔ in
aq. pur. 3℥ dilue aut cum adiantis syr.
redige in bolum pro una dosi probo repe-
titis dosib. usq. ad sanitatem
virtute antispasmodica stomachica narcotica
vulgarit anti dysentericis precellit, astrin-
gentia longe superat que non iniquum
fluentibus hemorrhoidibus aut malicernis
catamenis internis prestant.
evenit proreptim in seroso bilioris signi-
volentis mucosis q. a loi fluxu in quib.
abet febris

Caput 3^m. 63

De lignis

Agalloctum seu lignum

aloes. lign. est lare resinodum molle
fere instar ceræ vel mastiches qd dentic
et unguib^{us} adit, prurienti inproditum
veluti resina fere totum colligunt
suavissimum spirans odorem sapore
amantante aromatico in fragm^{en}tu ligno
affecti ex cochinchinensi seu amarusico regio
affecti. fructu nonnunquam solida densa
pudenda colore spadiceo stib^{is} nigricantib^{us}
et rostratis dicta interdum foraminata
cavernulas resinam subtrah. odor. thient
oleo essentiali uberius pollet in lypoth^y
syncope paralyssi ad podagram rheumatism
corroborat dori in sub^{is}. ad 3i indeci raro
ppter amorem oleum ess. ad gutt^{us} XX

Aspalathus et lignum rhodium

lignum odore roseo in off^{ic}. occurrit qd
rhodium ab insula rhodo, cyprinum ab
insula cypro etiam pro aspalato antiquiss
est sub flavum palle scens per vetustatem rufescens
durum firmosum nodulis pinguit atq^{ue} resi
nosus interstratum - cor et cerebrum roborat

64 **Guaiacum**, est lignum sanctum,
indicum, lignum vitæ, paulus sanctus,
est solidum densum ponderosum resinorum
parte interna quæ matrix vel medulla dicitur
quæsi crassius nigricans aut variegatum
ex pallido viridi fusco et nigro, cortex
quæ albuminum buacum seu pallide fla-
vescenti sapore subamaro non nichil aroma-
tis odore dum incalescit aut ubi non
fragrat. eligatur cortex lignus fortiter
hærens qd plurimum nigri habet resinorum
ex analysi consistit ex sale acido vitæ
oleo et terra sub densioris resinæ stickiæ
unctis ut vix separantur et sal ammoniaci
cum aliis propriis cujus pars volatilis usum
avolat in distillatione insulis antillanis
oleum guaiaci ponderosum et viscosum di-
stillatum præparatum cum acetiâ spiritibus
inter prætionem statim effervescit intra
massit flammamq; recipit peracti de
flavatione fungosa remanet substantia rem-
lens in nigra remanet
crassa incidit et attenuat lenta detegit
obstruere aperit sudores urina, spata præat
stomachum et alia viscera corroborat, interna
hydrogen aliaq; vitia curat, caput

66 tinctura et extractum pro sudo
risferis et diaphoreticis habent tinctu
ad 33 extract. a p. IIII ad III
4 oeth. mine. milleped p. p. a 3 III
et stillat. succi. guajac. a 33 gum
amon pulv 31 syr. ruy. super 8 y
m. fiat opiata ad tumores cardiothoraco
desortum guajaci laudatur in fluore
albo mulierum sub infectiois forma

Lignum nephreticum off
^{est arbor americana}
Lignum perogr. aquam coeruleam reddens
(B.P.) ex flavo pallens solidum grave
saporis sub-acris non nihil amara cantis
cortex nigrescit medullam fuscum est
in aqua maceratum intra dimidium
horam eam mirabili opialit gemme
color coeruleus et flavo tingit ita ut
ut modo coeruleus modo flavus appareat
coeruleus color evanescit si acidu hu
mor infundatur tum fit aureus si vero
oleum tinctus aut alkali coeruleus restituitur
ad vesicam urinam et urinae difficultate
urinam in tenendo movet nec non
obstructiones eorum in opilatione hypotensio et hydropo

67
febris extinguit et cholici medici
lignum assulati et trinitum et sum
in optima aq. uniusat. dimidia post
hora a qua a bibendo abstinentia est et
nova affunditur donec aquae sapor ma-
ratione non immutetur.

hujus kindane cyathum unum seu 3^{ss}
singulo mane jeiuno roratur.

De Santalis. 3. flava
vel citrinum off. lig. pondero
solidum pectinibus rectis sapore ar-
omat. amar. cum acrimonia non insuavi
holum s. implente, odore fragrant. mus-
cium et rosas aliquantisper consulante
santalo citrinus substituunt lignum ad
citri odorem accedens qd vulgo bois de citron
bois de coco, bois de jasmin, bois de sandale
sed differt a santalo tunc odore tunc pec-
tinib. brevibus et raris qualib. tunc resinosa
substantia cujus ope flammam facile accipit.

Santal albus et ruber inferiores sunt
v. h. differunt colore hae species
sule est. acido oleo spisso et aqua gravitate
exigua salis volatilis portione et multa terra
donantur. nascitur in India orientali

68 vis incidendi attenuandi astringendi
et corroborandi ipsius h. b. b.
dosis in sublt. ad ʒi in decoct ad ʒʒ
ʒi saut. citri. et rubr. minut. conuſor
a ʒii maioribus in aq. Hic per hor 24
coq. h. n. ad $\frac{1}{2}$ conuſor ꝑ. apoz. pro ꝑet.
solito
ʒi raur. ligni sant. rubr. ʒi coq. in
aq. limp. Hic ad mediet. add. syr.
granat. ʒii. ꝑ. apoz. in haemorr. et hepatis
obstruct.
in febr. ardentib. ad capitis dolorem
sedandum exten. admoveat santalini rubr.
sub cyathematis forma.
ʒi saut. rubr. pulv. ʒi in pan. ʒʒ
aceti rosat. q. l. ꝑ. cutup. seu cythru
eud. add. sp. vin. canybor ʒʒ fronti
applicet in capitis dolore a febr. ardent.
oriundi.

Sassafras sive lignum prauum
lign. ex ruf. albicans varum et leve
cith. fungos. foras cinereo intus ferrugineo
sapore acro subtili aromatico odore fragrant.
ad foetidum accedente ex virginia et brasilia

vis ejus fore hta pendet ab oleosis ⁶⁹
partibus tenuibus summa volatilibus
et essentialibus cum acido tenuiori rursus
et expanso consolidatis.

Diaphoresim sudorem et urinam pro
mouet humores crassos et lentos inadi
et resolvit viscerum obstructions reser
vat valet ad cachexiam chlorosim
et hydropem, podagricos dolores lenit
paralysi et catharris affectionibus
frigidis medet. in morbis veneris utilis
adhibet. dosi pulv. ʒi. siapiu. infu
vel decoct. ad ʒβ ad ʒii

2 lign. sassa. cum cortice in scob. redact
ʒi inf. per noct. in vin. gen. et exhibe
per cyathos in catharro et fluxuini bspid
ʒ sassa. minut inci. ʒii infus. per
hor. duodec. in aq. limp et ʒβ aq ad
ʒii exhibet per cyathos

2 sassa. guai. salicor. a ʒβ macerent 10y
in aq. et ʒii ad ʒ dim. tres cyathos indie
in paralysi catharris et morbis veneris
ejus oleum est. a gutt. iii ad xx sudorifica
hujus od. pars 1 cum ① II Human. corpus et
resinosa subtilia remanet

Caput 4^m De Plantis quibde maritimis

De corallis et Madrepora

Corallum est planta maritima sub undis
nascent ubique foliis, fere lapidea ra-
mosa, densa et solida fragilis, cortice
seu potius crassa quodam tartarea molli-
tamen obducta colore diverso, sanguinem
carneum flavum fuscum album variegatum.
duo notata rubrum et album
rubrum in mediterr. mare circa gall
provinciam et alias, non minus sub undis
quam extra undas durum re vera sub undis
molliori tegitur cortice qui aëre exsiccato
pauculum indurescit,
non tanquam mere absorbens habendum
est sed sale volatili urinoso et oleo bitu-
minoso donati cum terra conjuncti a quib
energia patet
astringens et medicinites refrigerans ex
diacoriide dosi, ʒi ad ʒi corroboret
venenis resistit. corallum in alcohol nocte
ponendum quibus quique preparationibus

sub coralli albi nomine occurrunt 71
in off. madreporae species fere lapideae
a corallo discrepant framentibus parvis
inter cave

Corallina ramusculis numerosi
ssimis gracilib. fragilib. geniculatis
subtibus foris squam. elino circumnatis
lapidescentia colore vario opore nauseoso
pisulento sapore saluo ingrato sub den
tibus capillorum instar crepitans et pulv.
trita in pulverem sativens vix sequi
unciam aut duas assequitur in repositis
reperitur
constat sale volatili oleoso capnoso multa
terra implicato

a Dioscor. ad collectiones cohibendas et pro
dagrae ardorem temperandum
hodie fructus vermifuga pluri celebratur
exhibetur in crassiusculum pulverem trita
a 3B ad 3i

¶ corallinae corticis mosi arboris a 3i
rhoipul. rad filic. femin. summita
tanacet. a 3B aethiop. mineral. 3ii in
pul. dosis a 3B ad 3ii

Capitulum^m
De Surculis quibusdam folii
et floribus

Calamus aromaticus verus
caulis est plantae arundinaceae instar in
lami aut tubi canis tenuis avenae vel
calami scripturii crassitie geniculatus
foliis pallidis. flavescens intus candidus
medulla fungosa leviter aranearum
retis seu filamentis in se collatis
sapore acri suaviter amariicante odore
fragrante apud indos et in agipha
ventriculum roborat et coctionem juvat

Schœnanthus seu juncus odoratus.
culmus est cum foliis ex arabia
delatus. apudus, rigidus, teres, nitidus
geniculatus pedem circiter longus
medulla fungosa fractus colore ad ra-
dicem pallido prope verticem viridi aut
purpurascante sapore ferrido sub acro
amaricante aromatico non inusitati
palatio simili
oleo essentiali aromatico turget sed
variorum est usus

et huiusmodi ejusmodi ad 31 decet 73
in vino vel aq. ad 311 in obstructi
veneribus utero hepato liene in ventri
culi inflatione et urinae difficultate

Mala bathrum seu solium indum
folium est folio cinnamomi simile a
quo differt odore et sapore. oblongum
nuncupatum acuminatum densum et glabrum
tribus a pediculo ad apicem discurrentib
nervis dictum odore non ingrato
aromatico ad caryophyllos accedente
eandem cum nardo vires sortitur
sed efficacius

Senna ^{vel folium orientale} folia parva siccata sub
pinguia, firma acuta et veluti lan
ceolata ex viridi flavescentia, odore
tenui non prorsus ingrato, sapore
subacri amariante nauseoso
duplex alexandrina seu Zeidonensis
aut indonia gal. senn. de Zeide ex de la palte
alia quae foliis minus acutis tripolitana
nuncupata priori longe inferior foliis
laete viventibus amplioribus sed acumine
obuso asperis tactu

74 *praeterea occurrit somma mochanica*
cujus folia angustiora et longiora et acutiora
non non somma italiae cujus folia majora
latiora extremo subrotunda et venulis
eminentibus dicta prioribus longe infest-
fructus etiam in usum veniunt folli-
culi dicuntur. si tamen sunt in brannea
oblongae incurvae planae cypressae
colore ex viridi rufescente aut subnigro
in quibus acini cypressi
constat ex duobus saltem generibus
ammoniacali uno tactuoso altero
oleo crassiori copioso simul cunctis
unde cypositem exurgit gummoso
resinosum a quo purgandi facultas
virtute purgandi per inferiora innigi-
donatur nec ullum frequentius subtilius
ejus hincura in pituita aut junculis la-
ge hausta opote egregie et minus mo-
leste purgat quam in parva aequae dosi
lenientia et mucilaginis eius vim
minuunt resinosas involuendo pituitas.
observandum valde noverre inflammat

Itaq; abstinendum in hæmorrhagijs⁷⁵
inflammatis et morbis pectoris
folliculi intestinalia minus torquent
sed longe debilius purgant

raro in subita 31 ad 31 quoniam nimis
mole et majora tormina parit
in infu vel decoctione Levi a 3 ad 3B
ingratum saporē emendant foliis

ique tæce ex bracteis allatis quæ sunt
folia scrophulariæ aquaticæ majoris

2 fol. sen. mund. et fol. scroph. aqu.
in umbra exsic. a 311 his affund.

aq. calidæ 11. macerent donec aqua
refrigerata sit hauiat oeger per dies
ad alium subducendum.

2 fol. semn. a stipitib. mund. 311 sal
absynt 31 macerent per noct. in aq

3VI f. colatum. sumat oeger jofuno

2 fol. orient. repurg. 311 mann. cal

31B rhei el. min. inci. tratur. solab

a 31 affund decoct. prunor. vel pusulæ

3XII macerent tepido per 6 hor f.c.
in duo, hauiat divid.

oleo ess. aborrino cum sale volatili⁷⁷
cunctis donatis ut ex odore et sapore agnoscere
possit
ejus pulvis ad 31 in fus. in vino a 31
ad 33 ad parthum accelerandum molam
fatum mortuum vel secundas propellendum
tum in febr. malign. et adversus venena.

Thea et thea folium est parvum
exsiccatum evolutum superioris subarcta
vicantibus levis astringentibus non in faciendo
odori blandi fenum racem et violas
annulantes qd ex sinisum imperio
et japonia affertur
tres occurrunt. vulgarior thea viridis
cujus folia acutissime evoluta sunt
subviridia gusta levis astringentia
odorata et colore pallide viridi
aquam infundunt
altera pretiosior thea imperialis dicitur
qd magnatibus apud sinas servatur et japonia
foliis est amplo laxo seminis evolutis
colore viride virido odore subtili et
grato
3ª species rubra de vel subnigra vulgo
Bobò folium est parvum evolutum

78 aquam colore fusco tingit saporem
odorem q̄ theae viridis ad rosam munde
refert omnes hae species ejusdem arboris
differe Ham. t̄pore colligende et parandi
blanda donat astringente odorem subtilem
et gratiam exhalat unde eludere licet cohere
salis volatilis oleosi portione cum terra as
tringente juncti, sua astringente virtute
culum roborat et impedit fibrarum laxationem
a nimia aquae tepidae potu,
alvi fluxu et dysenteris confert aqua vel
lacte exhibitum.
p̄thas actuosas et volatilibus syguinem ra
viorem offert lympham spirituosam alte
nuat sic diuresim et transpirationem movet
cypit̄s dolorem sedat cathart̄s laborantes
subleuat si post largam theae potationem
ad sudorem se componant, virhis autem
ejus antinephritica non a p̄th̄s sed ab aqua
calida quae sales acres dissolvit et p̄ras a
mandat
nec prius humen invocans ō ōt̄ venit
fol. theae ʒi in fund. in aq. ferven t̄i
macerant donec aqua colorete, et sorbillaudo
suonati.

2 fol. the pul 3ß sacch. 3ii projice
in lach) ferventi 3viii digerant donec
lactis fervor imminutus fuerit hauriat
cequi in alvi fluxu et dysenteria proem-
nissi proemittendis

qui tussi laborant aliquam lactis por-
tionem cum theae infusione permiscant

Stoechas arabica sic nuncupante flore,
sui summitates floridæ et capitula cæsiata
oblonga squamata purpurascens, sapore
sub acro, amaricante odore fragrante
non ingrato ex insulis stoechaditis et galliæ
maritimaensi

oleo ess. pollet a quo pendet odor et energia
in affectibus capitis et nervorum frigidis
urinam et menses ciat et venenis resistit
mesue hanc herbam pithum et abram-
bitem purgare assavit sed turde etim
beutiliter. oleum ess. eodem modo extractum
et iidem virtutibus ac lavendulæ.

Præcus saphan filamenta exilia infe-
rius tenuiora albicantia aut pallide fla-
vescentia superius latiuscula subtiliter cre-
nata et rufè punicea odore peculiari

jucundo aeri aromatico subtile et
 late spirante oculos aliquantulum mor-
 dicante modice caput gravante soporose
 que ciliante, sapore amarusculo
 pars albicans a crocea separata et repulsa
 in rose mundo tenui calore exsiccata et
 pulverisata. in sicca Italia gallia de
 apertis digerit resolvit et nonnulla attingit
 sanguineam molem attenuat spiritus re-
 creat unde cordialis dicitur in syncope pul-
 satione cordis et adversus venena stomachi
 pulmones a plethora nimis spissa liberat
 serum acre demulcet huiusmodi compressit
 unde animum pulmonum apud quosdam
 in asthmate et tace felicitas respiratus
 menses movet et phlegma. amara lustrum
 refert mulierem ab epoto croco duas pu-
 ellas colore luteo tinctas peperisse,
 preterea vi donati anodina dolores mi-
 tigit et ad somnum provocat, saepe etiam
 cum opio sociata
 in collyriis ad inflammationem operendam in va-
 riolis et morbillis in cataplasmatis ad inflammationes
 et erysipelas demulcenda et rubra pruriginosa
 curanda.

Tamen moderatus et opportunus debet ⁸¹
esse ejus usus. a seco abstinere debent muli-
eres gravidae aut nimis menstruatae
propterea vi inebriante donat caput ymagi
mentem perturbat

dos in sub a $\mathfrak{z}\beta$ ad $\mathfrak{z}\text{i}$

$\mathfrak{z}$ croci $\mathfrak{z}\beta$ cinnamo $\mathfrak{z}\text{i}$ dictum cocti

$\mathfrak{z}\beta$ inf. pul. in pul. diff. ali

$\mathfrak{z}$ croci. pul. gr XV myrrhoe boracis
a $\mathfrak{z}\beta$ l. q. conserv. flor. lavendul. aut
calendul. f. bol.

$\mathfrak{z}$ croci. pul. myrrhoe a gr XV aloes
 $\mathfrak{z}\text{i}$ cum syr. de arthem. f. bol. ad menstru

$\mathfrak{z}$ croci $\mathfrak{z}\beta$ infund in vin alb. gen. $\mathfrak{z}\text{v}$ cum
succo malum auranti unius digerant. ad mensu

$\mathfrak{z}$ croci. $\mathfrak{z}\text{i}$ antihectici poter. $\mathfrak{z}\text{ii}$ radex
ireos flor. $\mathfrak{z}\beta$ cum balsam. sulph. anisat
gutt XX conserv. helenii $\mathfrak{z}\beta$ inf. opi
dos $\mathfrak{z}\text{i}$ bis terve sumenda in phlegm in
cipiente

$\mathfrak{z}$ croci. sul. volabl. succi. flo. benzoi a $\mathfrak{z}\beta$
gum. amom $\mathfrak{z}\text{i}$ conserv. flor. anthos $\mathfrak{z}\beta$ f
bol. dos $\mathfrak{z}\text{i}$ bis terve in die ad asthma.

℞ mulled. 3℥℥℥ gummi amon. purg
 3℔ flor Bengoin 3℔ croc. Balsm
 peruv. a gr XV Balsam sulph. q.s.
 f. massam pilul. dori gr XVIII terrib

Pilulae die sumen. in hystichronica serophulosa
 c Mortonictophysica ad tubercula cruda pulmonum
 praecavenda, a D Morton sub nomine
 pilular. balsamic. expendat.

℞ croc. pul. 3℔ sem. aquilegiae 3℔
 tartar. vitriol. 3℔ conserv. cydoniorum
 q.s. opt. in 2. diu. mane jefano, proicitur

℞ aq. rosa. plant. a 3℔ croc. pul gr. VI
 f. collyr. quod illiniant oculi inflammatis inopia

℞ aq. foenic 3℔ croc. gr XV ter
 in mortario dum aqua colore aures habet
 appareat huius liquor per inclinat. seccatur
 et cum vin. spiritibus huiusmodi miscetur.

f. collyr. in ophthalmia

℞ mellea par. albi. mund. alb. 3℔ lactis
 vacci. q.s. coque. movendo add. sub fin. vitell
 orum unum croc. pul. 3℔ f. cataplasma
 anody. ad humores in partem resolu. et dolor. sedand

84. 2/ Dactylus a nucleis mundatus. A^x
 p^{er} n° XI glycyrr^{is} vas et cont. Zi^{ri} oriza
 mundata, et lotæ Zi^{ri} deoxy in aq. limp
 H^{ic} IIII ad H^{ic} III p. col. per cyathos propin
 moderate astringunt cohibent alvi fluxum
 iterum et rectum retinunt. abstergunt
 laute et organa pneumonica demulcent
 sunt hument oculorum vitia omni genti
 dactylis et oryza vesicanti sub dio et in vore
 dormienti balneis deniq^{ue} crebriorib^{us} assuetæ,
 familiaria et vernacula

Jujubæ et Zi^{ri} zytha. fructus et sub
 sole aliquantisper exsiccati rugosi forma
 et magnitudine olivari testantes pellicula
 crassiusculâ ex luteo rubente pulpâ
 sub albida, molli, fungosa, et ossiculæ
 oblongo, utrinq^{ue} acuto, rugoso, superis
 dulci et urinosi
 elegantior rocentiores majores ponderosiores
 minus flacidæ, carne intus multâ succu
 lentâ, laxa et dulci vinosâ tamen.
 colitur vulgo in gallo provincie
 testant ex partib^{us} oleosis salino acido et
 terrestrib^{us} adeo involutis ut mistum dulce

et glutinosum inde exurgat a quo vis
eorum pendet. mistam illud differt a melle
et saccharo lectore maiori ob uberrimam horum
Galenus dicit stomacho inutiles esse inobedire
inhibere et difficile coqui. In macaginis hu-
mores leniunt et acrimoniam obducunt
non in oib pectoris affectib in iis solum
ibi irritationes lussas asperas putritiam acri-
demulcentas ardori urinae et vesicae
ad inspissandum non vero attenuandum

Sebesten vel myxa fructus sunt
prunis prunis similes, nigricantes turbi-
nati in vertice acuminati, rugosi, somni ex-
siccati, calyci insidentes fructe cedenti
a cotubuli intus trans. testant ex pulpa
fusca, viscida dulci, pertinaciter adhuc
rescente ossiculo, quod alias tribus costis
donatur alias tyrosorum pruni nostratis
ossiculum imitatur. in aegypto et oriente
typonuntur ex pitib oleosis salino acidis
et terrestribus mixtis unde dulces et glutinosi
magis lentum et tenax quam iussabe
ob maiorem olei quantitatem et salis et Kali
hum volubilis hum pxi, unde vis attenuandi
et resolvendi et demulcendi in huius ex acrimo-
in dyspnea pleuritide et vocis incedine.

℥℥ hord. mund. 3℔ glycyrr. rasa contus.
 3℔ bull. in aq. com. ℥℥℥℥ ad 4 dim
 sub fin. add jusub et sebesta N° XII
 deuto ab igne remoto injice flor. luvul.
 et papav. r. hord. a p^o macerentur
 per cyathos exhib.

℥ gram. mund. et contus. 3℔ sebas
 N° XV jusub N° XX bull. in aq. com.
 ℥℥℥℥ ad 4 p^o℥℥℥℥ fiat colat. per
 vices exhib. in ardore urinae.

uvæ passæ seu passulæ et fructus
 maturi vitis viniferæ. ut caloris exsiccant
 vel solis unde dulciores vel libani unde
 dulcis auidæ. ^{tria passular. generu}
 maxim. seu ^{da Damas} damascen. minores seu vul
 gares nostrates, et minimæ quæ corinthiæ
 aliqui monspessulari uvæ passas parant
 ferventi linisio addito olei paululo im
 mergendo quoad flaccescant tum et cor
 rugentur deinde perstici inponunt lino
 ligatio, flo racemos ut succescant ac post
 triduum quadriduumve insolant
 ex uvis passis in aqua ferventi chari^o macerant
 et fermentant vinum ^{spici}
 succo dulci et melleo pollent minus virido quam
 jufubæ aut sebesten

humores crassos et tenaces diuidunt et
 crudos ad coctionem disponunt
 admodum astringentes sunt si cum acinis
 seu gigaletis edantur. actionem purgantem
 dysenteria in alui fluxu et hepatica
 vltima in febribus inflammatoriis exhibent
 biter. bitem enim attenuant et humorum
 effervescentiam adaugent
 in phthisis ad humorum acrimoniam. Jansen
 gigaletis exemplis. thoracis pulmonum
 praescribunt ad ℥i pro singulis liquon^{tt}
 ℥℥ passul. domasc. exacinat. et minustia
 comis ℥℥℥℥ coq. in aq. liq. ℥℥℥℥ ad ℥℥℥℥
 col. pro decocto pectorali
 ℥℥ huius decocti et aq. calcis a ptes coque
 misce. et ad ℥vi biterve indie tiquem
 efficac. remedium ad catharrales affectus
 ℥℥ rad. sarsapar. ℥vi urar. corinth. ℥℥℥℥℥
 coq. in aq. ℥℥℥℥ ad $\frac{1}{4}$ dim. colaturā ex
 linguat. calcis virue ℥℥℥ subsidat liquor et
 limpidus per inclinationem separat.
 in affectibus catharri pulmonum ulcent
 et obumit ℥℥℥℥℥ pro dosi ter quaterve die
 iteranda.
 ℥℥ urar. pass. gigaletis demphs ℥℥℥℥℥℥℥
 ras. et rout. ℥℥℥℥℥℥℥ coq. in aq. com. ℥℥℥℥℥℥℥ ad ℥℥℥℥℥℥℥

Sul. Hu. ad. fil. sem. Zucc. macerant
tepid. per hor. 1 aut alteram fi. col. per
cyathos cati. Blandum erit purgans nec
iracundum.

ficus passæ seu caricæ sunt
hæc maturæ in sole exsiccate. 3^a genera
magna et flavæ quæ ficius pingues d. cunctis
magnæ et violaceæ. et idem parvæ quæ
missilenses gustus maritate præstantioris.
eliganter molles, graves cute tenui, molli
succo iute et semine flavo et plane mellæ
seapore
caricæ maturatæ modiciter mûdunt
album molliunt pulmonibus renetus con
ducunt carnem frequentior usus flatum
generat carnem laxam fungosam efficit
cas cavere debent qui viscerum obstractionibus
sunt obnoxii. est port ficius sumptus affabi.
Bibendum ne in ventriculum putrescant et
febres putridas auendant
exsiccatæ spiritiores pectoris humores co
quant maturant et expurgant renes ab
arenulis liberant, prurum facilius em reddunt
papulas exanthemata et sudores provocant
unde in morbillis et variolis. earum decoction
in pelum laviorum colicis affatim epothum

humores et abstersus aurium ad suppu-
rationem perducit

• Mithridates de antivenenum parasse ex
foliis rutae $\mathcal{N}^{\circ}$ XX carici $\mathcal{V}ii$ mundjugl
sicci $\mathcal{M}^{\circ}$ simul triti cum grano salis
canice tamen bilem fermentant et rasperiunt
unde bilescere dicuntur sicut mel sacchar. et
cetera dulcia, unde in febrib. abite et
hepatib. et lienis inflatione vitanda.

cavendum ne nimia quantitate usupent
in decoctis ne videlicet ventriculum gravent
¶ liquor carici, ras. cont. $\mathcal{Z}i$ caric. $\mathcal{N}^{\circ}$ XII
coq. in aq. com. $\mathcal{M}^{\circ}$ ad medias colat et
fiat jalap. cochlearium in hunc vehem.
ad acrimoniam demulcend. et expectorand. pro
reovend. con.

¶ ficum pingui $\mathcal{Z}ii$ contras. macer. in
v. $\mathcal{M}^{\circ}$ B per diem integr trinchuram
exprime et accende ad syr. consistentiam
per cochleas in intussi raucedine et struere

¶ caricas duas macerant per noctem
in aq. vitæ asthmaticis inano comedenda

¶ fol. hyssop m. i caric. $\mathcal{N}^{\circ}$ VI bulli
in aq. limp. $\mathcal{M}^{\circ}$ ad medias col. in
asthmatis paroxismo calide exhibendum

90 origanum mund. et lotae. 3B ficut pingues
et drachylor annuleator a. N^{VI} jugatus
sehest a. N^{XII} passul. ab acinis purgat.
3VI fol. pulmo. caput vener. a. m.
flor. papav. et hœad. et turbotay. a
125 glycyr exsicc. mase etus 31B
bull. in aq. coon. 4VI ad 3° phr. dim
colat decoctum pectorale.

2^a rasur. c.c. 3B carie ping. N^{XII}
sem. aquit. fenicul a. 3II f. decoct
s. a. in l. q. aq. coon. per cyathos
calide exhib. ad variolas et morbillas
eruptionem juvandam.

2^a ficut ping. exsic. N^{XII} minuti
condisae macerant calide per 3° hor.
in lact. 4I dein bull. caries et decoct
percolatum servet pro gargaris in
fructum et tonsillas. iustam.

Carie externe in cataplas. pompholyx
vel roct in lacte tumores coquant di
cutiunt maturant. - cum fermento et
sale tritae in bones past. ad suppu. Bravi
hemorrhoid. dolentibus. do lorem cito
sedant.

Myrobalani fructus *St inter 9!*

se diversi exsiccati

citrine, *offi.* oblongo rotundi hirsuti
quidam lineas longi 3. lat' utrinque
obtus. quinque, utplu. striis majorib'
disjunctis cum totidem minoribus intermediis
includunt sub cortice glutinoso et gummoso
sexque lineam crasso, amaro, austero, et
subacri, ossiculum dilatioris coloris angul.
oblong. et scrobiculati quasi excavatum
eius nucleus corneus candidus tenui membrana
fulva obductus

chebuli *offi* citrinis majores colore obscuri
intus ex rubro nigricante pulpa
crassiore

indice seu *nigrae*, *offi* citrinis minores intus
bituminis instar splendentes excavati
dentib' adherent salivam exprimunt

Bellivice, *offi.* nucis moschate fere ad
flavedinem vergentes uncium longi 10 lin
lati carne minus solida chebuli aut indicis

Emblivice, spherici fere 6 angul.
cinereo nigric diametri semiuncialis
omnes in indii orientali

aqua in qua macerata fuerunt chaetan
cauleam purpuream efficit propter solum
essentialem acidum

92 *analsi chymica sulphuris copiam*
multum liquoris acid. salis fixi paulula
cum abundante terra
recensente inter indurata quae alvum
citra noxam solvant sua astrictione
roborent, quapropter in alvi profluxibus
et dysenteria ubi simul purgand. et astring
vim purgant. valentior. cohibent
sed in faechis et obstructione augeat diach.
omnes praescribunt anatica dosi ad ʒi
in infus. vel decoct. liq. in subit. a ʒiv
minime in subit. purgare sed astringen
asserunt. infus. blande purgat
decoct. magis purgat & astringit
mesue dicit ab eorum usu senectutem re
morari corpus floridum et juvenile servari
ʒi myrobal. citr. pulv. ʒi rheii pulv.
ʒβ syr. de diach. comp. q. l. f. bol ad purg
in alvi flux.
ʒi myrobal. citri. tort. pulv. ʒi nucis
morch. ʒβ laudan opiat. q. β conserv.
romae. rubr. q. l. f. bol astr. in alvi fluxu
ʒi quinque myrobal. crassim. ch. tar a
ʒi rhubar ʒi mactere. in aq. cal ʒvi
per 6 hor. f. colat. syr. rosar pall. ʒi
f. potio purg. in alvi fluxu

℞. quinq. mirabol. maris. pulv. & ℥ii 93
vivar. rubr. ℥iii macerant in aq. cant. ℥ii
supra cineres calidos f. colat. cui add
syr. berber. vel granat. ℥i trariat oeger
per cyathos in alvi fluxus

℞. mirab. citrin. conts. ℥ii macer. in aq.
vivar. et plant. a ℥iii f. colat. pino colligitur
in ophthalmia

Colocythis fr. sphaericus pugni
magnum. pulpa exsiccata fungosa quasi
cellularis foliolo membranaceo opposita arida
candida levisima ad nos affertur exempto
cortice flavesciente sapore intense amaro
acri, cum immixtis seminibus exiguis
compressis duris albis vel rufescentibus
eligenda est medulla candida, arida
vara. laevis et intenso amaro praedita
nascitur insulis maris aegaei. ex aliquo affertur
duplex inest in colocythide primum
genus oleosarum et salinarum quae
quidem propria in aliis purgantibus. valentioribus
observare licet tubae elleboro.
haec in oleo acerrimo pollent cuius proprium
est nervos irritare et vehementer tollere

94 si enim olei tabaci guttula vel minima
in animalis vulnus inseratur & vulsiones
statim prohi per totum corpus et brevi
moritur
ab oleo ptiulæ cathartico valentior
est. tio potissimum pendet ab iis nervose
intestinox. membrane vehementer succutiuntur
unde fortius expressæ viscerum glandulæ
humores propter suam spissitudinem in
illis stagnantes exprimunt et ad intestina
propellant. ad illud quod fert aliud
typium scil. ptiulæ saline æres hu
fixæ tam volatiles quæ vasor ostiola sub
euntes vasa peragrantes cum succis
permiscunt. eos solvant et colligunt
et sæpe totam sanguineam massam lincant
hinc uberior serosior humor. affluxus
ex toto corpore ad intestina iam oleo
ptiulæ stimulata

colocynthis purgans est valentissimum
ad humores crassos et lentos vacuandos
ptiulæ potissimum quæ ex distantiori
et reconditissimis ptiulæ educere opinantur.
in morbis inveteratis et contumacibus
in affectionibus nervor. articular. obstructivis

in cephalalgia hemiparesi in votentibus⁹⁵
apoplexia epilepsia vertigine asthmate
dyspnœa morbis oculis acutis frigidi. et
ischiaidico. colico flatulento hydropico
scabie deniq̃ ubi malo modo malus curatur
quaerendus non enim curamus graves
morbos inquit Hoffmannus quia nun
quam expedimus, a lenientibus
praeterea mensos movet
vehementer venter vicia epusq̃
totum turbat nervos laedit et non
numquam vehementer concutit venas
aperit et quinque elicit intestina cor
rodit graevius lacerat itaque caute
adhibetur
plures ejus noxae emendare temptant
sed illarum emendationes admittendae
quae ejus substantiam extendere valent
si fortiter purgare velis pulpa adhibetur
accurate trita et divisa qualis sub tro
chiscior. forma adhiberi solet
si minus vehementi sit opus catharsis
Decoctum colocythidis ex aqua vel vinum
in quo eadem infusa fuerit. vel extractum
cum aqua vel cum musto fermentatio

¶ Extractionem vero cum spiritu vini minus
purgat, et longe majores ventris cruciatus
gignit
Evacuandos hanc pulpem ad quatuor oboler
pandis cum aqua multa, melle cocto, ruy
rha et ritho sub forma boli vel guttulat
exhibet. pulpa in subtilia a gr v ad ʒi
lenissime trita. in decocto vel infuso a
ʒʒ ad ʒi sed raro propter amaritiam
in decocto pro enemate ad ʒi vel pro
apoplectico ad ʒii. rite percolandum
ne supersint ramenta aut intransit
colocynth quae intestinis adherentes horrida
excitant symptomata

Si nimia colocynthidis dosis exhibita
fuerit ita ut hypercatharsis aut convul
siones superveniant vel meliendae sint
curantur oleo affatim cypro et in in
testina injecto.

in morbis acutis raro prodest nec convenit
biliosis et febrilibus nec pueris nec senib
nec praegnantibus

trachesi colocynthidis in offi. arabica
nominatione alhandal dicti donis a gr
vi ad ʒʒ

℞ pulpx colocynt. minich. cide
℞ infund in vin alb ℥VI macerant
per noctem. traxiat vinum per cha-
lam emporicam quo dissolvat mram
colabr. ℥i. fiat potio cathartica.

℞ trochis. alhand gr XII pulp. cass
recent extract et mundat. ℥i m. f. bol
ex pane azymo devorandu.

2 trochis alhan gr X scam. gr VI
cl diaprun ℥B f. bolus

℞ trochis alhand. gr VI pulp. julap
gr XV aquiloe albae gr X con. rosar
q.s. m. f. bol.

℞ extract colocynt gr VI aloes loto
℞ croci pulven gr X cum syr. de ab
sijathis m. f. bol. ad menstrua provocanda

℞ pulp. colocynth ℥iB radic. pyretri
℥B coq. in aq. com. q.s. ad ℥ XII add
colaturae vini stibiat ℥III sal. gem. ℥II
f. enema in affectib suporosis in apoplexia
exterius umbilico adinota cum felle bu-
bulo. non solum alvum dajicit sed verma-
cuet et expellit. quia etiam odore et
tacti alvum movere dicunt

98

per vestantissimum colocynth. extractum
 & pulp. colocynth. tt^{r} exemptissim. bulliat
 in aq. lim. tt^{r} XII per sex vel octo horas
 fiat colatura cum forti expressione tum
 massae residuae nova affundat aqua
 eadem quantitate. bulliat. et adhuc 3^a
 vice iteretur. tum decoctiones simul
 evaporent ad extracti solidi consistentiam
 oleo quodam essent. aromatico irrorando.
 Blauide purgat a gr IIII ad XV

Cassia solutiva, cassia nigra,
 sitiqua aegyptiaca offic. sitiqua est
 teres et cylindrica cubitalis, unciam
 circiter crassa, cypota ex putumine lig
 noso, tenui duriusculo foris ex spadiceo
 nigricante intus flavescente in varia local
 aduersione transversim positi paralleli
 ligneis tenuibus medulla in his inclusa
 molli nigra mellea subduli cum acriedine
 in qua delitescunt semina oblonga depressa
 dura fulva munda
 altera orientalis seu alexandrina et aegyptiaca
 contrae. tenuiori intensius nigricante pulpa
 dulci nec ingrata gustu

altera occidentalis in americanis insulis
 maxima copia et minori pretio casia
 crassiore magis aspero et rugoso medulla
 acris et nauseosa alia longe inferior
 eligenda ponderosa recentes plancie multae
 non sibi obductae
 medulla in usum sola venit quae propter
 extrahit e siliquis et per setarum ha-
 piculm

in pulpa cassiae in est sal audum volat
 aliud fixiori qui non nisi igne violenti
 cum oleo pellitur, parum salis urinosi
 et medicis terra postea.

pulpa cassiae vim suam obtinet a sale
 essentiali cremori tartari simili seu
 tenuiore seu terreis particulis minus impleta
 et oleosis blandis magis temperata

pulpa cassiae facile accessit, eademque
 aqua plurimam diluta per plures menses
 in dolio asservata saltem essentialem cre-
 mori tartari plane similem deponit
 catharticum est benignum et innocuum
 omni sexui aetate temperiei gravidis et
 puerperis, in febribus uddant, et inflammatis
 in affectu pectoris vanum et vana.

100 non solum ut catharticum magnae dosi
sed etiam ut alterans parva dosi et usu
diuturno praescribitur in affectibus tumantibus
arthriticis cathartico calculo haemorrhoidibus
ophthalmicis hemicranibus &c
medullam cassiae infantibus recens natis
exhibitam, colestrem in intestinis stagnans
purgando eos a variolis immunes fieri
plures asserunt. ℥ii vel ℥iii. iussu
vitulini aut seri lactis ℥vi dissolvantur
et coctionem exhibenti intra octo vel
duodecim horarum intervallum antiquam
mammiis admoveantur.

praescribitur medulla a ℥ii ad ℥iβ
decocta vero ab ℥β ad ℥iiii in potionibus
vel enematis.

℥ medull. cass. recent. extract et mundat
℥i rhei pulver. et cremoris tartar.
℥β in f. bol. jejuno. super bibendo. iussu
ex carne vitulina.

℥ medull. cassiae & aliq. aegiptiaca extract. ℥vi
pulv. cornach et f. Bol. super bibendo
seri lactis vel phlegmace cyathum unum
℥ pulv. cass. ℥β rhei pulver. et pulv.
jalap gr XII aquil. alb. gr X syr flor.
peruv. f. Bol.

℞ cass. mundat ℥℞ sacch. candi glycer
pulver a. ℥℞ fiat. bol. ineunte prandio
vel aena sumendus ad alvum emolliat
ad athrickidem præcavendam aut lithiasim
et ad catharicos affectus

℞ flor. cass. et pulpe tamarindor
a ℥ii m. f. bol. proale aut partum
exhibendus ad melancholicorum aut
histericarum alvum seueriorem aut
nimis astrictam emolliendam et sub
ducendam.

℞ medul. cass. alexand. ℥i syr. violar
vel flor. persic ℥i dissol. in seri lachis
vel ptisanna pector. vel tinctur. plior
sema. aut decoct. tamarindor ℥vi

℞ potio

℞ fol. sem. 3 rhubar. bari et tustur
solab. a ℥i macerent per noct. super
cineres calid in decocti gram ℥xii
hinc macra calab ℥i℞ in hac infusione
liquescat. f. calat. quæ diss. syr. rosar
pallid. ℥i medul. cass. ℥i℞ dō in
2as doses q^{or} horar. intervall exhibendas
interjecto junculo

ʒ medull. cass. cum nuclei extract
 ʒi marm. calabr ʒiB rhei elect. sal
 veget a ʒi Bull. lentu in liquoris
 venienti ʒvi ꝑ col. 3te hor. ante jusculum
 ʒ pulp. cass ʒi mell. violat ʒii diss
 in decoct. emoll tti ꝑ excema inhomot
 inflamati

Tamarindi fructus sunt quorum
 pulpa lenta et viscida in massas
 coacta ad nos affertur coloris nigri
 saporis acidi cum permixtis aliquan
 corticib et membranis, nervis aut fila
 mēti cartilagineis nec non seminib
 duris, spadiis, nichis fere quadrangul
 depressis
 eligenda recens pinguis acida non
 exsueca, non prunorum carne adulterata
 mundatur e membranis et filamentis
 in aegypto arabia alijsq indis atthippia
 tamarindi acido et sulphure abundant
 maiori quantitate acidi contra in pulpa
 cassiae sulphur acido copiosius
 catharticum est mite et blandum et
 quondam astringendi vim obtinet

praeter vim purgantem humorum
 acrimoniam temperant visis et sequuntur
 febre acuta acuta acuta acuta
 dentes postulantales ictorum, sanandi
 sitim et omnem viscerum ardorem
 extinguendi et vomitum sistendi.
 in hoc morbo hydrop ab inflammato
 diarrhoea biliosa verum morbi et gon
 horrea
 aliorum purgantium vitia corrigunt
 scammonii tithimalorum laureole
 corum in ptes salinae acres et oleosae
 acido tamarindorum sale ess. saturant.
 tamarindorum vero et dalcium qualia cassia
 magna vis purgandi magis intendit
 corum q fermentandi facultas coenect
 emeticorum ex stibio vis, tamarindis
 augeb, acidaq enim e vegetabili regno
 stibialorum vim emeticam intendunt
 cum e contra eadem acida mineralia
 minuunt
 commendanti in febribus ardentibus, putridis
 scorbutis, diabete, verminosis puerorum, ubi
 in ictu

104 nocent ut omnia acida trassientibus
 ventriculi frigidi intestinis exulcerati
 dysentericis.
 pulpa cor. per setaceum husco saccar
 sub prima boli auliquore diluta a 311 ad
 31 vel decocta ad 311
 4 tamar. mund. medul. cass. mund.
 a 313 rhei pulv. gr XXX m.f. bol
 4 pulp. tamar. mund 313 scarn. pulv
 gr XII m.f. bol
 2 tamar pinguium 311 sem. lacti. tti
 bulliant leviter dno. syr. vobol 311
 f. prohus per cyathos propinandus ad
 sitim extinguendam in febrid. acutib.
 et sguin aut bilis aestum prehendit
 4 tamar. pingui 31 bull. leviter in
 aq. con. 315 hoc decocto macerent
 fol. semis 311 rhei minn concis 31
 dein dissol manar calabr. 313 / colat
 seors
 4 tamarind 311 medul. cass. cum
 nucleis 3111 bull. lev. in sem. lacti
 tti calahua div dat in duos haustus

105
Vanilla seu aruco aromatico
est reliqua angusta pene teres non
nihil compressa sex circiter uncias
longa 7ma lineas late rugosa rufescenti
molliuscula oleosa pingui fragili
exteriori quasi coriacea, in his pulpa
subrupta seminibus innumeris, sapore
subacri pingui et aromatico per
gratum balsami peruviani odorem
referens. ex peruvia et ~~mexicano~~ mexicano regno
analyti chymica plurimum olei ess.
aromatici liquoris acidi portionem
non inaedocrem perparum vero liquoris
univari et salis fixi continet.
ventriculum roborat et calidus facit affe-
ctibus frigidi memoriam format mensuram
provocat. variis est usus in medicina
numpat in compositione quae chocolati
dicitur cui gratiam conciliat
liquorem specificum. habet apud anglos
ad melancholicos affectus in subitanea
gr XII ad 3B deiocha ad 3ii
altamini nina dsi squineum ascendit

Cardamomum hinc est genera
 majus multichili fructus est exsiccatus
 oblongus sicut magnitudine et figura
 cum umbilico insummitate lato et circa
 lori, in medio tripartito includens sub
 involuero tenui membranaceo tenui
 leuto fibroso rugis striato coloris fusci
 vel subrubri semina in 3^a locul. divi
 inaequalia nitida subrubra mult'
 membran. involuta. semina inaequalia
 appellavere quidam qd milium indium
 referant, saporis acuti aromatici ad
 camphoram lavendul et thymum accede
 odori jucundi et suavis quo fructus est ut
 grana paradysi a quibusdam vocitant.

Cardamomum medium raro ad nos venit.

et minus magis usitatum est sitiqua
 membranacea brevis 5^a lineas longa trigon
 ad pediculum acutior obtusa in extremo
 dilute rufescens striata cortice tenui
 in ciborum condimentis in summo usu est
 apud malajos ex sinensibus nobis
 oleo eas. pollent *Cardamomi* species
 grana potissimum usurpant exemptis
 cortice seu utriculo

ventriculū et cerebrum roborat. ad
apoplexiā et vestigiū praeuendū
commendat. in sub. ad 31 super ad 32
Et in morum fructus est sicus
vacuationē congestus in braneis cap-
sulari, sem. refectus
oleo ess. aromat. tenui et volatili co-
pioso donat. qd in distillatione effundit
in aqua prius maceratum.

venenis resistit humores crassos attenuat
spiritus torpentes excitat. diaphoreticū
promouet.

Cubebæ fructus sunt seu grana
exsiccata sphaerica, piperi similia
interdum paulo maiora pediculo
Congo tenui donata cortice e cinereo
fusco rugoso cum testa tenui uui
capsulari, sem. subrot. foris nigrescens
interus albidum sapore suavi acce
aromatido piperi inferiore ex Java Indiae
oleo ess. aromatico pollent in apoplexiā
paralyti oris pectore ventric. et cerebrum
roborant venasem prouocant in vino macerati
ad aphoriam et trauedinem in sub. aq. III
ad 31 in vino macerati ad 32

Piper 3^a genera

nigrum off. vel rotundum fructus ut sen-
gium exsiccat; paruum prisi min.
magnit. rotund. cortice rugoso nigro aut
fusco quo detracto subitè appieth du-
risculo extus ex viridi flavescit intus
albicat et scrobiculum in medio
vixum relinquit, sapore acro et
fervido totum os et fauces adurente
ex indis orientib. batavi affer-
eligitur majus, ponder, et minus rugosum
album. offi. rotundum inter aliud est
quam nigrum decorticatum ante insola-
tionem

Longum off. et macropiper. fructus
est immaturus exsiccat unciam aut
sesqui unciam longus teros cylindraceus
spiratim striatus cum tuberculi reti-
culatim positis intus in plures cellulas
dischis in quib. sem. unicum
sale volatili oleoso plurimo turget
album mutius Longum saporis minus
grati et acris

calefaciunt exsiccant attenuant resoluunt
aperiunt spiritus recreant fibras firmant

inquit. cōstitutionē ardorem excitat¹⁰⁰
et inflammationē ventriculi
eius vis valde volabilis itaq̃ sub finem
coctionis adhiberi debet
in febrili. intermitt. a plumb. prædicta
grana 7-8 vel 9 integra vel expressis
contusa aliquot horis ante paroxysmum
immo quotiescumq̃ continuato usu pro
fligare asservant. quæquam male multis
multis tamen profuit siue qd̃ vomitum
provocaverit vel uberrimos sub finem
paroxysmi sudores excitaverit, saltem
horrorem febilem dissipat, et eo cōtione
ante accessiōnem aliiū calidam q̃
aquam cum pipere laudat c Celsus
si vero tardius paroxysmus iam instat
assumantur febrilem ardorem augent,
commendantur tiquam alexiterium contra
venena coagulantiā vertiginis et ca
tharticos
verum frequentior ejus usus noxiū est
æthi. humorib. auendit
Dosis in sub. a gr. ad ℥. super ad ℥i

exhane in apophlegmatismis gurg.
et sterculatoriis ubi acri subtili
et stimulantē remedio opus est pro
incidenda lymphā crassa succium
glandulas infariente, sedat odontalgia
denti cartosae impositum. in cephalalgia
et dolore capitis thumaci piper longum
pulveratum et succulo inclusum vel intus
coronali vel temporibus

oleum ejus. egregium stomachicum in
ventriculi laxitate. tres vel 4^{or} gutt. cum
extracto gentiane in febr. quart. ante
paroxysmum. immanes horrores et rigores
dissolvit modo spina dorsi vel stomachi
regio hoc oleo cum oleo laurino aut
nucis moschatae inungatur idem pthibet
paralyticis edant

℞ piperis nigr. gr. 9 integra hausi
aut ex haustu vini duab. hor. ante
paroxysmum in febr. intermitt. purgato
prius ipore vel

℞ pip. nigr. coariv. li. i. 3℥ summat. ab
synthi pra. maceant tepide in aceto 3℥
per noct. colatura propinet incunte
paroxismo

111

℞ pip. long. ꝑv **vi** alum. pul. gr **v**
in. f. pulvis valde relaxator seu tamē
applicandus

℞ pip. long. succin alb. a q s pulverata
sacculo includunt et suturae coronati
imponant in frigida capitis intemperie

℞ pip. nigr. pulv. q. l. in. cum album
ovi. f. cataplasma temperat vel imo
colla vesicib. admoveand. saepius repeten
dū dūtur capiti dolore

℞ pip. nigr. caryophyll a q. s. pulv
cum album. ovi misce. cataplasmati
fina lateri dolenti applicanda in dolore
latente punctuato

℞ macropip. hellebor alb. a 3i ma
jorance 3ß in. f. pul. sternutat. ad
soporosos excitandos

℞ piperis nigr. rad. ari. piper. cu
bobas, cardam a 3ii sp. vol. sub. alum
3ii sp. vin. recti 3vi macerant per
ochridies. hūcturae per inclinationem se
paratae add olei nuc. et lavendul a 3ii
fiat linimentum quo mēbra paralytica
foveant.

*Caryophyllus aromaticus, anthy-
phyllus et caryophyllus regius.*

Clou de girofle fructus sunt immaturi
exsiccati semiuunciam longi iuxta
clavi quasi quadranguli, rugosi, ex rubi-
gine nigrescentes, quatuor insummo
stellatim decussatis apiculis donati
quorum medio capitellum prae parvi
magnitudine insidet & folioli squam-
matum duplicatis & textum quibus
patentibus fibrae quam plurimae apparent
rufescentes intra has stylus. saporis acris
amaricantis et grati odoris fragrantis
praedantur gravidiores nigriores pinguiiores
fauces pene deurentes cum odore eximio
oleosam quandam humiditatem premendo
exhibentes.

Leguntur antequam flores expandantur.

in insulis moluccensibus

recentes oleum expressione fundunt
spissum rufescens et fragrans. distilla
oleum ess. aromat. capicem, & limpidum
& flavescens, dein rufescens grave aquae
fundum petit tandem oleum empyreua-
maticum crassum cum liquore acido.

vis calefaciendi et exsiccandi illi tribuitur
 adversus omnes cerebri frigidos affectus
 vertiginem visus debilitatem cephalalgiam
 lypothymiam, cordis palpitacionem
 ventriculi imbecillitatem, impotentiam
 venerem mensium supp. aëris et ignis
 resistunt suffimenti vel osu dosis in
 sublt. a gr. III ad ℥I infus a ℥B
 ad ℥II interne usurpatur in sacculi
 ventriculo dicatis ad vomitum cperandum
 et ventriculi dolores a causa frigida
 in ore maricati salivam movent in catharrone
 oleum ess. vel per descensum vel per
 alambicem qd ad curiem osium et odor
 haligum gonorrhoe exceptum carioso denti
 dolorem sedat. Dosis intus est gutt. I aut
 II
 ℥ Caryophell ℥I cinnam ℥I nucis mos
 chat gr XV sacul. ℥IB m. ff. pulvis
 in cruditatib et ventriculi fluitib. vomitu
 ex vino rabs. succidit
 ℥ Caryoph. nucis mosch cinnam a ℥II
 macis sem. carvi, feniculi, rumiculi a ℥III
 a ℥I m. ff. pul. crassa, sacculo inclusis itine
 rubro vel canarino immersus ventriculo admoveat
 vel capiti in frigido hyeme

114 *℞* rad. angelic. exsic. $\mathfrak{z}\text{ii}$ Caryophyll
nuc. mosch. inasis a $\mathfrak{z}\text{i}$ iridis floren
flor. lavend a $\mathfrak{z}\text{iB}$ styracis calamide
oliban, succini a $\mathfrak{z}\text{i}$ $\mathfrak{f}$ pulvis crassius
qui bombare exceptus et parmo sericeo
intermixtus formetur ut achi est pro corymbis
quæ singulis noctibus fumo succini et
mastichis super prunas. $\mathfrak{f}$ electuum
calofacta, super caput geritur in affec
tibus capitis humidis pethenis et frigidis
℞ olei caryophyll gutt ii olei cinnam
gutt viii tinctura ambræ gutt i sacch
crystal in tenuiss. pollin. reducti $\mathfrak{z}\text{B}$
in. $\mathfrak{f}$. pulvis in vazo vitreo accurate
clauso servetur ad usum doni $\mathfrak{z}\text{i}$ in
vino rubr. vel hispan. ad ventricul. robor
℞ olei caryophyll. rosis mar. salvia ad
olei nucis mosch. per express. et oleum
pulmæ a. $\mathfrak{z}\text{iB}$ in. $\mathfrak{f}$. linimentum quo in
urgente mēbra paralytica et strabismus
affectu. $\mathfrak{f}$. $\mathfrak{f}$. $\mathfrak{f}$. $\mathfrak{f}$. $\mathfrak{f}$. $\mathfrak{f}$. $\mathfrak{f}$. $\mathfrak{f}$. $\mathfrak{f}$. $\mathfrak{f}$.
fructus mātunis abophyllus appellatur
caryophyllus quia moluccensibus regulis
et magnatibus ad superstitionem usque impudens

Atacardium sp. fructus ¹¹⁵

est vel potius nucleus expressus, aviculae
cordis figura, nigricans, splendens, uncinum
circa longus in obtusum mucronem
desinens ex pediculo nigro totum baccam
occupante appensus, includens nucleum
albiantem subduli amygdulae vel cas-
taneae sapore, inter involucri duplicaturam
in fungosae cujusdam substantiae vel dipteres
cavernulis subnigra melliga saporis
avis et cauranti et trach. ex ind. orient
plures vim causticam et deleteriam ei
tribuant.

Cajou vel *acajou*. nota *acajou*
est fructus vel potius nucleus castanea
magnitudinem aequans testis cortice
cinereo vel fusco lineam circiter crasso
quasi ex duplici membrana intermediâ sub-
fungosa quae melleaginea in suis cellulis
continet rufescentem aerem et mordicantem
ita ut cuti. inter illa ignis modo erat
nucleus sub hoc cortice albus dulci sapore
in insulis americanis Brasiliâ in diis.
melliga quam germinis cortex continet

116 ferrugineo colore lintamenta colant
maculas qui difficulter admodum eluunt
aeri illo succo vel praestantibus ad lichenes
impetigines scabiem vermiculos necando

Nux Ben nucula est avellanae
magnitudine, figura nunc oblonga
nunc subrotunda triquetra putamine
tecta albicante medio crasso
cui nucleus subest avellanae aut amygdali
consistentia pinguis amaro sapore.
crescit in india.

praeter oleum crassum plurimum oleo
quodam ess. aeri et deurenti parva quant
cum sale ammo. juncto pollet
ab hoc oleo subtili acri prendet vis vo
mitum excitandi et alvum emolliendi.
sed sequendis sunt operationibus propter oleum
crassum. stomacho adversatur vitare debet
ab aromatis illud oleum prope od alio
celebrari qd vix unquam rancorem
contrahat et nullo alio odore peregrino
florum odores inficiat.
ea est florum odores extrahendi ratio
In vase vitreo vel sigillato in vino

strictiore in summo latiore super
crates a setis equinis factas et circulo
ligneo formatas unam super alteram
ea intervallo dispositas stratificanti-
flores et gossypium tenuissime carptum
et oleo bulanino imbutum per hor-
tum novi flores prioribus rejectis cum
eodem gossypio denuo stratificanti, illi
que repetatur pluries donec oleum suffi-
cienter sit impregnatum. florum odore
hunc q. oleum ex gossypio fragrant et odorem
exprimat.

Cacao nuclei sunt amygdalis
seu potius pistaciis quodam modo similes
majores tñ olivar. magnitudine oblongi
subrot. perhamine tenui duro fragili
nigricante circum tecti, quo sublato
substia firma, densa, sicca, subpruinosa
caterve fulva et quodam modo raboni
intus spradiei coloris aut fusi in
plures aut deprava diversa pñiculas ante
interso coherentes sub amari et leviter
aerobi non ingrati tñ saporis. apparet
prostantius cacao majus ex nicaragua
deterius minus ex insula

118 *crassalysi* liquet multum olei crassi
 seu pinguedinis cum terra copiosa et
 salum tum acidior. tum acidum prothione
 medicum conjuncta continere. unde exungit
 erumpit gummoso-oleosum, pingue
 et crassum a quo vis pendet
 crassum supedit nutrimentum si cru-
 dum comedat. Equinem inspissat
 et humores crassiores efficit, obstrue-
 hentes gignit si nimia copia sumatur
 idcirco levitas a medicani usulata
 cum aromatis permixta. unde exungit
 illa trossis seu massa que chocolata
 et sucolata dicitur quae q. apud diversas
 nationes diversa est, quae huc pertinet.
 24 nucleor. cacao ex nicaragua major
 lb XII nucleor. cacao ex india major
 lb V sacchar alb. lb X vanillos siliq. p.
 N XXXVIII amburi cinerici 3 cinnam
 3 VI. nuclei cacao a putam. mund. et
 torrefacti supra lapidem commoluntur in
 massa tenuissima tunc sacch. minet. tunc
 crumella cinnam. et ambur. in pul. massae crudi-
 in pones redit. servari pot. per plures annos

massa huius tricitatur in 3ve aq. tepida
aut lactis et coquendo donec solutio
coctur bulliat deinde per horn quadran-
tem digerit supra cineres calidos ac
dem ligno versatili et idoneo fortiter
agitatur donec in spumam abeat tunc
calide haure.

prohis illo optime nutrit ventriculum
roborat spiritus recreat vires debiles
insinuat et inter aphrodisiaca recenset
commendat phthisici et tibi diis pro
serm cum lacte modorite torrefactum
ob eo abstinere debent hypochondriaci
et ceteri quos perferenda st viscera
ut enim butyrosa et oleosa omnia ipis
noxia sunt

Pistacia pistaches fructus sunt
sca nucleos duellanos. manihedi et
fimu oblong. angul. altera pte elatior
altera depressiones acuminatoe costa
notatoe, duplici patamine donatoe, cat
mbrana arida tenui fragili virid. dein
rupo. altero lignoso lentis fragili candid
inquit nucleus virescens pinguis saporis

oleosi subamari dulcis rubra pellucida
 teretes. in persia arabia Syria india italia
 oleo dulci copioso turgent. palato et
 stomacho grata et pristinia. ad agros emaciatos
 inter ana leptica recrementa
 phthisici et hystericis sicut et nephriticis
 acrimoniam demulcendo
 in emulsionibus sola vel cum pineis et
 amygdali ad M^o. vel 12 pro emul
 sioni M^o

Prustinia et pini nucleor a 3ß
 amygdal dulces. N° XII cunctudo in
 cremore ex origa parato, expressum
 in spiritib^{us} leni igne cum tantillo sauh
 et rumam. ad tabidos reficiendos

Pinei. et nuclei pini pignoris duri
 nucleos sunt quatuor subit^{us} oblonga feres
 candida, pinguis, dulcis, tunica rufescente
 inter testam lignosam crassam et duram
 inclusa. hæ nucleos in coxis seu pini
 fructibus deliterant inter duras eorum
 squamas recondite
 eligantur ætate sicca vetustate in flavore
 et oleosæ sunt rancorosi et habent

in gallia narbonensi frigori inpatient¹²¹
huc autem.

multo et subtili hurgent oleo qd express
extrahitur.

plurimum nutriunt succum prebent
laudabilem ut vero nutritum crassum
non facile coquunt idcirco saccharo
condiri solent phisicis et habentibus
utiles pulmones mundant apus ulcera
abstergant, acres squinis sales demulcent
oculorum urinae ardorem et stillicidium
luc et semen augent sicut cetera in
crassantia alimenta. dosis a ℥ss ad ℥i.

saepius in emul. cum pistaciis et amygd
vel sem. 4^{or} frigid.

℞ pincor dulcium ℥i. chunde ssim /
affundendo decoct. oryzae vel decocti
pectoralis the f. col. in quo diss. sacch
rosati vel syr. de althoea vel syr. re
sumpt. ℥i fiat emul in duos haustus
divid in tabe aut hussi veteri exhi
℞ pin ℥i sem. 4^{or} frigid mai a ℥i
cum decocti yram the f. emulid
syr. de althoea ℥i. edulcanda

Ricini ricinoides nuclei purgante
 pignonis dñde quatuor genera
 nuclei cathartica i. *ricini* vulgaris nuclei
 cataputia major cherva major et granum
 regium off. grains de ricin. semen est
 oblongum ovatum una gibb. altera depress. et
 cum quodam capitulo seu umbilico in vertice
 posito sub putamine tenui fragili, lithis
 nigricantibus et albidis eleganter asperso
 glabro, carnem medullasam firmam amy-
 sinu bipartitam pinguem candid. subdoli
 acris tria semina in uno fr. trigono hi
 caps. et molliter echinato thineant.
 in aegypto et oriente et occidente
 oleo dulci tperato turgent sed proterva
 inest olei tenuioris acerrimi portio adeo
 caustica ut foveas exurat unde vis cathartica
 in subit. a pond. gr x ad xx in emul ad 3i
 in aq. com 3vi
 verum rarissimi est usus qd. vehementi
 sit catharticum et periculi plenum, sed
 ceter. eius oleum contra aff. frigido.
 nucula cath. 2^a aureas dictus et faba pur-
 gatrix indice occiduo off. pignon de chervae
 sem. fabae minoris magnitud. pontam. nig.

123
sua diti. gth cum lacte aptior
et ubi vitia illi caput

vehementius purgat quam vicia in hanc

Nucl. cath. 3^a avellana purga (B.p.
medicinis de purgue sem. avell. magni,
subrot. et quasi triangul. avellane sapore
haud absimili

non minus purgat quam cetera

Nucl. cath. q^a ricini indicis semina
grana hylia off. pignons diinde gradus
de trilli on des molluques

sem. ricini vulg. forma sapore acri causat
nauseoso

revers violata purgat uno etato siccum

blaudia purgat si parviori dosi sudorem

elicit in hydropne leucophley. morbi

chronici. recens in sub. a 31 ad 33

amoosum ad 31 in infu. vel decot ad 33

ad sudorem dat in sub. a 33 ad 31 infu

a 31 vel 31. decoctis sudoriferis pro
sh'culo addi potest.

adeo potenter semina humores serosos

viscidos et tenaces inuident ut colocynth

superent. cor. visposita v. de h. in duab mbran

sen pliolis primo germinantibus que in granor
media subita latent

124 *dat. integra nucleor. sub hâ rejecto
cathie extenore
exhibetur quoq oleum ex semib. express.
ad gr I valentius purgat quam ricin. dulc.
corrigit glycinth. amygd. dulc. succo limon
juvat. pingui & torrefactione sub cinere
eorum vis fitur.*
*olei expressi unus frequentia extenore
in alvi nimia ariditate umbilicus eo
inungit.*
*2 olei granat. figli. expr. gutt XII
olei colocynth. ꝑ℞ unguent. de catha
rica ꝑ℞ m. f. lth. ad abdomen
ex eodem oles pomum regium cathu
ticum ab indur parat. cuius odore ole
delicatosum alvi movet
malum aquarum vel citreum per meason
in oleo ex gr. figli. express. macerati
postea eximpt. si fortiter manibus
fricetur ita ut incalcescat naris admo
veatur ejusq odor fortiter attractum
alvi paulo potest moveri.*

125

Casse sem. est durum faba paulo
minus ovatum 4^{or} aut 5^{or} linea long.
3^{or} 4^{or} i latum altera pte convexum
altera planum et insigni sulco notatum
flavescent vel e cinereo aut viridi pallens
superis fœvinaei leguminosi odoris fere
capax. duplex in officini
alterum crassius pallidius quod ex mocha
arabie felicis emporio advehitur
alterum minus crassum subviride qd
ex cairo affertur ab amr bō notum
planta dr jammum arabicum laurifolia
Sem. cass. torrefacti ℥℥ chinēt extracti
spissioris ℥i gr **IXVIII** salis acid. gr
I civator salis volatilis urinosi gr **VIII**
olei ad oxungie consistentiam appropinq.
gr **XIII** salis fix gr **VIII** cinerum seu
terra chabz gr **III**
oleo crassiori empyreumatico admodum
raroabili cum portione salis volatilis
non mediocri pollet
torrenti semine ab involucri expung
subtiliter pulverant dein huius pulveris
℥i cum aq. com. ℥ii Centur decoquit
et decocto adhuc calens a fœculo pulvere

126 in fundo vasis precipiti per inclinationem
separatu, addito sacchar. momento pro
pirate non tam ratione valetudinis quam
garricudi et tempus ferendi gratia.
non tam inuictis in crupula ventriculi
inbecillitate dolent colici flatulentis
mensium suppressione, somnolentia
morbi soporosis feliciter extirbet.
spiritus animales recreat ingenium
acut sanguinis notum suscit. humore
spissiora attenuat obesi praesentia est
verum macilentis biliosis et iis quorum
humores nimis soluti sunt et salib
acribus turgidi admodum noxia
res non melancholica et hypochondriaci
quos si quis crassior activis et spiritibus
pituitis dactilicis et salibus fixis acribus
turgidis est. potius enim caute sulphureas
sanguinis potus minimus quam par est soluti
spirituosas um dissipationem promouet
sicut cruoris sales acres sui iuris facti
et in motum acti multas febres excitant
inde sanguinis dissolutio et acrimonia quas
hemorroid. haemorrh. vigilis crescit. catenae
affect. cordi palpit. spas. et hypoco affect.

non inepte lacte tperant. butyris¹²⁷
lactis p^{er}iculis sulphurea tenuiores casse
pastes et sales urinari exalables tantum
coevant et irascuntur, quin etiam actum
casse p^{er}ib lactis coagulatio impeditur ejus
p^{er}ta butyrore blandae p^{er}actipes attenuate
per totum tempus facilius circum exhaunt
et distribuuntur sic se se mutuo et temperant
eam ob rem tabidis et emaciatib^{us} proficuum

^{h^{ab}}
Decoctum seminum casse crudor non tam
fact. in aq. com. a nardullis tquam spe
cium commendatur in ultharosis affectu
et reipsa cor saepe sudores producendo p^{er}nat

Nux moschata vel myristica et
aromatica off. nucleus est firmus spachus
in pila fragilis tñ uoc diffinitur in ho
hila divitiis pinguis et odoratus, cutis
non nihil rugosus et coloris fere cinerei
p^{er}ta variegatus vena spadicis ex flavo
albicanthibus undatim hinc inde discurrentib^{us}
dare sunt species una figura olivari odor
aromatico quato sapore acii aromatico non
suhel astringente quae p^{er}ennia dieb^{us} maxime
venit in usum.

altera quæ mas. longior et fere cylindrica, non odoris et saporis amari expers alioquin præterea sunt nuce moschatae sylvestres illar. præcipua major oblonga in utraq. extremitate obtusa et clati quadrato odoris fere expers et saporis ingrati. facile et venienter comeditur

hæc nux a barbarorum monachis societate ex india orientali

oblonga subrotunda seu olivaria seu feminea quæ probat recens gravis pinguis et quæ acu puncta succum mox reddit oleosum

Macis. vlt. flem de muscade. est subtilembonacea crassior veluti cuthloginea oleaginosa reticulati aut lacinia in modum supra putamen lignosum nuci moschatae protensa, coloris rubentis et elegantis sed postquam aeri exposita fuit flavescit odoris aromatici, acris cum amarore et oleagine quemdam expressione feruentem si recens sit. affertur separata a fructu probat recens lentia oleaginosa, colore ad croceum accedente et odoratissima

Utra moschata mas seu sylvestris nullius est usus in medicina. In a quib. supra mentionis ad philtia paranda quibus admiranda præstare existimant

abundat oleo ess. tum subtili tum ¹²⁹
crass. cum sale acido et terra nonnulla
astringente juncto. distillationis op. choro
et multa aq. macerata prodit olei tenui 3i
pro ʒi. oleum sebi intus aquis immat
crassum fere inodorum.
express. ex ʒi. cathab. ʒiii ʒii olei
soluere cōstentide mucem morchatam
odore et sapore apprimo referentis
Macis oleo tenuiore et uberiore larget
vix morch. stomachica vomitum cperit
viscera roborat flatus discutit colicos dolo
res sedat alvi fluxus sistit squinis morch.
auget venenis veniit, in catharris et fri
gidis nervor. affect. ad paralysem
soporem inducit unde homines somno
lenti pigri et obliuisci redduntur.
in affectu uteri flatulenti in dolore ejus
et inflatione post partum ab aëre frigido
Iquom expertum remedium suffusus e
niac morchata pradicat.
ejus vis astringens torrefactione augetur
ad circo in alvi fluxu dysenteria torrefacta
presensit doris in subtilia a ʒB ad ʒB
torrefacta ad ʒi

130 macis iisdem viribus donata minus in
astringit nec minus est periculi si copia
peccet

℞ nuc. mosch ʒβ cinnam. ʒi caryoph
ʒβ sacch ʒi m. f. pulv. cuius ʒi post
pastum sumantur in harte vin. gen. ad
ciborum coctionem.

℞ nuc mosch. hinc factae ʒβ terra
cathari ʒi mivoe cydon. q.s. m. f. bol
his terve in die iterandus ad diarrhoeas

℞ nuc mosch ʒi theriac. andronia
ʒβ diacod q.s. f. bol in colici dolor
dy sent. tenesmo ad dolorem sedandum
et somnum conciliandum.

℞ macis ʒβ anisi coquendi a ʒi sacch
albi ʒβ crassiusculi chura infund. per
aliquot hor. in vini harte infusis calida
colecte & propinect ad colicam flabilem.
olea nucis mosch aut macis proxunt
in torminib. ventris in nephrethici dolorib.
a gutt. ad iv. extrinsecus commut
in nervor. affec. paralyti cathari artthri
umbilico admotha infantum tormina cura
rescunt, temporibus blande somnum conciliant

oleum nucis mosch. ad mamillas
puellar. quam par est graciliores esse
admotam. Equam proficiam videri con
mendat. Brevis enim temporis spatium in
tumescent et sororine incipiunt.

haec. olea distill. ex pilulis purg. saepe usa
sunt ad catharticos. resinosis praesentibus
vires sperandam et demulcendum.

℞ medul. bovinæ, urinae sanæ, vini rubri
a 3℞ coquantur lento igne. ad humidit.
solius evapor. fiat colat. cui add. terebinth.
olei lumbic. 3℞ spermatis ceti 3℞.
olei nucis mosch. 3℞ m. f. liniment
quo spina dorsi quotidie vespere inungat
in rachitide.

℞ ole. nuc. mosch. et ol. pulmæ a 3℞
oleor. majoranæ, rosmar. lavand. et salicæ
a gutt. x m. f. Balsam. cephalicum
quo caput inungat. ad affectus frigidi
pili. et catarrhos discutiendos. cephalic
hemictan sedand. in apoplexia.

℞ ol. nuc. mosch. express. 3℞ Balsam.
peruv. 3℞ oleor. stillat. macis abryssini
menthe. cinnam. caryoph. a. gutt. x℞

in f. Balsam quo inungantur scoli-
culum cordis et epigastrica regio, in
lipothymia, cordis anxietate, singultu
nausea vomitu ventriculi imbecillitate.
Kol. nuc mosc. behmin judaici a ʒii
castor pulver. gr. vi oleor stillat.
succin, rutae, matricar, absynth, et
tanacet' a gutt xv gogali gutt
xx in f. Balsam hystericum.

Nux vomica. lignum colubinum
et faba sancti ignati.

nucleus et orbiculatus planus depressus
unciam circiter latus 2^a 3^ave lineas
crassus subtile durae corneae, coloris
cinerei. foris parum lanuginosus cum
umbilico utrinq medium occupante altiori
facie depressiore saporis aenari
ex india orient. cum ligno colubino affol
Canes, felis aliq quodrupeda speculum
quadamvis toxicâ enecant, corvi, pantes
coharunt et alii quibusdam ad ʒi
hominem, interinunt

hujus venenum nervos prostratum afficit
hinc anxietas, rigor, horror, tremor, convul-
siones et respiratio inordinata

lignum colubrinum dictū arbori
quæ multas verrucas parvas proferit.

lignum est vel potius radix lignosa, bra-
chium crassa sub cortice ferrugineo et
maculis cinereis notato includens materi-
ponderosam saporis acris et amari, odori
nullius asperit ex insulis solor et timor
sic dictum quia morsus serpentium sanat.
laudat in febribus intermitt, quatuor
ad vermes necandos. *Edimiores* noxios per
sudorem, vomitum et alvum expellit.

sed si majori doni exhibeatur convulsiones
et spasmodicos motus excitat. tantum au-
tem usurpatur a ʒii ad ʒß in infuso vel
decocto ex vino absynthide vel ex aqua
cardui benedicti aut hentaurei min.

℞ lign. colubr. ʒß infund. in vin absynth
ʒviii macerent per noctem ꝑ. colat
exhibeat in quatuor duabus hor. ant prand.

℞ lign. colubr. et sem. contra verm. a ʒß
sal absynth ʒi inf. in aq. graminis
vel portul ʒxii macerent tepide per
xii, hor ꝑ. col. in 3^a dos per 3^a dies
singulo mane. ad vermes necandos

134 interius huius ligni usus non periculi
vacat ut quādam maligna donato ut nux
vomica nervos afficit.

^{iguat}
Saba febrisuga. et Saba sancti igna
ti^{off.} nucleus est nuci vomicae simul
subrot inaequalis veluti noturus durissim
semipellucidus quasi cornea subtilis
saporis seminis citri multo intensius
amari coloris inter album et glaucum
in philippinensibus inculis
a nuci vomicae facultatibus non multum
differat.

Cartamus nuci semen ^{quicquid perperat} ^{saporem balad}
eiusdemina in usum medicum veniunt
raro flores quorum unus ad scribum pamos
et plumas colore roseo tingendas quando
ad cibum condimenta
semina probant recentia, intenda can
dida licet non respuant quae ad rasum
vergant, medulla candida pingui quae
in aquam injecta in fundo subsident
eorum medulla them separata cortice in
usum venit
puttaci semen quod illud avide et immodice

capiebunt et comedant eo praesqueant
 homini catharticum est. oleo acri
 huiusmodi purgans
 humores serosos lentos spissiores inadi
 attenuat et educit hydropem tumi asthma
 colica flatu. ictero. senibus potissimum
 confect in subit 31 vel 311. emulsio
 ex 3VI vel 31 in sero lactis vel iure galli
 verum stomacho adversatur foetidiorum et
 prorechia in subit. sed emendat aromat
 stomach. et salibus alicali

2^a sem. cartam. excocti 3VI chunde
 in mortar. marmor. ssim affundendo
 aq. com. 3VII f. colat. in quo dissolvit
 syr. flor. pæoni 3 f. emulsio quae an
 malitudo cum oleo sacch. cinnam. q. s.
 vel aq. cinnam.

2^a sem. cartam 31111 chunde cum scam
 gr. VI in aq. com. 31111 et aq. flor
 aurant 3 f. express in qua diss. sacch
 alb. 313
 electuarium diu cartam præscribitur a
 311 ad VI solum. permistum vero a 311
 ad 3111

cauthaeni semen ingreditur electuarium
 diacathami cui nomen dedit Garet hugo
 vi cathartica debeat sammionis lutei
 marmoe et hermodactyli

℞ semmund ʒii sal abrynth ʒi
 infund. in s. q. aq. font. per 6. hor.

in colat ʒvi dissol electu. diacatha

ʒii vel iii syr. rosan. soluti. cum sem
 et agant ʒi f. pot in cathartico affe
 rnalysi asthma et hydropis

Fucus roseus hispanicus rouge des
 pagnes crêpe cathaeni stamina aqua
 limpida pluries eluuntur donec aquam
 flavo colore non amplius tingant
 tunc illis admiscuntur cineres elacellati
 et aqua calida superaffunditur omnia
 accurate agitantur et in ovena deinde
 liquor reliquus crassioribus per chartam ad fundum
 depositis in aliud vas paulatim affunditur
 a fœcibus et per aliquot dies reponitur
 specula tenuissima intente rubra a liquore
 paulatim secedunt et vas fundum per chartam
 effuso liquore exsiccat et per stratum
 sic compactior fit ne in auras evanescat

Semen contra vermes proinde dicitur ¹³⁷

santolina offic. pulvis est crassior etans
ex minutis capitulis oblongis squamosi
ex viridi flavescentib. sapore ingrato
amaro cum acrimonia quādam aromatica
odore aromatico graviusculo nauseoso cum
folioli succulig. aut spiritib. inunctis in
strictis.

nulla res magis usitata et cuius origo minus
cognita dubitatur num semen sit vel capsula
seminalis vel foliorum aut florum gemina
que nam sit planta quia eam proferat an
Zedoaria absinthii aut abrotani specie
an chamæcyparissii num in gallia pa
lestina agitur pernia vel in solo regno. Contan
in india orientali semper.

adversus lumbos quoscumq. quoquo modo
sumptum utile tum ppter intestinum ama
rorem quem vermes ferre nequeunt tum
etiam ratione salis ammoniaci simili
cujus ope viscidam incidit et dissolvit pi
lutam intestinum plicaturis adhaerentem
que vermes recondit eorumq. semina re
frigit et fovet. ita super ventriculum roborat
flatibus discutit cibum appetitum provocat.

138 *utilis exhibetur cum aqua alba aut*
alio quocumq; hydrogyni preparatione
et rhubarbo troiscti sic in vomice
non solum enecat sed enecat cum
verminosa saburra feras propellunt
sem. pulv. usurpat a ʒi ad ʒi in
haustu vini vel ag. absinth. portulacae
vel sub forma boli, nonnunquam semen
oblitum saccharo quo fructus ab infanti
concedat.

ʒi sem. contr. pulv. ʒi aqua alb.
ʒi v. chel. pulv. ʒi xviii miso cum
syr. absynth. q. s. f. bol. jejuna. deo
et per aliquot dies iterandus

et trisum indicum stellatum off
anis de la chine ou de siberie semence
de badiane fructus est stellae figuram
representans qui constat ex sex septem
plurib; ve miculis vel capsulis radior
in modum in centro coactis triangul
quinque octo vel decem lineas longis
3-4 vel 5 latib; leviter compressi pec
casim coadunatis oppositi ex gemino cor
tice exter. aspero spadiceo

iuteri. prope modum ossebo levi et ¹³⁹
splendente bivalvi qui per latus in
siccis dehiscit manifestum præbetur
cleum singularem leuem splendorem
oblongo colore sem. lni qui recondit sub
fragili testa carnem albicantem pinguem
dulcem palato gratam saporis medi
inter anisum et fœniculum sed valentiori
is dem viribus ac anisum et fœniculum
sine præstantioribus ventriculum roborat
flatus discutit urinam promovet
sinenses hunc fructum in ore post prandium
detinere solent ad suavem halitum effi
ciendum. aoris impuri et agium arcendum
ventriculum robor. et coctionem iuvandam
illud etiam cum radice ninyin in modum
theæ bibant. cum potu theæ et caffè
michum gratiam ipsi conciliat

Caput. 7^m

de plantar. succis liquidis et concretis
 Succus nomine. non humorem quemcunque
 per plantar. vasa dimanatim indiscrimi-
 natim intelligimus sed illos Them modo
 liquores qui vel sponte, saepius autem
 valvare illato delabuntur et lacrymatim
 profluunt, unde lacryma nonnunquam
 nuncupantur quiq; in usum medicum ve-
 niunt. humores illi plerumq; crescant
 vel in resinam vel in gummi vel in
 mediam quandam naturam inter gummi
 et resinam verum in officinis saepius
 confundunt qd quidem resins quasdam
 gummi nomen tribuunt sicut et plurimis
 gummi resinis, sed ut accuratius distin-
 gui possint quid sint querendum
 resina est humor pinguis oleaginosus
 inflammabilis qui in aqua non dissolvitur
 sed in oleo duntaxat. constat autem ex
 phb sulphureis cum acido sale conjunctis
 ratione consistencie duplex est liquida
 quae lenta est et tenax, sicut quae friabilis
 ut plurimum calore tamen mollescit
 inter liquidas numerant opobalsamum
 seu boltramum judaicum, peruvianum,

album, rubrum, tolutarium, copaisium ¹⁴¹
liguodambar, storax liquida. Theresbentina
vera, seneciâ, laricea, abichina, pinea.

Lubdanum
inter solidas resinas Styrax Benzoinum
Terebinthina, olivaceum, mastiche, sandaracha, sanguis draconis, copal, amine
caranna, elemi, hederæ, canthara.
Gummi est succus terreus qui in aqua
facile dissolvitur in igne nec liquescit nec
flavescit concipitur, sed dantur et coquuntur
et propter ex modica sulphuris portione
cum terra aqua et sale juncta ita ut
simul juncti macilagineum constituent
et sunt gummi tragacantha arabicum
nostra et marna.

Gummi resinae plurimae veniunt
succi concreti qui in aqua et in olei
aqua dissolvuntur, et quidem omnino aut
pro majori parte. et prohi sunt ex pte
resinosa et pte gummosa simul coadunata
si pte salinae quantitate sufficient
donec tota cor subita aqua solvitur
si vero medicis sit huius salis portio
remanet in aqua resinosa subita non solvitur

192 in oleo vel spiritu vini hunc modo
solubilis. Bdellium, myrrha, assu-
foetida, ammoniacum, euphorbium
galbanum, opopanax, sagapenum,
sarcocolla.

De resinis liquidis

Opobalsamum seu balsamum
judaicum. Balsamum olim arboris
balsamiferae nomen nunc generica
vox est quae pluribus rebus diversis
tum naturis tum arte preparatis tribuitur
hic vero de succo pingui et resinoso
ex balsamo arbore stillante agimus
et de quibusdam lactrymatis resinosis
balsamicis dictis ex aliis plantis sponte
vel per incisionem diffluentibus.
Opobalsanum balsamoleon, balsamum
judaicum, gileadense, syriacum, e-
mecca, constructiopoli-tinum. et St. Beu-
me de judae, Boamae de egypte, da graud
caere resina est liquida prothiosa albi-
cans aut leviter flavescens, odoris fra-
grantis ad citri odorem accedentis superius
acris et aromatici.
Opobal recens fluidior magis oleosa et
odore fragrans. Theriacentina ad althra-
hute odore et sapore dignoscitur.

propter opobalsam. adhuc usitata est 173
carpo balsam. seu balsami fructus et
xylo balsanium seu balsami fructus.
Carpo balsamum est bacca oblonga; sub
rot. pino minori in parvum acumen de
sinens, pediculo brevi donata, cortice ru
goso fisco ignatior cortis distincto: includens
dum bene matura est exiguum medullam
balsamicam oleosam albicantem odore
et sapore opobalsami grato.

Xylo Balsanium et balsamum lignum off.
sub hoc nomine afferuntur surculi seu
ramusculi lignosi, teretes, contorti, no
dosi et brachiati, plumbeo asperius
et minoris digiti crassitie duplici cor
tice circumtecti exteriori tenuiore virgato
rupo interiori pallide viridante sapore
et odore non nihil resinoso ad opobal
sami odorem accedenti cum resens.

Legitimum raro in officini reperitur aut
saltem amosum et inodorum. pro eo
alii substituant. Conficiuntur ramulos
opobalsamo pertracti.

et cum prodest tenuis fragrantior, resina
inferius remanet quae igne oleum ad theophrasti

144 opobalsami vires calidior celubis diuers
reieci tenuib' ueliosi et volatilib' phlo
copiosis domat' et maiorib' efficiunt quon
iamosum. in his vicerum putredinem et
corruptionem tollere abscessibus pulmonum
hepatis et rerum conducere sanaret.
in chronicis febribus et crudis frigidisq'
humorib' obstruunt q' vicerum adhi
uilius et prestantius quam opobalsami
℞℥ vel ℥i per os quib' die exhibere
ab eo abstinendum in inflammatione
ex terra ad vulnere et rorid' ulcera
nim vero in vulnere b. contusi
opobalsam. exhibet a gutt' VI ad ℥℥
℥ opobalsam. gutt' XII eximiant' saccha
tenues puluerato fiat bol. in gommo
albo mulierum fluore et dysenteria
℥ balsam. iudaici ℥℥ vitell. ovis VII
sach. in aq. rosar. ad syr. consist. cocti
℥℥ fiat mistura cujus cochlea urun.
in decoct. pector. ℥vi vel lacti teneat
haustu propinchi in tussi ferina vehem
phisi in apiente et ad cruda pulmonum
tubercula resolvenda.

192
X opobalsum. et olei amygdal. recens
expressi a ℥ii diligenter miscerent in
mortario vitro, ℥ssim affundant spi-
ritus vini ℥vii assidue movendo cum
pistillo. liquor in ampullam vitream
effusus quiescat donec oleum totum in
ima ampullae parte separatim appareat
spiritus supernatans vite ab oleo secretus
serveat ad usum. huius spiritus ℥i
cum aq. ℥viii permiscet lactescit
mixture ideo lac virginale ad suam
lavandam plurimum ostinatum, nulla
sit in hoc lacte praecipitatio.

Balsamum peruvianum album
et fuscum: Beaune Blanc duperon succus
est fluidus tenax therobentina tenuior
resinosus inflammabilis, limpidus ex albo
flavescenti saporis acrisculi aliquantulum
amari odoris fragrantis et suavis ad
styracem accedentis
fuscum vel nigricans offi. Beaune
vini duperon succus fluidus resinosus
tenax therobentina similis odore fragran-
Benzoinum suavis referens, rubrum

146 sapore linguam leviter mordicante
igni admodum flammam recipit, suaviter
oleosum fumum spargit.
pruritus suus ex incis. arboris cortice
exillat alter cortices elicit.
sive album sive fuscum ad eadem conueniunt
quibus balsam arabic. iungitur et eodem modo
exhibetur a gutt. IIII ad XII in asthmate
phthisi dolore nephretico menses non suppre-
ssione extrinsecus lenit dolore ex humor
frigidis. cavendum ab eius odore qui
caput afficit et gravat.

℞ conserv. rosar. rubrar. ʒi Balsami
luciatelloe ʒβ Balsam peruv. gutt. III
in f. bol. in tussi in octanta phthisi in-
niente, valent internis, casu ab albi
et dysenteria.

Balsamum peruv. cum vitello ovi
solutum longe acius fit observante
et mulere et in ang. fauces vellicat quon-
iam re sumptum

Balsamum toluatanum Beaume
de Tolu Beaume d'amerique Beaume de
castagne Beaume d'ail Beaume de
succus est resinosa tenax medice inter

liquidum et densum *Consistentia*. 197

coloris ex spadiceo ad aureum vergenti
odori fragrantis, ad Benzoini et
citri odorem accedentis saporis dulcis
et grati nec nauseam movet ut aeterea
Balsama.

eadem pollet virtute ac Balsam peruv
a quibusdam praestantius et facilius haurit

2 Balsam. de tolu 3 ii aq. lingi. 3 x ii

coq. in vase clauso balneo marie per
2° 3° vel hor. colatur. frigido. add. sacch
albis ad electum consist coq et fiat syr
apud anglos usitatus. in phlegm. cordi

Balsamum copaiiba seu brasiliense

beausme de copaiiba succus est resinosis

liquidus dum recens oleosae Consistentiae

per tempus tenax et glutinosus ex albo

flavescent, saporis acris amari aromat

odori fragrantis ad ligni calambourgy

odorem accedentis a Brasilia alusitans in

europan advehit

duae species occurrunt altera liquidior et lo

vis pallidior vel flavescentis odori grati saporis

amaricanti, Consistentia pro aetate fluidior
vel spissior ad theobact. accedant. quae praestantior

148 altera crassior albius minus pellucida
tenacis et melleae consistencie odoris
minus grati theriacentiae proximi superis
renari injuncti cum aquae turbidae positione
in ojus fundo haec species videtur vel adul
terata aut saltem coctura ex arboris corti
ce et ramulis extracta idcirco inaprobatur
oleo tum subtili tum crassiori et sale auro
simul mixtis trinitur a quibus energia
fellei medicis antihelminici observat cathar
tica odore violaceo urinam non perfringere
sed superius intus amaram ei impetere
urinae munitatem et salserdinem demulcet
spicula salina insolvens. equinem oleo
sis pitibus dampnata tum restituit oiaq
cachexiae scorbuticae rancidae putredinali
medetur. valet tam externe quam interne
ad vulnera, proscindim nervorum, disaut
et alvi fluxus sicut fluxum alb. et gonther
sunt, item praestantissimum thoracicum
tusses horrendum periculosas et phthisim
aperte minantes percurat
a gutt V ad XV vel XX si ad 511 vel 5111
propinquet catharsim promovet ut Theriacum

℞ balsam copaisda ℥ 3 vitellor ovi 149

℥ ii syr hederæ ter. ℥ ii vini gene

℥ viii fiat mistura cuius cochlear i^u

aut alterum mane et vespere propinet
in pulmonum ulcere et tuberculi.

℞ balsam cop gutt xv glij pulv. succin pp

a gr xv antihæct. pot. gr xii syr. heder. ter

q. s. m. f. bol. ad pulmo. ulcus

℞ rad. butiro pul. et liqui. put a dt. bal. cop

q. s. m. f. bol. man. et sero ad ulcus venum chori

℞ lap. hæmati. mashich. sang dracon. a ℥ 3

ter. catechu. coral rubi pp. a ℥ i bal. cop.

q. s. m. f. elect. dosi ℥ i ter die infusore albo

℞ rhei pulver ℥ ii panac. mercu ℥ i bul

cop. ℥ i m. f. elect. dosi ℥ i mane et sero

ad gonor. viru. 4^a quot die purgdo pil. mercu

Ex supra recensitis balsamii varide

exhibantur hiachure multi ex conuuii proedi

cato hæc sit pro omnibus.

℞ lign. aloes rad. angel. ire. flor. anitol

rota a ℥ i fol dictam creti. sum. hyper. ro

mau. lavend. croci a ℥ 3 spii. vit. ℥ 3 digu

in vase vitreu exacte clauso sub sole per mensem

seorsim quotq dederant myrrh, aloes, ben zoi

150 *Olivum a. 3℔ tris affunde sp. vin. ℔i*
digerant quoq̃ eodem modo per mensem
tum ambo liquores percolati miscuant
quib̃ affundatur Balsam copa. 3℔ opobal
Bul. per. Bul. tolut. styrac. liquid. et thess
Rint. cyprice 2 3℔ digerant donec per
15 dies servet liquor ad usum inter exte.
Cavendum tñ ab interno Balsamicorum
usu ubi febrilis aestus adest, sanguinem
cuius accendunt et ad phlogosin convertunt
sæpe etiã difficili coctio Balsamicorum
usum convertit itey longe a parati etce
minimã dant

Liquidambar *amborum liquid*
succus est resinosus liquidus pinguis tris
terebenthine similit̃ ex flavo ruborem
saporis aceris aromatici odori fragran
ad styracem et amborum aces. ex nova
hypanthi virginia et aliis americanis phl
qdoq̃ etiã oleum illo tenuius fragrantia
asportatur olim

Liquidambar nunc vix cognoscitur
ab auctoribus dicit ubi ad pleriq̃ morta. frigida
hodie sicut alia odora menta obsolevit ab his
enim capita sedunt gravantes et multos
in hystericos affectus inducunt.

Styrax liquidus succus est res. ¹⁵¹

cus duplex in off. purum et impur. autem
Styrax liquidus purior succus est mellesce
et tenacius subtilior thereb. similis semipell
lucida coloris fusci autem fusco rubentis
odore valde ad styracem solidum accedens
sed ob vehementiam fere ingrat; sapore
acutiusculo aromatico oleoso probat lentus
salvis pellucidus odoratinus.

Styrax minus purus est ramosus fecculentus
opacus pinguis minus odoratus
eadem virtutes ac veteris balsami exhibuit
in his a gutt. CCC. ad XII. ad ulcerum interna
abstergenda et sananda frequentius externe
ad pectus ducem et zophacem arcendum
iniquantur de styrace dictum sic parat
olei nucum opt. ℥v gum. elem. resae. nor.
a ℥iii ℥iii colopho ℥viii omnib. fusi
add. styr. liquid et mēd ℥iii ℥iii f.
vaquent. in morocomis. pari. folix et pexan. uno

Therebentina. quatuor genera Chia succus est resi. liquidus an therebin arbore effluens colore candidus, sub flavus vitreus. aut ad caeruleum non nihil vergens

152 interdum pellucida consistentior modo
firmiter modo mollior. Lente ac glutinosa
ita ut inter digitos striata non nunquam in
micas terat. saepe in mellis solidiori
inter digitos cadat et adhaereat odore acris
non ingrato gustu modice amarescens acris
analysis chim. H. B. probuerunt olei
tenacioris limpidi et aquei coloris ℥ i x
olei flavescentis ℥ v spiritum et infuscent
℥ x x i. liquoris acidi gr. i x caput
mortuum ita rechte superstes pendeat ℥ v ii
gr. x x x ex quo per 8 hor. calcinato nihil
salis fixi extractum fuit
usus exter. et intro. externe emollit digerit
discutit resolut alicui expurgat et meliora
recentia glutinat sed resina laricea ^{usu} vulgaria
nec viribus inferior. sed interne minus
acris est in viscerum exacerationibus
est potius huius spiritus purulento phthi
ci incipientis urinas provocat et odore
violaceo perfundit verum non adhibenda
quin abut inflammationem.
in podagra et omnib. articulo morbi si
acupunctis quantitas mucosae collatae simul
matutinis ieiunio

153
nec mirum quod calcule confect etiam
podagreae prodesse. cum cognati sint illi
morti album quicq. movet in senibus
optine et sine noxa ex galeno ad $\mathfrak{z}\beta$ et
ultra.

catibech a $\mathfrak{z}\beta$ ad $\mathfrak{z}\beta$ sub forma boli
vel in aqueo liquore vel vitello ovi dissolu-
a nonnullis in aqua impressatur verum
spirituose subtilis coctione plurima deperditur

Veneta Larigna vel Laricea est resina
liquid. limpid. lent. tenax oleo crassior
melle liquidior quae ab instincto digito con-
tumaciter et aequaliter defluit aliquantulum
translucida rubei instar coloris flavescentis
odoris resinosi, fragrantis, acris, non
ingrati aliquantulum tñ gravis, superius
ferius acris amariantis quae acedine
et calore terebinthi resinam superat
probatu roens pellucida candida liquida
nullis impuramentis conspurcata et cuius
gutta lingui adherent non vero diffiunt
veneta dicitur quia olim a venetis asportabatur
cum vero ex delphinatu et sabaudia
fluit ex arbore quae Larix siliu deudus conspici

157, isdem ac theobombi resina virtutibus
donatur apud nos parce ceteris ad usum
internum antepositur. Balsamica est
vulneraria diuretica et alvum simul movet
ad pulmonum viscerum apostemata re
solvenda vel maturanda si quidem
non nunquam purulentam materiam a
p'te affectu subducit et per urinam amandat
a riverio ad calculos renum praecavendo.
in dysenteria intestinor exulceratione
dolore nephretico urinae suppressione
clystere cum theobom. utiliter inspicunt
nec tamen absq. caute adne usurpanda
Spiritus theob. intern. ad gatt. aliquot
urinas movet evomit in urinae suppress
a muco spissiore, in mictu cruento ac
purulento in affectione pulmonum
in pleuritide a Bai Thololo quod humore
in thorace impraetum solvat. et ad vias
urinarias perducit. externe spiritus
et alvum tyrum Balsamica et vulneraria
Colophonia digerit resolvit et consolidat
munas detergit et penetram quoniam ipsa the
obombina.

℞ theriacal venet ℥i℥ olei amygdal
dulci. ℥℔ m. hauiat in asthma et ne
phritide et urinae suppress.

℞ therob. ven. ℥i℥ consen. rosar. m. f. Bol

℞ ther. ven. ℥℔ sacch. puluer. vel pulue
liqui. q. s. m. f. bol. in ulcere pul. re. veri

℞ medul. cass. recen. cathe ℥vi ther. venet

℥℔ glicy pul. q. s. m. f. bol. in ulcer. int.

℞ ther. ven ℥℔ rhubar pul. ℥℔. f. bol
in albu mulierum profluxio

℞ ther. ven. ℥℔ rhai. pul. ℥i℥℥ panu

mercur. ℥i m. f. opiatu cuius doni

℥i bis die ad gonorrh. praemi pruenit

℞ ther. ven in oui vitell. dissol. ℥℔ mel

rosat ℥i lact vacci ℥viii f. enem

bi in die in dysenteria et intesti ulent

℞ decort. fol. malv. pariet. flor chamoe

melilot ℥i in qua dilue toroben. ven

vitelle oui dissol. ℥i sali. prunel ℥i

f. enem in dolor nephre

℞ therob. casio et cass. recen mund

a ℥i diss. in sero lacti ℥i. f. enem

theriacentia. ablegna seu absetana
 argentoratensis off. de shasbourg resine
 liquida des sapient, Gigion. subtilia resina
 liquida dem recens est laticia pella
 cidiior minus lenta minus q tenax
 odore magis grata et amara magis
 corticis mali citius odorem et saporem
 quodam modo referem per spm flavescit
 et spinescit ex argentorato affert
 emanat ex arbore abies tunc folio
 fructu sursum spachente r. r. h. sapin
 thus colore et odore aliquantisper siccata
 mentha sic ejus loco aliqd sufficitur
 iidem pignis instructi de veneta iidem
 loco aristulibus donati paulo tenuiori
 consistunt phibet existimat off marmus
 dem sapor ejus magis sit asis et amari
 consistentia q fluidior eam obrem cali
 diorem et majori cum cautioe usurpandam

Therob. communis et resina pinca off.
 gross theriacentia. ou commune subtilia
 resina lenta tenax crassior et magis
 ponderosa quam aliae nec pallida albicans
 consistentia fere olei frigore non nihil densat
 odoris resinosi gravis saporis acris ama
 riantis nauseosi

in gallo provincia circa massiliam et
tolonem in aquitania circa burgundiam
theob. com. raro ad medicos usus adhibet
ex resina candida liquata cum theob. com.
commun. et oleo theob. com. fit mixta
burgundiaca

De resinis Solidis

De anime et copal.

Duplex anime resina orientat. et occiden.
orientalis anime gummi dicta resina est
pellucida, magnis fragmentis, varii coloris
et myrrhae quodam modo similis quae dum
incenditur jucundum spirat odorem ex
granula affert varissime reperiuntur in officina
occidentalis seu resina combarit et sub
thure quae est alba ad thuris colorem
non nihil vergens seu ex albo citrina
pellucida, resinam copal magis oleaginosa
nec tam candida ac orientalis, gratum
odori quae prunis imposita facile con
sumitur. Ex nova Hispania granula
illis sufficit ad roborandum caput et
reliquas ignis partes frigore afficit
partem nervosam confect resinam in oleo aut
spiritu vini soluta et illita vel cera aut
emplastri modo

Copal resin improprie gummi copul
resina est solida, pellucida, aquei coloris
aut ad albinum vergenti odorata sed non
penetanda ac anime. ex nova hispania. a
detectu novo orbe nobis solummodo immotum
varissime in usum medicum venit utili-
ta ad frigidos capitis morbos scyrus vero
ad vernices nominat.

Ben zoinum vel assadulus offi
resina est arida indurata fragilis
influmabili ex variis splendentibus micis
seu frustulis, modo flavescens modo
albescens in massam coacte superis
resinosi ac pinguis odoris suavis et passivi
dum incendit
duplex in offi. amygdaloides qd vel
pallidum vel ex rubro fuscum, granu-
candida continet, alterum nigricans
nullis aut paucis maculis ex reyno-
siam, optimum amygdaloides.
precipuum est unus ad odorem et
suffumigia. istius expectorationem pro-
moveret in asthmate tussi diuturna. et
fiores presentim, ad sudores movenda-
catu veniens et macule facie dicit. solent dentium
mitigat matricaria. flores sulphuris et benzoin ana
in ovo sorbati. Tere adite et bitum in asthma
inhibent

tinctura ꝑ opo spiritus vini, cuius gutt
aliquot in aquam injectis statim liquorem
turbidum et lactescentem efficiunt unde
a quibusdam lac virginale dicitur.

℞ flor. Benzoi. et sal succin a ꝑ croci
3℞ gum. ammoni 3℞ cseruae enul
camp. 3℞ m. ꝑ electa. Dividat in 11^{or}
doses 6^a quinq̃ hora exhibend. in asthmate.

Camphora duplex vestina sub
hoc nomine altera rudis quae in massas
ꝑræbites compactas ex plurimis granulis
semipellucidis, rufescentibus aut cinereis
salium grandis similibus odore fraganti
sapore acri et aordibus inquinata.
altera purgata quae pinguiscula sub
densibus aliquantisper lutescens candida
pellucida leviter in panes orbiculares
depressas non nihil concavas, nichil
corata 6ª vel 6ª digitis longas unum
aut alterum latas saporis acris asina
vicinis aromatici, totum os inflammanti
cum quodam tñ frigida tñ sensu, odoris
oris marini sed vehementioris. adde vs
labili, ut aere citius sensim evanuat.

facile flammam accipit et nullum
carbonem terramve post se relinquit
ex japonia occident. indis in belgium
affert ibi repurgata per totum europam
diffunditur.
de camphorae virtute auctores non con-
veniunt. camphora per naves castrat odorem mare;
alii e contra calidam affirmant quor
argumenta sunt inflammabilitas odoraro
matis sapor acerr. tenuitas et volatilitas
partium qd probabilius videt
quamvis in multis affectib ut in oculor
inflammatione conspiciat astra febrili respi-
gerantem potestatem obtineat illud per
se non operatur sed humorum acrimoniam
demulcendo stagnationem removendo
coagulationem resolvendo solutus phlegma
per cutis poros compellendo ita ut inflan-
mationis causa remota, et calor et dolor
quod etiam de spiritu vini et aliis indi-
cantis quae achi calida dicuntur quotidie
exprimunt.
inter anodyna est diaphoretica veneni
resistit unde frequens usus in peste fe-
bris putridae, et morbi maligni moris.

menes provocat et urinae suffocatione
 uterinae subvenit in gonorrhoea et fluore
 albo Dosis a gr III ad ℥I sub forma boli
 vel cum olei amygdalar. dulcium solutio
 praestans cantharidum correctorium
 urinae ardoribus ex cantharidid
 in paralyti rheumaticis inflam. crescit
 in febribus intermitt. in modico suspendit
 circa praecordia ad ℥I

observandum nimium ejus usum caput
 gravare vigilias inducere et quicquam
 ad inflammationem disponere

℥ rad. petasitid et bistort pul. camph
 a ℥I C.C. phph. pp ℥II m. f. pulvis
 cujus Dosis ℥I in peste et febribus malign.

℥ camph. gr XV olei cinnam gutt
 III laudan opiat gr I cum S. q. conser.
 flor rosinar. m. f. B. ad sudores

℥ camph gr XII conser. flor calend
 q. S. f. bol. in mensuram suppressio

℥ camph, castor, ass. f. chd a. gr V
 myrrh. albei pulver. a gr X olei succin
 gutt III et aere rubre q. S. f. Bolus

℥ capsur. q. S. dissol in ol amygd. sol. fiat linimentum
 super staves in curia

℞ camph ʒii theri. ven. ʒii sang
dracon ʒiiii m. f. pilul. dōs ʒB in ysmoth

℞ aq. pœnicul ʒii spū. vin camphorat
ʒB m. f. collir. in ophthalmia

℞ tinct. myrb, aloes ʒiiii spū. vin cam
phorat ʒi f. mistura ad ulcera et vulnura
putrida fœtida et ad sphacelum inclinancia

℞ sacch satur. ʒB camph ʒB olei lili
olei ovor a ʒi f. linim. in ambusti.

℞ olei lumbri ʒiiii sp. vin. camphor
ʒi ol theri. ʒB sp. salis amm. ʒi
m. f. linim. in paralyti et rheumatidi
dolorib.

spiritus vini camphoratus fit solvendo
^{hysteric offit. apople. epilep. Dos a gutt vi ad xx}

camphorae ʒiB in spiritū vini tti in vase
vitreo amplo et clauso sub sole vel in

arena tepida, eodem modo præparatur

aque vitæ camphorata in dolorib et tumore pueri
^{et in omni morbo pueri gangrene paralyti dentium doli colicis}

Caradina off. vulgo caragne. substantia
resinosa concretæ terrea, et pilis hirtis

duttilis dum recens est, inveterata dura

friabilis, foris a cinereo nigricans, intus obs

curo, fusca, saporis resinosi subamaricantis

ad myrrhaem aliquantisper accedimus ¹⁶³
odoris dum auendit fragrantis ex aere
siccis in manus junceis foliis involutas
compacta affertur
ex hac resina oleum ess. subtile ac rubr.
et summe odoriferum extrahitur. ab hoc oleo
pendet ejus visus humores resolvendi. Dolo-
res sedandi, et nervos roborandi.

externe thum adhibetur in podagra, ar-
thritide, ischiadico et dentium doloribus
sub forma supplastris vel sola vel cum
thebein. oleo nucistoe aut alio.

1. proceribus admoveat in odontalgia submax-
illari in cephalalgia, ventriculi re-
gioni in ejus imbecillitate

℞ carann ℥i ceræ flavæ ℥β olei
verbasci q. s. inf. amplius. antipodagricum

Elemi duplex

verum seu æthiopicum est resina fla-
vescens vel ex albedo tantillum viridescens
cortex solidior licet non robustus siccus,
inglabes cylindraceus coacta ad ignem
ardens odore valido non ingratis, paniculi

164 *albac foliis acundina, aut palmei involunt
raro in officinis occurrunt*

*sqpurium seu americanum est resinae
species virescens aut flavescens, pellucida
ad pini resinam aequalem mollioris aut
sicciore consistentiae, odore resino gravi
frequens occurrat in officinis pro balne
recois pellucidum viridiusculum pilique
lentam odoratum*

*utrumq; elemi externe admodum tumo
res resolvit ulcera detergit et dolores
internos demulcet et sedat, corruptioni
cyrogie resistit imprimis pro vulneribus
et contusionibus capitis Attendendum emendat
varietate ad usum internum attamen liquam
diureticam praedicant*

*ex ea paratur Balsamum digestivum arcei
in vulneribus capitis apud chir. volutissimum
Elem. terribent abiectione a 313 sori
castati antiqui et liquefacti 311 pingued
portin antiq. et liquefacta 31 m. f. linim
plurimae resinae flavescunt, albiantes aut
cinereae pro elemi assunt quae elemi viribus
et odore inferiores*

Resina hederæ seu lucuma, ¹⁶³imppia

gummi hederæ, et substantia resinosa
arida, dura, compacta, colore fusco rubi-
ginoso obscuro nonnihil pellucida et rubra
si in parva fragmenta disrumpatur cum
rubiginosis intercurrentibus micis, sapore
subacri, leviter astringentis tantisper aro-
matico; inodora. flammæ admodum clarae
et pertinacem edit flammam cum odore non
ingrato ad thuris odorem accedente ex
persiâ et oriente affectu.

Balsamica virtus seu detergendi et conso-
lidandi vulnera ipsi tribuitur.

Ladanium vel labdanum est substantia
resinosa cujus duæ species, ex creta incola
una in massas compacta grandioris,
molles ad emplastrum vel extracti consistentiam
accedentes intra digitos lente currentes crassæ,
odore grato colore ex rufo nigrescente
vesicis seu pelliculis involutas. Labdanum
ou masses ou en pains hæc eligatur.

altera in panibus confectis sicca durior fragilis
calefacti paululum mollescent. areculatæ tenui
viscosa permixtis colore nigro odore debiliori.
Labdanum en toiles frequentius reperitur.

per analysisim patet i stare ex oleo tenui
et crasso cum sale essentiali ammoniacali
sed si ladanii, araneæ ℥XXIIII crista
contingere. hæc arena ferruginea est unde
calcinatone rubrum.

externe emollit consoquit attenuat et
resolvit, interne attingit roborat et do
lores sedat. minus frequens usus internus
ad ventriculum roborandum coctionem juveni

adversus serosam colluviem et catenkos in
dysenteris ℥i pondere presentibz
laudat in frigida catenri intemperie apph
applicatum in odontalgia spuriis. in ven
triculari inbecillitate ejus regioni. ad ulcera
antique sinuosa cum tumore et duritie

℥ss ladanii puri ℥i mūs mosch ℥ss
cardam ℥i marshes gr VIII galap
pulver ℥i olei cinnam gutt vi syr
de storach q. l. massa putet dosi gr.
 XV vel XX horn sonni in cathari
arousa frigida.

℥ss ladan. puri ℥i corall. rubr pp ℥i
mivoe cydoni ℥ii m. f. bolus in
ventriculi in becillitate et dysenteria

167
Zgladen. ꝑ styra. Calum ꝑ III Benz
III ligni aloes, cinnam. santali citri
a III caryophyll. inari, lavendul. cat
citri a ꝑ camphor III cum styra
liquid q. s. f. mass. in mortario calido
addendo si volueris ambra et muschi
momentum ex ea globus forme manib
gestiendus vel collo appendendus ad
aeri contagium inhibendum

Mastiche mastix et resina lentis
cina. resina est arida eleganter palle
ida, ex flavo pallescens in lauyinas
vel grumos concreta, pñt minori vel
orige crassitie fragilis quæ stelin
sub dente dissilit mox in calore len
tescit ad instar cere pñt in injecta
flamman concipit odorem q non
gratum spirat, sapore leviter aromatico
resinoso et subastringente.
eligenda candida, ad citrinum vergens
pellucida arida fragilis stridens odorata.
nigra viridis livida aut impura nullius
est momenti. ex chio maris ægei insula
resinose quodam masse aridæ ad medicinu
pñt inuictes, ad luyidum scissuras replendas

constat oleo multo denso ac episso
 sale acido plurimo exigua salis aliali
 et terre porrhoni, parum tenuiunctolabi
 in ter astringentia et stomachica re
 censet. humorum acrimoniam demul
 cet salium spicula involvendo et nibra
 nas illinendo. iustus a $\mathfrak{B}\mathfrak{B}$ ad $\mathfrak{Z}\mathfrak{B}$
 haemoptoe et veteri tassi. diarrhoeas
 sistit et purgantium acrimoniam de
 mulcet. Si non parvi adversus cathar
 et gravem auditum pyretho et tabaco
 anteposit quippe quae majorem sali
 vani moveat grati sit odori et supponis
 surditatem masticatione sonari assent
 cum materia preceans in meatu utrum
 praei cavitale ad palatum et tunc pro
 licite. temporibus defluxiones et odon
 talgiam sanat.

$\mathfrak{Z}\mathfrak{f}$ mastiche grano selectiora, ceræ instar
 dentib. atterunt ad salivationem in
 catarrhis et gravi auditu

$\mathfrak{Z}\mathfrak{f}$ mastiche $\mathfrak{Z}\mathfrak{B}$ coquant in aq. $\mathfrak{H}\mathfrak{H}\mathfrak{H}$
 ad $\mathfrak{Z}^m$ pte dim. det in diarrhoea propro
 solito.

2° conser. rosar. veteris 3i mashih select¹⁶⁹
3B diacod q. s. in affbol in tussiferina
et catharr.

2° mashih 3B jalup pulver gr X
clinix ppricta vel balsam peruvii q
s. f. pilul. vesperi catriben. ad catarrh
lignum lentisci arboris ex qua exudat
mastiche omnibus suis pthibus astringentium

a Wencku doctor medico, ma nopers
comendat et ejus decoctum qd auri
potabili vegetabili titulo insignitur
in articularibus morbid catarrhid. ven
triculum roborandum demulcendo
salium acuminosum. idem decoctum
dentes vacillantes firmat gingivas
astringit

2 ligni lentiscini in virgulas tenues
scissi 3v aq. com ttvi macerante
per 3° 4° re dies in vase clauso
adhibeat pro prolu soluto

2 lign. lentis 3v aq. com ttvi mac
rant per triduum postea coquant leni
ebulli ad 3° pthi dimi. mane restituo 3viii
et horu solum propitient.

120 **Olibanum** thus & thus masculum
cuius an oliban subtilis est resinosa
ex flavo pallida et pellucida in la-
crymas mastichis similes sed maiores
concreta et indurata, saporis amari
cantis modice aeris, et resinosi non
ingrati, odori fragrantis. flammæ
ad mota statim in luculentam et per-
tinacem flammam exardet non acens
diffluit ut mastiche. guttæ alias
singulares alias gemellæ testiculos
aut mammas prout maiores vel
minores fuerint contactu unde mari-
aut foemine cognomen
probat candicans pellucidam prout
rubidam siccam, ex arabia aut ethiopia
plus terre et salis ammoniacali
quam mastiche continet salinis
vero et oleose partes intimius commistæ
interne ad varios capitis et pedoris af-
fectus ad alvi uteri q̄ profluvia trutin-
guinis excretionem diarrheam et dy-
sentiam acriores succos et lympham præ-
cipue salis demulcet a $\mathfrak{D}$ I ad $\mathfrak{D}$ III.

171
singulare specificum habet adversus
pleuritidem praesertim epidemicam
in hoc casu quercetanus laudat pomum
caccavatum olivani pul. ꝯi repletum
postea operculo tectum et sub cinere
coctum qd oeger deglutiat superbibendo
aq. card. benedic ꝯIII postea coctus
sudat riverius testatur sibi feliciter
successisse ad extrema postvenisset
forterre licet non semper

capiti et nervor valnerib. ante id aut
liquor ex thure per deliquium parat.
si pulvis ejus in ovi albumine cocto et
calenti reponatur in cella, thus in
resoluto in liquorem ad maculas faciei
et cavitates cicatricum delendas non
contemnendum.

ꝯ Olivani pulve ꝯB flor. sulphur ꝯi
exiguanth. l.ij. Zingib. cond. vel censa
apri ꝯ bolus in asthmate

ꝯ Myris masculi ꝯI agaric. hochi.
DIV camphor succ. fiant pilule
et ꝯX adversus tussim a phthia et
catarrho quarum unam tussim quotidie
sumat oeger vespere hora somni.

172 2^a thuris mastich a 3ii Lati armen
3i corallia rubr. pp. c.c. usq. a 3ß
lapid hæmat 3ii cõmnia accurate
puls. simul misc. f. pul. dosi 3ß
in dysent

Sandaracha vox est tribus
diversis subthi attributa

1° cuiusdam arsenici rubri speciei

2° resine juniperi

3° subthi medicæ inter mel et ceram
quæ sæpe invenitur in fauorum
inanitibus seposita et est apum
dum operantibus hæc inusitata et
in officinis incognita

itaq. hic de arabum sandaracha vernix
et gummi juniperinum off. subthi
est resinosa, arida inflammabilis, pellu
cida pallide flavescens vel citrina
in guttas mastichi similes creta
saporis resinosi, odoris dum acer
dum fragrantis et suavis quæ in aqua
non dissolvitur, in oleis thuri vel spiritibus
ex africa affert per masiliam
ad masychem accedit sandarach
plus tñ salis ammon. et olæa pto tenuiores

173
eodem fere quae martirii virtutes
causis in acutum inter, a 31 ad 31
inter sumpt. haemorrh et diarrhoei
antiquis medet. ulcera interna abs
tergit et consolidat.

externe Squamea sistit ulcera putrida
sanat artuum dolores demulcet
illius suffitus ac catharticos. olea rosacea
vel alio soluta ad dolores et tumores
haemorrhoei utilis. et triantibus frigore
manuum pedum q̄ scissuris succurrit
Z sandara 3111 mastich 31 Benzoin
33 casum succ. 311 in. f. pulvis pro
suffiti in catarrhis et coryza

Sanguis draconis sang de
dragon. subst. resin. sicca friabilis
igne facile liqueficiens, inflammabili
obscuri rubra. quae trita elegantem
colorem rubram squineum reddit
dum in lumenas carnes extenditur
pellucida, saporis et odoris expers nisi
cum incenditur hum exhalat odorem styracis
duplex occurrit durus scilicet ingru
inos seu massulas concretus pollicem

174 longas et semiunciam crassas quæ foliis
longis et angustis quasi iuncis vel
palmeis involutæ; impurus corticibus
lignis tenui aut aliis heterogeneis per-
mixtus in massas convehitur
sæpius quoque spuris venalis; prodest
in offitinis qui scilicet a gemitu
digni pt. mand. Et gummose rotunde
cypresse obscuri et sordidi coloris rubri
cylindricæ ex variis gummi speciebus legitime
sanguine draconis vel Brasilis ligno
tincti, quæ nullo modo flammam
concipiunt, sed in igne bullæ agunt
crepitant quæ gummi iustas lentescunt
et solvunt in aquâ quam mucilagi-
nosam reddunt; proinde rejiciendæ
sunt
probatæ qui in guttas puras, rubidas
obscuras rubras inflammabiles et foliis
involutis affertur; qui præparatus
colorem coccineum exhibet
ripollit intransiente exsiccante ardeat
in dysenteria hæmorrhag. vehementiori
fluxu ac ulcibus internis a 3B ad 3I

externe glutinat exsiccat, comminuta dente¹⁷⁵
firmat et gingivae roborat.

℞ Equini draconis, corall' rubr. a ʒi
m. ꝑ pulvis qui dividatur in sex doses
4^a vel 6^a quaq̃ hora exhibendas in cru-
entis expunctione aut hæmorrhagiis.

℞ sang. drag ʒi alum' cristall ʒii conser-
vatur rubr ʒiii m. ꝑ. elec. cujus dosi
ʒi 4^a quaq̃ hora iteranda in humor
vtrayia vehementiori.

℞ sang. drag. corall. rubr. terræ japon
et boli armen lotæ a ʒβ mure cydon
q. s. ꝑ. elect. in dysent.

℞ sang. drag. ʒiis camph ʒiis terr
bit venet ʒi m. ꝑ aut ꝑ it. ad gouch
horæ dosi ʒβ

pictoribus inservit et ex ea fit vernix
rubra qua visus et pinides quenses obduc
solent.

Styrax vel storax duplex liquidus
et solidus de liquido jam egimus
solidus est subtilia resin. ayda dæc species
Styrax calamita storax en larmes est
subtilia resin, nitens solida, non nihil

176 pinguis sub dentib' lentescens, ex un-
diar' h'is et referentib' graminib' t'arab'
sapore resinoso subacri non ingrato
odore fragrantissimo praesertim in p'nis
infecta, quae igne cito liquata flammam
admodum flammam concipit, et clavis
incendiis laet. olim ex pumphyllia
styrac vulgaris seu inglebas epactus
resine de styrac, e flavo rubens vel
fusca, splendens, pinguis melleum
liquorem voluti exudans aliquot m'is
candicantibus respersa ejusdem cum
prioris odoris et saporis.
ex india per massitiam affert
tandem scolis quaedam lignea nonnulla
resinosa odore styracis perflusa, venalis
prostat in officinis samitles de styrac
prorsus abjicienda
minorem salis ess. volat. quantitate
continet quam ben Zoinum plus vero
olei tenuioris.
Benzoino paulo fragrantior ob majorem
olei tenuissimi copiam, minus tamen de-
tergit p'pter minorem salis ess. quantem

ab ejus suave olentem fragrantiam ¹⁷⁷
ad spiritus animales recreandos et ob
eius vim anodynam. dolores capitis et
tensionem inveteratam sedare. succedunt
gravedini et capitis distillationibus
a $\mathcal{A}\mathcal{B}$ ad $\mathcal{Z}\mathcal{B}$ externe in suffitu agunt
roborat, vertigini, paralyti et doloribus
a frigore.

$\mathcal{Z}\mathcal{A}$ styr. calamit. Benzoin a. $\mathcal{A}\mathcal{I}$ succi
liquor. $\mathcal{Z}\mathcal{B}$ laudan. op. gr $\mathcal{B}$ elixir prop
q. s. f. pilul. hora somni exhib. in
cephalal., coriza, catharr. et tussic. iuvet.
 $\mathcal{Z}\mathcal{A}$ styr. $\mathcal{Z}\mathcal{B}$ Balsam peruvian $\mathcal{Z}\mathcal{B}$ f.
linim. ad artus paralytic. aut rheum.
et orib. in unguendos.

eius oleum odoratum ad ulcera interni
praesentim pectoris gutt 8 vel 10

tacamahaca subtilis est resina
arida odore fragrans. cujus duae species
una quae praestantior, sublimis et in conchiis
dicta. en coque. resin. est cunctis pinguis
tamen et molliuscula pallida nunc flaves
cens nunc virescens in conchiis collecta foliis
cooperta, odoris aromatici fragrantissima.

178 ad lavend. et ambra ciner. aecedens
saporis resinosi aromatici raro in offic
altera species vulgaris et in granis ut
in glebis albicantib. flavescentib. r. sp. reser.
virescent. aut variegatis semipellucid
odori fragr. ad prioris odorem aecedens
sed minus grati ex insula madagascar.
multum salis acidi sed tenuioris cuen
oleo subtili ejuncti obtinet medicorem
olei crassiori perthidnem r. aut per
param terre, ideo tenuis. donati p. h. b.
raro interne usurpat a quodam in
pectoris affectib.

tumores resolvit et maturat, defluctione
in oculos et alias faciei p. tes revellit
Lintes excepta et emplastris modis tem
poribus aut post aurem applicata aut
suffusa naribus ~~applicata~~, umiliat
imposita passioni hysterica et suffoca
tionem uterinam sedat ventriculi regionem
applicata illum roborat. infelid. malignis
hocsternis rep. emplastr. de bichamachi
capit. raro ad motu surditatem se curasse

26 tuchamahacæ ʒiʒ. styrac. calami 179
ʒʒ olei nuc. masch q. s. ꝑ. emplastr.
ventriculo impon. in ventriculi dolore
in becillitate et colicis doloribus.

27 tuchamah. ladani a ʒʒ castorei
ʒʒ olei succin q. s. in ꝑ. emplastr.
umbilic. applicand. in passione hyster.
et suffocatione uteri.

28 tachmati. et curamie a q. s. dissol.
in olei ess. lavend. q. s. ꝑ. linim.
quo ptes paralysi affectæ vel dolorib.
rhumaticis inungantur.

De Succis gummosis

Gummi arabicum succus est
teretus in grumos, mucis juglandis
magnitud. et amplius, globosos et alios
longos et teretes vermium instar pellu-
cidos ex flavo palliiscentes aut omnino
flavos aut rubilos superficie sere ru-
gosos fragiles, et intus splendentes viri-
instar, in ore lentescentes, dentib. adhaer-
aque in qua dissol. lentorem viscidum
constantes, saporis expertes ex ægypto
arabia et africanis oris affectis.

probatur candidum per pallide flavescens
pellucidum, intons, siccum nullis co
inquinatum sordibus.

et analysi Hic exhibuerunt phlegm in
odori saporem capiti et limpidi ℥III 3V
acidi et rufescenti ℥X ℥III 2V IIII

liquoris alcali ℥I 3VI gr XXXVI

olei tum tenuioris tum spiss. ℥I 3V gr

XXIII massa nigra in rechina supersta

pendebat ℥VII 3VI quæ per has 3a

quæ crucibulo igne reber berii calcinata

reliquit cinerum leucophæorum ℥I gr

XX XVI ex quib salis alcali fixi ℥II

XXXVI extracta sunt.

igne in carbonem convertit non flammam

concupit unde liquet spiritum esse sale

salsa cum oleo crasso et terræ potidne

non modico adiuncto

phlogus suis inuicaginosâ lympham

aerem demulcet tenuiorem inspissat

vehementiorem humorum motum sedat

in faucium affert. vna cunctis huius cathar

salsis, hamorrhoidis, stranguriæ et urinae

odore a 3I ad 3II.

evenit quod ubi mucus quo phlogus intus

181
obsequantur abrasus fuit velut in
fractibus ventriculo intestinis vesicâ
et uictuâ meatu enim mucagine sua
obducit. propterea ubi iter cum indurâ
acrituâ miscet ad eorum vim frmandam
externe vulnere admatum squinem sicut
at optime puluere in mortario calido
obtundi debet

℞ gum. arab. 3℔ succ. glycy 3℔
sacch. candi 3℔ aq. flor. aurant. q. s.
fiant trochisci vel rotulæ ad succium
aperturam ranciditatem et huiusmodi diatru
nam

℞ gum. arab. 3℔ pul. glycy 3℔ f. pul
in urine ardore

℞ gum. arab. 3℔ dissol in aq. scabi
3℔ diluc theriac 3℔ diacod. 3℔ aq.
cinnam. spiritus 3℔ f. pulv. cochlear
nocte sorbillan. aduersus huiusmodi
perlinam intendendum in lecto
vehementer diuexantem.

℞ gum. arab. 3℔ coq. in aq. hor. 3℔
ad solutionem. cum ea et sem. melon. pa
paver. alb. amygdal. Dale. excoctatur.

182 3 Fiat emulsi cui add. syr. althææ
3III hauiat per cyathus in quolibet
urine ardore.

2 gum. arab. 3B solv in ag. pulgii
vel papav. carati q. s. solution. add olei
lini recentior express. 3i syr. de cibico
vel de squammylo 3II in f. Linctus in
hæsi catharrali hæmorrhœ

Gummi senega vel seneca aliud
est gummi genus arabico proximum
ex provincia nigitarum iuxta fluvium senis

Gummi nostras ab arabico differre
non videtur ex cerasi pteunis, pomis,
persicis & stillat iidem virtutibus
cum arabico donatis. verum ad usum
medicum gummi arabicum antepone

Tragacantha gomme adragant
succus est gummosus modo in fila longa
longa, teretia diversimode tecta exigui
vermes referentia, modo in grumos cinchæ
candidus semipallidus nonnunquam
flavescens rufescens aut nigricans, sicut
ali quantipes tñ leutescens saporis et
advis expers ex creta, asia, et græciâ.

rufescens et nigricans reijctis. 183
iisdem fere p[ar]tibus ac arabicum gummi
paulo plus t[er]ra acidi t[er]minet minus autem
olei paulo plus terroe, aqua maceratum
admodum intumescit. exigua huius
muci portio ad magnam pulveris molem
in massam compingendam sufficit.

iisdem v[er]is et eadem dori ac arabicum
ingraditur pulverem symplicum qui
t[er]venit in vulnera cum t[er]sione ovium
hachura et alii ubi suppuratione opus est
efficitur ex aequali vitrioli romani sub sole
calcinati et pulveris tragacanthi p[or]tione
accurate permixtis. tragaca. vitrioli as
frictionem minuit.

℞ succ. glycyrr terroe japonice a
℥i sacch. candi ℥iii opii gr ii mu
cilag tragacanth spissior q. s. fiant
trochisci sublinguales ad excipiendos
humores catarrhales et tussim sedantem

℞ tragac. t[er]si q. s. digerant in aq. sub
q. s. donec syr. t[er]sion nanciscatur. huius
℥ huius mucilaginis ℥iii aq. naphthae ℥i
olei amygdal dulci ℥i syr de althae ℥ii
in ff. looch

184² mucilag. tragac. dilution 3II olei
lini 3I syr. p^ussab et dia cod a 3I hat
Coch.

Mamma solutiva, cutabra, succus
est melleus modo in granula modo in
laevigmas stivias aut grumos concretas
friabilis candidians dum recens est et qua
dantenus pellucidus, per t^{em}p^{us} rufescens
et aere humido liquescens ad mellis
consistentiam sapore grato sacchari
cum aliqua acedine

probat^{ur} mamma candida vel flavescens
levis in granula vel stivias cavas t^{er}cta
sapore dulci nec injucundo minus
sordida.

rejicit^{ur} pinguis mellea sordida nigricans
pinguis et mellea mamma grasse p^{ro}p^{ri}e
ram anteponitur. q^{uo}d quidem haec mellea
sapius depravata est tum ab humidiori
aëre tum etiam eo q^{uo}d t^{er}st^{re} a qua ma
rina vel pluviali aut alia inadeffecte
fuerit, sapo etiam pinguis haec mamma
habet aliud est quam saccharum crassum
cum melle et humillo scammionii tractum

185

unde haec manna pinguis et mellea
vehementer albugo purgat.
veficiuntur quoque massae quaedam
candidae opaece tñ solide graves non
stiriate quae nihil aliud sunt, quam
saccharum et manna simul cocta
ad electuarii solidi consistentiam
seu fructu distinguunt haec artificiali
manna a legitima densitate gravitate
candore opaco et gustu a manna dicunt
in calabria et sicilia fluit ex saxino
et orno. mane enlarnes praestantior
constat sale ess. seu tartaro copioso
et exigua portione salis amarae
multo sulphure hum tenui tum crasso
involuto
multum habet indurum catharticum
qo lute serubus pueris, senibus etiam
pregnantibus et delicatis calidum est
tenuis prociptus frigidi mbris, tplexione
et regionib' tperatis humorum acrimoniam
demulcet, lentorem dissolvit unde id catharris

186 Et tussis a pituita tenui et acri irritata
felicitate curabitur. in biliosis affectionibus
coctisq; in quib; adest inflammatio, inple-
vibile, peripneumonia et abdomini
tensione humorem solvendo et per
alvum subducendo. quid in contrariis
dicant non nulli.
Hyperantid; calidioris novet inquit volfrum
visi a cida illi admisceantur ut humaniter
cremor tartari, succ. limon. ntra. purg
sal polycerit. vel pulpa cassiae
hoffman. dicit flatuosam esse. Huile
per mantenerere itaq; decoquendam tartar.
siculatam affert et serosos hum. eliminat
qqd sit purgans nichil et effixax.
si stimulo egeat remanet rhubar. admodum
et potentius tartari stibit. grand ali
quot in plures doses distributis uno
pro singula dose. sic absq; alia mo-
lesta, nausea, vomitione aut torminib;
copiosa sari bilion evacuationio promove-
bitur
Zinman. Calab. ʒii cryst. min. ʒi c. sol in jura
alterante. ad alvum blande emolliendum

¶ marm. elect. $\mathfrak{z}\text{ii}$ tamarin $\mathfrak{z}\text{i}$ bulliunt
in seri lactis $\mathfrak{z}\text{xii}$. f. colat. in duas partes
div. unius horo intervallo.

¶ marm. calabr. $\mathfrak{z}\text{ib}$. rhei el. et alii
veget. a $\mathfrak{z}\text{i}$ bull. coctis in decoct. rad.
gramin. et cichor. sylves $\mathfrak{z}\text{vi}$ colatur
add. succum acidum express. ex malo
curco vel citrea

¶ medul. cass. cum nuc $\mathfrak{z}\text{i}$ marm
calabr. $\mathfrak{z}\text{ib}$ sal. polver $\mathfrak{z}\text{i}$ bull. in aq
cichor. $\mathfrak{z}\text{xv}$ f. colat. in qua diss. syr
de pern. annu. vel flor. persic. $\mathfrak{z}\text{i}$ f.
pulsio mane duab. hor. ante jussu.

¶ medul. cass. recant. exh. e sitiq. cum
nucleis $\mathfrak{z}\text{iii}$ marm. calabr. $\mathfrak{z}\text{ii}$ bull
in decoct. horo. $\mathfrak{z}\text{xii}$ f. colat. in qua
diss. tartar. shbiat gr vi dividatur li
quor in duas partes 4^a quatuor hora interjicho
jussulo.

¶ marm. calabr. $\mathfrak{z}\text{iii}$ tart. shb. gr v
diss. in aq. pur li f. colat. per
cyath. propinquant.

¶ marm. calabr. $\mathfrak{z}\text{ib}$ vel $\mathfrak{z}\text{vi}$ lactis rosei
 $\mathfrak{z}\text{iii}$ coq. et exhibe. colat. in infantibus

℞ man. calab. ℥ii sal. com. ℥℥ diss. in
 aq. com. bull. ℥iiii in dissol. et hanc mix-
 turam amar. N^o vii add. lact. vaccini
 ℥iiii f. colat. cum expressione calide suscit
 2℥ sol. orient. ℥i℥ cinn. et coriā a ℥℥
 glycyrr. rasae et coctis ℥ii sal. vegeta
 ℥i macer. in aq. lingy. ℥viii per
 6 hor. in col. distil man. cal ℥i℥
 et hanc cum cui album, et archi solis ℥℥
 f. potio

℞ man. cal. ℥ii sol. ori. ℥ii shoi et
 min. coriā et sal. polych. a ℥i macer
 per duas hor. in iure velut t^h ℥℥ cum
 solis oxiphylus, acetos. et hanc sol
 pimper. lactis. potat et citha sylis
 a m i. f. colat. in qua et hanc cor
 hanc exteri. flavum plurimū et hanc
 tenuiter sedum colat denus et calens
 et hanc et hanc.

℞ man. calab. et conf. l. universalis
 a ℥i bull in ay plantaq ℥vi f. colat
 in diarrhoeis et dysenteria.

2 mell. aeris ℥i℥ et hanc cathol cum
 et duplia ℥i bull. paulatim in d^o ay gran
 ℥vi f. col. cui add olei amygd. dul. ℥i

propinet in colici dolorib et viscerum
inflamatione ubi purgatione opus est.

In quibus purgantib et alterantib loco
conserva manna adhiberi pot.

℞ mann. elect ℥iii pul. pulup gr xii

pulv. cornach ℥i aquil. alb gr x

syn. de shamno cathar q. s. f. bol

℞ mann. elect. croci mart. cum cor.

maiot. pp. a ℥β myrrh croc. orien

et aquil alb a ℥ii aloas loka crem

tactis et gum. ammoniac a ℥iii Jiacia

℥iβ misce cum syr de cichor. comp.

et rh. q. s. f. s. a. mass. pilul mesen

tercar. davis ℥β quashedie vel ℥v 3° vel 4°

quoq die.

De Gummi-resinis Ammoniacum gummi

succus est concretus inter gummi et
resinam medius dum manibus tractat
contere mollescent, modo in majores
globas coactus et ex grumis congestis
unguibus lactei coloris nitentibus aut
rufis disseminatis per substantiam colorem
absoluti et fere puri

misce in lacrymas seu animalis dentes
solidos q̄ aeretas thuri non dissimiles
foris flavescerites vel fuscis intus can-
didos aut flavescerites nitidos et splendentes
sapore 1.^m dulci, postea amaricante,
odore fragrantē ad galbanum acci-
dente sed virescente. sub dentibus
facile diducitur sibi cohaerens magis
albescit. carbonibus acenis insectum
inflammat exardet aceto vel aqua
calida solvitur ex alexandria aegypti
lacrymae pro usu intern. glebi autem non
per analysim liquet multo sulphur
hum crasso hum tenui et promi can-
sale tartareo et ammoniacali praecura
vero terra.

pitres duras emollit humores crassos
incidit, lentos ac torpentes resolvit
collechos discutit, asthenaticis prodest
cruda pulmonum tubercula dissipat
vicerum scirrhus resolvit menses
promovet obstructions aperit, asthma-
torum hyphes discutit et alium nonnunquam
placido adducit a 3B ad 3I

catene in xirrhis, tophis serophu
resolvendis adhibet.

℞ gum. am. elect ʒB dissol. in mont
cum aq. hyssop ʒiiii vin alb. ʒii
colatura sit pro duab' dosib. in asthmate

℞ gum. am. et flor. benzoi a ʒB
balsam. sulph. anis q. l. in f. col. ad
pulmon. in ptochu dissol

℞ gum. am. prurisi ʒi ʒ flor benzoi
ʒi pulv. milleped ʒiii extrac croci
balsam. persi a ʒB balsam. sulph.
tere benth q. l. f. pilul. a. rich monton
in phthi serophulosa incipiente plu
comendat dosi gr XII ter in die

℞ gum. am. aloes loko a ʒi myrrha
ʒi sem pulv. croci a ʒB syr
de abrynth q. l. f. pilul. in uteri et
viscer. obstructione dosi ʒi quotidie

℞ gum. am. pul. millep a ʒi XX ethiop
min. ʒB conser. flor. calend. q. l. in
f. col. singul. dieb. exhib. ad serophulas
purganda 4° quoque die cum bal. sequenti.

℞ gum. am. aq. alb. a gr XV ho
chica alhandal gr X syr. flor persic
q. l. f. col.

℞ gum. am. aloes, croc. martis apoc.
 a ʒi cinnam. nuc mosch. a ʒβ
 tactus viciat ʒii conser flor. calendal
 ʒiii syr. de absynth q.s. in f. electu
 doris ʒii ʒiis dō in mendum supp
 et hepatis uterq̃ cōstuct.

℞ gum. am. cremor tactus a ʒi sem
 pulv. ʒvi diaph. min. ʒiii agari
 trachin ʒii hōchire alhandal ʒii
 diaeryd ʒi electu catholici vel benedī
 laxativ ʒii syr flor. persici. q.s.
 f. electu. causet doris ad ʒiii alterni
 diebus in mercurio cōstructione iuncta
 2 gum. am. emplasti de cicuta ana
 m. fiat emplas. schencho hepatis lia
 2 gum am. q.s. olei Caryophyll arom
 et olei amygdal dulcium a q.s. fiat
 linim. ad tumores seraphul. et asthmal
 topicos resolvendos.

oleum flavum pro rebus extrahit
 in asthmate et difficili respiratōe
 oleum vero nigrum ultimum prodest ad
 humores seraphuleros resolvendos ubi

assa fetida. ^{laserpitium, stercoraria 193} assae nomen duob

succis coniectis tribuitur. unus assa dicitur
qd Benzoinum de quo inter resinas actum
alter assa fetida ob vehement. graveolentiam
est gummi resinae species compacta ceræ
insuta lenta et sequax ex variis splen
dentibus graminis partim albicantib. et
rufescentib. aut violaceis in globos gran
diore, odore virosi ad allium accedente
sed vehementiore, sapore amaro acri
inordate. una pura altera impura
ex persiâ et india asportant
trponitur ex sulphure fetidæ tum tenuiore
cum crasso copioso, non mediocris salis
acidi portione, exigua salis volatilis vi
nosi portione, modicâ terrâ unde posali
no sulphureum cuius portio non medio
cri spiritu vini solvitur et major pars
aqua calida. ^{fluide p}
utiliter in colicis aff. et hysterici ext. et
int. pellit menses, diaphoresin et sud. movet
nervi affectu, paralyti a gr. XII ad 3i
in asthmat. cum ovo sorbali sumptu emendat.
tygum efficaciss. contra vim opii et æther
narcoticor. odore melleo a suffocatione
hysterica liberat externe emollit et res solvit

104 *Mass. fohd 3/3 salis amm. gr xviii*
catract. papav. rhoad q. l. m. f. bol ad
diaphores promovendam.

Mass. fohd et myrrh a d catract. eme
III cum consec. flor. calend q. l. ad
menstr. promove.

Mass. fohd 3/1 castorei gr vi succin
pp gr xx catr. meliss q. l. f. bol in
pass. hysterica.

Mass. fohd granor junip. et castor
a 3/3 mell 3/111/3 f. elet dos. 3/1
adversus soporem nimium ab opio
aut aliis narcoticis
tinctura anti hysterica ex assa fet. cum
spiritu vini tutissatb cupu dos ad 3/11

Bdelium est gummi resina in gleba
diversae figurae et magnitudinis, ceteris
myrrham vulgarem aliqdo. referens coloris
ferruginea rubentis intus quoddam modo
pellucida, et taurino glutini aliqua
tenus similis, fragilis in ore mollescenti
dentibus adherens, saporis amaro longe
re missioni quam in myrrha, odore non
insuavi praesertim dum incenditur, repit
cum myrrha in cithi prumixtum reponit
flamman. emittit luculentum durabilem coquantis

emollit. discutit. aperit. atque abstergit. ¹⁹⁵
secundum etatem. recens emolliet. magi-
us abstergit. unguis. interne rari. est usus
commendat. tñ in affectibus pectoris
tussi. respiratione difficili. pulmonum
apertemate. ad urinam eiendam. et cal-
culos expellendos.

pitulos de bellio in fluxu hæmorrhoidali
valde laudante a plurimis. potenter omnia
fluxum. inhibet. imprimis si accedat
suffitus bellii. receptus per anum
℞ bell. optim. ℥xii sem. ammeos. ℥iii
myrobal. chebul. indor. bell. rior. em-
blicor. conchas venear. astruc. succin. pp
a. ℥iiß cum mell. rosat. q. s. f. mass.
pitul. dos. ʒi in fluxu hæmorrhoidali.

Euphorbium est gummi resina
tereta in guttas vel lacrymas ex pellis
flavescente aut coloris aurei splendit
modo rotundas, modo oblongas, ramosas
et cavernosas saporis acerrimi exacerbat
nauseosus odoris expers ex africa per
salam urbem.

196 est acerrimum amerium ardentissimumq.
hydragogum
adeo tenuium est partium ut vel odore
solo sternutatorium sit: ejus oleo peruncte
nares aquoso multo stillant humore.
ejus pulvis naribus exceptus tantum exi-
tat irritationem ut coepit haemorrhagiam
nimiam provocet et coebris membranas
inflammet.
caterne tumores crassos et lentos indi-
cendo digerit ino ruborem infert, in-
flamam excitat et nonnunquam ex-
ulcerat, quapropter a meane timentis liquorem
proficuum vesiculis convulsis stygidis
tremulis ceterisq. nervor. morbis a frigore
si ex leucosii oleo coevigatum exterioris
inungatur, jecori Lienique inunctum.
eorum dolores a frigore et flatibus pro-
venientes tollere scilicet confectum
veterinosos obliuionis que juvare acribit
co~~co~~pendicis et paralytici confect
haematomas scintillosos humores prauis diob
euphorbia oleo soluto dissolvit. cyperum
de pulveratione ossis canisoli solum vel cum
iride vel arithmo rot.

℞ euphor sect 3℞ terribent vinct 3℞ 197
ceræ parum. fiat unguentum calide
applicandum loco puncturæ nervi

Galbanum substa est pingui
ceræ instar ductilis semipellucida splen
dens, medice naturæ inter gummi et
resinam, accendit igne ut resina et ut
gummi igne aquæ solvit, non oleis.
colore albicante fere translucento dum
reus est postea flavescente aut raso
sapore amariante acri, odore rebe
mente cum gravitate quadam virosa
aliud in gramis seu la crignas, enlasmus
aliud in massas en pain ex Syria per maritima
constat sale tursuco et oleo crasso fœtido
iutus viribus cum ammoniaco terrib.
Ciet debilius potuitum tenacem resolvit
unde asthmatis conducit et hussu veteri
flatus disiecit, menses movet ejus sufflu
in utero suffocatione, externe incidit pro
fenter attrahit emollit et maturat
℞ galb. ass. fœtid, myrrh a 3℞ castorei 3℞ m
f. hœlis pro sufflu in hister. praxian?

198 ℞ galb. gum. am. a ʒii virid. mach.
river ʒß diacryd. ʒx syr. de shunam
cathar. q. s. in f. massa pilul. dosi a gr
v ad ʒi in mensiam supp. et retent.
post pactum purgamentū, modo absit
inflammō.

℞ galb. ass. ʒss. myrrh a ʒi camph
sal succin a ʒß boracis ʒii syr. de
altheis q. s. in f. mass. pilul. dosi
ʒi in hyst. pass. et purgam. post
pactum suppress.

℞ galb. q. s. dissol. in olei succin et ol
spice a. q. s. fiat liniment. quo pte.
crualne et paralytice inungant. vel

℞ galb. ʒi gum. heder ʒiii ol. herb
ʒß oleor. laur. et spice lavender a ʒi
digerant per duos hore diti postea
distillent ex retorta et reman. ad usum

Myrrha succus est resinoso et gum
mosus in fragiles terebis glebas varice
magnitudinis modo avellanae modo nucis
magnitudinis, modo majores colore
flavo, rursus aut ferrugineo, pellucidas
videntes quae fractae venas albidās

199

semicirculares seu lineares unguia
modo ostendunt; sapore amaro subacri
aromatico nauseoso tñ odore gravi
nave feriente, dum conteruntur, nec
insuavi suffitu dum comburantur.
probatè friabilis levis indequaq̃ con
color, amara, acris, odora. ex æthiopia
est æcretum ex resina, tartaro, et am
moniacali sale adeo accurate permixti
ut ase invicem separari via possint
equinam crassum ac viscidum, Bilem
gravescentem et humores glutinosos
et concretos potentior dissolvit, mensi
et hæmorrhoidalem fluxum movet, pul
monum catarrhe discutit, in asthma
hæsi cetero, in scorbuto et cachexia
vermes enecat amarore, ventriculum
roborat, in febribus malignis putridis
morbillis et variolis putredinem auendo
blandam transpirationem in ulceribus
hum interni tum ceter. t̃ quam balum
putredines. ulcerosam corrigit, in dysenteria
sub forma boli a ʒβ ad ʒβ raro soluta
ob insignem amarit̃em,

externe attenuat, discutit, et egregiam
traumaticum, gangrenae et corruptioni
vulnere ex defectu spirituum in se
lesa, casti assium medetur.

sed non semper innoxia si quoniam
odor dolorem capitis inducit quosum
quorum in loco squamis eruptiones
causat et auget quapropter illius non
in illi qui spiritu aut michi cruent
aut haemorrhagii, malum sopitum
revocat, neque gravidis mulier. catib
eius preparationes utiliores sunt tinctura
et olea. tinctura agutt v ad LB
aliud oleum per diligens parat in
ova recentia ad duritiam cocta induci
potes incis. exempli vitelli's cavitates
impleant nigra electa pulv. medicata
iuncta et filo levis coarctata in velle
vel alio humido loco suspendenda ita
ut liquorem in vas distillet. humor
ille blando igne vase aperto ad quod
diminutionem exhalet et servet ad unum
commendat ad lentiginis vapores faciei et
deformes vulnere cicatrices delendas.

201
℞ myrrh. elect. gr XII croci ^{made}
apron et gum. am. a gr X syz de
ad synth. q. S. p. bol man et sero
calit in mensium supp.

℞ myrrh gr XV. boracis 3I cum
am. gr XVIII f. pul. conser. absyn
vel calindul. q. S. excipiendo. f. bol
ad menses supp. aut puerperam punga
menta et ad fetum mortuum expellendum

℞ myrrh. et olivari a gr XV croci
pulver gr VI balsam. aegyptia qS
f. pulul inuipiente phthisi ad pul
mon. tubercul. resoluenda.

℞ myrrh elect 3B diaph. uiner
viperina virginis a 3I m. f. bol
cum f. q. syz caryophyl. host. in variol
morbillis et febrib. maligni moris

℞ rad. aristol. rohani. in eos florent
cuphorb. a 3I myrrh. alves a 3B
m. f. pulvis osni carido inaspergendas
vel ex eodem pulvere extra hanc tinctu
ra ope spiritus vini ad putredinem
carnium arrendam.

Opopanax succus est gummosus
 et resinosus concretus in grumos, pili
 circiter magnitudinis, nunc majores
 nunc minores, foris rufescentes, intus
 vero ex flavo albicantes, intense ama-
 ros, acres graveolentes, aliquantisper
 nauseosos, pringues friabiles tamen.
 sordidissimas in y lebas compactus sub
 indur. affectur ex nris nigricantes, cau-
 lium festucas aut quicquid illi permittat
 eliguntur laeynnae nithææ, pringues
 friabiles, colora foris croceo interne
 albedo aut sub fulvo sapore amaro
 odore gravi. affectur ex oriente.
 flammam accipit sicut resina
 aqua solvitur, ut gummosa substat
 sed aquam efficit lacteam iatione
 olei copiosi constat ex bethivo, sale
 ammoniacali et oleo arctæ. ejuncti.
 humores viscidos dissolvit et aliquam
 circa molestiam purgat. unde in
 cerebri et nervorum morbi paralyti epi-
 lepsia menudum suppress. a 33 ad 31

externe tumores emollit et discutit ²⁰³
scirrhus nodos et ganglia resolvit

2 opop 3B croci gr vt cinnam dr
cum syr. de absynth q. s. inf. bolus in
menthani supp.

2 opop rad. irid. flor. agari. lenis
a 3B syr de crysims q. s. inf. bolus
in althmate.

Sagapenum succus est
medius inter gummi et resinam, modo
guttis magnis estans veluti thuris
modo in globos magnos coactus
externe rufescens, in his corneo qua-
dam colore praeditus, sub dente vel
etiam digito lentescens, albescens et
mordaci et acris sapore, odore vixito
gravi, ad porri et pinus saporum
accedente et quasi medio inter assum
fetidam et galbanum. candido ad
motus flammam caput et aqua et
vino vel aceto super pinnas incoctus
tulis resolvitur inopuriores occurrant
in officinis concretas et veluti fusae co-
lore obscuro aut sordido sapore et odore multi

ex persia et oriente nobis affertur.
constat ex sulphure sale acido et volu-
tili urinoso cum paucâ terra que
compositum constituunt resinorum et
salinum ammoniacale.

potentissime aperit dr. cutit et attenuat
non leviter etiam abstergit et debilita
pinguat. in affectu pectoris a ʒi ad ʒi
menses movet et fetum enecare dr
commendant pilule ad quatuordecim a
quocentano

2 sagap elect ʒvi ammon. puris ʒiiv
exhaust kochis. alhand ʒi sammp. pp.

ʒi salis gem. ʒiβ m. cum sy. vio
laseo acidulo tracho. fiat mass. ex
pilul. efficiant pisi aut ciceri magni
unica pilula exhibeat incho paroxys
et inuando per aliquot dds. continuant
etiam hyprocor. infarct a crass glott humo
exter. vinexum, incantamenti inster
obstructiones tollit

Sarcocolla succus et gummis
aliquantiper resinosis minutis et volub
fractis constans grum albi cantibus

204

aut rubentibus spongiosis friabilitatem
micis lucentibus subinde misti, superius
sub aëre, amari, cum quadam dulce
dine obscura ingrati, nauseam pro
vocantibus, sub dentibus. lentescit in aquae
humore dissolvitur, candelae admodum
primum ebullit, postea in clarum
flamman exardet, eligenda est rara
spongiosa candida amara experita
et acribus affectu.

constat oleo copioso, immedicari salis
acidi portione, sale alcali tum volatili
tum fixo uberrimo unde spiritum
quosum seu saponaceum at aliquan
do per resinorum Hoffmannus inter
num illius usus procerus reficit
exterius abstergit et consolidat
℞ sarcocoll. lacte nutrita ℥i tuthia
℥ss mucilag. sem. cydon in aq.
rosar. extract ℥ss in f. collyr. in
oculor inflam.

℞ myrt. aloes et sarcocoll a q. l.
in f. pulvis pro consolidandis vulneris

Caput 8

De Succis arte quādam e
plantis extractis.

Alloe præstantior seu soccotrina
est succus inspissatus purissimus
nitens pellucidus pinguis hyeme
friabilis, æstate molliusculus in ma-
ribus lentescens ex purpureo rufescens
pulveratus colore aureo nitens, aro-
maticam amaritudinem recipiens
odore gravi nectuncer adeo ingratus
myrtis proximo. ex insula socco-
tra in coriis affertur.

Alloe minus præstanti seu hepatica
obscurior est minus splendens magis
densa et arida jecinoris colorem refe-
rens odore graviori sapore intus
amaro. ex oriente et occident. ex men-
cario regno, Brasilia

Alloe fetida vitior est caballina
odore suo ingrato ac vehementi a
ceteris disquirit, licet cum vulgari ca-
teraquin sat bene conveniat, imo adeo
lucida præparata ut a soccotrina videri
doretetra distinguere possit.

207

aloes soccotrine ad usum intern. ab om
nibus fere expetitur licet contra sentiant
nonnulli qui hepaticam tum ad exter
tum ad intern. præstantiorem esse assentant.
Clariss. Simon Boldus multum disci
minis inter diversas aloes species obser
uavit qđo qđm in aloes soccotrina lucida
minus resinæ seu sulphuris plus subtile
gummosæ seu salinæ quam in hepatica
contineri per subtilior. extractionem depre
hendit. siqđm in aloes socco. ꝑccr
affusa aq. bull. q. s. et igne arenæ ma
ceratis tota aloes subtilia dissoluta fit
verum solutione in loco frigido per
aliquot horas reposita portio quædam
resinosa spissior et gravior vasis fundum
petiit liquore a quo supernatante. se
paratis liquoribus resinorum sedimentum
solis radiis expositum et exsiccatum per
debat ꝑccr ꝑccr. hanc resinoram
subtilium spiritu vini dissoluit remanente
quædam quasi arenosâ et terreâ por
tione non dissoluta ponderi ꝑccr
vini autem spiritu fluído calore exhalatis
resinorum extractum residuum et grossas

208 inflammabile pendebat ℥vi gr XXIII
Liquor aqueus et gummosus Balneo cinerum
calcisatus reliquit extracti gumori ℥ii ℥i
Similita aloe hepaticae ℥iiii solidis
resinosum seditum pendebat ℥ii ex
quo & exhalet ℥xi remanente saline
terrea portione ad pondus ℥iiii gr XXXVI
quam saltem ess. habere fere similem sus-
picor. ex comparatione extracti gum. ℥vi
unde concludere licet aloe socc. majore
partem volatilem, tum salinarum tum
sulphurearum copiam donari quam hepaticam
resinosa portioni dimidio minorem quant-
um subtilis fecit duplicem. preparatum
tenue et salis fixi.

idem autem experientia compertum habuit
resinam seu sulphuream partem vi dejec-
toria fere destitui, solam gummosam
purigare et quidem vehementius cum
a subtilia resinosa separata fuit,
esset socc. vehementius purigare quam
hepaticam, recipia maiori partem volatili
et aetherearum copia instructa a quibus
potissimum vid. cathartica pendet.

200
insuper salina pars in hepatica aro
siuosis debite temperatur

nec ad usum catenium soli. praestantior.
imo longe inferior hepatica quae majori
sulphurea et balsamica ptium copia
donata; ne non etiam expectus fuit
resinosam aloes subham insigni bal-
samica virtute donari et in vulneribus
efficaciss. unde hepaticum soci. ^{ae} anteponi
analysi chymica aloes constat ex sulphure
crasso et copioso salis ammoniaci portione
non mediocri, tartari modico cum
multa terra turchica, unde salino gumos
et resinosum.

fuit ab omnibus commendatis, purgandi
viscera roborandi venas aperiendi vulnera
et ulcera glutinandi et sanguinis profusum
siccandi facultatem habuerunt, unde provocatum
qui vult vivere annos non sumpsit pilulas de aloe
non omnes tamen sic sensere et contra ventri-
culi jecori nocere vitum abbreviare, amorem
vellicat et acrimoniam, adversiss. illi qui
sanguinem vomunt aut ex alvo aut utero.
inutilis naturis calidis et siccis extenuatis ne
puero nec praegnantibus nec seni excrementis vacuo
conveniens ex galeno cardano scaliger et fornelio

hoffman dicit ejus usum suspectum esse
 nisi ad sanguinem ciendum.
 quotidiana experientia. constat diuturnum
 et usum haemorrhoidum fluxum promoveri
 mentium malicorum profluvia exaltare febri
 pellere, corpora excrementis vacua laedit
 sicca et biliosa magis ac magis exsiccant
 et in atrophiam inducunt, viscera jam ferida
 inflant et in haemorrhagiis inducunt, resti
 autem quae sanguinem magis auerunt, hectici
 phthisis vocat, infestissima in morbis
 acutis et inflammatoriis.

verum aloes usus assiduus et immodicus
 nocet moderatus ac legitimus prodest, praeser-
 tim in magnatibus et opulentis crassos
 viscidos humores induit et resolvit
 obstructions aperit menses et haemorrhoides
 movet ciborum coctionem fovet et appetitum
 excitat vermes necat convenit in morbis
 a viscerum atonia et obstructione oriundi
 cachectici frigidi humiditatem corporis
 externe ad ulcera sordida abstergenda
 et sananda.

℞ aloes. elect. pul. ℥ss succ. rosae ad emulsionem
 4 digit. m. et in pulvem redigant. et in a seculo

facta solis radiis exponantur ad mellis con-
sist. inspiss. nam succus affund. et evaporat
idq. novies repetitur. tandem exsiccata massa
residua excipiat ad usum. est alba rosata
ex eo ferment pilule quo minores sunt eo
co efficaciores. eodem modo alba oblata.

℞ alba rosat. et extrai rhaba a ʒi mastich
ʒi extrai. gentian et absynth a ʒʒ in
℥ pilul ad album solvendum ventriculum
roboraandum et coctionem juva. ʒi aut citrum
℞ alba hepat. pul jalap. a ʒʒ trochisc
alban gr ii agari. trochisc gr x olei anis
gutt ii syr. flor. persic q s. in ℥ pilule
purgant. cephalicæ jejuno ventriculo

℞ alba lucida gr. xv gumigutt gr ii
aqut. alb. gr vi syr. de cham. cath.
q s. ℥ pilul. hydrag. cum olei cina
gutt. i aromatisanda

℞ alba hepat. scam a ʒii mastiche
succ. glycyrr a ʒii syr rosat solut. q s.
in fiant pil. cum oleo caryophyll aromat
isanda dosi ʒi vel ʒʒ

℞ alba lucida ʒi myrrha ʒʒ crociger
xv cum syr. de absynth q s. in ℥ pil ad
album solvendum ventriculum robor. et menses
promovendo dosi ʒʒ

℞ aloes socco, et gum am. a ℥vi croci
 martis aper ℥v extract. continui min
 ℥iiii syr. de absynth q. s. in f. massa
 pitul. aper in chloros et cachectici
 affect. dosi ʒi mane et vespri
 2 aloes socco ℥℔ vitrol. alb' gr v
 aqu. fœniculi euphrasie a ℥iii. f
 collirium

alocusta a quibusdam capitis seditionibus
 est hoc preparatio que ejus substantiam destruit
 aloes in substantia exhibet a ʒi ad ʒii
 sub forma boli rari sola proparatur

Scammonium

alepense est succus concretus Cereis
 rarus, fungosus, friabilis e cinereo
 nigricans et splendens, dum frangitur
 in pulverem albidum aut cinereum
 abiens cum digiti tractatur saporis a
 maricantis cum quadam acrimonia et
 odoris virulenti ex alepo affertur

Smyrneum nigrum est, magis non
 densum et densum. alepense smyrneo antiquum
 cligatur faciem frachu et pulveratu nitens
 linguam prurum vehementer urons mad. dum
 lactesit et albescit. regitur nigrum pondus
 arenulis aut aliis heterogeneis repletum.

tota ejus substantia aqueis menstruis sol-
 vitur sed lacteo colore tingitur sollicita
 ob resinosa inter salina et aquea intermixta
 convulsus syniacus hunc succum propter
 est purgans violentissimum ad humores
 biliosos pituitosos educendos, in corporibus
 frigidis et serosis in febribus intermittens
 magis autem in robustis et aetate constituto
 Duplici ratione cathartum moliri inhi-
 uidetur huius fixis partibus acritas vomi-
 culi et intestinalis membranas irritando et
 ad contractionem sollicitando, tum ob im-
 volatilibus oleosis particulis acribus nervos
 corvellendo, ceterum massam squineam
 et lympham non aequo solvit sicut massa
 jalapinum et cetera hydragoga.

verum cum omnia purgantia corpori
 sicut infensa scamoniū ut inter valen-
 tiora validissimum sic inter infensa infensius
 praeterca est maxime infensum et incatum
 scam. clest. a gr II vel III ad XII ad
 summum, catibendum efficacissime nec
 adque sollicitudine ^{de operatione} quae semper incerta est.
 qdō in ventriculi et intest. parietes mucō

214 *faculento uberrimo et tenaci obducunt*
tunc scamonium hoc mucos involutum
irritum per intestina permeat.
cum e contra nullo fere mucos involuit
intraque illiusmembra scamo. vel in rugis
ventri. et intest. cellulis inherens ob rei-
nosas suas ptes membranarum fibras irritat
convellit inflammat et exulcerat unde etiam
ab exigua dosi super purgationes tenues
et dysenteriae. in aqueis liquoribus solutu
tuto propinari nequit qd resinosa parti-
culatim gramescit et subidet
suum. quocumq modo paratum diacry-
dium dicitur

sulphuratum diacrydium basis est
pulveris de tribus vel pulvis cornachini
ab eius praecone Marco cornachino vel
pulvis comitis varvicensis cyproru ex
scamoniis sulphuratis anhim. diaphor et crem
tastari a. praescribitur a gr VI ad 12
pro lactantibus ad 31 vel 53 pro adultis
eadem cautiones quae in scamoniis et re-
teror. purgant. requirunt
Idemq dicitur null esse in duntaxat quod in medent-
plus consistit in eo pro plus oportuit. Sin utroq
plus requirat ordinationis et apparatus.

apud veteres. usuebatur exterius ²¹⁵
in linim. et unguen. ad scabiem, afflicti
capitis frigido. et tumores duros scirrhosos
et ischiadicos dolores solvandos et cana
subditum ad menses movendos

℞ scam elect. pul. gr viii vitelli oui
℥ii terantur paululum in mortario marmo
cum pistill. liques donec scam. solutum
appareat add. syr. capul. ven. ℥ iii. sim
affunde decoct. hordei ℥ vi aq. flor.
aurant. gutt. aliquot f. pro his purgans
prolatu grata

℞ scam elect pul. gr xv amigd. dulc
cicuti ℥ iii Etundant et terantur in pultem
tenue. aff. decoct horad ℥ xii f. col. ^{cum express} drs. syr.
viola. vel capul. ven. ℥ iij aq. cims. vel naph.

℥ iij f. emulsio purg. pro daab. dosid.

℞ diagra glycyrrisat. pul. gr. vi sacch. alb
℥ i terantur solub ℥ ii terantur et misce
his aff. aq. com. ℥ i express. melle. cit.
duos. suc. et aq. naph gutt x f. limonatu
catharticum per cyathos propinandum.

℞ scam. pul ℥ v sp. via ℥ i diger. per q
dies f. col. per chatham bibul. distil. ad dimidium.
adhuc calenti add sacch albu ℥ iij f. syr.

216 lei cinnam. guttis aliquot aromatizandis
dosis a ʒʒ ad ʒi in quavis liquor tenui
ʒ. scam. ʒiiii cinnam. ʒii caryoph
ʒʒ syr. ros. rect. ʒi diger. sub sole
per 2 dies identidem agitandis liquor
simpliciter ssim affundere huic add.
syr cydon. ʒi misceant et mischura
servetur ad usum dosis ad ʒʒ ad ʒiii
2 diacyd. glycyrrh gr vii rhubar. pul
ʒi. mure cydon q. s. m. f. bol.
ʒ. gummi glicir. gr vii pulv. jalap
gr xv aquat. alb. gr x. medul. cass.
recentis extract ʒii f. bol.
ʒ. sem. pulv. rhei et ceterum tacta a
gr xv diacyd. gr iii conser. ros. f. bol
ʒ. dyacr. sulphur. diaphor. min a ʒʒ
croc. mar. ap. cinnam a ʒii gum. amm
ʒi syr. de adiant q. s. m. pul. a gr vi ad
ʒi in cachexia et obstructions
ʒ. dyacr. cydoniat ʒi aloes lucid ʒiiii tro
chisc alban ʒii mastich macis a ʒi croc
ʒʒ syr. flor. jassie. q. s. m. f. pul. gr x ad ʒi
ʒ. dyacr. cydon. aquat. alb. a ʒi. extractu
mar et gentia a ʒi f. pul. dosis a ʒʒ
ad ʒii

Cam bodium 217
Gummi gutta succus est arboris

resinosus et gummosus inflammabilis siccus
densus durus nigrus gratus ex cinereo flavum
in massas vel in baculos cylindraceos trachis
odori nullius saporis fere expers, in spirit
vino et in aqua dissolvitur quam lacteam
efficit vel flavescens. ex china et amonia
nomen ab ~~arborib~~ide vulgo gomme quam sanare
veteribus ignotus nec nisi pauci ab his
annis notus et usitatus multo magis apud
pictores.

probatius purus coloris fulvi qui ad ignem
exardet et salivam vel aquam flavo inficit
hic succus est cinereum salino sulphureum
seu resinosum et gummosum et statim ex
sulphure tenui sulphure crasso et sale tar
taro aliquantisper ammoniacali qui
purgandi ejus virides pendet a sulphure tenui
cum salib. vol. contra proportionem sperata
quatenus pta salino sulphu. succo stomachali
evoluta et a censionib. pyris segregata
membranas vellicant unde nauseas vomitiones
et alvi defectiones
aquea ejus solutio cum syr. violaceo vix
suscipit. non ab alkalino sale sed ab inter
mixture flavescens et cinereas moleculas
q. pictores quotidie experiunt.

218 inter valentiora purgantia recenset.
non diu moram in corpore trahens et
absque molestia et torminibus. hinc ejus
usus in hydropse, cachexia tussi dyspnoea
asthmate, ichtero, catarrho, arthritide, scabi-
e, succos viscidos et tenaces in quâ cumq; ipso
pito stagnantes et adhaerentes potentius
dissolvit. eos q' in ventriculo sunt per
vomitionem ceteros vero per inferiora pro-
pellat. Dosis a gr II ad VII ad summum
gr XV. ad gr. IV absq. vomitu.
a gr IV ad X per superiora et inferiora
blande copiose et absque violentia purgat
nec eâ doni correctione ceget modo li-
quore copioso diluat et extendatur
si sub forma boli exhibeatur facilius
vomitum excitat. rarius vero cum mer-
curio dulci coniunctum.

ii) domi nocuentis obnoxium atque
validiora purgantia, pisdem cautionibus
℞ gum. gut gr. VII diss. in decoct. hordei
℞ XII add. syr. violar ℞ iij f. potio viridi
in duas doses in anasarca et serosa colluvie
℞ gum. gut gr VI aq. com ℞ VI succum
ex malo citrio expr. suach altiss. ℞ ℞ m℞
℞a. ad limonatum hydragogum

2℥ marm. calab. ʒiβ diss. in aq. dulci ²¹⁹
ʒvi f. col. in qua diss. gum. gutt gr
iv add. aq. cinnam. ʒβ f. pot. hydrag
2℥ gum. gutt gr vi marm. calab ʒiβ
diss. in aq. cardivia ʒvi add. sp. ~~vin.~~
vibrioli gutt iiii sp. citri ʒβ f. potio
2℥ gum. gutt gr iiii aq. mucum et flor
auran. a ʒiii sacch. alb. ʒβ f. haustu
hydrag.

2℥ gum. gutt gr viii aquil. alb. gr x
conser. rosar. q. s. m. f. bol in scabie
et affluet cutanei

2℥ gutt. gum. gr vi oleosacch. cinn
ʒii m. f. pulvis purgans

2℥ gutt gum. gr x. olei junip gutt ii
mithridati 4 s. m. f. pot hydrag

2℥ pulv. jalap gr xii cambogii gr iv
crem. tart. ʒβ syr de rhum cith. q. s.
f. bol hydrag.

Opium succus est cœctus resinorum
simul et guminosus ponderosus, densus
lenius inflammabilis ex pulvere nigrescit
odoris virosi soporiferi saporis amari acris
in placentis epachis subrotundis depressas
mucum circiter crassas semilibrum vel librum
ponderantes papaveris foliis involutæ
ex nativitate ægypti et india.

protuberantia sincerum mollius uelum inflan-
 mabile colore fusco aut nigricante. odor
 vehementi et viroso stuprafacientia
 ex analysi liquet papaveris pithes constare
 ex sale tartareo et ammoniacali simul
 junctis, et oleo admodum crasso: minus
 autem terrae esse in capitibus quam in
 foliis et caulibus,
 in opio plus inest salis volatilis urinari
 quam in foliis et capitibus, verum etiam
 acidus sal et quidem potens reperitur
 ex sale acido, et alcali et oleo conjunctis
 coarctat gumosum et resinosum qd igne
 inflammabile est cunctis maxima pars aqua
 soluitur et prohi. medicorū spiritui vini
 Sulphur crassum qd in opio deprehenditur
 admodum rarsissimū est et ad hoc sulphu.
 condensatū et summa raritati capax
 ejus virtute,
 externe tumores incidit resolvit et diluat
 . mollit relaxat maturat et suppura^{ōem}. pro-
 movet, diu cuti ad motum illam mē-
 mudat; pruritum in ea excitat eandem
 nonnunquam exulcerat et vesiculas extollit
 pruritus applicatur ad venerem qd qd prurit
 nonnunquam extinguit huius pithis sū-
 stuprafacientia.

catenae saepe soporem inducit et dolores
 sedat. Cuius in affectus admodum inest
 capitis sibilis nonnunquam interit.
 nervos relaxat stuporem et paralysem
 inducit.

in his iuxta dosi a gr ss ad ss.

debita dosi quaedam circa praecordia gratum
 sensationem excitat, animum ad bila
 ritatem promovet, sicut ex modica vini
 prolatione, curas et molestias remouet
 saepe animum ad sua munia obeunda
 alacriorem ac vegetiorem reddit, unde
 audacia sui fiducia, fortitudo magna
 nimis et periculorum contemptus, cum
 ob rem turpe amplius ejus dosi sese
 ad praecordia accingunt
 Equinis et spirituum motu efferos
 tyres ut dolores demulcet, corpus labo
 ribus gravatum subleuat, haemorrhoi
 dias ab obstante equine oriundas sistit
 colicis evacuationes saltem per hunc
 cohibet exientis sudores et insensibili
 transpiratione. Cato enim promovet
 arteriarum pulsum magnum clatum et
 tantum efficit oris siccitatem affert

222 in cute levem pruritum et ruborem ex-
citât; semen auget et verereum appe-
titum excitat et stimulat præsertim si
larga dosi hauriatur, majorem effectum
sortitur in calida et humida temperate
et in temporibus calidioris temperie ut in
mulieribus et infantibus.

Soporem sæpius inducit sed non semper
somnia grata et jucunda ut plurimum
provocat, vomitum et triquetrum sedat
quodq; excitat sicut et spasmos et ~~stomachos~~
convulsivos motus; frigidiorum efficit
in ventriculo coctionem, lac nutritum
auget mammarum intumescentiam, nervi
erectionem somnia venerea et in somno
seminis emissionem.

sunt alii effectus minus frequentes
fugaces paralysis, venice maxillæ in
fœdoris relaxatio suffocationes, vomitu
sycopes quodq; mors in temporibus summe
plethoricis aut summe debilitatis et
jam a longo tempore attenuatis, unde
illius usus potest enormes hæmorrhagias
aut evacuationes, meliendus
cessante narcotici operatione ut plurimum
regressus affectionum et dolorum quæ se-
daverat, et sæpe graviorum quam antea

nisi sudori beneficio naturalis modo
 deleta fuerit, mictio frequens, nonnunquam
 alvi solutio tristitia et spirituum defectus
 pulsus languidus ac depressus, cutis praeputis
 immoderatus spiritus usus procreat pitium
 omnium relaxationem et debilitatem
 animum hebetem ut in ebriosis.

spiritum Equineum laticem mirum in
 modum dissolvit expandit et rariorem
 efficit inde tota phenomena. observant
 cruorem ex huncarum et iudorum capite
 liti occisionum in cadaveribus postunum
 aut alterum diem aequum fluidum dima
 nare ac si novissime fuissent excreati.
 Equine sic expanso, arteriae per totum
 corpus distendentur et pro diversis visent
 inquit hoc subito fit equine vasculis
 scenae diversae affectus variis apparent
 statim atque spiritus per arterias cerebri pomeas
 vasculis arteriola distensa et magis
 spatium occupantes nervos canales
 intertextos comprimunt plus minus
 pro majori vel minori sua dilatatione
 nervos compressos nimis, minor succiner
 vori glandulis effusa copia subit

224 et ad p'tes pervenit; unde iporis
functiones minus belle se habent, arteriae
facilius vibrant, licet ararefacto equine
plus solito distendantur, unde pulsus
magis elatus sed minus frequens.
calor praeter naturalis per totam epas
accenditur ex eo qd imminuto equini
motu circulari et aucta fluiditate,
motus ejus intestinalis seu fermentativus
augeatur a quo calor pendet.

ab imminuto succi nervosi ad p'tes affluxu
et ejusdem reflexa a p'tibus ad cerebrum
artuum torpor, motus et sensus imminutio
somnus quoq; exaltati secundum nervum
ab arteriis proprium expressorem, mori
deniq; si cerebri major pars adeo arctatur
ut illas succus nervosus permeare nequeat
dolores sadant qd succi nervosi ad p'tem
usq; influxum impediatur.

Defectu succi nervosi secretiones et ex-
cretiones imminuantur aut deficiunt et
arteriis minus distensis excretoria vasa
nimis comprimuntur. preputiatio remanet
libera qd per vasorum poros indurum exen-
sione exitum sibi quaerit. et qd qd sudor
qd sudoris meatu in extremis vasis arteriis non
comprimuntur.

re vera quaedam evacuationes suppressae
non nunquam restituntur ab opio si
illa suppressio oritur a vehementiori
nervorum irritatione

qui per longum tempus opiatⁱ utunt^r
saepe experiant eandem dos. in irritabili
ad somnum. Illud evenit ex eo qd ex

proximis dosibus assumptis Equis certum
quendam fluiditatis gradum adipiscant^r
quem eadem dosis augere nequit. super

fluis enim Equinis recrementis per
sudores vel transpir. exhalatis Equineae
motus cunctae non amplius activas
ideo distendit ut nervos comprimere valeat

opium salibus tum acido tum alcali vi
noso et sulphure crasso condensato sed
summe divisibilitatis et expansionis capere

oponit^r verum non tum a salibus qu^a
a sulphure vini saporiferum pendere exis
timo. observamus tyora simili sulphure
flegida ut crocus nux moschato castoreum
& in soporem induere.

opium in ventriculo solutum fermentationem
suscipit, et fentoe tenui exansa sulphurea
ad Equinam perducta motum firmatius servat

226 sic totam massam dissolvant et vase fixant
assumpto opio non ingratus calor. i. ssus
in ventriculo precipit et blanda titillatione
pituitum salino oleosum sed somnus
non invadit nisi post semi horam aut unam
usq. dum ad sanguinem deferatur.

si majori quam par est dori pituitum in
ventriculo diutius retineatur tunc ab
incommoda ventriculi titillatione nausea
singultus et aliam vomitio.

opio nimia dosi sumpto medetur i. o. vena
sectione et emetico indicante sed cavendum
ut vires adhuc constant alias perire
fortasse foret male remedium.

deinde potionibus acida, ex succis citri
mali aurantii, granorum ribesiorum
aceto spiritus vitrioli aut sulphuris
sulphureum enim expansionem obstant
illorum vim coercent et rariorem
Sanguinem coagunt. Clysteres acidos
indicant pyrethri aut euphorbi
pulvisculus naribus insufflatur salia
volatilia intus sumuntur, venicatoria
sinapismi et epispastica indurata plumbi
pedum aut inae cervici imposita item

cucurbitulae scarificationes ustiones 227

punctiones et frictiones dolorificae sollicitae
adhibentur. his nervos concutiunt et
stimulante pthum tonus restituitur.

cum nihil in opio ^{veneni} recondatur praeter
vim somniferam, non correctione opus est
sola purgatio a sordibus terrae arenae

cum duae sint in opio substantiae gumosa
una, altera resinosa, aqua gumosa
remanente resinosa quae spiritu vini extractibile
vino, aceto vel aqua vitae amba dissolvuntur

ejus tinctura cum spiritu vini vi narco-
tica intensiori donatur, caput vehementer
afficit saepe delirium inducit.

tinctura cum aceto urinas nonnunquam
supprimunt

tinctura cum salibus alcalinis, ad somnum
conciliandum parum utili salis acrimonia
sua intrans nervos sollicitando sepe
distrahunt, cum salibus urinosi salubribus
sudores movet et quibusdam affectibus
convulsi

opium vero cum aqua paratum omnium
tutissimum et efficacissimum sic saepe resina
nonnulli medici reprimenda spontatur

ꝛ opii. min. sect q. l. diss. in aq. still. q. s.
 digerend in AB. a massa superflua separabitur
 ve. refrigerata per chartam bibul. col. nova aqua
 residuo aff. dige. sic q̄ donec nulla extra
 hatur tinctura. solutiones r̄fusse evaporabit
 NB ad extracti solidi traham dosi a ʒi gr
 ad gr i aut ii cum opium liquidum
 desiderabit gr. i in aq. conveni q. l. dissolvit
 hinc tinctura brevi mucorem trahent
 quapropter si servandum est parabit cum
 vino vel aqua vite. laudan. liquidum sydenhami
 ꝛ opii in taleol. sect ʒi i croci mirrabini
 cadi ʒ cinnam. caryoph. contus. a ʒi
 vin. hispan ʒ xvi digerant simul
 in NB. per dies duos vel 3 fiat colatura
 servetur ad unum. gutt anodina Tulbot
 2 opii la mellatum sect. ʒi ʒ corticis sassap.
 ʒi rad. a ʒar ʒi ʒ aq. vite ʒi digerant
 sub radiis solant in vase clauso per 9 dies
 colatur servetur dos a gutt lxx ad xx
 extractum opii cum aqua alii prestat
 cum spiritu vini preparata rejiciunt
 nec non cum acido et salibus
 nunquam in ventriculum est ʒi repletum

ingeratur, quapropter 4^{or} hor. a pasta²²⁹
si solidi fuerint cibi et saltem 2 hor. post
juscum, nec juscum sunt propinanda nisi
urgenti necessitate et 3us hor. post narcoti-
cum dandi dandum dum fluunt menstrua
puerperarum purgantia et critica eua-
cuationes ne spirituum defectu in somnum
senapiterium inducant, aut paralyti afflu-
magna cum cautela debilibus constitutionibus
infantibus mulieribus et senibus
illius usus identidem intermittatur ne
assiduo usu irritum aut noxium evadat.
Tees sunt exhibendi indicatio vigilie
nimie doloris acerbis, enormes vomitus
et dejectiones, in spiritum aëthium ataxia
spasmodicus affectus et passionibus hysteriis
plurimum juvat, ad suppressa puerperarum
purgamenta una saltem vice tentandum
ex Sydenhamo.

Soporifer ille succus fallaciter inducis agro
et medico imponere solet et aliena sym-
ptomata suscitatur nature conamina ad
crisim infirmat, quandoquidem morbus est
sæpe nature conatus ad periclitantem causam
superandam et dolor est illius conaminis indicio

230⁺ quæ stimulo sæpius a l' humore peccante natura se liberat. qd opium iulius
In intestina clysteribus eisdem modis
efficitur ac per os imo sæpe majores et
graviora sæpe inducit sympathia.
quare raro in clysteribus dissoluta sed
potius infusa vel decocta ex papaveris
albi capitibus nec nisi cum summa cautela.

Externe extenuante et virtutis galeni
innot opiate auribus et oculis adnota
nonna esse virus enim hebetudinem et
auris gravitatem inducit. in vulnera
quot sæpius gangrenam interunt.

Papaveris albi capita fere sola sunt
semina vero somnifera non sunt sed
oleosa et nutritiva. ex iis olim parant
scilicet papav. hum. albi tum nigri
quapropter in emulsionibus ad tumores
acrimoniam demulcendam papav. albi semen
usuatur.

℞ papaver. alb. caput 1 minut. eisdem rejecto
sem. coq. in aq. fontis 3℥ 10 ad medietas
f. col. capiat æqu. hora somni

24 capit. papav. alb. ʒi ʒi causa cog. in ʒi
aq. limp ʒi ad 3. ʒi diu. in col. ʒi
contunde sem. papu. alb. et sem melon ʒi

f. expr. in qua diss. syr nenuph ʒi divid
enul in 2^a doses per noctem q^a hor. interval

24 sem. frim. maj ʒi contu. in decoct hord
et rad. alth. ʒi f. col. in qua diss. dia
cod. ʒi f. enul. hora somni longe a partu.

2 diacodii ʒi aq. still. papu. erat. p^othi
a ʒi aq. flor. aurant. ʒi f. p^othi
in 2^a doses una hora somni. altera post si som
non superveniat

2 extrac. opi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi
terant in mort. marm. in. diss in 6 p^othi
soluta quatuor hora ad hunc vehementem.

2 Laudan. opi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi
de althaea ʒi diss. in infus. flor papav
rhoead ʒi f. p^othi hora somni exhi
ad hunc sedandum et somnum ciliand.

2 Laudan. opi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi
junon a ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi
tum add. pulv. cinnam. et muci morch
pulver a ʒi extrac. junij ʒi syr de absynth
q^a ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi ʒi
fluvii cum hominibus aut equis perhibetur.

℞ castorei gr v opiat laud. gr i vel
 lauda. liquid sydenh. gutt. XII dissol
 in aq. flor. aurant. atq. arthemisi ʒi
 solutioni add. syr. de arthemisi ʒi ꝑ
 potio Eclēctim exhibenda ad affectus
 hystericos compescendos

Acacia vera est mucus inpressatus
 gummosus fuscus extus aut nigricans intus
 rufescens seu subfusus consistētia fir-
 mioris duræ, in ore lentescens saporis
 austeri astringentis non ingrati in mas-
 culas subrotundas ꝑ-6 vel 8 unciarum
 pondere et tenuiori venisicis involutus
 ꝑ-actus

probatius recens purns nitidus qui in aqua
 facile dissolvitur nigrescens et sicciſsimus
 resiccit. ex acipite per maceratiōem
 constat ex medio cui salis acidi portioe
 paululum salis alcali. terra astringent
 copiosa et oleo hum tenui hum spisso plu-
 rimo. ex quibꝫ ꝑ-portionem salum alium
 novum macagrorum.

inter incrementa, astringentia et reper-
 cutientia medicamenta numeratur, ven-
 triculum firmat vomitum sedat hæmorrhagias
 quascunqꝫ sistit squinem inspissando
 humorum acinorum demulcendos ac ʒi

ab alpino. ad podagricos colores in
foliis commendatur. sed astringens reperatit

¶ acacie vere ꝑꝑ conser rosar. rubra
ꝑꝑ corall. rubr. ꝑꝑ syr de symph q. s.
in f. bolus in conuenta expositione.

¶ acacie ægyptiæ ꝑꝑ diss. in succ plantag.
et haderate ferret a ꝑꝑ add syr. rosar sic
ꝑꝑ in f. potio cochlearum exhib. in hæmorr.

Acacia nostras seu germanica
est succus inspissatus ex arbore dicta prunus
sylvestris prunellæ
folia cortex et fructus immaturi refrigerant
exsiccant et astringunt. flores et fructus
maturi alvum laxant.

in majori aciditate donat. quam acacia
vera quapropter magis refrigerans et
astringens: multo minus olei continet in
non tam demulcet.

ad veteris hæmorr. et alvi ꝑꝑ fluxus ad ꝑꝑ

¶ acacie nostrati ꝑꝑ sal prunell ꝑꝑ
melli rosati ꝑꝑ aqua stilla. rosar. et
plantag. a ꝑꝑ in f. gargarisma in angina
incipiente

234 Symplocistis succus est exsiccatus
niger nitens saporis austeri, ex gallo
provincia eligi purus nictus niger
non adustus

ex iisdem fere constat ppiis ac acacia
et iisdem virtutibus donatis. potenter
astringit et ad omnes fluxionum affectus
intus a ʒi ad ʒi. in gargarismis utitur
repercuti sicut acacia

ʒi hypocis ʒi syrapi de symphyti
et berberis a ʒi macay gum. bagawal
ʒi aqua plantag. portul a ʒi. looch
in hæmoptoe

ʒi hypocis ʒi corall. rubr. terr. sigill
lupid. hæmati ppter a ʒi syr hæd
terret ʒi aq. plantag. et portul a ʒi
in. f. cochleat. exhibenda.

ʒi hypocis, acacie nost a ʒi conserva
rosar. cynorrhod a ʒi syr berber.
q. s. f. opiat. in q^a doses q^a quaq
hor. ad ventricul. robor. diarrhoe sistere
observatis observandis

Catechu et lyuo veterum
in ppiis terra japonica vulg. catechu
succus gummosus resinosis induratus

235.
cortex c. rufus nigricans intus cribrosum
superius astring. sub amari post modum
dulcoris et grati, odoris expers.
ex malabar et india.

modice astringit pituitam acrem de
mucet ventriculum roborat mecos
immoderatos sistit. De fene cactus
dori nimia intus timendum. Prusula
cuius in ore asidue dehidesci possunt
fragmenta in os ingeruntur antea magni
ludine deglutitur a ʒʒ ad ʒʒ.

ʒ catechu ʒʒ sacch ʒʒ exacte pulve
misceant et excipiant mucagine ba
gacanthi cum olei cinnam qultt velis
fermentis pastilli sublinguales in huius
catharrali et dda vheis

ʒ catechu ʒʒ musc mosch. corall vulpp
a ʒʒ. syr cydon. q. l. in f. opiat dor. ʒʒ
ter die catib in hypercatharro diantorea
et dysenteria

ʒ torr. catech ʒʒ haematit ʒʒ diarod
ʒʒ syr c. variis sic ʒʒ aq. portul et spec.
varias a ʒʒ in f. jolap in haemopt
et haemorrage
ʒ catech. pul ʒʒ in mil. gum. bagacanth
syr de symphy a ʒʒ aq. plant. ʒʒ in f. looch
adveit haemopticon et h. in catharralem

num catechu idem sit cum lycio in
 dico. dubium est. lycium autem in
 officinis non amplius reperitur

Succus glycyrrhizæ siccus
 est extractus et inspissatus in massulas
 ℥iiii ʒvii foliis laurinis insolutus
 compactus niger siccus fragilis intus
 dum frangitur splendens in ore deliquens
 cum quodam acedine ex hispania et
 hollandia.

ad eadem valet ac glycyrrhiza

℥ succ. gly. hisp. ℥ii sauh. alb. ℥i
 opii ʒB mucl. gum. tragac. q.s. in f. hach
 sublinguales ad huiusmodi uchem. et cathar.
 diractiendum.

℥ succ. glycy ℥i croc. minut. sed ʒi vin
 canarin. ʒii diger. frigid per 9 dies. de h
 huiusmodi cochl. i aut ʒi capias die
 ad pibitum viscid. et expectorationem.

℥ aq. put. ʒii aq. cal. ʒi croc. minut.
 concis. ʒB succ. gly. hisp. in tenuer. mell
 redact. ʒi mell. narbon. ℥ii diger. calide
 in vase clauso per 29 hor. f. col. calid.
 calida ad ℥iiii testis vel q.^a quant. hor.
 in hess. uchem. in cathar. et asthmate
 ad pibitum aerem demulcendum crassam
 incedendam et expectorationem promovendam

237

Saccharum est sal ess. pinguis
oleaginosus viscosus aut cinereus si non
dum purgatus fuerit, mellis inter pinguis
in longum filum ductilis, saporis dulci
grato odore fere nullo. ex arundine
saccharifera extractus.

castoreatum est saccharum in micas
fractum candidum non nihil pingue
odoris aliquantisper mellis non ingrati
ad violas acri. praestat candidum sicum
odoratum

saccharum candum vel caustum est durum
pellucidum angulorum aliud crystallo
simile alterum subrectum ex castoreato
specifico

inspersum vel fixum succe rouge non
nihil pinguerum ex residuis castoreati
confectum, ejus usus in elyptis
saccharum est sal ess. constans ex acido
salo oleo et terra, cum optime purgatum
cevet in crystallos prismaticas ex octo
superficiebus planis constantes quarum
duae bases oppositae aequales sunt et
parallelae ceterae sunt parallelogrammae
nullae aut acidi aut alcali notas praebet

flammam accipit et leniter accendit
 aqua in artibus facile solvitur regit spiritus
 horis et oleis
 ex saccharo vite fermentato vinorum liquor
 obtineatur si sacchari in aq. b. vel 8 lib.
 et recentis fermenti cerevisiarum coctileos
 unum misce. luto igne in vaso clauso
 non omnino repleto paucis horis fermen-
 tescere incipit magna cum vehementia
 post 3° vel 4° septim. liquorem vinorum
 prebet hydromeli non abstrusum, ex
 eo distillat fort. spiritus ardens exhalat
 si diutius calori exponatur in perniciem
 acrium mutabitur.
 veteres indurta melle edere solebant
 ciborum coctionem promovet si post
 largius assumptum cibum frustulum ejus
 in fine comedat.
 ad proctum et pulmonum vitia ad primum
 hoc acrimoniam demulcendam, potus
 saccharali pulmonum ulcera abstergit
 urinas pellunt ventrem solvunt et in
 pleuride et peripneumonia salubres,
 si autem solum et majori copia sacchari
 sumat nocet, praesertim cholericis

239
fermentescit enim vehementius in
ventriculo et intestinis, flatus excitat
bilem q̄ fermentatione attenuando flu-
diorem afficit. unde saccharum et dilu-
tū bilem producere dicunt. salinis sacchari
spiculis onusta bilis acrior evadit
infructibus vermes ingenerat. dentibus
inimicissimum affert enim ingreditur
et rubiginem eosq̄ humulos afficit
quare post ejus usum os et dentes aqua
diligenter colluenda
hanc De beaufort anglus febre obit
septuagenarius qui per annos 40 saccha-
ri et amplius singulis diebus comedere so-
lebat hujus aperto cadavere viscera sana
et illiosa reperta fuisse, dentes integri
et firmi. alter D. malory 100 annos
vixit saccharo et melle omnes cibos
condire solebat.
foverus viverius montanus valisolia multos
saccharo rosaceo phthysicos multos cu-
ratos vidine referant
externo cyrogium vulnerarium praevidui
prohibet profectionem si cum trinitate vitæ aquæ
soluatur. tuncce solent vulnera recentia
abstergere vino et post impargere saccharum
pulveratum. et si non inconvincite se curant

240 *saccharum* tantum in oculis insufflatum
corneae albuginem dissolvit. idem praestat
in aqua euphrasie chelidoniae aut feni-
culi dissolutum. ejusdem ulcera detergit
capitis defluxiones si carbonibus disponat
affricti et suffiti arret.

saccharum aqua vitae vel spiritus vini
non rectificati solutum a quibusdam sive
sacchari dictis ad expectorationem pro-
moverendam commendatum, externe quoque
utile praedicatur ad vulnere, glutinanda
ulcera mundanda et detergenda et
putredinem arrendam.

Tartarum est substantia salina, in-
durata saporis austeri sub acido quae fundit
et lateribus vasorum vitariorum accrescit
et ex quibus abraditur. duplex est alba et
rubra. albus facturus ex oleis quibus
vinum album diu conservatum fuit ex ger-
mania rubro prior minusq. terrestris
ruber ex gallo provincia et Italia
eligendus albus ponderosus durus apertus
crystallorum istius acuminatus qui compactus
non apparet inspersus porosis aut terri-
repletus sed densus solidus splendens.

271

fex vini est ipse tartarus seu sal ess.
vini continuata hujus liquidi fumentatione
attenuatus et humore spiritibus solutus
Ita ut major quantitas spiritus vini ex se
quam ex ipso vino per distill. extrahatur
tartarus vero plus terre minus vero pitam
spirituosarum
raro tartarus ad usum inter a. vini purifi-
catus tunc dicitur cremor vel crystallis
tartari qui minorem terrae portionem habet
bellis aestum ac feruorem repriment, sitim
in febribus acutis minuit, appetitum re-
sistunt, mucidos ac tenaces humores attenuant
resolunt et blandissime educunt, obstruc-
tiones viscerum reserant in cachecticis et
hypochocondriacis affectibus. cum debilitat
laxant stimuli loco et felicissimo cum
successu admiscuntur
Angelus sala de se ipso narrat tartari
purganti 3vi ex quo purgatus fuit a cruentis
colicis solutus multis aliis modis fructu
turbatis.
cremor tartari ioh. a 3ß ad 3ii si aperienti
tantum sit animus vel stimulare cum aliis
purgantibus solus a 3ß ad 3i purgat

in aqua frigida non dissolvitur ac proinde
in fuscis aut portionibus calentibus praescribenda
aut in opiatibus sub forma boli
cum chalybeatis optime consociatur et
ad obstructions resolvendas maxime pluri-
mam juvat, quapropter in opiatibus cachecticis

℞ cremor tartari ℥ii dilu. id gr ℥iii m.
fiat pulvis purgans in cachecticis affectibus

℥ crystal. liq. folior. senn. a ℥ii cinnam
℥iii caryoph. ℥β inf. pulvis ad blun-
dissime subducendum et obstructions resolu-
endas dond a ℥β ad ℥ii

℥ rubiginis martis roris majali ppi gr xv
cremor tartar. ℥i croci gr ℥iii cinnam
℥i inf. pulvis in chlorosi et cachectia
bis die exhibendus.

℥ cortic. peruv. ℥i crem. tartar. ℥β
pulver. jalap. ℥β syr. de absynth. q.s.
inf. elect. cujus dos. ℥i vel ℥β he-
quater die exhib. in febr. interm. cache-
cticis cum oedemate aut leucophlegmatia
℥ crem. liq. ℥v rosar. rubr. siccat. pul-
℥i sp. vitriol. gutt. aliquot. f. pulvis dos. ℥β
bis in die in febr. interm. ad biliosos humores
in faucibus et salivam infestantes temperandos

spiritus herbari diureticus est et diapho- 293
raticus in obstructions reserandi dicitur a

Di ad 31

o leum ^{emacrum} inter sudores movet exlus humores
potenter resolvit, rhumatismis et paralyti
medetur in cutanei affectionis emendatur
sal herbari fixus est alcali acce causticum
valentissimum interne rarioris est usus
licet diureticus de chymici operatio
inseruit ad urin et sulph. hincuras extra
cum purgantibus nonnunquam misce hinc
ad eorum ^{interiores} partes juandas crassos humores
attenuando hinc ad sulphureas explicandas
ejus doni a gr XII ad 3R magna aqve
cupia solvi debet ne cecephagi et ventriculi
inbrunas acredine sua loedat

Tartarus solubilis, sal vegetabilis officin
2c cristat tact. 3viii salis tact 3iiii simul
minis aff. aq. Bull. ttiiii bulliant per
semihor. solutio col. et ad pelliculum usq
evaporetur in loco frigido reponatur ad crist
ilorum evap et crist. donec liquor pinguis et
oleosus non amplius crescat
aperit laxat. purgantium vim augeat a Di ad 31
ad 3vi vel etiam 3i sine molestia purgat
in pasculo vel in apozemate aperienti et et

294⁵ Tartarus vitriolatus. solvunt vitriolum in
aq. l. q. huic affundunt oleum tartari per
deliquium turbidus fit liquor pitium metalli
eorum praecipitatione, cum alio turbis affundere
liquor non amplius fit turbidus, colat et in
salem exsiccat. iidem vitriolus et eadem don
ae sal vegetabili;

Caput 9^m
De tuberibus fungi et adnatis
quibusdam vegetabilibus

Tubera cervina et boleti cervini
tuberum genus est magnitudine juglandis
interdum avellanae et minore subrotundum
tuberosum et inaequale, subitice callosae
inter duritiem et molliorem; alio purpureae
cortice lectum concolor ex cinereo ad fulvum
inclinante, in superficie granulationem
rufas medullarum fungosae quaedam
subitice ex albis purpurascens occupat.
saporis et odoris dum recens gravi maris
hi specimata dum sicca fere nullius
sub terra nascuntur absq. radicibus exsurgunt
in germania et hungaria

iii aphrodisiacam virtutem tribuunt ²⁴⁵
tamen nihil aliud illis ascribi potest quam
quod ad modum omnium fungorum,
crassum succum gignant flatus exant
fructum inflant hac ratione inborum
genitalium erectionem promoveant.

Fungus sambucinus sive
auricula judæ, est substantia fungosa nasens
ex imo trunci sambuci veteris, sporigiosa
coriacea membranacea sinuosa et replicata
auriculæ instar subhis incana et cinerea
supra nigricans inodora saporis herbei
et fœti, brevissimo vel potius nullo
pediculo nictitur, sed caudici arboris in
hæret aut singularis aut geminus
ut astringendi et oxiceandi illi habitus
interne raro sumitur. in pus in vino
vel in aqua conveniente fortiter alvum
laxat et hydropicorum aquas viro modo
pettit. ophthalmiæ et fucium inflat
¶ *Fungi sambuci* ꝑ. v. speciemus rancor
inf. in aq. still. flor sambuc. ꝑ. l. macerant
per noctem et aqua separata servata ad
infland ocs oculosum sistendas.

24 fung. samb 3ii hord. mund. glycy
 33 flor. malv. arborum pugill 3i con
 in aq. plantag. 3xvi ad 3^a pho dnm
 f. col. in qua diss. salis prunell 3i mell
 rosat 3ii f. gurgur. ad fructum distann

Agaricum est substantia fungosa
 subrotunda angulosa inaequalis pugnii
 vel capiti magnitudine levissima candens
 nivei in suam digitum attritu fri
 abilis paucis fibris intertexta cortice
 qui removeri solet calloso cinereo, sub
 rufo circum tacta. saporis primum
 subdulcis inox amari, acris et nauseosi
 cum levi quadam astrictione. in lei
 citus tenuis adnascitur rejectus prode
 rosam nigricans minus friabile ^{et aliter} indolens
 quorum alius. ve arborum truncis adnas
 citur substantia callosa lignosa q^{ue} in aqua
 decoquit in limbo et siccatum tunc
 postea in aqua nitida rursus coquit et
 exsiccatum mollius fit et huius copiosissimum
 constat ex tartareo et ammoniacali sale cum
 oleo copioso conjunctis cuius temperatione

quo rypia ita inter se miscetur ut ²¹minuta
constituant salino resinorum, a garici

§II ore spiritus vini praevaluerunt extra
cti resinosi saporis nauseosi et ingrati

§VIB. aqua vero perparum ex agarico
soluit sed illud in mucaginorum magna
converbit, unde patet quam parum utilis
sit agarici maceratio vel decoctio in aquis
menthris. praecipua ejus vis purgans
pendere videtur a spiritu vel oleo tenui
acri et exurente, quae in distill. prodit
et a quo est sapor acris.

purgans incidens et aperiens in cattha
rasis affect. in iis aquis febris adest
et in quibus serum concretum ac teneosum
indigeat aqua liquescere possit in infarctu
pulmonum coryza distillatione asthma
te tumi cachexia fluxu albo mentium
suppressione febris quotidiana Catarr.
albo abstinendum in acutis et in quibus
dominant alia vitia. Catarris phthirici

Hysterici, subtilia efficacius operatur §III
a §B ad §I vel II infus vel decoct §II ad §B

298 hinc videri in illo redarguuntur qd ventriculus
gravel et coadat unde nausea et vomitus qd
virescens distendat deniq qd tarda sit quiescens
nulla tutior est correctio quam horticorum
preparatio. agaric sic horticorum parantur
¶ Agaric alb. ^{radula} ~~coctus~~ rasi et in tenuis
pulver redacti M^{ss} humectetur vino
albo sic parato ¶ Zingib. alb. etus 3ii vin
alb 3iiii macerent frigido hore XXiiii
colentur. de quo agaricum humectet ut
in mass. solid. coeat et figant horticorum
in umbra exsic.

¶ decoct. fol. agrim. pimpi. 3vi. diu. agar
hortic. electuac de cibo solati a 3ii syr
flor pervi 3i s potio

2 semm. mund. agaric hortic. et hucbth
gum a 3i cinnam coctus 3i sal huc
gr xv infund per noctem in ay. flaviat
3vi in colatur dissol syr. de rham
cathartici 3i fiat potio in hydrepe.

2 agaric. radula comminut 3iv rad. ind
flor. 3ii foli. exsic nicoti 3i fol hyssop
thym. a m.s. coq. in ay. com. M^{ss} ad
3 pint. diu in colat. dissol oxym et simpl

249
ZIII capiat ægei duos hris ve haadhicall
quodlibet ad ZVI

22 agar. trochis 3/3 mercur. dulc. gr VII
diacrid gr III m. f. pilul puer. cum
syr. flor. persic.

24 trochis agaric 31 jalap pulv et
aloes lotæ a gr XII. aquat. alb. gr X
olei distill. succin gutt 15 majoran gutt
conserv. flor. salvie q. l. f. pil cathartics

Gallæ noir de galle corpora sunt
quercubus adnascuntia quor. genera ha
duntur multe quercubus adnascuntia
sunt humores arborum qui insecti originem
debent. insecta et imprimis mureæ, hujus
arb. gemmas, folia, surculos teneriores
præsentia, tenera vasa dilacerant succus
inde effluit copiosior appellit ob minu
tum resistendum vasa ab humore ampli
antur magis ac magis uberius appellantur,
inde humores et sunt malices et uteri in
sectorum eorumdem ovis exquirendi, hrendis
fovendis proctibus excludentis edictis q. alendi
inservientes. si gallæ foraminibus perforatis
non sint vermiculus aut muscus in eo depre
henditur

250 galli duo genere alexpenses et uibrati
alexpenses subrotundæ avellaneæ vel macula
magis. angulosæ tuberculis asperatæ,
penderosæ, colore albicante, glauco aut
nigricante, intus densæ et resinosæ gustu
astringente et acido.

uibrati rotundæ sunt subrubræ vel rube
superficie leves pendere leuioræ, fracta
facile. subtilia interiora, fungosæ nonnun
quam cavernosæ minus præstant. huius in
arte inspectorum tum in medicina
gallicæ multum sulphuris fixi et crassi
continentur cum sale ammoniaco.

vibrioli solutionem nigram vel potius
intense violaceam efficiunt dum nempe
alcali sal gallarum sali acido vibratili
coniungitur metallicæ ptes ab eo dissi
ciendo. hunc enim metallicæ pteculæ
liquoris secundum non petunt; sed cum
sulphureis gallarum pteculis in fluido
naturæ huius consociantur et sustinentur
cum ob causam interit gallarum infus
ad aquas minerales examinandas si in salem
vibriolicum vel qd martiale aut venerei continent
ab hoc infus vel decoct, nigro violaceo puer

221
pureo aut subpurpureo colore in
ficiuntur pro ut plus vel minus salis me-
talli continent.

gallae vehementer astringunt, et maxime
febrisuga virtus in illis detecta fuit. a 33

ad 31 in eunte paroxismo in febribus inter
illis procreatur a nimis laxo ventriculi humore
extrahit etiam ad astring. videntur. ptes
roboraudas ad insensum uteri contra vulvae
Asedici providentia fluxiones decoctum

2 gall. malicor a 31 fol salviae lauri
chamaerici fl. balaustr a p 22 coqu. in
vin. auster. itaq. chalyb. applicat pro
febru ad providentiam auri.

Atramentum scriptorium

2 aq. Fluvial tt 1111 ven alb tt 11 gall
albu comu 31111 macerant per 24 hor
identidem agitando. dicit ball. per semi-
horam cum pluma despumando. vase
ab igne remoto add. gum. arab. 3113 vi
biol. hunga 311 alum napi 33 sacch
candid 33 digunt denno per 24 hor
postea bulliando per hunc quadranten
inguantur decoctum per cinereum trans-
colatur.

Kermes. et coccinella. coccus
bapticum seu infectarium graine de Kermes
graine de carlatte vermillon

folliculus est membraceus nisi magni
titudine. Coloris splendens ex rubro fusco
minorum ad instar, tenuissima lanugine
vel pulvisculo cinereo tectus, innumeris
turgens oculis rubentibus vel etiam an
in albulis, quae digiti attrita liquorem
fundant coccineum, saporis sub acris
sub amaricantis, odoris non ingrati.
foliis et teneris virculis cuiusdam ilicis
adhaeret in regione calidioribus

D. Reaumur dedit eodem infectarium
insecti quoddam esse genus quae vulgo
galle insecte.

apud infectores variis est usus ex quo
coccinella nobis allata fuit

analysi chy. ex gran. Ker. vocen th. prodi
cunt non parum phlegmati 1° odoris et
saporis expecti deinde empyreumatici salis
volatilis. cireti 3vi olei citrini aliquantuli
ac tandem olei spinioris et Culyronae et istius
coloris rufescentis odoris empyreou. non tamen
indeo potuit quae nullas auri sedis notas praestant

253
ex massa nigra m^l salis fixi lixivio
fuit extractum ita ut ex animali pro
sapida coccum illud oriundum videatur.
in difficili pasta ad collapsas vires susti
nendas ad vomitum sedandum et ventricul
roborandum ex vino, aqua cordial. vel ex
ovo scabiti sumptum. mulieribus pro
quantibus læsis vel ad abortum promis
solicite exhibetur quin etiam senicum
cocco tinctum deglutunt. pulvis eius
a ʒβ ad ʒ℥. syr. a ʒβ ad ʒ℥
plurimi mulieres qui nunquam ad
graviditatis terminum pervenerant sine
abortu et tandem persequentiam pilul
usu per 9 menses absque ulla noxa et
vivacem proles exire sunt.

2^a granor. Kermes recens. pul. confect
de hyacinth a ʒ℥ ovor. germin ex sicca
et pulverat ʒ℥ syr. Kermesin q. s. in f.
pilulas novem pro tribus dosib.
mulieres gravidæ casu læsæ aut alia
de causa abortum metuentes statim tres
pilulas deglutiant nigri bibendo haustu
vin. gene aqua theriac vel aq. emulsi autral
neraria eadem dosi post 6. hor. iteret.

254 eadem a tacho portaliis sex horas
deinde singulis mensibus hibus ultimis
deficientis lune dictus mane ieiuno ven-
triculo tres similes pilulas devorabunt
et sic usq. ad puerperium cum debili cautiudine
2 gran. kam pulv. ʒi sautal rubr. et
sang. dracon a ʒʒ coral rubr. ppp ʒiʒ
germin. ovor exsicc. et pulv. ʒi confect
de hyacinth ʒii syr. granator q. sm
f. opiat domi ʒi quotidie mane per
9^m dies ad abortum ppe cavendum

ʒi syr. charmesin ʒiii sauch. candi ʒi
pulv. lachrimant galeni ʒii olei nucis mon-
shell guttur aq. cinnam. ʒiiii aq. rosar
ʒii vini hispani alonenis vulgo alicon
ʒʒ propinquet ʒii mane et vespere contra
abortum et difficilem partum aut ad vici-
longa morbo fractas vel senis labantes
restituendas.
usurpat in celeberrimo scripto alchemici

Coccinella, quina coccinea india
figurae sunt prorsus irregularis hinc
convexa inde compressa rugis transverse
rotata color ruber pumiceus extrinsecus mundus
alio rufi modo leucophaeo cinerei rubro

275
non nihil per mixti. quae hunc colorem
affinenti praestantiora censentur apotheca
a mexicano regno.
insecti quoddam est genus opuntiae arbori
americanae inherenti
coccinella iisdem viridibus gaudet ac
grana Kermes: cardiacum insigni habet
alexipharmacum antifebrile indicium
febres omnes quacumvis malignas sanans
ideo in peste et febribus pectuscularibus ex
hibetur. illam ex aceto vitam arstringen
ad motum q̄ in forma emplastri vulneri
ophtalmi assent hernandez cor caput
atq̄ ventriculum roborare ac dentes ocre
gia extergere. at vari est usus in
medicina. in quodam confectionem alkermes
multis inseruit pictoribus et hircoribus
ad colorem non tantum purpureum sed
et viridissime sanguineum obtinendum.

The first part of the book is a history of the
 city of London from its foundation to the
 present time. It is written in a style which is
 both interesting and instructive. The author
 has collected a vast amount of material and
 has arranged it in a clear and concise manner.
 The second part of the book is a history of the
 county of Middlesex. It is written in a style
 which is both interesting and instructive. The
 author has collected a vast amount of material
 and has arranged it in a clear and concise
 manner. The third part of the book is a
 history of the county of Surrey. It is written
 in a style which is both interesting and
 instructive. The author has collected a vast
 amount of material and has arranged it in a
 clear and concise manner. The fourth part of
 the book is a history of the county of Kent.
 It is written in a style which is both
 interesting and instructive. The author has
 collected a vast amount of material and has
 arranged it in a clear and concise manner.

De Plantis . 257
indigenis

Abrotanum mas angustifolium
majus. e *Turone* folia et herba in usum
constat ex multo oleo essentiali amaro
aromatico et sale ammoniacali

varius intrinsecus utriusque et mulero
mirandum videtur, propter odorem vehementem
et saporem aromaticum acron.

calidum facit incidit aperit putredini resistit

vermes occidit, flatus dimittit urinas et

menstrua movet, iisdem viribus donatur

abrinthium, paulo tn inferioribus

notet inflammatio et speranto calidiori.

hujus herba pulverizata 3i cum tantillo vini

in urinae suppressione

cuius oleo membra paralytica illiuntur

commendat adhuc ad putor generationem

e *Abrotanum* femina, santolina

foliis herbitur 7. v. l. prebit cyprus garde robe

constat ex sale ammoniacali et oleo crasso

rationis adhuc unus, semen cum saccharo

vel herba decoctum in lacte anagy. ad lumbicos

infantibus. fol sine et pulve 3B ad sistenda alba

femina profluvia ad 3i in pleuritide

folia inter lincas et vestes ad tinea arrendis

Absinthium latifolium

folia et sumunt, in usu. quasi polychrestum
 quoniam praedicata caliditate caesicant, ferment
 squinis auget fibras colligit attenuat
 incidit crassiores et tenaciores humores
 hinc stomachicis legitur splenis uterin
 anticachect febri fug vulnora detergens
 ventriculum roborando diarrhoeas sistit
 superexurgationes comprimit et colicos flatul
 sedat, obstructions resoluit quae pendent
 ab humorum spissitudine et fibrae laxitate
 ictero hydropis chlorosi cachexiis et
 febribus vermes enecat
 nescit in affectibus quia a fibrarum rigore
 cretismo convulsiva et inflammatoria tensione
 sicut amara pluraq. nervis act infersum
 ut in animalibus tam quadrup. tam volatili
 tum insectis quae ab amaris spasmi afficiunt
 et moriuntur. praeterea dicunt caput
 gravare oculis noxium esse et appetitum
 venereum extinguere
 comae foliis et folia caesicant et pulv
 ad ad 3i ex his conditu praevant
 flores conditi obstructions valentius reserunt
 folia vero arstringunt
 succus ex foliis express et parva coctione purgatur
 ab 3i ad 3ii propinat

infus. cum aq. vino aut ceroviria ad $\mathfrak{zvi}$

vinum abinthides t^{po}re videriama

$\mathfrak{z}$ abinth exsic. et minutim cuius feriali
muri $\mathfrak{H}^c$

ius oleum a gutt. $\mathfrak{vi}$ ad $\mathfrak{x}$ gonipis et amblicis
ad modum ad venies

extractum e^{ius} mappis attingit a $\mathfrak{di}$ ad $\mathfrak{zi}$

sal fixus a $\mathfrak{d}$ ad $\mathfrak{zB}$

$\mathfrak{z}$ sum. abinth. siccatur p^{ro}g^{ra} inf. in aq. ferid

$\mathfrak{zvi}$ maceratur paululum cum hircillis recharis
calens haurit ad appetit. et mensum movet

$\mathfrak{x}$ abinth exsic et pulvis $\mathfrak{zB}$ coris mar

$\mathfrak{ziii}$ quorum ammon $\mathfrak{zi}$ croci $\mathfrak{di}$ syr de

abth vel menth q. s. f. syr dos $\mathfrak{zB}$ bis indic

ad menses sup^{er} cachexi. iet. hydr. in

equinis lentore et crassit et p^{ro}bris nimis laxis

externe ventriculum et intestina roborat

vermet necat tumores resolt

$\mathfrak{z}$ fol abinth vivent $\mathfrak{ziii}$ oxungie $\mathfrak{zi}$

contundant simul f. Cat. calide in angina

$\mathfrak{x}$ fol abinth et parietariae a. f. c

in contusion

$\mathfrak{x}$ fol abinth et senecio a m. s. f. l^o ch

inve et melilot a m. s. vad i^ucos b^onon cordis a $\mathfrak{ziii}$

coq ad p^{ro}balig contund. p^{ro}u^o u^obr. h^oapic

affund sin alb $\mathfrak{H}^c$ pulv abinth cunius a $\mathfrak{zi}$

$\mathfrak{4}$ fari resol $\mathfrak{ziiii}$ ol chamel $\mathfrak{ziiii}$ coq lentuigno

f. c. resole

in thidius refert hydropicos curare p^{ro}ut medius m. d^o p^{ro}u^ont.

ipe conserva cum abinth fol $\mathfrak{H}^c$ u^ou^ont. $\mathfrak{H}^c$ sacch $\mathfrak{H}^c$ $\mathfrak{ziii}$

u^ou^ont p^{ro}it et in p^{ro}u^ont redant

260² ol. coent. abs gutt viii abs pulv
3ii follii bovi & suff. in .f. ompe
q^d unguis applicat ad carnes
et benthoniun tam folium eisdem
usu minus tñ amarum et magis aromaticum

Acanthus sive brenna usina
emolliens dolorem lenit

℞ fol acant. malv. pariet. mercur. beta
viol atrop. et seneciū a m r coq. in aq
in colat tt & dissol mell nenuph 3iii
crystal sui 3i .f. onema

℞ rad alth. nenuph. balbor litio alb a 3i
fol aca. mal. pariet a m r fl chama. mell
a p r r coq. in aq. col. pro fola

Actosa pratensis foliis longo
sapore stiptico et amaro radicum appet
vis aperiendi. acido explicato foliorum
vis refrigerandi et motum ferment. congruendi.
oleos. cum sale ammoniaco praebitis seminibus
vis humores acres demulcendi.

Actosa rotundi foli paulo plus
phlegmatis.
utrinusq^{ue} folia gratissim. ambusma acido
s. tñ sedant refrigerant appetitum exarant

in biliosis febrib. in aperiens tempor. ²⁶¹

succus fol express a 3vi ad viii in
febrib. intermit. in eunte paroxismo
presertim verno tempore. iteratur donec
sanctetur aeger. cavendum tñ pulmonem
ne acido laedat

in scorbuto folia specifica cum alimentis
semen intercardiaca astringit in ali
quo flavitis dysenteria

2 rad cich. buglos, fol cich bugl borra
lact portu et acetos utund a m3 hord
intog p.s. f. decoct cum pulle galinaceo
aut frustulo colli. carnis vel f. jussac

2 serii lact depur. tñ leviter coq in eo
fol acet. m. s. B. f. col add syr viol 3ii
dividat in duas doses mane jejunum sum

2 fol et rad cich. sil. tarax. fragas borrag
bugl a m3 rad acetos gram a 3ii fol
agrim m. 2 coq in aq tñ f. Conillon rouge

2 amygd. dule. exort 3B sem acetos melu
et cardui. Bened a 3ii contud m m affund

aq. subulmar et scurson a 3iiii f. emul
pro 2 dos. cum add syr flavo citri et caryoph
3B in febr. maligna et variolis ubi temperant
folia externe. resolvunt et maturant

Adiantum species septem

1° verum seu capillus veneris nautum
in puteorum marginibus et rupibus gallice
marbonensis

2 adiantum americanum seu canadense

3 nigrum pinnulis obtusioribus. lineolis
pulverulentis aversa filiorum parte destituta
dignetur quae capsulas habent rotundas
pulvere aureo turgidas. in opacis ad radices
arborum et fraticum in aggoribus umbratis
antiquis. T. muris De cetone suo loco

4 album filicis folio

5 album foliis rubra rubra muraria

6 rubrum trichomanes sive polytrichum

Humores aures demulcenti blanda sulphure
sale ammon incidant, sale stictis roborant
stomachi cruditate leniant tussis continui
asthmatis & spiculi respirationi pleuritide
ictero hepatis obstruit. reserando

singularium capill manipulos in aqua
levi ebullitione coq. infantile febre lenta
consumptis ab obstru. mēte mezentieri
fibetiam infusum in the modum ^{cum super} pulat
gratum intussi,

rubra muraria vivit cum adianto vero crescit
intussi asthmate pleuritide ictero lienis
obstrue renum et vesicae dolentibus aromulit

Mathioli dicit praestare in cuticulis
puerorum quod diebus continuatis pulveris forma
in scorbuto et cachexia
omnes usupant in iussu et apoz aperientib
2 capill son. adiant nigr, polythi rubi mus
cetorae a m t fl tassit. p r mad alth 31
coq in aq th ill p apoz expectoran
2 herb 3 capill a m t cum frust. cum vitel
f iussu aper
estrinsecus incidunt resolvunt abortifunt
et dicitur aurum muscus cytharum
major pediculis et capitulis crassioribus
prope mousse variorum est usus

Ageratum, ptarmica lutea
suave olens n. b. saporis est aromatici
amari cum astringentia. humores attenuat
resolvit abstergit putredini resistit roborat
crines crescat ad quos simon puelli sic
2 cc. phil pp mad filii a 3ii corall sem
santal. agerat tanacet a 3i myrh lign alor
fl sulph a 3i3 sal nit 3iii in f. pul do 3i

Agnus castus vitex foliis angust
cinnab. modo dispos folia flores seu sumet
in usum sicut fruct semigrana rotund pipere
minora colore cinereo nigricante

264 De antivenerea ejus virtute magna est
controversia. In usurpatur ad historicos
affectus et uterinos furores compescendos
et hyprocondriacos. sem pulv a ʒi ad ʒi
inflammationibus nolet.

ʒi sem vitici ʒiiii cont. in aq neruph ʒvi

f. emul
fol et summit decet vel infus malier menses
provocant uterum interna detergit et sanat
potissimum virgae unde in gonhorrea utile

Agrimonia fol in usum
astrictione sua vicerum tonum lasiorem
restituit incidit digerit resoluit in cachexii
hydropse intero mensium suppress in febr
chronica avicerum obstruit. vulnera in actione
Cervix exsiccant et astringit ac dolores demulcet
in ulceribus renum mictu cruento, in
urinae incontinentia. fol. sicc. pulv ad ʒi

ʒi rad gram, rose aspar a ʒi fol agrim uich
sil a m tc sumant layul m r bull in aq
corn ttiiii f. decet aper

ʒi rad eryngii uich sil a ʒii fol agrim solo
adiant Buglos cherefol a m sum abridit
fl calend a p ii f de in liq. aq. pno b ʒi
in quolib ʒi syr ʒi rad ap ʒi salis machi
vivarii gr ʒ ad obstruit. resol

2 fol agr. m r. fl hyper 12 r. coq ²⁶³
in aqua 3xx incolat diss syr hed terras
313 pus 2. dos in mictu cruento
in gargarism. ad angin et omi ulcera

2 fol agr bysson a m r had integr
12 r. fimen ping M r. f. decoct. in
col diss mell rosae 3ii f. gurg. deteg
et resole in angina

col decoct cum rad helen ad permixtus
exulcerat quo pede itane et corp abluunt

Alcea ^{in uersis aurore} vulgaris major rad. in
usum maloe defecta, debition, et succus
minus lentus et inuensus

Alchimilla pried d. lion
fol in usu. vulneraria, ^{astring} vulneraria
autem dividunt in tres classes astring
abstergentes et resolventes humorum
acrimoniam demulcendo et laxatas fibras
laxando.

alchi. astringit et glutinat inprimis ad
interne succus ad 3iiii decoct 3vi ad
ulcera interna et mentes nimis fluentes
in eos fluxores, dysentericum, in haemorrhoe
ulcere pulmon. mictu cruento diabete
hernis quoq pulv ad 3i

266 *Galium pervine bellid maj et min*
millefol pyrol bugul sanic a 3i virigen
ti 2ijer. per 6 hor. off aq. per 4 iii
macer. per aliq. hor. agitando identid. Dos 3i
add syr de hed Torr 3i in casu ab alto abeo
interius

2i succi plantag et alch a 3iiii conall. rubr
pp antihoe poter a 3i syr de symph 3i
f. p. in haemoptoe

cyas decoct reparat virginitates florem
et mammas laxas turgidas efficit

et Cke Kengi *coqueret fruct in usum*
urinas movent demulendo. sumi possunt
crudi tra vel 6 aut saccharo conditi aut
vino infus vel sero lact.
eorum decoct cum liquat. in dysuria
succus coctio deficiat ad 3i

2i sem q frig in a 3i cont. afft aq periet
3vi sub fin add et conter fruct halicu
f. exprei dissol syr de 3 rad ap 3i f
cavet in urin, supp

2i rad pichisel aspar a 3ii virg. aureae 1iiii
miti fruct 3ii Gal in aq. con 3xxix ad
xxviii f. col. contind. fr. althel xx milleped
visor et 6c affund vin alt gene 3xxiiii
hauriat aeger tertina quaq hora ad urinam
invenendum et arenulas

Alliaria hesperis allium reddens ²⁶⁷

tota in usu. intense amara
recens urinam movet. sicca veneno advers
in vino cocta. decoct asthmatici confert
in enematis ad coliquos flatulentos et neph
sem. tritum naribus attine obternit cunctis
valde ad motum uteri strangulata liberat
matrices oppresses
externe putredini valet

Allium sativum bulbosa rad. n
in usum. vesicis exhalat et cutim condit
Lugendum est cholericis et sanguineis
alexipharmacum praestans a nonnullis
flatibus commendat in peste, in hydromel
coctum ad 3ii ad sudores et urinas promouend
olios dolores flatul. redat lumbricos, enecat
in lacte vel piscat decoct aut umbilico
ad motum asthmatici conducit ne parat
℞. Allii bulb. q. l. donudatis pellicul
e. q. in aq. in vase clauso bulli siccentur
Pistato et in olla vitrea recludant. tum
decocti supra et cum sauh alb. q. l. f. syr
qui bulb. n. p. affund. vase obturato
℞. Bulbi i. vel 3. cum syr cochlear. i. aut 2
ad asthma humorale. d. iterum usus novus

268 in pestilentiis inabile et vix noxiū
alli et ceparum usum valde noxiū lue
venerea labor. et hæmorrhoid.
ex culinis eliminandum
externæ, in mortar contas cum ol. oliv in
ung tumores frigidi resoldit potentia
succus cum melle et butyro ^{lactis} porriginem et
provarum sanat.
ad attritionem dol. alli et sdd. maj. a. contund
in palt et parti dolent.
frustula oblonga in aurem dolorem dentium
compesit, aut succus cum theodaca in aure
et alli contus et fulig. opulca et piperis long
et croci camphora et in. f. epicorpiū
ante parodontium testium.

Alnus cortex et folia sed vix in us
vultu. b. ad quærum accedit
cortex cum ferris subiginosis aq. macerato
color efficitur niger. gallæ suppleat p.
cortex juli et fruct. arctii.
alpinum in oleo paralysia curant folia
sudorem promocienda præsertim a causa calida
in locis humidis habet. et dormi. folia in
furnum calentem immittit et exprobat super
imponant donec sudor effluat reiterat
donec æger sanatus sit sic dolore. humidi
et ischiadici. in aquis corruptum durat lignum

Aloine mangeline enouren 269

resolvit discutit et refrigerat.
dolori oculi et intum. sedat. eandem de
portulacae virtutem ei tribuant.
dicunt restaurare quorum vires diuturno
morbo fractae, contra haemorrh. dolores sedat.
sucus deprecatus ad 3i fol. sic in umbra ad 3i

Althaea emollit laxat discutit

dolores lenit, maturat, folia magis
resolvent quam radices ob sal. commun.
ad 4^{or} utilis 1° ad urinæ aciem
2° ad affectus pulm. demulcendis inspers.
acrem vitium.
3° ad intest. crassiones dysent. epist. aut dysp.
cum astring. sociat. tormēt. Biston.
4° ad humores duros emoll. dolor. sedan.
nec majore copia nec diutius coquant. sub
fin. est ad 3i ad 3i rad. fol. ad int. fl.
acrem ad 3i proaq. 4^{or}

Rad. alth. & nymphae 3ii coq. in aqua 3iii
focol. dilue. nix 3ii per cyathos in dolor.
nephrothico ardore et suppress. urinae.

3i 9 liq. vas cont. 3ii alth. 3i fol. mal. onii
passul. oracin 3vi coq. f. apoz. pectorale

Rad. alth. 3iiii fol. alth. mal. flor. camem.
emolli. a m. firmum piny. 3iii f. catapl.

4 camph 3℔ Dissol in spirit of 3℔ solution
add ol Cumbi 3℔ mix with 3℔ rose pul
Df - Tincture que volens Latus inungat in p^{re}sent

Amygdalus dulcis ^{nat. in} *fructu major*

nam qd. succus cum q. cat. lactis vires
quodam modo adimplet
et vice versa emulget. fbr emellet laxat
in inflam. urinae addon. tussis molesta d. ad
ad 3viii reiterat 3^a 7^a quaq. 4. pro nerv
palmonis utilis. cum syr. Bechic. albi capsi
prope the hyssop hederter. ad infantum
tornina cochlear exhibet
puerperis ad dolores post partum
in pleuritis incipient inflam. post ven sect
affatim Bibit in colici vinorum si c. f. b.
in sectione convuls. misceat eam
exten. emellet

24 amyg. d. exco. 3ii sem melon et card
 bened a 3i. aq. scab. scotton a 3vi add
 siaph min gr xxx syr amyg. hnt 3ii
 f. o. m. s. ac in variolis et morbillis
 4 miam calat 3ii sol in decoct cam vital
 3vii add ol amyg. d. 3i in aqua salom
 ad album subducend

in sup. de cith. c. cum h. r. amigd. d. 31 m.
cuchleat infansulis extit ad termina ventis
et amigd. et spern. cith. ad cubi asperitatis

271

Amygdalus amara incidit, et
vermes necat
extus dolores mitigat et potestatis resoluat
quam vulcium oleum, aurium pordes duros
emollit, fauci maculas a sole oriundas
tollit, cum oleo ovorum vas et fores praecutit
aures, catellos et quae quumpluri
concrevit amare

Anacampteros flos crassa
oxyria reprisic gromi jorbat derisign
sylvii umbrosi nascitur. rad. et fol. in uen
fol. murem et subacido succo sarici ulcerum
acrimoniam retundit rad. refrigerant magis
et absterpunt. internus usus variis
recentib. vulner. Equinum sedit detergit cicat.
tumores maturat dolores mitigat
radices coctas cum butyro insalvo haemur

Rhodia radix unacampi. radix usam spii
radix cephalica astringens in capitis dolor

tnagallis phrenico flore senilis
moneron, coemulo flore de femina,
cephalica, sudorifer. et vulnerar. in mania
phrenitide febres ardentes coarctantes
convulsio epileptici hypochond et adveniens
infantium tormina, succus vel decoct

in mania succi vel decoct ad ℥iiii ter in die
 menses mouet. ad phthisin pulmonum
 talem sputum lechidum et purulentum
 cum lacte saccharo

Anethum s.m. fol. et sumit in uen
 carminatiuum in colicis a causa frigida
 flatul. singultui et vomitui medetur ab
 humorum lentore, coctionem prouocat menses
 mouet lac augeat nutrit, somnum conuocat
 et dolores praecut sicut crocus uia morschata
 et alia aromata oleosa s.m. ad ℥i
 extus in catapl. resoluere

flor. inter q. carmin. chamoe melilot nutrit
 sen. contra hystericos infantiu appropinquat
 somnum conuocat. ol. an. ad gutt. iii in uol.
 ℥i decoct fol. et sen. aneth. ℥vi theriac. v. ter
 ℥ii ol. essent. aneth. gutt. iiii syr. menth.
 crisp. ℥i f. jalap. in colico dolor
 ℥i ad alth. ℥ii sumit chamem nutrit
 a p. ii som. carui. aneth. a ℥i roq. ii in q.
 it. cum mell. aneth. ℥ii fenema in colico
 et dolor. aneth. gutt. iiii ol. amygd. d. ℥ii
 m. f. haust. in singultu contumaci
Anisum apium anisum dictum
 in gallia apud turones s.m. in sen.

inter sen. calida major facit cum cari
minora sunt amicos amon ducit apu
caminatua stomachica ventriculo frigida
in difficili coctione, inamemar lactis coagel
præcavet. cum lacte ebull lac auget
et somnum conciliat. anetho longe præstat
in infestum. herminib. in rancia. asthm
luni diffial respirat. ab humor. crass
menses movet cum purgantib. mivetr ad
formina præcavendo.

pulsio a 3r ad 3i cum saccharo vel vino infu
ol capres a gutt ii ad x pulvis seu decoct
in alio præfer. oleo. exten. coctis. resolut
2r sem anis fenicul dul a 3i mnc mnc
3ß cinamo 3i caryoph et piper 3ss a
3ß sacch alb 3iiss m. f. pul capis 3i in
hausta vini post partem ad coctionem
Ga somon sulphurii anisatum in asthm.

et nonis spinosa flore purpureo
lata planta præsertim radice cortex
aperit urina movet inter apert minis.
cappas ^{anid} cynnigi quonia et rubive. maj
apri a par fenicul petrosel et rusc
retoro nephro hidi coronulas amandaf
radix vel cortex pulv ad 3i decoct 3ß

26 cont rad anon pulv 3i quod dicitur mane
ad arendum

26 rad anon cryng cappas a 3i coq cum
carn uhet prodest dos idem fact mart.
idul 3i mane et sero pro hepaticis obitu
radici deest cum praxillo aceti quique
detergens in gingivis coarctate oculorum
præmedine in dentium dolore a scorbuto

Asparine grateron incidit unent
urinas et sudorem movent

cum axungia lita strumas discutere de

Apium acris rad. herba sem inus
rad inter 3i aper. sem. inter calidum
attenuat crassos humores obitu resodit
urinas sicut sudores febres acies vulnera
sonat. succus foliorum in febr. inter ineunte
præoxismo ad 3vi coq coarctat. sudor.
profundit

2 extract foliorum apii pulv 3i cont per
pulo 3ii sy abrya q s. f. bol sumat
dies pulv ante præoxism in quantam
26 rad api fenicul Cruci aspar a 3i costi
fraa et tamaris a 3B fol ap. apium a m
sem ap et cuscut a 3iii flor gonit bonny
ungt a pi coq in aq f apuz pro 3 dos. add
sy de 3 capill ut de pom compos

lac nutrienon induit et coarctum ²⁷⁵
resolvit

24 fol paludarii et menthae a in re coq
in aq cum cum axung testill ad putrefact
pulpa per scharium trahere immisce sem
apii pulve q. s. f. catap. inanis appli
sumulat condiments in arthra orthop
pletalentis dolent urin et menses sup
dicunt epileptici suspectum esse et oculis
sacris scorbatica oris ulcera detergit
putredini resistit et fetorem reprimi

Celer et apium cultura initia

Aquifolium bonae radices
et corticis decort cinollit resolvit et
foventur articuli qui prius luxati duritiem
contraxerunt.

Lac ad colicos dolores crassos per alvum
humores educunt numero 12

viscum acuparium ex ejus cortice sic
delibatis jund aut inlio arborib^{cor} in aq
per 7 aut 8 hor decytr donec tenuerint
in acervum humi cum silice S.S. exponunt
aqua prius separata per 2 vel 3 septiman
fermentant donec in mullay abeant
exempt in mactasie tundunt donec fingi possint
inatas inane farinae

massam in aquam fluentem eluit musco
residuo deperato. in fictili adhuc vase
per 4 aut 5te dies despumando retinens
aucupari ei jungunt fructus visci et subest
exterior. resolvit emollet maturat

Aquilegia solvendo ancolie gant
de nobis dante tota aperit menses turinas
cicet et sudor. rad pul ad 3i cum vini haustu
colicam sedat. in scorbuto ad omni ulera
detergenda et gingivas roborandas. veteris
3ss sem aquil 9i ^{crisi 33} xxv rasur eton pul 3i 3
lumbi terre pul 3ss in f. pul in infuso
2 pul sol aquil salu menth cri. ruda morch
rutae myrrh a 3i alum arb 3i mell pur
3vi f. linunt quo gingiva putrid inungant

Argentina potentilla. penta
phylloides argenteum alatum. v. h.
valneraria astringens, refrigerat exsiccant
repellit roborat, haemorrhias coarctat
spurium cruentum fluxum uterinum
et haemorrhoidum succus ad 3v decoct vel
infus in vino vel aq vulnere et ulcera
sanat, siccis et ulcibus conducit
calorem febrilem compescit et sanat
decoctum in aqua cum alum laxum colicam
reducit

in aceto coctis comminetur dentes firmat ²⁷⁷
et laxat exhibet gingivis.

aq still ad Antiquas et maculas faciei

Armeniaca fructu majori.

melleo amaro ab frictione

alimtum dant exiguum sicut alii

fructus fugaces calidis siccis conveniunt
frigidis novent febres accendunt mucorum
chymum efficiendo. melleus vermes necat

Artemisia major cuncta et flor.

purpurascens tota in usu

uterina et anti-hyste antispasmodica

menstrua fructum secundina pellit. in decoct

pare pot. et balnei et lotionis

℞ fol art et matris a m. infund per noct

in vin alb t℞ col add tinct matris

℞ aq cinnam ℥i in mens et lotion

supp

℞ fol art matris a m. coq in aq ℥vi

℞ oleum syr acellum ℥i add sp col cc succi

gutt xx ℞ pul cochlear in hyet pass

℞ sumit alla pul ℞B succi pp ℞B catho

gr iiii extrae aloes gr xv. c. seq. conser

℞ oleum f. b. in pass hiet et minima sup

pulvis herb. siccae ℞ in vino opt in ichiat

275 heri p. recent apt. sacc. iii qui in unum opii
remedium opium
Galuenum aut pedicularium ex opio de cocto
lass. h. dinem in bro. aut tenentur sui
pluribus quib. attenuat. discutit. resolvit
et lousit post morbos chronicos
Galuenum parat. ex altem. salo. regim.
chumem. folia opii. carnem anserum
tenentorem. reddit infusendo
carbones radicum id est opii veteris
radicis pul. ad 3i in opilepsia

etrum vulgare maculatum et
non maculatum radia summa proliet
acrimoniam. recens acrim. quum sicca
incidit p. senter et resolvit. oegregiam
stomachum. in asthma humoral
tussi a pulmonu infactu. ictero chloro
obstruit. reserat. in afit. melanchol
hypercond. histonici. scribitur. a lentu
humore. nocet in humorum accedine
rad. a 3ss ad 3i

2. rad. ar. 3iiii contund. in mort. marm.
per. selenum. pul. p. huiusmodi. add. mont. 3iiii
et solubunt. pul. 3ss f. op. p. n. a
3ss ad 3i in cachexia
3. rad. ari. pul. 3ss cinam. 3i sacch. ad 3i
in f. pul. in asthma. huiusmodi. sup. p.

28 rad ari iris flor anthemiot flor ²⁷⁹
sulph a cum melle vel sy. de caprimo
f. elect 301 311 bid die in asthma
pituitaria affect

28 rad ari pul 313 croc mart ap 313
myrt gum am a 31 fl sal cin mart
313 conser fl caland vel genist 313 sy
de ebrinth in f. elc anticachecti d. 31
bid in die
fit arthritidi dolorum subleuant contusa
cum stercore vaccino misce parti dolenti calide
ex planta florida massam conterendo et
macerando per 24. quodam diebus renovando.
Item massam exsiccat saponis loco utant

asarum cubaret venterorian
purgans diuretic sudor menses stimulat
rad pulv a 313 ad 31 infu a 31 ad 311
decoct in vino vomit. in aq alteram
diaphoretic. in morbi chronicis febri
intermitt. folia violentia purgant
a 3 ad 9 vino aut hydromelit. itas huius
pulvis folior cortinum prestant gr. 4
aut 8 ante decubitu reddi somni tranqui
in aures insufflatus ad grt surditati medet
contra capiti affectus continuos ex viscido
gravatiori dolor paralytica morbi vapores
belazant in aq coct in cincho viscerum resoluat affinitu

280 rad fol et fr. capris admodum in febribus
incurante paroxysm

et Asclepias flore albo dampnata
rad amaræ sub dures armat. alba riph
et sudorif inuenerit urinas mouet.
pulis ad 3i. iafus ad 3i. in variolis
inc. billi febribus malign. ejus decoct
scorronore anteponebat ad diaphor in hydrope acut.
fol cont. trus oves manar resoluunt

et Sparagus sativus. tunones
alimenti parum urinam mouent et febr
ei communicant tunon iafus virtus diuret
inter 3 rad ap in pt. a 6 3 rad 3i pro
diureti 4.

et Sparagus sylvestris valentius agit

et Sperula aparin latifolia
humidior montana potit inuget. totius
gratum spirat odorem inquit attenuat
firmat et roborat in leuior obstr. videri
epilepsia paralyti. vulnera et blanda sulph

et Triplex pallide viridis arache
belle damne bone dume folet. res in um
et Triplex hortensis rubra. utriusq. parum
alimenti exhibent stomacho nocent in
condiant sale et aceto. refrigerant im
mechant aluum emolliunt.
oprogie hypocondriaci quor vixem aestuant

enematis emolli et anodin ad m^u 281.
in catap^l ad dolore m^uth^u tumore
duri et podagricis dolori cum foliis vitæ
anethi et chamaem ingredi pedi luvra
ad somnum conducit in febr acutis
abba semina recubita alvum et vomitu edunt
Atriplex foetida. chenopod afflicta
salvatica. antihisterica censech, odon
paroxismo fugat.
petus infus foliorum passioni histeri prodest
ex fol contus conditum parat pro histeri.

Avena alba et nigra facile
coquit et optimum alimentum corpori
subministrat.
gruadum gruau bechicum et confet
tumiactibus huiusmodi acrimoniam
dormit et aestum temperat et aestuantibus
sola pro urinarum viam expellit, sudore
etiam provocat unde in catharris ven
tedine huius aperiendi succum aphthi
ab acri lymphæ pleuritid erisipelat
in febris acuti junculis carminem ante
ponend quia ad effluvent minus ducunt.
avena cum pygillis aliquot salis in sar
tagine torrefact cum gran junip et uronii
saeculo folio inclus
farina eius exter exsiccat et in adione digerit

Aurantia auri medulla.

Gigamater. Dulci medulla orange douce
 aqua naphae cephalica stomachica, hyste-
 aloripharmana ventriculorum roborat
 menses movet ad coctiles, aut 11 ad febr
 pectit et mali moris sudorifica ad 3vi
 cortex acidorum stomachic humores crass
 diordit attenuat flatu discutit colicos dol
 sedat menses movet vermes eneciat inischur
 puli a 3i ad 3i

pulpa dulcium sola vel cum saccharo
 sitim extinguit refrigerat appetitum mundat
 sed alimentum pravam itaq; cavens
 et illius ingurgitat diarrhoeas exulat diuresis
 acidor pulpa doctior pulmones irritat
 succus acidor aqua dilatur cum saccharo
 gravissimum diob aestivis Equinam
 temperat febriat bilios et reprobos
 ubi ad 3i

malum auri dul integrum cum cortice comest
 ante febrii intermittit accessus pro sepe
 avorhi

Bardana lappa major ^{habet aqua tinctura} glutinosa
 sem. amar et acris diuretic praestant
 ad 3i ab aquales contra ichthiam et dolorem
 radix diuretica sudorifica pectoralis uterine

valium. et sedm. sup. ii. morbi maligni. 283
Sedm. art. ponit in morbi venenosi
Sedm. pro emaciat. plenitudo que in
empigna et phthisim degenerat, aethiops sumit
pale ad 31. in decoct 31 pro ag. th.
folia et flores, iidem tribuli succus ad 311
cunctis antequam flores perficiant de deco
coctis reudi coctis cum oleo et aucto non
inmanis. fol et caulin decoct plenitudo
aethiops propinat et ad versus quartanar
et ad Card. talcol dicit 311 rami c. c. 31
ball in aqua th. ad $\frac{1}{4}$ dim ad malum
extremum talcol ad gratiam sup. in febrib
nall et variolis
catus fol mundificant mbris luxuri
et ambubis conferunt. coct cum lacte
dolori aethiops dedit. in contumacia squin
gum. dissol

Beccabunga veronica aquatica
major folia subrot. et veronica aquatic
minor fol subrot. est temperata natura
ad scorbut sicut narta. calidis et sicci
naturis magis convocat succus ad 3111 vel
solus vel cum raro lactis. in apozem alteram
aperientib et antihor. a m. i. ad 1111
catus haemorrh. tota vel coct fol. pro usku
phlegmonib. recipit. facit manup. debet

.284² fol. becal nasturt aquat erythrip. et
ueter rot a m. u. carnis uitali f. j. m.

Bella dona solanum belladonna est
somnifera et maligna, acetum aut succus
limonium pro hujus veneni antidoti habent
fol. contrit. catu. demulcent et potenter resol
ad erysipelas sacros ignes et calidos affect
haemorrhoid. iussu. manas. duri. b. m. emoll
etiam cano. cascad. stupescit. remid. etiam catu.
succus vel aq. illi. faciem faciat. uale. quo
fuerim. inter rubicunda pallidam efficiant
unde belladonna

Bellis major oxypetalum majus et
leucanthem. vulgare. i. v. h. grande. margua
o. de beuf. gr. paquett.

Bellis silvestris minor. paquett.
valuarum. et emolliant. attenuant. et deters
succus ad 3. m. vel fol. et flo. coq. diu. et uale
herb. integri. in 7. m. coq. decant. redam
arth. phib.
inter. unguent. in florib. bell. m. et axung. adu.
pommig. folia bell. m. uale. cicatrizat
ad cervicis dolor. tumor. strumas. diu. et
podag. lenit. infers. vent. et intest. et uale
u. b. m. et uale. in pleur. h. d. et uale. et uale.
resoluit. succus albam. exul. et uale.
bell. m. m. et uale. succi. cochl. 2. vel 3
cum mell. ros. vel iussu. in phib. et uale.

Berberis ²⁸⁵ dumetorum cynosinthe

fracti refrigerat etstringit humi effusos
ab auri bile compescunt biliosos alio
ventricul roborant.

imaturi comedunt soli vel saccharo, si uali
magis astringunt, succus ad 31 ad alim
entia in febris ardent

occulpti fracti per 1/2 in aq 1/2 xii cum
sem ponicul aliquantul sic macerant per diem

colant et cum saccharo propinquat infus
ad alim entia videri reficiend. praestant

in alio flux ejus rorugit etiam uti pt
sal ejus creantur instar coronarii tactus

sic conficitur 2/3 succi berberis et limon 3/4 diger
per 6 diem in balneo maria balneo marie

evapora ad dimid in cella repon cristalli
concreuant succus superstes per inclinat

iterum evapor. in ganganimitate opt.

26 confect alkali 1. ad 31 syr berberis 31 aq
cinnam 3/4 cy me 1/2 oxig 1/2 et 3/4 inf.
put coctat in febris malign

27 aq plant 3/4 succ berber 31 mell 1. nat

3/4 salii prunell 31 inf. gurgur infusio
in flammam

auii potant sicant et astringunt in ali
fluxu albo fluxu mulier pul ad 31

286
ex cortice luvii tintorii flavum color
4 ros rubi sive Calicut a 300 aff. ay. plantag.
400 succum in 8000 paralis hor. colatur
3. luc. 500 Be. 60 300 succus 200 300 3^a quater
in hemipter et diarshea.

Berula sive sive apium palestr
foliis oblongis Berula ache Dea
inter antiscorbut et aperient succus ad 300

Beta alba. Beta rubra vulgaris.
Beta rubra radice rapae Beta enprovee
inter emolliente.

Sicla parum nutrit ventrem constipat
et urget

Succus Betae tria fol. huiusmodi mai. bu
cephalus steruat propter tal. humores p. hui
toto magna caput elicit adeo cephalalgia
hemiorum cathart. coryzae compedit
et doctat oculos distillat. tria aliq. do
et rhinum valde noxium

2 fol Betae lactae propter choer. fol
orythit a me cor. cum pullo gallic
aut propter collis. pulvis si iure

2 fol Betae abis. melle alth. a me rem. in
p. 2 cor. in 8000 ay. flav. in col. 1000
mell. vire. 300 et litis 300 f. anem. emoll.
2 sive rad. Bet. 300 ay. major 300 mellis
anthraci 300 f. cor. in coryza

258/ humor efficiat in calculo diurect
in podagra et rethie squinera muricata etc.

Bistorta radice minus intorta et
altera majoris intorta Balsamica vulneraria
atrigena inter algaiphar et sudorif
rad in deco ad 3i in aq ~~th~~ pulv ad 3i
ad fluxus squinis minios post partum cum
uterinis et conister expellentib. haemorr fluore

et rad bist min conis 3i glych 3i ruscus
et 3i rad gram m in aq ~~th~~ propoli
et alvi fluxu variolis advenient

et rad bist 3i coq in aq 3xvi add pl
major pulv a m i vini alb 3xiiij
in vase obt add syr de acornis 3i aq
cinnamon 3i dosis 3i bis terve in die
in haemorrhagia uterina ex secunda portione

Boletus creulenta mor. the
juxta suavisimo squinis motum augeat robust
parum nutrit non nimis abet bilis i noxiu

Bonus henricus cheapud
foliis triangulo germina novella cum
butyro et sale comedunt molliunt laxant
catu doloru podagra sedam
20 fol boni hanc in 1111 flor samb et armemel
sic a m 11 coct coq in aq sambuci ad pulv
add gum carum 3i canch 3i fcutur in
podagra procerius proceritudo
succu in rethie succu cum aceto maculas uti debet

Brunella Borrage ²⁸⁹

fl. rub. coerul. inter caritaca, ei vis robusta
Cathartica excitandi spiritum deprecandi
humores lentos tenaces dissolvit d. n. d. r. affert
obstruat. tollit, secuit et cauet restituit urinam
sudores et expectorationem jurat quia propter
in calida intemperie a succis crassius acciont
inflam. minutatim. in pleurit. palpitationem
nobis inflam. in epientib. melancholici hypo
chondrii cordis palpitatione cachexia mensium
supp. a crassitie aut irritatione.

rad. fol. et fl. in decoct. et iisunt. succ. ex
fol. ad 3ii ad 3iiii mixtur. aliq. cum succ.
bugl. chorof. et uicior. cum syr. puct. vel lac.
sero vel æstete sunt her. loc. vident. succi
amarene ad hyem. ne corrupti i. affund. et
alter i. post depurationem ad 4. pti. consunt
coquant. et add. p. m. t. spirit. 3ii vel iii
8. per residuum spiritus depurati succi in
mittunt vasis h. h. sulphureo cond. h.
verum ab aliis sulphureo non nihil immutatur.
fl. inter uno recentos in acetarii comedunt
vino infert animum exaltant. dicunt.

Rad. Borrage et uicior. ad 3i fol. Borrage bugl.
Puct. et agrim. a m. t. sal. p. m. t. vel polyacet. 3i

290 aq cum pull galli aut fustal cor carni
volut f. insul des mane et vno sum
ad Tiquin vestem congeriam i. iscorum obli
in cacheria chloron hydropie incipiente
et succ. depec. Corraa. Bugl. $\frac{1}{2}$ s. lue.
syr. viol. fabul. aut camphor. hort. $\frac{1}{2}$ ii
distillat. in q. dos. quanta praeque h. inter
jectis insulis in pleurit. peripn. febrib.
inflammator. add. pl. sine champhol. et aitha
ad diuresim et obstruat potantibus e. c. c. c.

Botrys cheupodiam alibrossoides
foliis sinuatis i. h. primant.

ad pectoris affectus pituitosos committat.
procectionis in tussis et asthmate humido. sethep.
infus. in aq. ludion. aut in aq. bull. inter
the. mane et vespere ad $\frac{3}{4}$ vi. propinquet
et pale. ad $\frac{3}{4}$ i. mucum incidit capere et ut
promouet, pulmon. aliter. detegit et vomias
sanat. cetera cum chamemel. et inabit. puerper.
a. p. acta ex uinitibus auariliis et procectionem
auariliis ubi in aq. ludion. praeque. p. c. u. quant.
et d. in aq. gallinaceis. exipiente. m. in aq. h.
coquant. ad placentia formam. et vombi. superapp.
H. botryes exina. et pulv. q. s. add. mel. deys.
q. s. f. o. lect. dos. $\frac{3}{4}$ i. in quater. re. d. i.
ad vomus vomias procectionem

2° herb. boby recent in vi capill^{2o} in
in iii passul coquith HB gl^ociat
in 3° inia et cont infund in aq boby
q^o 5 coquant. fiat colat^o ad 1 succ boby
3° inia succ boby t^oant 3° inia al^o
q^o 5 coq f° 5° 2° 3° inia et v^opo
cum cyath infus boby in ph^oti inipiant
utem pulmon^o Agn^ovalenta cap^oione
Brassica capitata alba olitorum
choagromm^o blane. capitata rubra
Brassica rubra r^omorum op^o n^otem
v^ore in acetaria cap^oitur. Brassica
alba vel r^oid^o. alba crispa. cauliflora
Brassica ex aqua decoctum summe fiat.
et putrefacta tetrum spirat odorem p^ota
sulphur crassum et salia volatilia
narrant romani per sexcentos annos
sola brassica ad omnes morbos us^o fuisse
verum ta^o diffi^oli^o actionis parum nitet
et succum crassum melancholic. gignit
ventrem inflat, halit^oos caput explet
inantis operatione hebetior reddi^o
sommun^o g^o turbulenti^o effi^oat, quare non
valet n^o in qui valet stomacho et iuri
lab^oo^o ca^oent^o
ceter^o fol^o lat^o inipiant in p^olent^o.

uterinis hemorrhagiis dysenteria.

Decoct ad $\mathfrak{zvi}$ succus ad $\mathfrak{ziii}$ vel $\mathfrak{ziiii}$
in facinum et tamillarum inflam. in yphr
et ulcerib oris et paroti. Decoctum qm
in ore detentum.

$\mathfrak{z}$ Brunell m. coq in qq ltr ad medietas
sub fin add mell rosat $\mathfrak{z}$ sul pmael $\mathfrak{z}$
f col add phlegm v. hnd $\mathfrak{z}$. f. gargar

$\mathfrak{z}$ pl recent Brun et veron a m i v m
rubr ltr macerent in vase clauso balsa
marie par 6 hor. f col. cum expressione
misp $\mathfrak{ziiii}$ ter in die in mictu cruento

$\mathfrak{z}$ succ Defecut. Brun sugul sanicul
 $\mathfrak{ziii}$ syr hader tenest $\mathfrak{z}$ B f. p. in yphr
cruento et hemorrhagiis
rubri plantam recentem confusam in mact
inspon. in putridis ulceribus sedis et
pudend

Bryonia aspera sive alba baccis
rubris condurvae vigue Blanche vid. in usu
alba baccis nigris minus utilis
Eri. onide radix recens serum Lentum crassum
et glutinosum potenter dissolvit quacumq in
pto sit condensation. Quod q evadat per excessum
non nunquam per vomitum. siccata debilior
solum per infusum purgat

294 in hydropi passione bryetes asthma epier
vertigin paralysi athritid. et morbi chronici
imprimis in asthma humoralis in hydropi
pectoris et utero Athyteria passio ab obstr
at vers cum sit aere cathartici hyperari silet
cremore tartari sole reget, aceto cum aliquo
pulvere aromatico et stomachi,

rad sic a 3i ad 3j succ a 3i ad 3j

sydenh assent mania sanation post primum
pneum si seger rad pul 3i cum lacto vel
infus 3j in vino - 3^a vel 4^a quid sic sanant
primo vere rad excavata et emolli potior
die succo rosato exhibet ad coctum 12 vel 3
præparat aquas hydropi

2 rad oxy pulv 3j cremor tart 3 f. libel
cum 2g. conser rosat

4 rad bryon recent 3j vin alb 3i macer
per noct incutit dissol syr uid 3i f. p. in mania
externe potenter resolvit, in ischiaticis dolor
cum oleo lini trita

3 rad bryon. alb. succosa 4j in taleas frige
in sanguine quousque contubescat cola add
tharb. alid 4j cesa 3j f. ung. supra stomas
aperta vel non manet et vaperi sanat omnes

Bryonia nigra. tamnus racemosa flore
interius pullescente minor sicut de nocte dunc om
racine uterque externe usup. rad ad vasolome

Buglossum angustifolium 295

flora caerulea eandem habet virtutem alboray

Bugula ^{cons. f. a. media} ~~angustifolia~~ ^{cons. f. a. media} ~~angustifolia~~

vulneraria et costringens fol ad m r

fol ad p r aut u succ fol express et distillat

ad 300 in istis hunc althemat et palmarum

24 fol bug sarni alchimil sine peris

pyrola veronica a p r seu 30 affund

sine rubi gen th infund per 6 hor in

vaso clauso dein super affug. cum feruenti

th uis macerent adhuc et colant dos 30

mane et sero in coenta expartione casu alth

26 rad aristol rotund, gentian a 30 rad

rubi tinct 30 min inud et bull per 4 hor

in aq thum tam add fol bug sarni

brunel alchim a 30 fol or cant ane min

et hyperici a p r bull beuto et collat

seruati dos 30 cum syr had terr 30

et prole vulneraria insignis ad vultu ulera

foli ung ad ulera et vultu cum fol bug

sant et sarni in aqung bull ad vultu

Bursa pastori major foliis

sine rubi tinct malike a berga

inter vultu ad vultu refici, erunt

stag in haemorrhag diarrh dysenteria
 gontho mea aq vel vin rubr. cont vel infus
 ad m. r. vel succ defec ad 3iii vel fol
 eid pulv 3i
 2 fol vir burs past, plantag centinod, men
 hyper a q s affund conis in lacte vna q s
 f. distill 2 h, in aq 3vi syr alth vel myrrh
 3i in copulat aqer terinde in mixtu coactis
 in gonorrh. succus vel decoct 3ii cum q s comphor
 narium haemorrhagis sistit et menium fluxu
 rum aceto coctus et scaper vna tumores calidis
 inflam. excipit
 decoctum in gale affect purulentis
 2 fol burs past et plantag a m. r. aceto
 irrorata contundant et in sanguine coquant
 ad catapl conisit regioni pubis appl. in
 uterini affect. expulsum

Buxus arborescens, quidam asser
 esse sudorif sicut gajacum et lignum
 buxi pro gajaci sumunt. alii lignum sebum
 astringere et assiccare unde decoct
 in aq. albi profluvia sanare et
 cum vino rubro prodesse in dolorib
 dentium a frigida fluxione
 oleum nig compressum. narothi antispas
 micol gajaci, in epileps hysten ad
 dol dentium et cariem gellat in cavum instil
 f. succ express. in pleuri tanquam pectus a schindis
 decoctio fol. in iatro ut fractus

huc oleum rectifi^{cat} anodyn, diap^h 297
a cat x ad xx illi^{um} impetigin^{es} sanat
cum oleo hyss^{op} ad iⁿhumat^{is} dolo^r

Calamintha calament

calamintha pulegii odore sive nepeta
cal. magno flore. mentha arvensis ver
ticillata. hirsuta. valis proliet thim
viscidos humores potenter incidunt, appetit
excitant flatus diut menses movent^{ur} urinas
pector^{is} promove^{nt} t^u asthmaticis conveniunt
t^u pulmonib^{us} cauterat in modo the infu
sioⁿ diutinant attenuant res^u in balneo
attoment in paraly^{si}

Calcitrapa carduus stellatus

diuret vulu et febr^{is}. succ ap^{er}l expres
ineunte parvum ad febr^{is} inter a 3iii ad 3v
pulvis^{stello} ad 3i
2° cort rad calit^{is} 3i infund per noct
in vin alb 3v infus cap mane regim^{us} vult
porridie 2° fol^{is} parit m^{is} 2 liq^u surs^{us}
seu aris a 3i cimon 3B Bull lesito
in aq com 3viii infus per noct
diut surs^{us} 3ii p^{er} p^{er} calidiss^{im} propin

Calendula caltha vulgaris flore
proli^{de} Soucy caltha arvensis
flores odorem ignis bene dulcat^{is}
exhalant

utiq. eodem vitat tu sicuti major
aper. resol. obstruct. lienis hepatis uteri
ictero medent. menues aient putum pro
mouent humores crassi attenuant. inter
alexipharmas. succ. a ʒi ad ʒiiii infu
sol et fl in vino alb a ʒiiii ad ʒi extm ʒi
conditum a ʒii ad ʒii. in scrophulis flor
et sol cruda vel coctacomesta et decutum
propota solito. decut flor in ʒytha^ogalo
ad varicolas expellenda

ʒ succ fl colend ʒii pulv lumbic terent
ʒi sal ammon gr xii. f. haustu in ictico
ʒi contras colendul ʒi aloes gr xii bonae
pul ʒi ol cimam gutt. ʒy de absinth
f bol in remora mensium

sol contus tumores resolu verru et clau
pedum

Campborata vuln. et atting
urinas aiet sudores aut blundam diaphor
creitat menues, proouat, asthmatis humid.
pudest aduersus hydropem in qua nullu
sibi nullus ardor in decut ʒi mag thii
vel in vino macerand

Cannabissativa charre

299
aqua in qua iutabit tantopere vim
nolet ut opus proestant, vino sibi ex his
cui antidoti occurrat via possit, si inebriante
et stupefaciente sol domant
sem caput vaporibus replet ut coriand.
sem late deest tum opulenti ad iterum
et emulsio sem. qd iiter est citra febrem
eodem gora horce et ardori urinae.
ejus ol cum sem ad ambust. quor. Dolorem
sedat. Sol et sem, confus tumores resol. potenter
paruat alia peth anglicae regin variclar. inuad
dolorise emulsione ex semine casmab. debet
contu. cum aq. rosea prout et cum gorgio sapia
indie admittit.
sem, casmab. gallinas ovorum feraciores
reddit itaut etiam hyeme sevient ova
provent. verum postea steriles ob alimti
cupiam et quasi pinguedinis mole obrut.
asculis oibus, ubi est optimus

Capparis spinosa fructu minore
folio rotundo caprior
pomme fl. adult. quae vulgo caprea
dicitur aeto condit in acetum. pulch
grat inter gule irritante
cauendam ne cappare ab omni ne viroren
conthaserint, sapia marabres ois in vase
aleno cum aceto macerant ad elegantem viroren.

corde intus incidit aperit cum quodam attractione in pueris
300 ^{indig} ^{extern} action quo gemme condite preant-
utile lateri ad tumores lienis
corde radicem directi pul ad 3i in 3i
3i cord caprar 3iii capp inuria cordi 3i wq
in aq muls all vin aut oximel 3iii f. apoz
ad induratum lien.
3i cord caprar, medii fraxin tamarici a 3i
cuscut epithim summit lupul et fol silyb
a m. caprar cordi 33 f decoct ex aq
ad 4 111 quo dñt syr capill vna 3ii dñt 3iii
sentu quoy hora in morbi ex viderunt
obstruere et affect hypochondr.

Caprifolium germanicum.

ci vii diuretica bibula. ex fol succus
capr. vulneraria et abstrugens ad capiti
valvora. ad impetigines et alia cutis vitia
et pueri caprar aq 3i dñt cordi in aq muls et condigato la

Cardiaca asipraume, nomine quon-

damus benedictus ericoid

silvestris hirsutior.
diaph et sudores potenter movet, alexiterius
anti-pleuriticus et febrifug. in vrb florib indig
in ipsa parte succ ad 3iii decoct ad 3vi
puls ad 3i extract ad 33 quod cum tantale
lingum opriati sudore adeo provocari ut quari
diffleant

contundit ad squamam grossam ad 30r
in cura ab alto, in morbis chronicis sumit
infusum cum aliis amaris utiliter propinquet
sem. in emulsis cum aq. sibi papae theae
adversus pleurit et rheumatic sudor. proliat
ad. emuls. in varioli et morbilli aliisq.
mali moris morbis exanthematum erupti. pleurit
vitis q. q. vulneraria in contumacib. ulcib.
et cancro ipso sed in his junct. colligi debet
℞ fol. card. bened. herb. contund. in vin. alb.
q. ad colat. haur. ad sudorem proliat.
in pleuritide

℞ sem. card. bened. ℥iii contund. in aq. Card.
Bened. ℥vi in colat. dist. syz. melis vel camph.
℥i f. emuls. ad sudorem in pleur. variol. morbill.

Carduus. Mariae albi maruli
notatus vulgaris, folia tenera demptis
spinis a nonnullis interolera.
eadem ipsi tribuuntur sicut quib. carduus
Bened. sem. In specificis adversus hydrophobiam
℞ sem. card. mariae et card. bened. a ℥ii

sem. nastur. ℥i contund. sibi affund. aq.
still. card. bened. ℥viii f. col. dist. syz. melis
℥i f. emuls. sudor. in pleurit. et rheumatic
externe huius decoctum vel aqua stillat.
in phageda. omis et ulcibus evidenter et
in cancro marium, radix in hydro. ℥i in vin. alb.

302 *Caryophyllata* vulgaris
bona habet de *Cornu galii* recorde
adversus catharos et capitis dolores et mult
ob solum volatilem quod dicitur. sicut vero et
sala volatile orbuta magis attingit ad flos
ventriculi et intest. primord. in diarrhoeis
et albi profluvii. coarctis brevementer
deant rad. recant 3i vel hebetat. int. m.
in aq. com. ʒi. ad medas vel corund
citas infus. in vin. ʒi. per noct. et percolat.
ineunte gravissimis sudorem provocat
et febres abigit. In variolis morbillis
deest cum rassa &c ubi albi fluxus
mehend. pul 3i in vino calido ad resolu
sque coagul. abstruit. hepat. lixiv. mezzente. coarct.

Carvi stomachicis dicitur. inter
q. rem calid. huius tenae dicitur et flatu
colicis dolo. sedat urinas et menses movet
sed actum ptil. actum accendit et ad
inflam. dispon. sem pul a ʒi ad 3i
vel infus. in vin. ol. ess. ad gust. 1ii cum sacch.
radix dum tenera non minus effusa quam
Jera
ʒi sem carvi pul ʒi sacchar. alb ʒii
cum vin. generos ʒiii sumat in colica flatu

3 sem anis feruic aneth coriand carvi
 et dani a 3i cont macerant ad solem
 in vase vitreo clauso per 3 hebdom cum
 & thui add syr th e. S. q. oz mellis
 cistye et chamemel dos cochlear aut
 ad ubor cost. dolores colicis urinas pro
 et menses ciendos

Caryophyllus alt. ti. maior
 oculus copioso suo sulphure acres equind
 sales involvit ad demulcet in omnib capiti
 et cordi affect. praestat in morbi maligni
 et pestil. sales flor hac virtute donatus vides
 inferi vel deard. epis syr a 3i ad 3ii cordit
 a 33 ad 34
 fl in aqua macerati illud colore rubi odor
 suavi sapore grato et virtute cardica insipime
 tpon pestis ad contagium acendum liatca
 hinc usque modo facit et mune cochlear e
 hoc aut

Castanea sativa. silvestris
 sub cineris coquendi modus aliis praefati
 nam in sartagine partim comburunt aut
 aliqd fuliginis empyreumati. contabunt
 sed cultello obta vulne ac. de bont ne deflagrant
 tortae et decorticatae cum succ aurant aut
 Camon et tanfil such. mensei secundi. off

flatulenta difficile erigunt multum
 prestant alimti sed crassi
 nocent calculis colicis et vicer. in partib.
 corde attingunt tum q. mbrana que cuenit
 ambit. farina cocta cum melle et sulphure
 sub acta turmentibus et coencta cymenitib.
 intoride mbrana rubens in albi profluvia
 3ii. catene catapl cum castoreo medel
 farina hordei et aceto mammae. res. hem
 resoluit et lac coagulatum dissolvit

Centaurium majus foliis in place laciniis diviso

virtutes contrarie huius tribuunt ob acri
 moniam crassi humores iradit viscerum
 obstructions. resolvit menses incoctos. digesti
 ratione astrictionis profluvia sistit. in hernia
 hepatis obtinet. rescat et roborat. hystero
 et atonia predest. ad 3i. inducit vel in ps
 vulnere. astringent et aperient. 6. pul 3i

Centaurium minus

summit. flor. die incidant. in affectib.
 chronicis febrib. intermitt. haemorrhoidales
 venas aperiant et menses provocant
 sam ad p. s. vel in vino vel aq. cadu
 bonad decoq. pul 3i. sermes evocat
 contra can. saliv. alior. q. exonerat morbo.
 inter. menses suppressi. resolvit. podag. verumt. hystero
 asit ad 3i. cum aceto semine sub dieb. interposit

Pulvis palmarii contra rubicem 305

℞ fol. rutæ, verbenæ subici min plantag
poli. ad abinth. vulg. menthæ æthericæ.
molidrophil. betonicæ hyperici et centaui min
p. æq. leganti singula quo hñre vint
pullent maximi circa jussu pleurilusionem
Folio sereno, papyraci conlusa sument
secundum de loco ad quem neq. sol neq. pluvia
pertingat. quatinus renouentur

pulvis a 303. ad 31. Demosid. quotidie exhibet
cum duplo sacchari. jejuno vent. 3^{ss} aut 4^{ss} liben
non nulli per 9 dies et 2^{ss} cum pul. v. 31
in vin. alb. gener. intorim vulner. sicci
Cistis exsiccatæ vino aut hydromelite in
quo reperdit pulv. 31 solut. bis terve quatinus
foret. extus vulnerum contra frus. et hanc
et crustosam capiti scabiem præstat deo

Cepa vulgaris flor. et fumi. candidi
vel purpurei oignon coquant incidunt
attenuant detergunt urinas et menses
mouent sed vult aut prurum multum
suppediunt. suci sunt pruri. flatus, gignunt
maiores enim capiti dolores invehunt
utim pruriunt, oculi, nocere dicuntur

veneream irritant, tinguem inflammant
et citius nocent.

cum melle coctae asthmati et pulm affect
a protuita crassa conveniunt

succ bulli et folior ad 3℥ cum saccharo

epoth commendata velut diunt praestant
in urin supp et hydroge. cepa at allium

rustica est theriaca in peste et mibi et trigiori
quidam cepum excavatum theriaca replant

sic cinerit coquantur in peste
eodem tusa cataplasmati cito prestantes

Bubones attrahit emollit et aperit.
cum sale contras ambustas sanare dicunt modo

ut epithemide possit non sit exsiliata

ad alopecurum commendata
contritis cepis loca demudata capitis

sepe fricans proterit capitis regnare deorum
mane et vespere capitis confriacti dum

prorsus rubescat mox melle oblenito
ad cephalicam per medium incis obtingit

vin maces supra ptem dolentem providet
succum cum & miter ad gutt in aurib in ill

in audire difficul
cepa alba sub cin. amat et cum butyro inale
in form cataplasma hemorrhoid dolorem sedat
sympliciorum in cepa hemorrhoid aperit

Cera Ascalonica schalote 307.

eadem praestant quae ceteris apur genera

Cerasus sativa fructu rotundo
rubro et acido. ^{semp} liquor expressus et inde
fermentatus vinorum praebet liquorem non
inigratum licet non admodum spirituosum
et magnam phlegmatis copiam

Cerasus sativa fructu magis gristlier
acida corpori succum alibilem tenuem sed
laudabilem suppeditant etiam sedant humo-
biles, febriles, contemperant et iccoris impetus
pellunt. febricitantibus utilia. matura
ventrem subducunt, viridia diureses excitant
siccata sistunt.

succus aq. distillus et saccharo edulcoratus
potum praebet dieb aestivis refrigerat
febricitantibus utilis. cocta cum butylo sacchari
perjuvanda sanis et aegrotantibus, in fusi
saccharo condita inter praestant. dulcoria
ventriculi roborant

si cum carne nuclea contusi fermentent
vis lithontripica his vini tribuitur
nuclea vis diuretica calis emulsionem praeparat
ad renas ab arenulis. Cerasus
foliis in lacte coctis, contemperant et solvent in inter-

308 gummi ex arborib. distill. ad eundem
valet ac gummi arabic. insuper u. lithargyri
urina ardore demulcet

Cerasus major fructu magno cordato
bigarrotien. ut plur. vermitas scatent et
facile putrescunt ventriculo diffinita coque
viscidos humores et putrefactioni obnoxio
generant

Cerasus fructu aquoso quinquies
non adeo ventriculum gravant quam mor
dicta

Cerasus major silvestris fructu moduli
nigro colore inficiente
in morbi capiti epilepsia apoplex paraly
recentes comedendi vel aq. distill. vel aq.
ferment ex h. in balbutie et loquelae v. t. n.
ad motus convulsivos infantium

Et cerasus nigror. aq. fl. filix a 3iii
pulv. de guttata 3B m. f. per omentum
costleas i. singulis botan. in convuls
infant. epilepsia paralyxi

Ceterae sive asplenium scolopendri
humores acres demulcet mucagine sua
absorptione pitui roborat unde pectorali ap
pulsionem humido.

auri illius pulveris in inversa folior 3i ³⁰⁹
cum alb. sacini. farin 3B ex aq. portul
aut plantag. yochorrea laborantes curare

Cherophyllum sativum
crescit. est suavis denu. ori et ventric. gratia
inducit attenuat aperit urinam movet
menses evacuat calculos, pellit, obstruc
recludit cutaneos, afficit medullas, chronicis
potulab. grumos squini ex ista colle
resole tam intra quam extra.

succus levi bull. defec. ad 3iii 3^a que
hora iterando. decuit ad 3vi. infund
in vino. succ. cum melle et syr de 3° rad
quarta quaq. hora assidue sumptum in
hydropsi si qualibet maxima proficuum
aperitum, diureticum est blandum. ha
intus si hydropsi non curat via alia
attrit. sale suo rubro. iisdem vitiis obnoxia
ac rubrum solum ex diuturnior. usu tum
credat. itaq. non tantum
contra vertig. commend. et febris intermit
succ. ad 3vi post paroniam ad sudores
etiam de pleuritide. decuit cum ap. ut. hanc ill
in flum. et alia cuti crepit. demulcet

310
 2^a cherophyl recenter coll m^o c. carn
 vital taleolat. sect 6ta strat super strat
 dispon in olla add sal prassel 3ⁱ olla
 obturata bulliat in carbato aqua repleto
 per hor q aut 5^{le}. tunc succ exprim
 et ad 3vi perpin q^a quae hora in hydropo
 2^a succ charpt defecte 3xii quod tunc
 in pulv 3ⁱ3 syr de 5^{le} rad q^a 3vi dōd in
 4ta doses q^a quaque hora in hydropo

Chamaedrys minor repress
 humores crassos et tonaces inacidit atten
 laxiorum solidat. tonum firmat, urinā
 et sud. movet. in vicer obit. citat
 menstrum. suppress. fabit. contumacit
 hydropem impiecit scorbuto et arthritide
 inter. inter the apr aut 11 in morbi
 chronicis et vicer obit. pulv 3ⁱ
 extract 3ⁱ

2^a chamaedr. centaur min pulv a 3ⁱ3
 infund per noct in sin gener cyatho uno
 hauriat deger ante primum infus. inter
Chamaemelum vulgare
 chama. fetidum. maronte

utrinque sum. et fol digerant laxant 311

emolliunt, flatu discutiant dolores mitigant
nervosi pte utilissim. romanum sine redem
potentius calefacit. fl. pul a 3B ad 3i

succ depec ad 3iii. infus vel decoct aqua
vin ad 3vi. et mulierum proe alii antipar
mod. commendat in nephrochide, dolori
gravidarum. tormin. post partum.

in pleuritide ejus aqua distill. ad dolorem
dant et decoct calid in vesica supra latus
in cardialgia pmedicari. et ad vasa culiculu.
febrisq. et ad simpul.

3 decoct chamae 3vi syr menth 3i sp. car
min 3yl 3B ii. f. julap in colica flatul
3 flou chamae pul 3i diijth min, sal alibit
a 3B inf. pul 6° quqz hom iturandem
per biduum aut 3dum in intermitt febr.

caten. in catapl. emoll vordis et simulcent
in clyster ad intestin dolos

ad duritiem mamm ex lactis coag, decoct
grass lactis 6i sic et superpon catapl ex
sum chamaen, fol emollee mammab et sem lin
confus et arungie pcomit

ol. duplex i^o vulgaris qd per infer 3° qd
per distill coloris aerulei elegant

in emulſio dolorē ſedat. 2° calidum
 3° mod. alth calam arom & 3ii ſol inal
 calcināt pulv ſamūt aneth ſlor chamae
 et melit a in r ſi deest in aq 7. Sud th
 add vin a 6 th colatura foreat abſom
 cum luteo vel pumū lancei vel ſpongi
 mutati quodis refrigerat aut veniū ſoni
 ſolenis in colic dolor præſentim ſtatim
 2° ol chamae 3ii ung alth 3i ſol in impluvio
chamaepitris lutea vulgaris ſive
 ſolis triſido ivette. monchata ſolis ſomū
ivette inſuſque paulo plin oleo emulſio
 continet quum pūm. apas. vulnec cephal
 hyſter et veruū in catharralib. 2^olor
 thum ſedat. actum hēmore et paralyſi
 pulv ad 3i. pul malthid ad paralyſi in ſi
 2° chamae d. ſolūm ſtick ſlor roris mar
 a 3i turpeth 3iB. agar 3ii colocint 3B
 2° Lib ſol gom a gr x rhubarb 3iB
 ſpic indic gr xii pul hiorae ſim 3B
 2° d. d. 3i amica chamaep. ſolū ſucco
 exſupiant et in ma. e quib 2i ante
 cubitum
 2° Chamad. et chamaep a m r ſum confan m.
 in 3 coy in aq thiii d. o. ad 3iiii quater die
 in artu hēu

Chelidonium ³¹³ majus, eclair

felouque, iustus aperit urinas, et sudores
mouet. cachectica hydropisi, ictero pueritia
felouque. rad sine pul a 3B ad 3i recentis
3i infus in vin ttii. succi croci gutte
in aut in vino aut alio vehiunt

umacis aut sador in febr maligna
rad. nimia doni horrenda inducit sympt
3i fol chelid. maj p r cremor tub 3i. mase-
in seri Catis 3v colat dilue sye de iuch
e thes 3i fl. p. mane jejuno in ictero et
menstrum supp.

2 chelid. ma. utrius uent arithel rotana
a 3ii rad gent 3iB sum abinth vdm
et scord a 3iiB sem aqua et cainab contra
a 3iB fl hypr et cantaur mi. a p r croci
marte ap uodol diche 3B sul tartre 3i
con per sem hor in ttiii aq. con ad medius
colat divid in 4 dos mane et sero coh
in ictero

exta valnem octastiora et ulcera abstergit
fol contras seu pulvere insper aut succo
in caput ad herpetem miliarum
in affectu oculum succus luteus exempli
causa sed admodum acri ita diluendus
radix cortis et in vino rasper cum parulis et inel. conuanti
in ictero. radix in ore dolorum dentium mitigat. succus
sero in impetiginib radie

314ⁱ in rubeculis et suffusionibus at non
ultra magnitudinem capitis aciculae singulis
vicibus imponi propter aereferentem
plantam contra imponitur plantis periculis
adematosis ex febribus inter aut chronicis
Chelidonium minus minus
verius rotandi foliis minoribus petiolo
scapulari
inter petiolo antecorbut vel recent in
aetheris comedant vel infuso vino vel
condit sachar

et rad recent cum butyris fit unguent
ad hemorrhoides, succi rad per nares
attrahit caput expurgat

Cicer sativum flore candido.

cicer florit et semina ex purpurea rubescunt
propter *chiches* seu *beens* fluitat copiose
nutrim sed crass, menses movet et fluxus

28 cicer rubr 31 carn vitul t^l3 coq in lq.
aq. com. f. pulv in urinae suppressione
vel ad muem et arenulas a vesica expell
externa cicer rubr resole atten. emollit

Cichorium silvestre. in aetheris

cum oleo sale et aceto aut cum sachar et
suo aurant aut citior.
in feb intermit. succus ad 314 ante parvum, multum
et condit parte temper

315
resolvit abstergit temperat attenuat
solida roborat secretionem omnes movet
elegantiores faciei colorem reddit calidam
virescentem temperat intemperat. in icter
pient. obstru. ictero caeteria sive fol
crudi. folid sive succ ad ℥iij. q. still
aut decoct. ad ℥vi. sive fol. sive pul
ad ℥i. portionem jure. amaro laxative
pbus firmat. febripug. in febre hectica
in febre inflam succus deprecatus
inter jure. tertia quaq. hora ad ℥iij
solus vel cum succ. borag. cherefol. rye
videt. vel alio. fol. pul. ℥i. bis in die
prodagrat. biliosam coct. et ad verum
hypocorde
25 succ. deprec. cichori sil. ℥iij. tinct
inat. ℥℥. syr. de. 5° ad aper. ℥℥.
f. fol. bis in die ite. in caeteria et obstru.
26 extract. cichori sil. ℥ii. extract. gentian
centaur. min. fumar. inastur. corti.
peruv. et. arab. croci. maki. app.
et cremor. tartari. a ℥i. sal. marti. rivetti
℥i. syr. abiat. q. s. m. f. elect. do. ℥i.
bis in die in caeteria melanc. mentium suppress.

Cicuta major. ingratiū spirit
 uorem. intus venenū est. sed calidū
 cicute antidota. actum absinthium
 saucus gentiana ustica
 calceus eius siccū vel contas aut decoct
 mammarum incrementum coarctat. duras
 et parvas reddit sed prudenter applicat
 sol in lacte coct ad dolores podagras
 et hæmorrhoid. cum cortice et far
 rore advenit hydrocel et ictericū.
 scilicet stram grām emollit.
 2° sol cicut in ii contas cum limat
 roret et sig aff. per in rore 3° Cicute
 in tumorib testium vel mammarū
 emplastr de cicuta ad skinnas et om
 tumores duras et lien et hepati siccū
 cum oleo mellei

Cinara broteris foli non
 aculeatis astichant *Cinara spinosa*
 cujus pediculi astichant. Cardoni
 dum tenera cum sale et pipere edunt
 grata stomacho. ubi grandiores coquunt
 rejecta duntaxat grata et lanugine et
 in butyro lignato aromatis aeth et sulphuris

317
vel ex pingui carminum jure alixa vel
per frustul in sustagine fixa additule
et pectus vel ex oleo et trito supra
cinere cocta. quocumq modo parati primum
intus. et succi est crassi. flatulentis
ulior cortex et caules teneri et candidi
difficile coctioni si balyro saturante
rad. urinas provocant potenter.

Citrcum et Limon citon
citrea cortex exterior propter duriciem
in ventriculo difficile concoquitur quem
admodum et interior.
commentantur integra contra febres
malignas et pestilentialis, singui donant
antiscorbutica virtute. equidem solo succo
citri vel malor citrorum equi scorbutici etiam
gravissimi sanant. cor genyive exulcerata
sepius collatae citriline absterguunt
in febre et ardenti ad sihem extinguendum
succus cum saccharo aqua distill
praeterea diureticus est areculas pellit
in peste ad contagium arcendum solus
vel cum amygdalis munda amida gest
cortex exterior flavescens odoratus vesiculi
oleo essentia est plenis amaro. vent. robor.

vermes recat. vii cardui et alexan-
sicut, cum purgantibz misch ad
vehementiam temperandam
affricat cortex frustulo sauburi donec
flavescat et servat ad us in vas clausu
syr hum ca succo auido hum ca coctile
ca succo refrigerat ca coctile cordial
sem alexincharum. vermes recant
menisc movent flatus. adhibito
adivertat in pluribz peripneum
haemophit intestis inflam dysenteria
plurimum nocere tamen provocant
auida et intesti tormina prurient
2℥ fol or 3℥ B manna calab 3℥ sal
veget 3℥ B liquor vas et cortex 3℥
coriand 3℥ B fol pimpin m ii malum
citrum et talescatim sect. affund aq
bull 4℥ ii macer per noct aut phr
Caxan dithol in 4^{or} 4^{or} 4^{or} 4^{or} hora
2℥ rad raph rustic recent 3℥ B fol coctile
ps prural exaria A 3℥ B liquor vas et cortex
3℥ B dimid citri gum cortis sin alb et aq con
a 4℥ ii macer p. 24 h aut agit. pro
pote ordinando in scorbuto

320 si ex sem. express cutim emollit
vina delect

℞ q sem frigida m^o ℥℥ sem card
beni ℥i decoct scors vel aq ulmar scab
aut bugl ℥xii f. emul d. tue syr caryoph
hort vel syr flavedini citri ℥i pro 2 do
vini cuiq add. p^o 2. dph min aut an xv
aut confa alk^o ℥℥ in febr^o male
et perstent

℞ q p^o m^o ℥i coctus insuant in
ventre pulli gallin et coq. in aq it. 12 ad
14. quon pullat. in p^o anther propinat
inter fascul in p^o interm

Cochlearia folio subrotundo
herbe auriculatis incidit attenuat
ingruius scorbuto. coctione ejus p^otes
volatiles evanescent itaq sine aut infu
cerendive vino vel aq. siccata aut vel
parum habet virtutis. Ciet scorbuto
proficiat non omnib^o ut p^o inam illi qui
rhlogoxi vāge rubor faciei palpit. cordi
hyperemthensi, cephalalgia, acia non
conveniant nisi cum aceto cocubingo
vel lacte vel sero lactis aut vino propinat
ut t^operat acrimonia volatilis

junkenus pro variis scorbut variis 327

claves. Operanti phleg. acrimon su
coctilear masti raphan armozum sinu
cepas allium. melancholici amara sal
occubung fumax pappl fibrin abelia
min cichor chierophit. Sanguischo
beris acida acetum ex thipitull succus
citri lemon vitium berber sed plurimi
centur acida sociare amant cochlearie
condite cibum etiam pulpa junget
coctilear et acetos

Et vari raph masti serophul min heleni
acetosa a 3ss fol fum occubung mastu
aromat a m1 succu pini et abrotis fl
centaur min et gonist a p1 sem. cruce.
etayuley buccu junip contris a 3i

sig in ay com ttvi ad v add mlt p
fol semper vivi min p11 coctilear m1
apozem colito Dos 3vi cum syr lin 3ss
quarta die in scorbut

in c. i. affectu infla gingis caules
dortium vacillation coctilear succu truselat
Adatum qd afflicto gingiv. succo p1
adung alum ustam in crescent gingivar

succus cum herba contrita inposita
faciei maculas intra breve spatium
tollit, postea decocto fustus abluend.

Colchicum est venenatum
in qui bulbum comederunt auxilium
ferendum, per vomitum per dyspep-
sia decoct fol et rad altheae sem lin
dein lac magna copia propi-
catone ad vomitus aut amuletum
prostat in inter periculis et utriusque

Consolida symptomata major
grande consordie in celledine.

transiore mucagine proliet quam althea
valuer. antidijent antiheumpr. asringit
consolidat incussat egregie t. resat serum
salisum et aere pulv. radia ad 3i
infus vel decoct ad 3i decoct medicam-
ne mucileginosum fiat

3i rad symph. ma. tubal set 3i. onice
Cethe 3i. liquor ros et cortus 3i. coq in
aq. flu. th. em. p. pt. in. h. em. pt.

3i pulmon. vital 1/2 onice. cortic. 11 rad
symph. maj 3ii fol. alb. ar. ar. p. lant a. int
coq. p. jure duo in sypto cruento

28 rad symph maj 31 ter in die 323

31 succ pp mastie pulv a 3/3 syr coral
q.s. f. op 30 31 ter in die

28 rad coral maj 31 rad tormant Githor
a 3/3 fol pyrol alchymut et sanc a

in 1 coq in aq chalybeat q.s. colat
add ol hyper 31 f. enem antidiarrhoe

extar vulnera consolidat fructum ex
hermii luxationi ad dolores podagrie
et sem nasteri holt 3/3 gum carum
in aq ex rad symph a 31 f. catap
ad hernia

28 rad symph maj 31 fol plantag
in XII contr caprimul succ uni add
sacch pondus aequale figit Sa. pro
hemorrhoidis

Coriandrum majus 31

odor dum recens gravis succulentus
suavis, stomachic et carminat sed recens
noctet, habet aliquod adstrictionis in hernia
flatulent, contra verum

28 sem cor 3/3 anis feni a 3 uni mont 3/3
cinna 31 piper long 3 sacch alb 3 in f
pule post partum 31 ad coitionem et colicis

324 **Cornus hortensis** mas corne
refrigerant caueant astringunt et
alii profluvia mensium et haemorrhoido
immoderationem, sed praebet succum
e fructib cum saccharo in cydoniis con
sistentiam coquere, tunc acidulo sapore
palato blanditur, sunt sicut et jylai
31. vinum quoy astringens praebetur
cum fructus contusi et x mra rubi et mentum
as feruente et xii simul fermentatis
cornea frigida ventriculo nocent et estu
conditales augent
cornea sicca trita cum oleo mistina vel
omphacina mixta in emplastro formata
ad vomitus ventriculo super contra fluxum
alii et menses humidos praebent admodum

Corylus sativa fructu albo minor
sive vulgari. sativa fructu ut hunc maximo
aerlines, alimentum copiosius praebet quam
jylai sed crassum recente et magis
humiditate donato in ventriculo non coquere
asservatae salubriores sunt.

ex his locis exprimitur hussia hba et dypt
tricia prope. praecum est astringere
post cibum stomacho infest nec coquere
nulla et in modico et in sinu infest in hydropi
cuius loquy in epilepsia praecum augere quere sed ad 31
hussia impetuer in dypt

Cotonea malus. cydonia fructu ³²⁵

oblongo breviori ^{cognitur} 2 fructu breviori
et rotundiore. 3 angustifolia vulgaris
cocta comedunt. astringunt valde
vomitus arcent alii pro fluxu sistunt
fluore mensium et hemorrhoid immo-
dico venenorum vires frangere dicunt
aliqui in vera assant et testacum carminum
succo insorant.

ex his fructib. tritis express et cum melle
fermentatis fit vinum melitos et cydonites
vel fructus secti in dolium vino repletum
conferunt, ex illi pulpa cum saccharo cocta
fit marmelata

sem aq. macei mucosissima praebent quae
lenit et humor acrim. dissolvit ^{in sa. aliis spirit} cum aq
^{alioq. pinguis} vera ad lingue ariditatem in febr. ardent
2 mucilag. sem cydon et sem pistilli carba
cum aq. orae a 3ii albu. ovi dilutissima
agitatur et aq. plantag. a 3i. anaphorae q. 111
collyrium in ophthalmia mammae pingu. ambuncti

Cruciata hirsuta. iactu valua sicut astringit

Cucumis sativus vulgaris matris

fructu sub luteo concombre exiguum et
 aquosum corpori prebent nutrimentum
 crudi diffute coquantur in ventriculo
 vicide succo fibras laxant
 virides et parum ventriculo valde constricta
 nullo modo coquantur et saepe laedunt
 cucumeris fructu in ventriculo comminutus
 inde febris continetur
 cocti melius quam ullo alio modo conducunt
 cum aromatis

inter caro cucum capiti appli. in phrenetico
 sem inter sem q. frigidius minus in respirant
 quam fructus apert demulctis emuls. in pleuritico et phrenetico

Cucumis silvestris asininus dictus

totu planta catharsim movet, radice si
 catha major quia fol. minor quam fructus
 succus clarior Dr. a gr. vi ad xxx
 veteri dabant nunc a gr. ʒ ad gr. ii in
 anarura modo non adit febris, in acuta
 rad. don't a gr. xv ad ʒB in pulv.

ʒ. rad. cucum asini pul ʒB ubi, triparati
 ʒxii in aqua pre hndum pro 2. dieb
 vinum hoc proprietas in hydrog.
 valere ex pressu in videri suum latius
 mortuum expellit sed vinum innocet

extra succi in humorē dūm, emollit. 327
siue his dicationibus ut et struunt et scrup
resolvendi. idem fol infusa cataplasma

Cucurbita longa foliis molli
flore albo coram. calabasse. frigid
humid. origum. proebet alimtu stomach
relaxat et bibendi desiderium restringit
ideo calidi utilis et frigidi noxia.

communis, male cucurbita et strulus affines et
non vix differunt. fol. ovum lat. disj.

28 sem. cuneis cont g. l. saccul invol. ino-
cum rin calido aut ay vit. et ventibus
flabit distans et abdomini cont. termina

28 sem. cuneis cont. p. l. saccul invol. immo
cum vin calido aut ay vit. et ventriculo
florib. distributo et abdomini cont. termina

Cupressus metis in fastigium
convoluta, quae femina pluri, ramos extra
se spargens, quae mas

Cynosi fructus seu galbuli astringentes
in dysent. utriusque febripf. pulv ad ʒi
in sinu mucos in febr inter mitt 4^a quaq hora
infundendo
ut ita nomi inter vertuntur ad sermos accedat

Cuscuta major gaudet de lin
 minor. epithim. cuscuta p^{ro}rie est quae
 lino adheret, sunt a lino ut epithim^{us} dicitur
 epimarrab ab illi vides mutuat^{ur} &
 in obstruct linois t^{er}rat^{ur} itero scabie
 a p^{ro} ad u vel p^{ro} u^{er} dicitur subactio^{is} & ap^{er}it^{ur}
 & epithy p^{ro} u^{er} & capill^{us} n^{on} inf. p^{ro} u^{er} u^{er} u^{er} u^{er}
 supra cinere calid^{us} in colat & u^{er} dicitur u^{er} u^{er} u^{er}
 thab^{us} & s^{er} de p^{ro} u^{er} C & i

& epithim p^{ro} u^{er} corhi cappas et p^{ro} u^{er} a
 & p^{ro} fol^{us} m^{ar}rab melis a m^{ar} u^{er} coq. in aq
 com q. l. colat dicitur h^{ab}it chulyb^{us} u^{er} u^{er} u^{er}
 p^{ro} ap^{er}te p^{ro} u^{er} & dicitur in chloror et obstruct
 aq. h^{ab}it p^{ro} u^{er} u^{er} u^{er}

Cyanus vegetam flore caeruleo
 h^{ab}it an^{ti}b^{is} p^{ro} u^{er} h^{ab}it p^{ro} u^{er} u^{er} u^{er} u^{er}
 cane l^uette. h^{ab}it u^{er} u^{er} u^{er} u^{er}

& flor cyan^{us} cum p^{ro} u^{er} u^{er} u^{er} u^{er} u^{er}
 q. l. cum n^{on} u^{er} u^{er} u^{er} u^{er} u^{er} q. l. u^{er} u^{er} u^{er} u^{er}
 & h^{ab}it dicitur dicitur et aq. u^{er} u^{er} u^{er} u^{er} u^{er}
 plures abluend^{us}
 pulv^{er} ex flor una cum cap^{it} u^{er} u^{er} u^{er} u^{er} u^{er}
 aduersus morbum regem

Cyclamen orbiculato folio ispeone
 p^{ro} u^{er} u^{er} u^{er} u^{er} u^{er} u^{er} u^{er} u^{er} u^{er}
 radix recens valde acris siccata nullo mod^o

inter purg. vehementiora plebei ejus 329.
rad. pul ad ʒi in decoct ʒss aromatici
stomachici corrigiti et agaro. diacridio
et cremore tartari stimulat.

exte incidit resolidit. contrahit scirrhus
tumor strumi. lienibus duris. succus abdon.
aq hydropicis per albumin subducit menue
movet fetum expellit vermes enecat
ca ille succo confectis ungunt de asthma
celeberim ad scirrhus lienis emolliendo.

Cynoglossum masus vulgus
lingue de chien. vi narcotica et anodina
pallet qua ratione ad catharos praeterea
quedam artitici sistendi alvi proflux
fluvi albi gonorrhoea et haemorrhagi
rad. ad ʒi fol ad m in cathari. hunc
dianthoel dysenteria haemorrhag

16 fol cynogl in viii hysson capill
ven trant a m i rad glycyrrh ʒii orig
ʒi coq in aq corn ʒvi ad ʒiii sub fin
add mel ros ʒii f. ap. pa cyath in transfusum
externe. tumores emollit ad vuln et alios
conducit
puls de cynogl praest ad catharos tenues sistens
tumes ferin sedand epilept pueror. somnum cranul
et ad omnes dolores dos a gr iiii ad x

Daucus corticus. myrrhis. remua
 semine striato villosa incana dauc. de cardo
 vulgaris. chyronis carotte sauvage
 carminativa diuretic humores crassos
 attenuant incedunt flatus discutiant
 obstructions aperit menses et urinas movet
 sen in usu. § III vino alb. infus in singulis
 radix primo coque comeditur aperit

Dens leonis ^{fol. valisneria} ^{radix} sive taraxacum latine
 folio pissenlit. hepatis et viscerum
 obstruat aperit urinas movet vulnere
 et febri infus vel decut ad § III succus
 ad § III in pleuride inflammatione cum febre
 acutis, in cutaneis affectis ad § III ter die
 morbo regio. avallia
 exter succus in affect oculor oculis instill
 pro delendis maculis nebulis albuginib
 fol teneriora in acetarii comedunt venter
 roborant appetitum excitant alvum nimis
 fluentem sistunt urinas provocant.

Digitalis purpurea. gantz de nabe dame
 violenter admodum purgat et vomitiones
 immanes excitat.
 catone cum butyr majali in unguent
 in scrophulis humidis et ulceribus prestat

Dipsacus sativus chariton a. Sommelio 331

serpythulus saporis dr. omni putredine
resistit. rad et fol in usu. rad et fol in vino purgat prurienti
ut asparag. phthisici quodammodo desperati
mire proficua radix chusa et melle crepta
aq. que in fol concavo reperitur caliginem
et valentia ocul. maculas faciei emendat

Dracunculus polyphyllus

serpentina rad. et fol in usu. rad et fol
ari vires obtinent quale validiores rad. pul
31. fol. venenatorum animalium moribus ingro
venenum extrahunt et sanant

Dracunculus prateensis. *sternicia*
vulgaris folio longo serrato flore albo ex h
herbe aeternum. rad et fol in usu

pulvis plantae sic stornutamenta movet
rad commansa caput purgat et dentium
dolores mulcet pruritum eluendo
aliqui lactuam addunt ejus folia in acetarii
veluti emea et draco

Dracunculus esculentus. abrotanum
lin folio acroni et odorato *Estragon*
inigni acrimonia praedita est, valentia
inacidit aperit digerit fluita diu⁹ urinam
et menses cict mensam pruritum dicit in hac
pyechi dentium dolores mulcet et cerebrum purgat.

332 frequentius usus in aetariis ad collig
alias herbas. frigidi et crassitatem
aq. stillat. ad part. contagia

Dulcamara solum scandens
morselle fructus magis refrigerant
et repercutiunt sol magis resoluunt et
obsterunt
intus ad hepatis obstru. resoluunt
urinam cict. parkinsonius dicit violente
purgare

est ut anodina resoluunt plurimum
valet. contus. et cataplasm. forma man
miram dolores instigat. emollit atq.
dissolvit grumescens Cai. succ. ad fusi maculas

Ebulus sambucus humilis yelle
per album purgat valde. provectione
radicis cortex, alii succum medianum
stipidis corticem. Baccas et semina minus
purgant. tusiones et plaga miltaria censent
radicis subtilia liquora interioria ~~et~~
attingit. ite in fluore albo et nimium
mensium fluxu. cortex in purgat
cum tormin. et molestia
succus e radice vel e medio stipidis cortice
valde purgans ad 31

sem in pul ad 3i infus 3B in vino ³²⁸
alb hydragia vel sem 3vi contus in aq
flor pariet emulsio hydragoy
flores ebali sicut sambuci intra ne sudores
moueat.

folia coct in catapl ad podagr dolore
contusa ambusta parti cam pressant
cocton radie protenta discutit emollet
unde in inflam et erisipelate ad
tumores pedum edematous, Dolore podag
rhumat folia fol ebul trinaest salvia
in aq vel vino coct

38 coct rad ebul 3ii bacch junip 3i
flor sambu p 7 maces insig. l
colatura de h ad aquas p^{re} alia et ungu edue
38 fol ebul recent 3ii coctum et mdu
cum butyr majali 3ii coq ad h^{er}bae
sicut f colat et unguentum crit
c^oficat ad tumores resoluendos alth^{er}ic

Elatine et veronica femina off
Cicaria segetum ruemulariae folis villoro
veluto ou veronique femelle
summe vulneraria temperans et detergens
aperit et resoluit infus de ^{velug 3ii} coct ad 3iiii
sucus ad 3iiii b^o h^{er}bae die

334 *Caudatus* in cancro prodegera impetig
lepra hydrops scrophulis. catuat ad 3ⁱ
externe et succus effusus ulcera cancrum
sordida abstergit cohibet et sanat.
28 clatines floridæ q. v. contund et mace
per 24 hor in vin alb. q. S. ut haer
tegar tam fiat colatura cum forti
expressione usq ad 3as a fund adijc porrim
q. S. f. unguent. ad ulcera hæmorrhoid
scrophul cunctaq intus vicia

Endivia sive intybus. iichorium
latifolium *chicoree* *Blanche*
iichorium angustifol. petite. *endive*
iichorium crispum. *ichoree* *ficee*
septa aut octobr colligat. fl et terra
obruta nivis instar sit randida
folia dealbata teneriora sunt et palato
magis sapida virentibus.
endivie oes refrigerant absterquest
aperiant sale suo rubro ammoniacali
phlegmate diluto Tiquini fevorem
sedant biliorum humorum organum
conspicunt ictorum sanant. febr. b
bilioni audent. inflam hæmorrhoidi
medent succus de hoc ad 3^{ius} sepius die
sem inter q. Rigid. min

26 rad gram. fragae et aspar a 3i
 fol cichor sili in. loto fol ex diuina vly
 scariol pimpin agrim a m i coq in
 ay llii ad iii dilue sul amari cultuar 3ß
 syr de pom simpl 3i f. apozema ad biles
 cras inuid in iutro et obitu per cyathos
 26 rad cichor et renuph a 3i folior
 cardui scariol Bugl borrag Caut et postul
 a m i sem melon citrull cardui et alth
 a 3i passul jujub a 3i orig contus
 p t coq in ay llii ad iii fapoz ad
 inubam tenuem et saluam in iutro et obitu
 26 pull gallinae exenter excothiaum
 pedibus et capite resectis coq in ay llii
 ad llii sub fia add fol intyb. ubiq
 cich sylves cherefol borrag Bugl lache
 pimpin et agrim a m i per cyathos
 calens inuapian 3^a que hora ad refry
 in febril bilione et humor vortum compexu
 26 fol intyb ubiq lact cichor sili
 borrag bugles acetos rotund. scolop.
 fumar agrim a m i contus affund.
 sensim seni lachis llii f. colatura cum
 expressione foli colatura deperata de sul
 syr cichor sili 3ii f. serum medicam
 refrigerans et aperiens

Enula campana. athen
 omnium maximus helenicum dictus
 radix acris est amaricans aromatica
 non nihil glutinosa. siccata gratum
 spirat odorem. bechica est stomachica
 diuretica uterina aperiens alexipharmica
 et sudorifica. prodest in respirandi
 difficili, asthma humida incedendo
 et attenuando crassos humores. phthisica
 ulcera pulmon abstergit in fuscis
 ad ʒi pulvis ad ʒiB extract ad ʒi
Enula campana reddit precordia
sana

valet ad venena hominum et bestiarum
 data ovibus cum vino aut aceto eas
 servat et sanat a peste quadam cui et
 obnoxia quam vulgo clavelatum
 vinum parat emulatum dictum sud
 movet et urinas nephreticis, utile
 ejusdem vini haustu jejuno vitum acuit
 his qui usi sunt mercurio vivio
 docet heleni et feniculi.
 vino decoct vel infus vel succus cumbrion
 crescit
 cortex resoluit et abstergit in radic

℞ helen. bardan. faciat a ʒi ꝑ ea 337
com decoct ad ʒiij contra tremore, actum
ex mercurialiū halitū

℞ resin helen ʒiij tharab venet ʒiij ol
hyper ʒiij in ysth sung, drac a ʒi, m
℞ bali quo in yny prudendor ruptum post
partum

℞ rad enul camp et lapath silv a mē
in ad et coq in aq com ʒiij ad ʒi,
colate. Cavetur pter scabie affectu velatio

℞ ranuncidem radie pulpe ꝑa setaceum
trajcet ʒi arurgive ꝑore ʒiij flor sulph
ʒiij ꝑ ung. in scab

Equisetum sive hippuris
palustre longioribus setis. arvense
longioribus setis. hanc virtus præstantior
astringit valide ꝑale ʒi decoct ʒiij
in vino mane et vespere vel succ ad ʒiij
sistit hemorrhagias quascunq. in febris
malis. gonorrhoea conducit
extus filis bitū valnem glutinante etiam
ubi nervi cedunt.

Eruca latifolia alba sativa roquette
silvestris tenuifolia perennis flore luteo
sativa debilius. diverse proventus est a lactu
naturæ idcirco in cibis sociare solebant veteres

338 Martialis

et venerem revocans cruce morantem
 columella
 exultat ad venerem tardos cruce maridos
^{odidit}
 nec minus cruceas subeo vitare salaces
 coctionem juvat saturam dissolvit. urini
 provocant. at bilis non convulsit.
 in scabulis et chronicis conducit. Levi
 coctione indiget

26 pulv stomach queret 3ii sem cochl
 nastur cruce a 3i albor soroch myph
 elect a 3ii r. f. pulv dos 3i bi
 die cum conserva lupulæ vel syr cini
 in scabulis vel perver flux anthos in
 apoplex et paralyti.
 sem, ad provocand a apoplex. ad gr xx
 quotidie mane

sol decoct cum sacch tussim infant sanat
 26 sem cruce, sinap buccæ jussu a præ
 coctus aff & cum phor ad supro eminent
 i digit. liquorum de uenta quo foveat
 puer paralyticum et massa syræ imponet

Eryngium chardon roland. amentet
 panisaut. humores crassos et foveas
 incutit ictus medet. Divert mentes pro
 vocat. vs prolix in radice vel in apic
 cortice radici qui non facile in pulvere

reddi pot. nisi caueatur sed tunc omni
virtute fore orbatur. hinc in decocto
reueni ad 3i pro aq. 3i. apert. direct. inter
veneris blandum est incentivum sed semini
preferunt. rad. melle aut sacch. condita
in gonorrhoea mazine conferunt.

Colaplasunt modo rad. senti. ad abortum
preuocandum. in nimio menstruo fluxu
3i rad. eryngii et lupath. acut. a 3ii 3l
aq. et ueron. a m. i. coq. in aq. corn.
3i. ad modic. col. diluc. syr. 5c rad.
ap. 3ii. arcan. dupl. 3ii. 3 apoz. apert.
in 9^a deo

3i rad. eryngii vulg. et gram. a 3i coq.
in aq. corn. 3ii. ad 11 f. pt. ap.

3i rad. eryng. ononid. a 3i 3 coq. in aq. 3ii.
colat. contund. sem. eryngii et melon. a 3i
3 emulsi diuretica. dissol. syr. de ibi. 10 3i
Eryngium maritimum, inferior priori

Erysimum vulgare velar on.
testelle. tenuibus volatilib. et acutis.
suis praticali. crassum bronchorum mucum
incidit resolvit et abstergit per expector.
evacuando. in asthmate tussi chronica
ruesedine aphonia a materia crassa

340 fit ex iis succo cum melle. syr. dos ʒi
qui viribus pollat cœmuis. syrup de charite
in colicis. in vino infus. efficacius adhuc
non longa coctione indiget
ut antiscorbutica instructum

Esula tithymalus cyparissias

pulchra esula

Esula lactescit sine lacte linaria crescit
tithymalus foliis pini folia didymondi pithyusa
sicciter per inferiora purgant imprimis
lactens succus. cortex radices corrigi solet
arab. vel succo cydon tunc pulvis ad ʒi
ʒi rad. esul. cortic. pp ʒi cœmor. lactar
ʒss oleo sacch. citri vel abinth. ʒss pulsp
cœm. recentis vel conser. fle. auvant q. s. f.
bol. hydragog. cavend. pro delicatioribus
aliqui fol. ʒii coquant in lacte et colatur
propinant ad sebum educendum.

sem. esule $\mathcal{N}^{\circ}$ x aut xii vehementer
catharsim movent; verticis itam utilis

Eupatorium carnationum

hepaticum aperient et vulnerarium
in catarrhia cathentis et tunc medet; urinam
et suppressa menstrua provocat cutis vitia
emondat. fol. et sumit ad m. r. in seri
lactis vel aq. corn. bti. levi. oballitur

341
filiis intermit cum acri ad matris
fuit et ad hydropem prolixos, nec non
etiam in hydropem acute post paracentesim
eodem tempore adematibus pedes herbe deinde
ex oleo forandi sunt addito tentalum
comphore. succi folior ad ℥iii extract ℥i
ad scabiem cum fumaris sociatis
℥ss fol et sumit cupat Carnab mii fumar
m i coq leviter in vini lactis ℥ss per
cyathos bibitis intervallis in hydropem
incipiente et cutaneis affectib.
caten. tumores adematibus resolvit

Euphrasia humores lentos
serenos in cerebro concretos discutit
et substringit ophthalmica et ophthalmica
in pulv a ℥i ad ℥iii add. idem pondus
sem facinor. remittit maceris et sauba
mane jejunio per plures menses in cata
ractis et suffusionib. scotomia et
memorie defectu

℥ss euphras ensis pulv cran hum a ℥ss
innatib autem ad praon mar. sem facin
dul. pul a ℥ii sye destrictio q ℥ss f
elect des ℥i bisterve die purgati et vomitibus
affectibus a pituita visida

312 *faba* flore candido luteis nigris
conspicuo fese de marant.
difficilis sunt coctiones et flatus gravant
caput gravare visum hebetare vires ingenti
onervare, qua ppter delicatulis vitandae
et illis qui calculo colicae passioni capitis
dolori et alvi constipatione sunt obnoxii
mendante acpis porris apio petroselino
satascia pipere.

farina inter et resolvente

2° farina fabae 3iii sem cumia pulv 3i li
thungi p r acali acerrim 3ii aq com q s
ad catapl ad tumores duros et scintor.
mammar tumor.

farina inter cosmetica et aq. still florum

fagopyrum vulgare erectum
bled nostrum edasie

triticum sociati et hordeo minus multum plus
in quam milium et panicum

farina resolvit digerit et maturat
alimentum non spernendum ex ea pulvis
offas placens cum lacte butyro vel oleo
chale vel carminis jure

filipendula. attenuat humores
crassi direct. radices magis astring. quam fl

in albe mulier profluvia in nimio
 lothior fluxu. pul 3i in duci decort
 aliqui ad prenam virtute accedere hinc
 in epileptici vestigia. semant. adversus
 scrophul
 28 rad scrophul filipend, rusci a 3ß
 fol agrim pinguin a m2 flor rori mar
 pte. digerant vasa clauso in vin alb 3xxi
 colatur edulcorat cum sauharo pro 3dss

Filix non ramosa dentata fungus
male. ramosa major piumulis obtusi
 non dentatis fungus femelle utraq iisden
 virtutib. in morbis chronicis ex melanch
 hypochondriacis in tumorib et scirrhis Lienis
 28 herba filici cum sua radice sabine
 absinth a q. L. coq in aq rom vel ferac
 fabror ad 3^a pti dim vel mace insino
 add passul min contri pro guto sapor
 sub ingressu lecti haustus bibat in affe
 melanchol et Lienis humorib
 gravidis infensa censeat ut quae abortum
 faciat

rad pul ad 3i lumbricis conciat
 3 rad filii premii thei pulv sumit tanacet
 a 3i cont mor adbor et corall a 3ii orthog
 mia 3iiii m f pulvis 3ss a 3ß ad 3iii

344 *commendati ad ambusta*

Rad. fl. femina q. S. ex contris succum
capivi affund. aq. rosae vel com. pa.
capivi succum m. uilagin. osu

Filix florida osmunda vulgari
et palustri fugere fleuric.

Filix magis temperata censect.

rad. ad hernias et ulcera. et in rachitide.

Rad. sunt fructifer osmund in t. coq. cum
lact. vacci. et colatura hauriat. contra
rachitidem.

Rad. mod. subcaudicantis Zm. capill.
venet. in t. coq. ex aq. et uis. p. decoct.
contra rachitid.

Feniculum vulgare minus

acrius et nigrius sennere. Dulce majore
et albo sennere.

Spiniorem Equini crasim blande dissolvit

Lympham viscidam laedit. diuersi aperit
ludunt stomach. pector. et febri. p.

contra variola. et morbillor. in febrib.

putridis et malignis

rad. inter 3. aq. . succ. rad. ad Zm. cum
saccharo ieiunio decem dieb. febris intermit.
fugat. ventriual. robor et muco. dissolvit.
Semen feniculi reserat spiracula culi

sem cum sauh in vino ad 3i ante 345
vel post partum. Lac aucth arthmotic
juvat vatori lassi et contumaci
in oculor affectionib in vino est sem
herba tota juncali et scorbilendi cota
ad corpus obesum extenuandum utilis
sem adhuc ad corrigenda purgantia
3 rad fenicul 3ii centium excocti 3B
cane pting. Nisi cog in aq com 3liii
ad ii sub fin add fol scord in 3 sem
fenicul 3i f colat pro potu in
morbill at vanis ad eruption movens
3 rad fenic 3iii sem fenic 3B flor
sambur in 2 corp in aq com 3liii ad iii
de coctum pro potu solute in lacte immixtus
3 sem fenic duli pulv 3B pulv lamb
terrest 3i f. pulv jejuno ventri sem
in lacte immixtione
3 rad helen 3i sem fenic contra 3B
passul 3iB cum aq sq decoct in heni asthm
3 mucag gum tragac cum aq hyssop extra
ad syr consit 3iii syr de erysim 3iB ol
amigd dul 3i ol es fenic gut x floach
in asthm
comie fenic virida in acetate dum tenell
pines foliis fenicul involvat ut supradice
germina tenera cum oleo et pipere

346 *fenum graecum* sativum
 farinae seminis tumores emollit digerit
 maturat. diutius dolores compescit.
 in dictis emoll carminat et uno dyoni
 in alvi fluxu colici et dysenteriae sem multum
 coctione cum aq extracti conduct praeter
 in oculi singill. in erysipellate. inter vero
 & sem fenugr et lini a 3B rad alth
 bulb lilior a 3ii sol malv sambuc ver
 basi a in ii flor melit hyssop et
 centaure min a in i coq in S. q. aq
 ad 4 iii f. colatur singulis decocti libr
 ad & 3ii pars erangelator calide provocat
 & sol et flor varior in i f. f. f. f.
 tritici in 3 sem fenugr et lini a 3ii
 coq in aq vel lact q. p. f. enema
 interuenit et dysenteria
 & farina fenugrae 3iii ferment vobis
 3i sterc columb 3ii ol charum et 3iB
 mell 3i contund in f. catapl in multu
 abiescit
 & sem fenugr in meliorato cocti ad
 dissolut usq q. v. dein contund et
 itorum cum melle ad catapl ad dolores
 arthriticos et tumores mammarii

317
et propter pumorem dale in aq ferunt
et verbera eoth tth multaq pumgr
aq vasa extract 3i. Caput haemat. triti
3i camphor et tuthie p p a 3i bol
arven q. S. f. epithem pro oculi
in sagillationib

Fragaria. si cor succus fer-
mentes et vinosus fit, sed brevis acribit
et proterit
fraga refrigerant sitiem sedant, alvum
emolliunt urinae provocant prurum.
nutriunt minus tutum ea comedere
cum lacte et vici admittitur difficultu
coquunt. aqua citius dissolvunt.
pneumoni et sibilosae convenient
apertitia et splenitica

aq ex fragis coacta facit maculas et
lentiginis abstergit.

rad. et folia diuret et aper in ictero
aliquantisper astringunt unde adversus
haemorrhagis alvi fluxus alvi fluxus
catharris et distillationes cohibere dicunt
observandum ejus decort alvini excrementi
rubentem colorem inducere
vis traumatica proleptisigni
ad per miones fraga contusa cataplasmati modo

31⁸ *Arbutus fragrans* cum toto folio rad et styll
cucur a m r uvar passul corinth coned
vel contus ℥ii tartari alb pul ℥B coq
in d. q. decoct hord ad dissol syr berba
 ℥i prunuli^{li} icteru laborant^{es} qui cheli
doni decoctam regnumt.

Fraxinus excelsior, fol. vulner
colica splenica diuret et febrisq sam
diuret et aphrodisi. lign exsiccit sudor
et stipt.
aq. quae orudat ex ligno uronti in surdital
comendat.
cum puli ℥i ad caliditatem icterum hydrop
in vino shenano ad obositatem aduaciam
reduat. viribus fere ligni nuptrici pullet colige
coralge prunty^{li} inquit aquam in decoct

Fumaria flore purpureo
fiel de terre ou fume fonn. prunet Glem
et humores adustos verum magna dosi
sue ad ℥v ad alterandum. integre
m^o in seri luct ℥i lucta decoquit
et cum syr viol ℥i prupinunt. diutur
coctionem non fect.
squinem fluidiorem effiat humores
tenues potante incidit et exparget
viscera roborat urinas et menses mouet.

in cachexia morbis chronicis hypo 349
contra ictero, scorbutis, in cutanei
affectu scabie pruritu impetigine
specificum - simpliciter infuso ex sero lactis
vel cerevisia

pulvis hujus plantae ad ℥i In melancholia
et extraneis fumi gentianae absint centauri mi
nistantibus aequalibus a ℥i extraneis elixiri
pyris et paracel, thalict et corti parat
a ℥i℥i croci mont ap corti majori aurum
verum pulvis a ℥i℥i syr menth crisp
q s f op dos ℥i℥i - bis die in cachexia
et viderum obstructis

ex succis fumariae leprathi silves et
cniel camp super tignem impressi cum
mixtura porina fungunt ad versus scab
et cutaneos affect

Fungus pileolo luto et rotundo
humidus verum et esculentus
pileolo rotundiori murexerit
qualidum sit s per malignus est et
exaltatum qualitatem apparatus instructus
symptomata sunt vomitus, precordior
oppressio anxietas strangulationis seu
ventris hominum cardialgia Idarhea

Dysenteria cum deliquium frigida
 sudor singultus tremor posticum
 a particulis salino-sulphureis subtiliter
 acerbis et causticis.
 exsiccati et bene aq. calida eloti non
 ita nocent, quia partes illae extractae sunt
 rerum quorum modo ad finetam unde
 oriuntur relegandi sunt.
 cor symptom. auxilium forte emetico
 cum copioso lacte aut oleo

Fungus pulvis uleentis corporibus
 lapid. lycopadon vulgaris r. h. resse
 de loup. lycopadon alpinum maximum
 cortice lauro
 cortex astringit incrassat humida
 absorbet squinem scilicet, exsiccat
 vulnera inspergetur ulcera exsiccat.
 hemorrhoid fluxum cohibet,
 pulvis iste oculis inferissimus

Galega flor coerulea

Dr alexiph. et sudorif

Galeopsis praerion foetida
 spicata grande cortice pumante

vulneraria tumores resolvit dolores
 de muliere infus fl et fl a rusticis
 cohibet in pleurit nephret adven. remittit

351
inquit folia fl. maius, ad ambros
Galeopsis palustris betonicae foliis
flor. variegato putide ortie pulvere
eodem ei virtutes ac priori valere.
Galeopsis sive usticia inens flor.
luteo ortie inorte a floris jaunes
adversus alba floris et florem album
malicorum usum movet.

Gallium luteum potit muguet
calle lait. sumit florid lac coagulat
et quo sunt casei laudatissimi
adversus epilepsiam ejus pulvis ad 3i
sua ad 3iiii vel decot me in aqua
quotidie mane propinatus jejuno
pulvis aut herba haemorrhoides sistit
et equini profluvia. aliqui adversus
potagras infus instat the
cata contra sacri ignis et ambrosi mede
naribus indita equini profluvia sistit
3 pulvis galli lutei consero flor. praen
mar. a 3i rad valerian silvestr 3vi pul
degustata 3B myrrhae et pul lumbicor
terrest. a 3ii cum syr de shecadi. f. op
dos 3ii. mane et sero

Gerista cytis *genista scoparia*
vulgaris flore luteo.

aperit abiturgit attenuat, hepatica ne
phrotica. fol ramuli et sumit utilia vinct
hydropici.

sem purgat non minus for quam spartia
aut hellebor 343 flore indecens pe
infer educunt si in subit. vomitum sicut
attamen nulli in aetatis admittunt
magna copia absq noxa foli irrigit
aetam

caesus cinerib paratur Cixidium dino
tenui albo potante sensor humore pre
veniam pellit sed aentmonia sua qd q
loedit etorudit

Genista hispanica viri cum
genista vulgaris communib.

Geranium columbinum folio
malvae rotundo hoc de grece pte de pigen
in pratib et hortis. syv ex succo adversus
dydenter. folia in pot decot englast o lei
adversus contusiones et vuln. astringit

Geranium robertianum viridi
in roboribus muni. cinis arborib locis rudentib
insigne vulnerarium et astringens tperatum

potenter resolvit squin fluxum sistit
 et coagulatum resolvit, ulcera mundificat
 vinum in quo fol contus per noctem macerata
 fuerunt haemorrhagias sistit pulvis ad 3i
 externi fol contus vel vino conta tumoret
 adematosis, cum sale et aceto saback
Geranium sanguineum maximo flore
 in sylvis et dametis. fol stiptica
 tres gerani species indiscriminatio suum
 saepius in robusta

Gnaphalium prescuti, elyctrysium
 montanum flore majore purpureo
piet de chat inter moderate refrigerantia
 remorassantia astringentia et agglutinantia
 in pulm affect. ob imbecillitatem et laxitatem
 continendi squinis impotenti. tussim sedat
 humor acrim demulcet expectorationem movet
 pectoris infarctus resolvit, squinem sistit
 pulmon exuberantiam praecavet ulcera
 abtergit et consolidat. maxime in quibus
 a capite fit fluxus in thoracem et quibus
 putris humoris infarctus in pulv
 nimis, eructis dysenteria

354 *Guaphalium*. filago seu impiu
herbe a cotton. rarius in unum valuer
astringens. et pedi cotti subit. dacti
in pleuritis m. inq. ltu hemorrhagi
dysenterie. mensium nimio fluxu angine
aq. d. d. ad cancerum ^{muo} linter imbuti necerulench

Gramen foliaceum radice repente
chicident. gramen dactylon radice repente
utroq. rad. usorpenk
refrigerant moderate aperiant et subas
tringuant. urinas blande movent ad obstr.
hepatis si adiunt febra ubi est viscerum
dyscrasia calida. sine calificatione agit cum
levi attritione. in cruenta excretionis suavis
radice et folior. rad. aq. d. d. ad vermes infant.
vel pulu. ad ʒi. etiam in rachitide

ʒi radice mar. polytrichia rad. gram. canu
crassice et pul. a p. æqu. ꝑ. elect. cum syro
de ʒi rad. aq. d. d. ʒi. in rachitide

ʒi rad. gram. mund. contr. M. i. glycyrr.
canu. rase. l. contr. ʒi. coq. in ltu. ad m.
aq. sub ꝑ. ad d. sub ꝑ. ʒi. ꝑ. p. ad
squiris æstum tressendum et urin. movand

Gratiola digitalis minima 355

herb. a pauvre. homme.

purgant hydragog. hydropici commendat
adversus inveteratos fibros. obstructione
levat. Lumbricos pellit, sed non nisi robustis
sape excitat homines et supererogationes
vacans ad m³ siccā ad ʒi aq vel vino
macerata. sed melior cum lactis t³
in enema fol ad mē in sero lactis vel
ipso lacte.

ʒi fol gratiol virid ʒii vel sic ʒi infusa
in lactis fervent ʒvi infusa per nocte

ʒi fol gratiol ʒi macerent per nocte in aq
font ʒvi f. col. in qua continet amygd
dul ʒvi dilue syr sict vel de althea ʒi

ʒi gratiol virid m r centum virid abint
a m³ sem tenacet et santoni a ʒb
coq in sero lactis f. elyther ad enecandos
vermes

Grossularia simplicis acina

vel spinosa silvestris groseille blanc
spinosa sativa. refrigerat et astringit
maturus fructus minus astringit in verhuile
facile corrumpit.

356 vinum apud anglos ex maturis acinis
conficitur cum aq feruente in idio cluore
in loco tepente per 3 vel 4 hebdomadas. deinde
liquor in ampullas cum saccharo infunditur.
Grossularia ribes dicta. multiplici
acino sive non spinosa hortensis rubra
util. ad ventum internum et squini offa
et biliosas commotiones. squinam leuiter
impediunt acidorum more et astring. modeste
ventriculum roborant in vomitu. diarrhoei
a biliosa colluvie haemorrhagias a squini
dissolutione cohercent in febr. maligni.
alacritatem nimis exoluta retundunt
noct nimis usus quibus ventriculus debiliorem
chylum spinos. pulmonis nocebat tumorem
excitat. phthisi prorsus infensus
℞ syr de ribes ℥ii aq lact vel cithori
℥vi. vel prunel ℥℥ in. pro pectore in febr.
et rob ribes ℥i aq meliss oxyliphi ℥ss
in. s. iul in febr. maligni
folia vehementer astringunt.
Grossularia oleas. non spinosa fructu
nigro majore canis desportans
fol. adversus viper et animal. rabidos. morus

succu fol in contuso in vino ad ℥viii 357
bis die propinac per octiduum demorri
bis die. fol expressa valent inpro
apud turones et grictones hoc vinum probat
3 fol guleg rube herb. roris marin calvice
angelica silvest grossular dentis, folior et
radic bellidis silvest min, spongiblae rose
silvest fol capidi lutepl. allii bul a. p. reg
contus pro singul et add. al corn ℥iiii
vin gene ℥iiii digerant in vase clauso per
aliquot dies identidem agitando. cyath 1
bis die mane jejuno vespere 3° post prand
horis per octiduum celebrata venae sectione
vulner. dilatabt Cinnamonum hoc vino
imbatum apponatur et post 12 hor renouet
vel herbae contuse
eodem modo animalia demorsa curant
vulnus candente ferro comburatur scalpelli
tota crusta auferatur et herbae contuse admovent
Sed vi ad ℥i bis die, necesse est etiam
ut animalia demorsa quotidie fluviorum
vel stagnorum aquis innatent.

Hedera terrestris. calamintha humilis
folio botundiore terrestris herbe de ^{no} jean
vondotte. aperit discutit abstergit vulneris

358 succus de fœce ad 3ii aut iii pulv. ad 3i
in tuss. phth. siveum exulcerationib.
ad mictum cruentum in casu at alto
ad demolendam urinoe acrimoniam
ad calculus minuendum et expellendum
cum saccharo et $\frac{1}{8}$. succus navibus
attractus cephalalgiam aufert
fol. recentia in vino albo usque ad putr.
Cognacem coquunt ad insaniam sanandam
succus exprimitur cum olei olis sequeli potius
coquit ad medietate diei. hoc oleo
capitis vertice sinciput et tempora calide
irungunt. dein magna calens applicata
renovat 1^a quaq. hora per 3 aut 4^a die
2^a rad. rad. tinctur. tormentill. et Gistat. a 3i
fol. heder. terr. veron. millefol. sing. aureæ
a iiii sum. fl. hyper. et bell. diuin. a iiii
coq. in aq. com. q. s. ad thinn. colatum delat.
rhodomeli 3ii f. apoz. valere ad 3vi
3^a vel 4^a quaq. hora propin. ad alieci
internia et hæmorrhagias sistenda
3 succ. heder. tormet. deperat 3iiii thurina
subst. thur. 3i mell. rosati 3i f. linctus
in hæmoptoe empyreumate et vomica pulmon.

et extrahe hanc percolat conservas
rub et coccum rad symph mac a 3i
antikesti ptes succini subtilis hnt a 3iii
corall rubr ocul canis a 3ii m.f.
elect antiphtisic e lq. syr adha terre
dor 3i/3 ter quater in die

Helianthemum flore

luteo harte dor hyssop de quique
vulneraria et astringens symptuborum
more usurpat

ad "malaria ulcera oris et genitalium
decoquit in vino rubro addo momento
aluminis ptes collumit

Helianthemum tuberosum esculant off

corona solis parvis flore tuberosa radice
taupinambous poives de terre

rad. medicenter nutriant signis et humor
acrimoniam demulcent unde pectori affect

aqua decoquit cum butyro sale et pipere
sic comedunt. alii frustulation seta et

massa farinacea insolata cum butyro per
oles in sartagine friguat. aquidam
condunt cum sale et pipere

beliotropium majus flore albo

harte aux verrues

360 Detergit. efficacissima contra adven-
tandum ulcera serpentia et gangrenam
et ad strumas

Hepatica fontana. Lichen petreus

cutifolius. inurit abstergit astringit
consolidat. pulmonem hepaticum licen-
obstructiones aperit humores crassos
dissolvit solvit, roborat squinem sistit
humorem venereum demulcet in
hectica febre infantum, phthisi utero
scabie

℞ lichenis petrei ossis pulv ʒ℞
gerani robor pulv pulmonis vulpin
pp. boli armeni a ʒss antihet pota
ʒi℞ sacch candid ʒi ʒ pulv ʒss
manet usque. est praestans antiphthiticum
hepatica nobilis. ramunculus tamen
tutus venus flore simplici caeruleo
refrigerat siccit roborat et astringit
vulneraria.

Herba maris visina de venard alexipharmaca cephalica resoluens et anodyna. adversus irrita emotionem

in osiam fatuitatem. haec pul ³⁶¹
coctile dimidium viginti dieb jejuno
baui sem pulv ³³
catu fol et bac in buton pestilent
calido tumore inflammato maligni
paronychia et alient inueteratis sive
dent sive sola contusa aut cum
fuligine impastata in forma cataplasmi
in cancro tunc ulcero quam occulto
fol contus in mortario plumbeo

Herniaria glabra tusquette
hirsuta. in curandis herniis proficua
succum express solum vel subinde affuso
vino alb a ℥ii ad ℥iiii per 9 dies propri
et emplastri contra ruptur emplastri de
gratia dei a ℥i sang drac, olivani, rad
omnis regul pulv a ℥ii cum oleo mistill
molliant in igne et fiat emplastrum
aliu tuu pulv ad ℥i coct aut infer
in aqua vel vin ^{℥i} et colatur ^{℥vi}
propria et post reductionem cataplasma
ex herba contusa.
in visione debilitata lecturae die nocte q

Hordeum polystricum hybernum
 polystricum vernum oryza de printemp.
 priorum breviores spicas proferit et crassius
 eja farina cum aq cocta in multitudine
 dat adeo viscidam ut igne quidem destrui
 vix possit. actuosius donat pypid quae
 ope aquae fermentationem concipiunt
 ac conspurcatur efficiunt vinosam Cerevisia
 non eadem cum tritico obtinet facultate
 si quidem triticum calefacit hordeum
 vero quovis modo paratum sit nunquam
 calefacit sed refrigerat et abstergit et
 pro modo praeparationis tam humectat
 tam siccatur coctum in pt. humectat
 tritam in polenta sicut
 minus quam triticum alit. panes ex
 hordeo dicuntur convenire hydropicis et
 mulieribus quibus menses incommodi fluunt.
 sumenda hordeum integrum cum mundi
 firandum abstergendum sicundum, oxioli
 qd leniendum mitigandum emollicendum
 s. hq magis extinguenda.
 qd hordeum integrum 3℥ decoq in aq pura sed
 primum ferefecta abiciantur, nova addant

coq igne lento ad $\frac{1}{2}$ p. colat sine capris
add saub rosat vel syr $\frac{3}{4}$ p. p. p. p.
solito ad leniendam tussim et sguind
certam in calid affect

$\frac{3}{4}$ hord integr optime loti in r. rad gran
bruci et ruder a $\frac{3}{4}$ coq in ay $\frac{1}{2}$ h. ad us
sub fin add fol tarax scolop a $\frac{1}{2}$ m r
Aquir. rasee contr $\frac{3}{4}$ p. p. p. p. p. p. p.
ad aperient. $\frac{3}{4}$ aqua hura sumens
 $\frac{3}{4}$ hord mund $\frac{3}{4}$ p. p. p. p. p. p. p.
rejicienda. nova afundat ad $\frac{1}{2}$ h. r.
coq ad mollium. hum add passul $\frac{3}{4}$ B
cande p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.
Gall. per horae $\frac{1}{2}$ add sub fin capill. ven
canad. flor papav rhead et turday a
m r. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.
humorum acrimoniam compescendam. caper
tuationem promovendam.

$\frac{3}{4}$ hord mundat. loti $\frac{1}{2}$ h. p. p. p. p. p. p. p.
in ay. lento igne usq ad coagulationem
extrahit medullam per setaceum coq ad
pulv. constitutum serva in vase cooperto
in loco frigido non humido quin liquescet
hujus pulv. 2 aut 3 cochlear. dissolv in
joculo et coq per semih. capiat 6 s. vel 8

364 $\frac{1}{2}$ hori mundi. ad expiator coit $\frac{1}{3}$ 3
amylgd dule de witte $\frac{1}{2}$ sem melon
3111 contund in decant hordei $\frac{1}{3}$ xvi
expressioni ad syr de alth. aut neruph
311 ay flor aurant 311 - f. emul pro
2da uel 3da dosi

Cerevisia. quae sine lupulo ala d^r
ab anglis. si generosior sit maxime
nutrit et corpus obesum nimis et pigrum
reddit. lupulata vero pinguedinem
dissipat corpusq; vegetius et ad motum
aptius.
cerevisia est potio alimentosa. Diversae
qualitates pro eorum differentia.
lupulata roborat et calefacit.
optima est quae ex fontana aliis q; sale
bibis prasat. et improbanda est ay turbulenta
cerevisia tenuis primum nutrit melius vero
humectat refrigerat diluit et totum qm
pertradit unde diuretica et salubrior
crassa vero Equinem crassum generant
difficiliter digerit. dulcis fit a frumento
amara a lupulo
Chirurqi observant eius positionem vulneris
indies conducere ob acrimoniam

farinaceo inter deoscenta

363

24 fol. mulo alth. a m. u. fl. chamme
inellitot summit aneth. a m. B. coq. in
aq. q. l. ad putrilagineum contactu add
farinae hordei 3 m. ole. chamme 3 lb
fr. catapl. resol. et emoll.

25 hord. inter, p. fol. agnim. M. B. flo
haper. rone. rubi summit abianth. a p. r.
coq. in aq. l. q. in colat. et. dissol. mell.
rosati 3 l. f. infus. dehergans et vulnera

Horminum. se larva orate
foute boime. germani ex ejus floribus
cum fl. sambuci p. infus. vinum stentat
in moschatellinum mutare. tunc frigidit
stomachi conducit phlegmata consumit.
frigidit infecundis et albis menses
laborantibus conducit. attamen capiti noxium
ob odorem gravissimum sed interper. usus
tunc int. quam extus. his tunc convuls.
multicium fluxu albo, suffocatione hysterica
et colici doloris. fol. et flor. in infus. vel
decoct. aq. vel vin. vel jussul. altissimum.
inter antispasmodi. recenset. colici dolor.
dormuliet aq. distill. vel decoct. vel in elytra

366 folia ovii conqueassati, cum flore lacti
et pauca farina in sartagine fixa pro
placento palato non ingrati. et ad lum
bonum imbecillitatem venerem et stimulant
explective medici. in pulverem redacta
et naribus indita sterilitationem prurit
catharicum tollit et cerebrum purgat.

sem oculi inditum utile ad erudiendum
caliginem et educenda corpuscula quae in illis
incederunt quippe emollita humore quali
hujus seminis mucilagine. Illapsum quod
oboculorum et oculi. semini mucilagis oculi
accion. demulcet.

25 fol horimin, uortuae mort. protulense
cheresph a m i frusti carnis vituli et
cori ut uchi est in aq q. s. pro 2 iusut
indue et sero influore albo

26. succum florid uchi mortuae et sclarce
et chameum roman a p r infus in aq
null 3viii the in modum. infus calen
syn de heder barroth edulcatum mane
et sero soteantur influore albo

Hyoxyanthus vulgaris vel nigra
jacquiniae hametone

hyoscyamus albus major
 radices subdiles et cinere sapore
 externe potenter emollit et resoluit
 sive extus sive intus somnum inducit
 dolores sedat humorum acrimoniam
 mitigat sicut papaverina, mentem
 vero mirum in modum perturbat et dialis
 delirio ad furia et alterationes disponit
 inebriat, in quo differt ab opio et
 papaverino que soporem inducunt absque
 mentis alienatione, has mentis turbas
 exutat quocumque modo extirpant sive
 intus sumantur radices sol sem. sive extus
 abstergant, sive percoctione fumus nant
 originat. hinc liquet quam parum sit tutum
 hyoscyami usus tum intantum aut affu
 aliqui in haemorrhia a ʒss ad ʒi
 ʒss hyoscy et papav alb a ʒii consar
 rosae rubi veteris ʒii mof. elect ad ʒi semel
 aut bis indur. pnt add corall rubi terra sigill
 ʒd armen lapid haemat ppr a ʒʒ. dos ʒii
 ʒss hyoscyam et papav alb a ʒʒ per
 japon olio myrrh a ʒi cori pulv ʒss succi
 lignis ʒi sacch alb ʒʒ maul gummi tragac ʒʒ
 rotulae quoniam unum ore detin et ʒssim deglutiant
 ad cathartici servos acres a capite ad pedes

℞ fol hyoscyam mandragor solani
a m r sem hyosci, et papav alb
contus a 3i coq in lact vaccia q. s.
pulpe per setaceum expressa ad croci
pule 3℔ vitellor oviv. N. r. f. catapl
anodyn et resoluens

ex foliis potus ad arthriticos dolores.
folia supra cineres calidos emollita mannis
admotis luegnumescens dissolv.
sem cum vino contusa manum ad lac avertend
contra pruriginem et tumores manuum
a frigore semina carbonibus inspergunt
fumum q. exsurgunt
adversus dentium dolore ad agyli laudat
semine prunis insperito sed periculorum est
S. i. per imprudentiam exhibitus nocivas mag
qualitates exerceat tum vomitorium et hinc
indis deinde ad nauseticorum antidotum quae
sunt omnia acida. tandem stomachicis
et cephalicis ad roborandum utendum

Hypericum nullo potui
et ess: theurbentis simil continet.
vulnerarium, equinum coagulationem resolvit

meneses et urinas promovet calculos et ³⁶⁹
arenulas expellit. lumbricos euecit
in hysterica passione melancholica hypochond
mascia et mentis aberratione, fugademon. Dr
sumit in aq vel vin coct vel infu ad int
fol et sem ad 3i
herbae decoit per aliquo tempus jejuno calculos
pellit Dr

28 sumunt florid purpurata cohibet & L.
males in & per octiduum vase clauso
perus purior a facili inclinatione separach
sp. vin distillatione major pars abstrahat
spiritus liquor remanens est balsam pichorum
hujus balsam 3ii sacchar 3i/3 aq distill fol
hyper vel betulin, solvant. hujus mixtura
cochlear duo 3 vel 4 mane et vesperi mania
melancholicis hypochond. abiq causa manifesta
ad lumbricos expell. flor hyp. in & infu
29 sumunt florid hyper et odore aurea
a int rad symph maj talcol seel 3i/3
rasu con cersi 3ii lary in aq formid. 4iii
ad 4ii col dissol syr de heder tenet vel
de symph 3i/3 p. apozem valner. per ingath
in haemorrhoeis et venum. interstia ulceratione

3602 *samit hyper* et herbae *ariagallo* flor
purpurea a m t infundit in aqua bullit
et pro potu ordinariū in melancholia maxime
est inigne valuerit nervor contusionibus
vulnerib et ulcerib resoluēt detegit et coarctat
herbae flor. Da contusa applicata vel vino aut
oleo macerata et decoquiti
et simplex fit per infus flor cum oleo
olivar quod novis floribus superaffundit
quousq rubrum colorem assecutum fuerit.
apud monipeli. flores macerant in liquore
varioso ex alim venicatis extracto. illud
calcarum attenuat resoluēt et discutit.
dolores omnes a frigore contracti sedat
asthmicos demulcet ambrosia medetur
intus a ʒss ad ʒi ad cruentum expunctione
et dysenter, nec non in emenatib

Hyssopus caerulea seu spicata
vi incidendi attenuandi et discutendi prodest
pulmonum affectib tuetur prolixum dunt
venticulum roborat et coctionem iuvat
accinomia sua aromatica viridum pulmon
mucum cor vesiculas in partem incidit
et ad expectorationem promouet

in asthma humoralis specificum 371

ventriculi inflationi et ciborum inappeten
inadit abluget glutinosam pituitam
cerebri pituitosus affect. in catarrhi et
morbo comitiali. Decoct. super aq. v. r. v. cerevis
℞ rad chinæ ℥ii bell leuiter in aq. flav
℥ii add fol hyssop in cc. macerant donec
decoat refrigeratum col. distillat. syr hyssop
vel orysim aut stach ℥ii sumit per cyath
8^a quaq. hora in asthma humoralis cathar
℞ rad iud flor ℥ii agaric minut. cici
et in nodulo ligati ℥v℥ fol nicoti oxide
et sumit flor hyssop et thym a in r
coq in ℥v℥ aq corn ad ℥v colatur
dis oxim simpl ℥iiii p apoz expect
in asthma humoralis. præpotens remedium
proprietate istar caffè ad ℥v bis vel ter
in die
℞ consens flor hyssop et rad enul camp
a ℥ii aristol rotund et cicut flor a ℥iiii
s. q. syr de althea fr. op ad magnitud. nucis
morch in asthma humoralis
externa in oculor suppurationib et tigne
sub cornea collecto sive a causa int sive exte

Equinam graminisam et contraverticam
 diu decoit si hydropicam nodulo itellura
 bullint in aq et tepida nodulus oculis emouet
 applicetur loco aq. sinum adhibetur p
 catapl ex fol conici et balyer non salub
 rescuti in contusionibus
 aq distill ad ocul inflam. aq hyoscyam pung

Jacea nigra pratensis latifolia
 vulneraria, ulcera detergit rescutit
 tubercula mortua. ad hernias valere sentit
 pulv ad 3i in iuscul

Jacobaea vulgaris latifolia
 herbe de s^m aequi
 vulneraria cum sanatione vires obtinet
 a quo se differt quia seneciū insipidus
 cum modica caliditate digerit. jacobaea amara
 cum maiori caliditate diuulsi absterget
 in incipient infl. ubi mitigand. dolores seneciū
 ubi vero siccare absterget jacobaea.
 ad anginas tonsillar q inflam
 aliqui unguent ex ejus succo p^{re}par. ad erysipel
 sed p^{re}sentit decoit si quidem adiposa et pingui
 in erysipelate noxia

Juglans nux sive regia vulgaris 373

umbram juglantis noxium esse affirmant
non solum humano capiti sed omnibus
stirpibus sinat-gatis, ipsa decubitus
sub ipsa capitis dolorem induit non umbra
noxia sed a graveolentibus halitibus ex foliis
emaneantibus qui non nulli sunt noxi sed
non omnes.

cortex interior seu liber siccatus vim emeticam
promittit insignem, juli seu nucamenta lenio en
a 33 ad 31 in robustis corporis ad febres
fol ad vomitum prodigum discutiant et roborant
succum radicis violata purgat.

sed succus qui mense februario ex radice
vulnerata stillat commendat in asthma, id.
nephrotide cephalalgia, urinam potenter movet
nuxes virides saccharo condite ad ventricul
imbecill ad flatuum dispersionem, colicam
sedandum praeter contrarium acendum, quin
et ad venerem orantur
cortex viridis de vomitor, corticis succus
astringens, ex eo succo cum melle inspissato

sub confusio
corticis aq distill ad ocul et faciem inflam
aq e tribus natis distillata in febri intermit
malignis hysterici affect, hydroge ad 34 q. quany ha-

374 *nuces novellae vulgo de sececaun palati*
placeant. parum nutriunt coque coquant
matura et aridae parum nutriunt attingunt
ratione utiiale. a perum quid et raucum
in faucibus pariant, gravitatem capitis afferunt
corrigunt se edunt cum caricis et passulis
ut diutius recentes sint in media maturitate
colligi debent et in cella sinasia sabulo sepeliri
si aridae pro aliquot dies in aq. macerant
arbescent et mibana ut virides exuant
Post pines nux sit, post carnes caseus esto
unica nux ^{siculi sulum} prodest, novet altera tertia innotet
Nucibus bene maturis vim alexi pharma
tribus et veteris. eas veneni resistere mane
jejunis aut ante cibum illo die nullam ve
nenum nocitatem, duas nuxes fiant totidem
rute folia viginti simul trita cum salis prae
admittant.
mature macerant in aq. donec nuclei tribus
prostant mideri. de in nuclei in oxpolin
meurant in aq. vltia pro biduum eorum que
duo vel tres quod die mane jejunis prius
perpurpatis caliditate comedendi pro decem
die ante typhus monstrosae fluxioni in re
novatis monstros

373
ca. intrinseca sub manu lactea que regit
arctissime inest et induratum parat 3i
pondere contra colicos dolores
nucum testis et nuclea intermedia expri
menta si crassante sudorifica. unde in decort
adversus catarrhos rheumaticos et venereos
dolores
3i autem crud. contr. 3vi rad. sarsaparil
3vi rad. chinæ 3i testis et seipimenta in
media jugl. No XL contr. coq. in aq. con
H. XII ad VIII f. ed. de qua sumat
eger cyathos tres quater in singulis dieb.
per viginti unum
q. deo eodem videt ac ol. amygd
imo flatus potentius dissipat in edici
paros sumit ad 3i
austrius infus. succidat. prodest ol.
et ad ambusta a pulvere tormentaris, prae
inungit. mox filium applicandum. ali
illud cum aqua calida permixtum et die agit
ad calculos et areolas sed quo volentius eo melius
ad 3ii mane oleo amygd. ob spiritus d. tat
ad lucernas durabilis est oleo olivarum
a pictoribus vitatum quod colores in. orruptos
conseruet. ligni dat splendorem
fungus trunci nareit qui intra iunctura cunct.

Juniperus vulgaris fruticosa
 per corticis incisiones stillat resina quae san-
 daracha de qua mentionem fecimus
 Baccae contusae diutius in aqua maceae fermentes
 et humor vinosum odorem raporemque trahit
 Baccae potenter resolvunt discutiant, attem-
 calefaciunt abstergunt roborant, ventri-
 culo frigido prosunt, pituitum quae in
 illo coit digorunt, flatus inde ortos
 discutiant, colicos dolores sedant, ubi
 coctiorem mucat urinam promoveat
 viscidam mucum remittunt aut viscosam
 inhaerentem abstergunt et expellunt
 calculos et arenulas. viscidam pituitam
 pulmonum & lundulas infascentem rescutiunt
 expectorationem promoveant tum medent
 et utinam humido, squini fluiditatem
 restituant, instam augent, sudorem exant
 veneni coagulantes rescutiunt
 conveniunt in phthorici et ubi fibrae alvinae
 et imbecillitas deprehenditur alioquin squini
 certam augent, pituitum solvit ardorem et
 phlogonem inferunt,
 ad 3i per diem identidem extendae

vel contusa in aq bullente theae instat
macerando et infusum ante cibum propinet
ad coctionem
vinum puerperinum paratur ex balne
contuso cum affusa aq. rutheri sumitur.
Deficiente viro in frigidi ventriculi
extractum ad imbecilem ventriculum
roborandum ad praeservationem a calculo
et a hydropo. semibus qui vesicae viti
urinae difficultatib et imbecillitatib vult
ventriculi. vinum blande movet
menses movet et sudore. vis alexipharmaca
ad ʒi in vino hypanico aceto. aq. card bened.
Ex hac sumit cochlea et concha in aqung
dacet unguentum fit ad versus puerperinam
humore. eundem evacuat. aquila alb
et diaphid a gr ʒii
ignem incensum ad aerem purificand
sudorif. adversus cum venereum et catarrhus
sicut quia

Keiri leucium latum vulgare violen
on giroflie
Flores attenuant discutiant absterguunt dolores
mitigant utero speciatim dicuntur menses
sicut secundinas et pectum pellunt

fol et floris inuicem a' in r pri-
 hor in vin ita per dual dono mure
 et deo propinandi vel in aq deoq ad
 vicerum obtract. sem ad 31 vel 11
 ferunt hoc semen magna dori fetum
 viciu pellere enecare et eficer,
 ol perisus on florib potenter resohit
 et rheumaticos dolores sedat, ad fructitudinem
 partum regit pubi cauyctis
 conserva fl. ad apoplexiam et paralyrim

Lactuca sativa. lactuca capitata
 Lactuca sativa austriaca capitata variegata
 Lactuca praerachae Lactuca siberica
 Lactuca romana longa dulcis. Lactuca romana
 chionis. Lactuca romana prioriter magis
 sagida
 inter olea Lactuca prima tenent saporem
 humectant famitiae praebeant alimentum
 medicamentum iuuentu et bitiori praestit
 in ventriculo facile coquunt si aqua pro
 pota conuocet nam chylum efficiunt
 blandum et talem fluidorem minime
 coctionem equinam paucum gignunt sed
 candidam, si in egerat restringunt
 humorem cetam coalescent

379
Claudere quae cenas lactuca solebat avocare

De nocte cur nostras inchoat illa dapes.

galenus hoc olei et junonis et senex usus est
juventute quoniam bile effervescit, senex
cum nocte insomnes ageret obstidia longiora,
vi pisset anodina. convalescentibus adhuc
agrypnia laborantibus.

Tam quae salubari propebat lactuca exponit
tristitia quae relevat longi fastidia morbi
album blande emolliunt

Prima tibi dabitur ventri lactuca movendo
ut. lcs

siccioribus alvi constitutionibus sive crudae
sive coctae hypochondriaci constitutionis.

Laes augent nutritivis.

comedunt cruda cum oleo sale et aceto

aliqui ad cherept documunt nactatione
lepis sed haec non indigent emendatione

immo hinc diffinitur quia lactuca digerantur

si quis lactucarum coctionem faciliorem desideret

acem puram et limpidam super bibet et a
vino abstinere

De radice alchor acetos nemoph a 3i fol lactue

portul calyde baylos et ichor alb a m i

filix sive et borag a p r. vult in tti sub p2

ad 2 q semper magis est 3i sub 3i syr de nemophen

vel granat $\mathfrak{z}\text{ii}$ $\mathfrak{f}$ apoz pro $\mathfrak{q}$ des
 4^a quinq^a hora ad refrigerandum humect-
 incrementum et demulcendum

$\mathfrak{z}$ pullum gallinaceum exenteratum et
 sceotiatum sempti pedibus et capite. frust
 colli videt a $\mathfrak{z}\mathfrak{z}$ coq in ay liguat $\mathfrak{z}\text{vi}$
 ad rem sub $\mathfrak{p}$ ad $\mathfrak{z}\mathfrak{z}$ lute in $\mathfrak{q}$ sectionem
 sol postal beke corrag a m t pro $\mathfrak{q}$
 durat refiq et altera horis medietate sum

$\mathfrak{z}$ rad torment vider a $\mathfrak{z}\mathfrak{z}$ symphit
 inferiori $\mathfrak{z}$. sol luct postal plantag^a mille
 lb a m t rem mure et valant a pr
 sem $\mathfrak{q}$ $\mathfrak{f}$ $\mathfrak{z}\mathfrak{z}$ maior $\mathfrak{z}\mathfrak{z}$ sem propa
 lactue a $\mathfrak{z}\text{i}$ cum frust eam videt vel hori
 valque le trumcam $\mathfrak{f}$ jure duo ad squinas
 incrementum in haemorrhag^a et ali^a profluv^a
 $\mathfrak{z}$ ay luct postal oxytrip^a a $\mathfrak{z}\text{ci}$ cut. $\mathfrak{z}\mathfrak{z}$ sur
 granat $\mathfrak{z}\text{i}$ $\mathfrak{f}$ julap refriger^a sectionem trumcam

$\mathfrak{z}$ $\mathfrak{q}$ sem $\mathfrak{p}\mathfrak{r}\mathfrak{g}$ ma a $\mathfrak{z}\mathfrak{z}$ sem luct propa als
 a $\mathfrak{z}\text{i}$ contras trim affus ay luct stul $\mathfrak{z}\text{vi}$
 capress. dilue $\mathfrak{z}\mathfrak{z}$ de nymph aut aethra $\mathfrak{z}\text{i}$
 $\mathfrak{f}$ $\mathfrak{z}\mathfrak{z}$ cum $\mathfrak{p}\mathfrak{r}\mathfrak{g}$ una $\mathfrak{z}\mathfrak{z}$ hora somni in ay luct
 immediu et capress. $\mathfrak{f}$ $\mathfrak{z}\mathfrak{z}$ in urina auctore
 in phrenitide delirio febris a dente typho
 subire exorali linteum ay luctue modis cum
 mibi aliquantulum

Lactuca silvestris costa pyramida 387.
vivit ad satietatem accedit sed protentis
aperit et abstergit alium moxet - communis
conculdat

Lamium vulgare album sive
archangelica ostie morbe
adversus fluxum album pulmonum
vicia lenit tumores et indurationes ad
hemorrhagias uterinas sistendas et ad vulnus
glutinandum. sumunt floribus in aqua foveat
the. iacturam macturam et unus aut alter cyathus
in tunc die. vel juncula cum potulacae
foliis
Lamium folio oblongo flore rubro. sive candido
Lamium purpureum sive fideum folio subrot
vulnecaria resoluens et demulcens,
decoctum in dysenteria

Lampsana herbe aurumamelle
lucifundis amarum. refrigerat emollit
in decocto pro clister raro interius.
extra ulcera et vulnere abstergit, contum
sucus dysenterias sanat. efficitur d-
insanandi propolis, exulcerati.

Lapathum hortense folio oblongo
patience parvum raro in usum

382 *Lapathum botanice lat. folium rhu-*
barbe des moines
idem fore. virtus insignita ac lapathum
rotund. folium, ambo leviter purgant
etiam potentia astringunt hepaticis ob-
structiones reserant tum humores crassos
solvendo tum fibrarum tonum quam par-
et laxiorem restituendo, unde in quibusd
alii profluxibus, pulvis aut decoct.

Lapathum pulchrum bononiense
sinuatum lapath. violon
a gallis provincie rustici inter plantas edibiles
coquantur et hierno hunc comedunt

Lapathum folio acuto rubente sum.
de dragon ou patience rouge. in hortis
pro colore colitur fol. et sem. viridula
fol. cocta comedunt alii veniunt, in jure
emoll. et refriger.
sem. roborat astringit et dolores demulcet
ad ʒss aut ʒi pulv. propinquat ad fluxum
uteros minus et ibidem alii profluxum citant

Lapathum folio minus acuto

Lapathum folio acuto crispo patience
sauvage frisee

Lapathum folio acuto plano patience
sauvage ordinaire

Lappathum folio rotundo alpinum 383

rhubarba Satanae & eadem ac rhubar
buso vitales tractantur sed longe debiliore
mugur aiant n ad duplum rhubarbusi
pulis ad 3i infus ad 3vi mactit in
arvenia mont. b. album emollit
3i rad oxylapat taleolatum concis 3
Liquirit mact et contr 3i coq in aq com
th 13 ad th vel

3i rad oxylap althee polygod cyno
3i carnis vtil th 3 coq in aq th 3i
sub fin add fol cichor sylvest tamaraci
scelopendo agrim; lappathi herben oxysiga
malve bothe lactuce oxalidis atriplicii
a m 3 pro q juncal quib singulis dissol
sali tamaraci 3i vel taster martial solut
3/3 mane et sero in viderum obstruat
Adversus cutaneos affectus quorum
oxylapathi radices tam intone hem oxu
3i rad lappathi s 3i vestr mundat et taleol
concis 3ii rad helen concis 3i Liquirit ras
et contr 3ii coq in aq com th 111 invase
terreo in quo 3i aquat alb subtilis hite
nodul suspens decoct ad th 111 ^{redat} pro pda in scabie
et aliis cutaneis affect

374. eam v. tal. H. canoni fluiat
Cev. cor. A. 2. rad. oxylap. 3. 11
emul. camp. 3. 1. bardan. 3. 11. coq. in aq. con
g. f. pro. dual. jural. sub. for. odd. f. l.
oxylap. scal. fumarie. cheere. f. a. m. t.
sumet. mane. et. sero. in. a. f. et. cutaneis
externe. radices. oxylap. in. foliis. linin
curpatis. ad. scabien. porriginem. impetig.
aut. alios. cutaneos. affectus. maxime.
prevenit.

Decor. rad. oxylap. 3. 11. et. emul. camp. que
quedam. stercore. galli. gallinacei. prohi.
d. tunc. ad. scabien. fovendo.

2. rad. oxylap. et. emul. camp. a. 3. 11. 11
coq. ad. p. b. t. l. y. p. r. s. t. a. c. u. m. h. a. s. i. e.
tum. 2. h. u. i. u. p. u. l. p. 3. 11. 11. s. u. l. p. h. u. r. e. i. c. e. n. t. i. 3. 11
f. l. o. r. s. u. l. p. h. u. r. 3. 11. v. t. m. o. r. n. p. r. o. c. e. i. p. a. l. i. s.
3. 11. f. u. n. g.

2. rad. oxylap. rhubar. monach. chelidon.
ma. a. 3. 11. p. i. n. g. u. e. t. l. a. c. t. 3. 11. 11. m. i. s. t. a. c. o. q. u. e.
ad. succi. fere. consumpt. add. diap. n. p. h. o. r. 3. 11
cerusa. 3. 11. alun. 3. 11. thuri. 3. 11. f. l. o. r. s. u. l. p. h. u. r. 3. 11
in. a. q. u. i. d. e. n. t. i. m. m. o. s. t. r. a. t. i. s. p. l. u. m. b. e. o. s. i. d. i. c. i. t.
f. a. c. t. o. a. d. d. e. t. o. q. u. i. n. q. u. e. d. o. l. a. c. t. u. s. u. t. f. a. c. t. u. s. l. i. n. i. m. e. n. t.

nec remedia nunquam sunt adhibenda
 nisi post decoctam purgationem v. S.
 purg. plus minusve reiterati. Balnea et
 rad. cerevisiae infus. ad scorbutum
 San. hep. roborat et flum. albi sistit.
Lappathrum aquaticum foliis cutitatis
 parabile de morais.
 rad. sicut asteromum emollet et laxat
 obstructions tollit cutaneos affectus mede-
 in rheumaticis dolorib. arthriticis et ichelidiosis
 chronicis aggr. huiusmodi et contumacibus
 recens ad 3iB decoct vel inf. sic 3i aut
 ad 5ss us scorbutum plurimum valet
 omnes plures itus praecipue rad. externe
 corda abstergunt valide astringunt et glutinant
 hinc omnia introeuntia et evasipulata
 tam ulcerata quam intacta herpes phaged
 gangraenas inhibent et sanant, hemorrhoid
 et mentos sistant.

Decoct vel succ. fil aut rad. anginum vulvae
 relaxationem aperturam probe depellunt
Lappathrum sylvaticum dictum
 sylvaticum vulgari capoula seminis aculeata

376 *Spinacia vulgaris steris*
Spinacia vulgaris capsula seminis non
aculeata
refrigerat humectat album emollit, parum
nubet. effervescentias temperat adores
mitigat. serenos humores generat.
febricitantibus et cenis, hecticis tussi aridae
inmunda ex ea parantur cum oleo amygd. d.
aut butyro recenti asthma et tracheitide
laborantibus

2 carnis vitul. 8 A coq in aq. coacta. adu-
tam add. fol. spinacia botre lactucae ab. fl.
a int. coq per $\frac{1}{4}$ horae pro 2 jussu man-
et sero

catu cataplasmati iustis ventriculo et
hepati influen et dolore tollit

Lavandula lat. folia lavande
mala spic. aspid. ou rard commun
lavandula angust. fol
cephalica nervosa et uterina, in colicis
apoplexia paralyti spasmo vertigine.
in urina acida menstris et fetu pollendi
in torminibus flatulentis. infus. flor. theae
ad iustas. tinctura fl. cum L. ad 3ii

oleum est: ad quatuor vel sex
 moderata tñ debet esse lavand sicut
 et cæteror aromatur usus. nam Equi vertunt
 et plurimi arumatur odorem diffundunt
 in balbutie et lingue paralyti & lavandulæ
 os regius oblat in diffusi pasta
 2 sem lavand 33 sem plantag endiv. be
 2 di riper. vng 21 populei in aq
 caprifol endivi a 300 in pached. spiali
 aut sem lavand 33 succ albi p. b. vas
 a 200 ol ciniam gutt 1 x f l a pulv
 in tra diti in vino rhenano propitius
 sed hoc visum in debilitate virium et ateria
 que minores frequenter occurrunt quam
 summa rigetudo intumescentia et ardor
 hinc sem. decoct. emoll. et temperant
 vapor ex dysia plus lavandulæ acupers
 flores et folia in ore salivam provocant
 in affectu superioris catarrhi lingue
 paralyti. in anaphi ad caput rotundum
 2 ol em. lavandul 31 ol hyper 300 ol
 sambri tenuis 300 Balsam fioracanti 300
 f. linia ad intra premittit aut rhumatism

378 huius olei usum faciant flatu
pediculi et alia insecta. si introitu lecti
charta bibula hoc oleo imbuta et apertis aliis
pluribus infectis omnes reperit
oleum ad ultionem detegit ad eum
adulterum aqua com affusa et cum aqua
parvioribus et oleum supernatet minoris quantitas
si cum oleo thercel. deflagratum non est
oleum enim specie geminum flammam tenet
fumum paucum nec odore ingratus

Laureola thymelea laur. foli
semper vivens sive Laureola may.
thymelea laur. folio decidua. femina con
gentil
omnes utiuntur Laureola inter contrarium
admodum subvertunt vomitum cicut biliosa
serosos humores cum impetu sursum deorsum
provaunt partes internas cedunt rodunt
inflamant. febres accendunt cardialgia
superfugationes vires exsolunt.
nonnulli ad serosum humoris evacuando
hydropicis praesentibus doris corticis et
foliorum a q^o vi ad 33. sem 3° 4° ve
deglutiantur

eorum malitiam corrigi. 2. maceranda sunt
24 hor in aceto ut ellebor et esula.
sucus malignus cydonii portulacae et
macae seminis pulli. alii infund in
vino postea oxident. versus raso in unum
et malignitatem et neri tatarum indurata
inopia et cum desuperat.

externe radix loco retinei adhibetur in
oculorum affectionibus radices particula longa
in aceto aut luvio macerata acinula
perforata insertis quae copiosum serum
inde educt. sic oculi inflant et immunda
suppuratio avertitur.

Laurus latifolia *Lauria royal*
Laurus vulgaris *Lauria frum*
folia aromatica amara. cum non
nulla astringente caesefaciunt. rigescunt
resolvent. ventriculum roborant. ciborum
coctionem juvant. flatibus discutiant
hieme cum cibariis praesertim piscibus
coquantur. ad ventriculum roborandum
fluctulentos dolores colicos discutientes
infus. the ad instar aut pulv. 3.
decoct. in enemate ad colicam

39° Baccæ magis quam fol. calefaciunt
coctorem crudum moventes succos lentos
et viscidos dividunt et resolvunt. appropi-
ant utrinque utrinque cicut menses moventes
veluti advenit phthirim orthopneas et
rumes circa thoracem deflexiones seu humores
in bacis, oleum orientale. tenuia et acronia
oleo crasso anodyno involvunt unde intra
ad secundos dolores utiliter adhibetur
externe potenter resolvunt et commovent
dolores multigant

oleum quadruplex ex bacis

1° oleum orientale quod ex bacis coctis et
inacernatis et distill. ad flatus diutius
colitur. dolores panis hyster-
norum vero calidis et biliosis inflatus affect
doli a gell III ad V. sacchari sunt affus
et cum ligno conveniunt. mittit
carninationis. elicta. tunc mittit in colica
externa nervorum affect a frigore oritur
in paralyti et ischiadici dolores
rubi q. et pectini contra panis hyster-
colicis dolores mentum super a curat. sig. 9
2° oleum ex bacis et fervente Bullis

integras vel trite bac per semi hor 391

bulliunt colant et foliis exprimunt
refrigeratum oleum pinguedinis subtrahit
instat aqua rapenata colligit.
hoc debilius oleo est.

2° oleum ex bacis trite et torculari foliis
expressi priori adhuc minus penebatur
cum oleo est. viris convenient sed debili

q^o oleum laurinum ex bacis et foliis lauri
trite et oleo omphacino macerati et cocti
prioris longe debilius

huc olea adversus scabiem sed nihil
provenit nisi admixto sulphure cujus odorem
emendant

2 bac laur 3i corti oxide aurant 3ii

infund in vin gene 3iiii infus cum saccharo
respirat in ventriculi imbecillitate colica
flatulenta mensium remora

2° flor chamemul m ii bacch laur contu

3ii bull lentia in aq q. l colat add

ol laur express 3 f elytha in colic flat

Lens vulgaris semine subrospo pith
lenille. Lens major

flatulenta conorta difficultis succi pravi
crassi terreni melancholici, obstat yigunt

39² cortex utringit. pulpa interni habet
carnium sed succi est crassi utq. terremus
cortex aliment. est pectori

Lenticula palustris Lenticille seu
externae incidit resolvit refrigerat dolores
dumulect. inflammationib. prolapsum a caussa
frigida calida et ignibus caustis convenit sub
forma cataplasmati ad haemorrhoid. dolo
Lenticul pal. r. ii. mysh pulcor 3ß simul
permixt in sacculo lineo includ. liquor
ex eodem sacculo stillante haemorrhoid
dolentes fovetur
vapores per secret. ad iterum d. lins
Lenticul pal in vino albo per 9 dies macer
ad 3ß. haemias in pueris admodum agglu
tinare d.

Lepidium latifolium puerage
viscidus succos potenter incidit hepatis
et splenis obstructions aperit et inta
grinaria antiscorbutica numerati
stomachicum. folia seorsus mashata
appetitam excitant coctionem iuvant
hypochondi modet ab humor lentis dicit
in pueris suis. fol sic ad 3ß ex vino
sumpta quotidie seorsus vinum movet in hydrop

est fol vel rad recentia cum butyro vel
 arungia trita ischiadicum dolorem levant
 inter rubefaciencia cunctis cutim irritando
 vellicando squinem ppruam et humore
 e profundo cutis ad cuti superficiem attrahit

Lepridium hortense granineo folio
 sive iberi cresson sauvage
 eidem virtutis prioris convenit

Levisticum, angelica montana
 perennis paludum folio, broche
ache de montagne
 atropharmacum castrationum diuichi
 uterinum valuarium, nonnulli habent
 radicem in aceto macerari et macerari
 contra aciem infectum, ventericulum
 roborat labor coctionem iuvare flatu
 discutit viscosos humores attenuat
 asthmi sub venit, obstruat hepatis lioni
 reserat in ictero qd a bile viscidior
 cunctantibus a parte lochii medoch
 frictum mortuum et placentam ejicit
 rad pulv a 3℔ ad 3℔. sem a 3℔ ad 3℔
 succ in secundina vefentis ad 3℔ solui
 vel cum ay ethemide

394 Rad levistici ꝑ℞ rad mei Zedoarice
Lingib. a ꝑ℞ cinnam. ꝑ℞ sol abinth.
melis a mꝛ cont aurant. citior a ꝑ℞
affand vin gen q. s. ad emm totum
trahere digt. Diluo per q dies fide
col. 60 in die ad ꝑ℞ in ictu a bile
viscidione

Lichen arboreus onus pulmonum
pulmonum de chene

hepatice fontane sicutis sed mason
nasatu ammonis arborib. qui quorum
ad haeret vulgo colligit.

siccet attingit squineam fluentem com
perit alium et menses sicut

pulv. ad ꝑ℞ deat vel idus ad ꝑ℞
confecto syr aut aq still ad phlegm

ꝑ℞ pulmon arbor sol tardus a mꝛ
Liquir ras et contus ꝑ℞ coq et bulliant
in aq cum th. ad th. col add syr
hede totus ꝑ℞ distillat q in quarta
quaq hora in haemoptoe et pulmonum
exaliatione

cata sic et pulv. squineam sicut

Ligusticum quod sereli offi
liveche sereli sormontaine

humores crassos et viscidos dividit 395
coctionem iuvat flatus dissipat urinam
et menses movet pul ad 33 vel infusum
vino

Ligustrum Tivene

fol magis astringunt flor magis abstergunt
interna raro in usu

ecce in oris excoriatione inflammatione
excoriatione faucium et ulcere providentia
in scorbuto gingivarum caritate decoct

folior et flor cum aq ferriarum cum
trahit alumini in ore detentum iuvat
2^a aq stillat liquet soluni a 31 sacch
candid 33 sacch satur 31 captruse q vii
micie alluatur ulcus

U decet fol et fl ligust 3 viii mell
rosat 31 q^a vtriusq gutt xx f. garga
in faucium exulcer et aphthi

Lilium album vulgare

florib vis anodyne externe tantum usuz
dolores demulcent dyerunt et maturant
et chyster emollicant

ol ex florib per insulationem parato
cavendum ne diatiaz flore in oleo reliquar

396 fuit pterescens et oleum fil. fetidum
sufficit triduum quo exacte albi flores
imponunt sufficit tertium repetisse
tensa remittit. Tura emollit dolores sedat
ad uteri duritiem praesentem
digerit etiam et maturat prius affectu
hoc oleo prius inungit quam cataplasm
adhibeatur
aq. stillat. ad faciem uterum et in oculis
dolendos cum tantillo salis tartari
bulbus emolliens maturans et suppressans
26 bulbos liliacei albi. Nucis ad theae
comis 3iii fol. malv. altheae denecei
viduarum pariet. et branne. ac sine m. r
coq. in aq. ad probatam contund. in mort
per cribrum trapiu. pulvis cum sucin
lilii. frange et d. liliacei a 3iii coq.
igne lento assidue agitando ad debitan
spirit. pro catapl. emolli. et maturanti
2 bulb. lil. alb. sub cinere coct. et contus.
et ii fol. oxalid. in ii cum aqua
porei q. s. cocti ad debil. spirit. mure
pro cataplasmate suppressante
ad ambut. catapl. ex bulbis liliacei sub cinere
cocti contus. et cum oleo nucium misti.

Lilium conwallium album ³⁹⁷

emigret oculis des valler
flores inter cephalica et nervina
in apoplexia epilepsia vertigine con
vulsionibus paralyti cathartici et alii
frigidis capitis morbis at Res tum inter
quam oculi pulvis ad Zi
flores exsiccati et pulvis humidum sternutatorium
2 flor. cyani Zi. 20 fl. convallid. regali
specierum colore discessuram flor. peoniarum
cubantior et rosae a Zi. 11 fl. calid
anth. rosae a Zi. 1 fl. lilium conv. vid
calam. aromat. flor. campogr. hort. a Zi
omnia vite in umbra exsiccat et comin
minuant et fiat pulvis sternutatorium
colorem varietate elegantissimus
et add. sol. beton. majoran. vid. in id fl.
virentian. hellebor. et Zingib. in apoplexia
et hypochondriacis affectibus
2 pulvis de guttate Zi. 20 de thechad
et sp. lil. convall. a Zi. 100 fl. lilior. convall.
et flor. lili. in borea Zi. 20 tintur. cathar
guta ~~xxx~~ 200 sp. corn. cor. succin. Zi. 100 p. h. 10
coctileatur in aqua. parum et hyssop. affr
2 consor. flor. lilior. convall. flor. salviae

398 et rosi inania a 3B pul melleped
et viper a 3II rad valer silv. sem erue
pul a 3III syr de hyssop qd. m p
elect dor 3I Bis indic in paralyti
inupidit

Linaria vulgaris lutea flor maris
linaire ou lin sauvage
resolvit emollit et demulcet intra vasa
alvi turbativa et urinam tam potentem
pellit ut urinaria dr. solis hydropicis
esur aq distill cum 3I corticis obali pul
extra anodyn que via praestantia ad
haemorrhoid coecae dolorem mitigand
vel sola vel cum camomil et verbasc in
lacte cort. vel ft Liniment ex lin
florid cum arungia aut Olyro recenti
in motu plumbes cum pauca campher
succus maculat et vitia faciei emendat
aliqui hanc intra callosos plantis pedum
supponant ad febrem quartanam

Lingua cervina scelopendia
Lingua de cast siccata et dr. gtt. vinum
tonum roborat in obitu et Lien humido

obstructiones uiscerum demulcet
 alsi profluvia sicut thoracis affectibus
 cotu vuln et ulcera mundificat et exsiccat
 Rad polipod et ditho silvest a 3i cort-
 cappe et tamarici a 3B coq in aq con-
 tunc ad 1/2 tunc add sol scolon aq
 seu cotum agrum hepaticum taraxac a
 m i flor calendel et Keiri a p ii
 coq per $\frac{1}{4}$ colat dissol tract vitriol
 3ii syr de 3^e rad aq 3iii fapoz
 in 6 dose 3^e h^o in vider obstru-
 pulso ad 3i in palpitatione cordis
 suffocatione atonice micti consulti
 in uresia tenui aut Zethogale

Linum sativum. sem tunc mellis
 adiectum et fixum acutis in frequentia
 sed parum alimtu flatulencia stomachi admodum
 sem obmutay pempentam anodynam
 acrimoniam humora demulcet in phlegma
 et apoz praesentia in urinae adde sales aere
 mucosae involunt verice mucosa de fidentia
 restituit citius in urina ab urinae acutia
 defendit. sed cavendum ne potu sint nimis
 glutinosi ventriculum gravarent.

400 quæ præparata in funditis liliis et parva
quantitate

℞ rad nemoph 3i gram m℞ liqui-
ras et contus 3i Bull in aq cor lili
per $\frac{1}{2}$ hor decoct ab igne remoto add
rad althææ talcol sect 3℔ sem lin
p℞ præparata solido

farina lini resolut emollet inatuant
ol. timent album cict. lussim sedat
relaxat expectoratiōnem promouet et
singulare contra pleuritidem ad 3℔ ul
iii q^a quinq^a hora in colica dolore
in hæmoptoe sed reuocare debet
si cancer se manifestat diu agitata in
ampulla vitrea cum aq tepida donec
super et odor gratius superant mutando
identidem aquam

℞ farina sem lin 3viii fennap cymu
a 3iiii mell 3ii ol lin q. s. f. cate
lateri dolenti calens appldand in pleuritis
et lateris dolore punctorio

℞ vitellos ovi ad duritiem coct M℔iii
ol sucin 3ii theria andromach 3℔
ol lin q. s. f. catapl hæmorrhoidale

Lianum catharticum. proutonice 401

floribus oxiguis lin sauvage purgatif
fol recentia contusa ad $\mathfrak{z}\text{i}$ aut ii sub
forma boli aggeruata vel herbae exsiccatu
pule $\mathfrak{z}\text{i}$ cum tantillo cremoni tartari
et seminis anisi intus sumitur et purgat
sine molestia in hydropis et febre interm

Lithospermum majus crechem
grand herbe aux perles. rutium soli
sapore domante farinaceo glutinoso aschis
diurctivum. et anodyn. pulv ad $\mathfrak{z}\text{i}$
 $\mathfrak{z}\text{ss}$ sem milii soli $\mathfrak{z}\text{ss}$ contus in ag still
alkekani $\mathfrak{z}\text{xii}$ col diu syr de Gladiol
 $\mathfrak{z}\text{ss}$ p emuls de davis dose intra unius
horae intervall in urinae diffical ad
mucum in urinae vis resolvendum

$\mathfrak{z}\text{ss}$ sem milii soli $\mathfrak{z}\text{ss}$ pul linguae cervin
omne $\mathfrak{z}\text{ss}$ succ alb pp $\mathfrak{z}\text{ii}$ inf pulv
dei $\mathfrak{z}\text{i}$ singulis dieb mane jejuno cum
succo plantagenis aut lactu ad gonorrhoe
cohibens

Lithospermum minus repens latifol
ii den distillat pollet

Lithospermum arundinaceum lacryma
job larme de job ii den pollet virtus
ad calculum renum

et succ. Rofee. Cupul. acetos. rotund. flum.
 cocubany. nactant. aquat. cochl. abist.
 trifol. fibr. H. syr. cathart. 3i ff.
 julap. coctlenim. in. cachectici. et scorb.
 vel. et catu. car. plant. 3ß. viliol. mach.
 et gentian. sublt. pul. 3i. ff. pul. dor. de. vel. 3ii
 et rad. gran. frugosa. 3i. curat. 3ß
 coq. in. ay. com. H. in. ad. u. sub. fin. ad.
 fol. agrim. trifol. acetos. a. m. u. ff.
 decoct. per. cyath. 3° vel. 4° quaq. hor.
 infund. ten. febre. lenta. laborantib.
 cum. tumore. cachectico. a. Blom. don't.
 ad. pice. tint. rhabar. 3ß. syr. ros. solut.
 3i. pro. decoct. 3vi.
 cat. succ. vel. ay. distil. alumini. momento.
 coct. et. inflam. incipientib. et
 os. colluct. ad. aphtus.

Lupinus sativus flore albo

intus suspectus est virus catu. resolebit

Lupulus houlton

turiones. asparagorum. modo. ad. uct.
 album. blande. laxeant. equinem. fluidio.
 efficiunt. scabies. et. alia. cutis. viti.
 movent. fructus. ad. condendam. ieremiam.
 ne. cito. arescat. et. corruptus.

404 insignem amorem ei communicat
qui in cute evanescit. ceresivia ligulata
salubrior existimatur obstructioni aperit
urinas pellit et menses ubi in incubant
folia et turiones aperiant absterguunt et
roborant

¶ cicuti, vitul $\frac{1}{2}$ rad lupul $\frac{1}{2}$ foli
burdan major foliol sect a $\frac{1}{2}$ coq
in $\frac{1}{2}$ ac adu tum add turion velicor
et surm. $\frac{1}{2}$ lupul fumus a. in $\frac{1}{2}$ bal
per hoc quado pro duol pual man
et rer humidu adurom seignit
hepatis et alia cubi vicia
externe ad secundos dolores tumores
adematosis, contusionis et prodagria
radix aperiens et indur

Majorana vulgaris

pruhibet, tenuibus salinis oleis aq
inactis et actiois pellit cibis additu
ad eos flatulentiā emendandam ut
pisi fabi pisolii et pisorum, humores
crassos viscidos digerit attenuat
avulsiat cerebri frigidi morbi ad
pectoris vitia urina et menses provocat

in corpora et in olfactu lesionibus ⁴⁰⁵
speciatim pro olfactu abilito
pule ad 3/5 cum macerata fl. auranti.
quotidie mane 10 jano. in epilepsia
tyquam expectorissimum.

exteriori pule a clemtu entium
agrad kelleb alb 3/5 fol major per
deuq in ay 3/5 id 3/5 ex deuto parum
calido in vasa manus posito in dolor
atru capiti leuon enim exasperat
et in affectib paralyticis et nervinis
tum intus quam extus gutt i aut ii cum
succhar. olfactum vertunt.

familia est infantibus ut nares obstruat
difficulte respiciunt et lacte sugend.
impediunt cui incommodi ol mas. nard
ille vel sed vel oleo iuno infus nicotiana

Malva vulgaris flore major
folio sinuato mauve. flor. minore
folio rotundo. olim inter alimenta
Exoneraturas contra milti villia multas
attulit et varias quas habet horti opes
olim in acturiis cum lactura condam
nunc vere nove gymas et cunctibus malve
apud agrum more ex oleo et auct.
humectat emollet lenit doloris urinae

406 acinoriana inhibet alvum blande
Laxat. malvae succ ad ℥vi. invincit
inflam. melanchol. maniaci; mulierū
æque parturientib.

fol. decot. vel aq. distill. aridue. pota in
intermit. febrium ardoribus peripneum.
pleurithide plurimum conferunt. Dysent.
mitigant dysuria

flor. infus. in aq. theae ad instar quotidian.
ad H. indysuria

fol. radic. cum fœnicul. et anetho decoit.
lactis copiam affert

ind. vel sem. decoit. ex aq. aut lacte per
aliquot dies trassim. calidam tollit
pulmoni exacerbatōm. mediet. et phthisi

℥ rad. altheae ℥ii fol. mal. bismal. viol.
accanti a mii sem. lin. fœnicul. a ℥i
flor. chamæmel. melilot. a mii 209 in aq.

pulpa per setacea hujusmodi uniusq.
librae add. arany vel uny de althea ℥ii
vel ol. lilior. aut chamæ. ℥i ad catap.
in tinea et ulcerib. capiti. si cæ. crusta
decoit. malis cum urina sana

Malva rosea folio subrot. rose. dente. mœ.
inter blanda saluberrima

Malus silva paradisiaca procerior

nommes de paradi. 2° rumbura de
rumbura 3° capenda sen cutipenda
capenda capenda on de bur di.

q. veneta alba viridi pallens alba albicans
flavescent. alba viridi frangines colore
venetas griseo plumina commendant.
5 rosea malis 6 passipoma sen calicea
calice 7 castina. de chataignes
8 francrata de francata. 9 frondulata
frondulata on vari.

acido dulcia saluberrima reficiunt et
nutriunt. reficienda omnia prima ante
quam in arboribus maturaverint descripta
flutalenta sunt difficile coquunt colico
dolor pariunt.
dum hyeme servant si congelata fuertint.
non igne admovent sed in aquam fr
igidissimam conicienda ut pristinam
naturam recuparent. idem evadit in ovi
congelatis. et omnibus corporeis prastitum
que gela rigent quae talit periculis
offlicio idem prastitum avatis prastit
coctione omnium malitia emendatur. de
flutalenta colico.

4° ^{subla} Passim poma pyra et lue caseus et casei
et casei cervina et leporina bovis caprina
atque huiusmodi nocent sunt in infirmis
indolica

quis quid dicant coctis mala tussim lenius
expectant. cum provent hactenus phthir
cathartici sinem temperant admodum
acrimoniam domulit obstructionem aperit
et alvum claudere aperit molliet laxat
et semel lactis huius poma venusta. Nu
cor per semel quadrante scilicet huius
de poma simplex humiat. ego quod quod
hera ad 3vi

et huiusmodi perlat. origanum a 3vi ad gran
um et cor in aqua comitum ad uia add
liquor rose 3i granis exacis 3i fiam
et dactylis et viii cor per 3i hor sub
fir ad poma venustum ad ignem huius
pro decocto pectorali
in viciis pulmonum pleurit poma exar
et dragm huiusmodi regalis pelici cum melle
comendandum de

2° al. inest 3ii soli in infirmis gontianae 3i
add. ego de poma sim 3i in doni 3i bis
ad pectoris cachectum

catapl. promor in ophthalmia et promor⁴⁰⁹
prurida inflam. et tumore ibi quatuor annis
promaceum Ca. 12 humectat nutrit.
a morbo se resolligunt et phthirici et
melancholici periculi

Malus agrosti. fructus est austerr
astringens. pices in eo succo firmos
et sapidiore sunt.

Nala granata sive *punica*

grandi
fructuum acidi sunt boni succi sed
parva alimēti ubi attingere densas
corrobore, pulmonibus mala fecti
nocent

2° confect alkerm 3i. succi granat
deperat aqua corray et oxhyptul
a 3ii syr granat 3i m.f. p. h. o
cochleat sumenda. d. febris malign
contra ^{maligna} valde adtingit ubi vice cortici
querni et gullar. pul 3i deust 3m

fl. Calceolaria arborescens in primis
causantibus in h. ad 31 p. ad 38 in d. ad 38

28 Caland-pulver ʒʒ Bol cum Ven sigill
coral rubr et her japon a ʒii syr
cydon vel cras siuis qʒ. imp on abrasion
asthingen in aloi profusus ʒi ʒi bid tunc
pervenit pvenit

¶ flor balant 3ii maior sanguis.
 Dracon Capis hieumat pp alum cithel
 a 3i. conseru rosa rubr veter 3B
 syr de symph q. s. in f. on d. o. 3i
 in alii proflu et hie mon xpli.

¶ fol plantag. inc balant et ros
 rubr a cithel coq in ag ferua. It. ii
 ad lt. in col di not alum sup. 3B syr
 granat aut berberi 3i s. de coct acti
 pro gangrasimate vlt inject asthigant

Malus persica molli carne
 viridis et alba.

Stipantur calathi pomei quae barbaea
 virent ut panti est pateris armata veneni.
 at nunc expositi pavo nescimine lethi
 ambrosia praebent succos oblata nocendi
 geminis columella.

Petre, quid est pesca? cum vino nobili.

Petre quid est vinum? cum pesca dulci
 venenum

eligatur odorata bene colorata sup. ds
 succo pcedito et bene nec nimis matura
 si eorum inmoderatus ritum excoctis mucus
 gignunt calicam diarrhoeam et dysenteria
 praecant aut febres praecludit

phlegmaticis nocent, igne et saccharo
 emendatis sic q̄ gustum et salubrem
 eorum faciunt, pectus in corpore
 refrigerando corroborant, cum spiritu
 vini et saccharo conditae nimis valent
 in ventriculo cocta diffusi,
 post alios etiam actionem corroborant venter
 culum gravant. conueniunt choleici
 calidii naturae albi duritie mane jejuno
 superaddendo aquam limpidam
 nuclei sub aimari diuretica anthelmintica
 pulvis ʒi in vino albo spatio ʒi die
 in cephalalgia agrypnia ad somnum
 conuatiand
 ex his nuclei ol in sudiditate
 liquore nucleor annicula diuretica sunt
 Capilli dactylor
 flor aluum laxant, mane comedunt
 jejuno aut in acutis, non tamen abq̄
 molertia purgant, alii infuso in vino
 aut sero lactis. lumbicos occidunt
 in infantib cor suum ad ʒi eadem
 purgat conserva fl ʒi aut adijcitur
 mercuri dulcis tunc illi. sive aluum
 claud. purgat vermes erant obstructions
 reserant serenos humores uberrime evacuat

412 *pl* alvum subducant ad me eorum
quum ex arbore humor acidum
domuliet ad alvi fluxum tumorem
fusiun asperitatem arteriae sputum
Siquid darchicum habet

Mandragora frutu
rotundo. flore subcaeruleo purpure
virescente
iuta narcotica

folia potentia diducunt attenuant
resolvunt dolores mitigant et inflam
cum lacte ^{otras} sub cataplasmatibus foris
ceruicelutis tumoris inflammationis
duri ac scirrhosi ad somnum conciliand.
fronti et hypochondriis

Marubium minimum. albu
apert et viscosos humores dissolvit
in asthmate humoralis in morbo chronico
a mucis viscosis succus cum melle ad
asthmaticis tumientibus tabidis
sumit in vino alb. infus et hidas opoth
ad menstrua provocanda stomachi robur
catharticon et sedes virginis colorem auand.
valere. ^{fortius} cum ichthamure et mentha

pulv. fol. in pasta d. ff. Cochlearia retorta
 verna creant ad 31. succus vel 1/2
 in vino aut ay in ichtero hydrops
 2 syr de pueris 3/4 ol tatar per deliq
 31 m. sum portlent
 2 car vitul 1/2 lb coq in ay cor 1/2 lb adu
 add fol agrim arg in m. centaur mii
 chamemul sumit flor p. r. all apu
 post leon abill f. col per duob pond
 add uniuers. tatar maist solal 3/4 lb vel
 flor sal am^m maist gr xx sum mare.
 et sero in mensium sup. ichtero et
 vices obit

succus cum sacchar vel syr stanni
 affertor longo um. sanatur

Marrubium nigrum f. b. d.

Gallice. tumores resolvit dolores sedat
 ulcera detegit variis iactis ob fectum

2 fol macerit in ay macerit alb. of
 beton in 2 ias in ay fervent 1/2 lb
 macerit donec ay refrigerata sit
 f. cyathos tres q. v. d. c. ad arthritid

fol riner. fervent macerit cum
 melle pita sordida ulcera
 cor deest ad omnes scabies porriginis

119 *Marum* chemiædris maxima
incana putrescent foliis canescentes
ajur odor foliis gratissimus rari usum
incidit attenuat aperit digerit affert
frigidum et humidum. Diureticum diaphoreticum
carnificanti antiepilepticum in frigidis
emmenagogy cephalici pectorali aphro
disiacum fol ad ʒʒ
cortex idem pulvis corticem in ʒʒ
cerebrum impugnat roborat

Marum mastich off thymum
hispansica majorana folio
eodem vires ac. mado cortici in
desperato incensum fluxum cortici pul
ad ʒi cum vino austero

Matricaria expurgantia
histaria pulvis a ʒʒ ad ʒss vel suc
ad ʒi ad mensuram cochlearum pellendū
uterinum suppletionem sedat
quocumque amara possunt et carminantia
matricaria praestant roborat fluxum ducit
febrisque
ʒʒ comar matricaria ex ʒa pulvis ʒi miki
gr x syr acetum q. s. f. bd in mensura
remota.

℞ foli melle foli & flor matric arthen
 tenacet a melle f deant pro enemate
 Adit crithul urin ʒi melli, cum
 acrim ʒla in hybis parvis et lock sup
 cavendum ne emenagoga incaute
 adhibeant in statu plethorico qd
 prima vice non sit expurg nec
 ʒijus salsi d. latus et attenuatus aut
 pter cocturam et ad phlogorin tendente
 apes non possunt matricarie ferre doron
 quam qui apes hincit debet secus
 matricarian ferre

Maiz's Ole de huyus.

cum hordeo plurimum concocit parvi
 ex eo stecus durus concocta d. Matet fla
 bulentur. farine cum lacte aut, in
 magis nutrit

Melilotus melilot on mirliot

linctus resoleit d. gant emolliet dolores
 sedatis raro interne

℞ flor melilot chamamit fol melle
 a melle coq in decocti o mas q. l. pro
 enemate emelli aurodin et carmin
 in inflammati cum agria et chum iudicio coct

416

416 2 herbae melilot flor's, radicta
m. n. octoni m. i. Gmelis m. i. b.
flo chamaerul m. b. m. i. ta. Jeros m.
aq. pectori. saepe superponat ad plant
plantis indiguan

2^a pulp Citri allmew radat
fol ciuti et hyosiam parat per
seteam trahit it m flor melilot
camomill et abinth ponic sic et
pulver a 3 m ol roiat q f. mgt
catapl ad tertium tumores resolvit
Succ flor melilot aut infusio
dolori sedant s. prurigin aliquanti
et cauphor instillat
aq flor melilot servat ad odora
maiorum allmew fragrantia sua
expandendum odorem

39 Blank Leaves Not Scanned

Index

De medicamentis exoticis cap. i^m De radicibus

De aconit. vero, indico et pseudo aconit.	1
De angelica	2
De atropa	3
De Aristolochia	4
De Beera albo et rubro	5
De butira seu parierubra	6
De carlina	7
De cassumaria	8
De china radice	9
De contrayerva	11
De costis	12
De curuma seu terra masita	13
De cypero longo et rotundo	14
De dictamno albo seu fraxinella	15
De doronico	16
De galanga min. et maiore	17
De gentiana	18
De glycyrriza	19
De helleboro albo et nigro	20
De hermodactylis	21
De jalapa	22

De imperatoria	29
De ipecacuanha	30
De Iride florent. et nostrate	31
De mechoacama	31
De meo atha mantico.	32
De nardis	32
De Nuzin et gins-eng	33
De pyrethro	33
De shabarbaro et shapontico	34
De sarsaparilla	35
De seneka	35
De serpentaria virginiana	36
De tussipetho	38
De Zedoaria et Zenumbeth	39
De Zingiber	40
De Corticibus	
De cinnamomo	41
De cassia lignea	42
De cassia caryophyllata	43
De canella alba	44
De cortice vvinterno	45
De Kina et cascarilla	46
De codaga-pala	47
De si'marouba	48

De lignis

De agallocho seu ligno albe. . . . 63

De aspalato et ligno rhodio. . . . 63

De guaiaco 64

De ligno nephretico 66

De santalo citrino alb. trab. . . . 67

De ligno sassaparilla 68

De plantis quib. d. maritimis

De corallis et madrepora 70

De corallina 71

De Surculis quib. d. sam. foliis et floribus

De calamo aromatico vero 72

De schœnantho seu junc. odorato. . . 72

De mulabathro seu folio indo. . . 73

De semina 73

De dictamno cretico 74

De foliis theœ 77

De shechade 79

De Croco 79

De fructibus et Seminibus

De palinulis seu dactylis 83

De jujubis 84

De Sebesten seu myzis.	55
De uris passis seu passulis.	56
De canicis seu ficibus passis.	58
De mirobalanis.	59
De colo cynthide.	60
De cassia solutiva.	62
De tamarindis.	108
De vanilla seu araco aromatico.	109
De cardamomo.	110
De anomo racemoso.	111
De cubebis.	112
De pipere.	105
De caryophyllis aromaticis antrophyllis et caryophyllo regio.	112
De etnarcardiis.	113
De nuc. cajou vel arajou.	115
De nuc. ben.	116
De Cacao.	117
De pistaciis.	119
De nucleis pineis.	120
De vicinoidis nucleis purgativis.	122
De semine casti.	125
De nuc. moschata et maci.	127
De nuc. vomica ligno colubino et faba s. ignatii.	132

De carthami sive eni semine. . . 134

De semine contra vermes. . . 137

De aniso indico stellato. . . 138

De Pantarum succis. 140

De resinis liquidis. 142

De opobalsamo seu balsamo iudaico. 142

De balsamo peruviano. . . 145

De balsamo toluatano. . . 146

De balsamo copaiua seu biani. 147

De liquidauro. . . 150

De styrace liquido. . . 151

De terbinthina. . . 151

De resinis solidis

De anime et copal. . . 157

De Benzoino. . . 158

De camphora. . . 159

De curama. . . 162

De elemi. . . 163

De lacryma, gummi hederæ. . . 165

De ladanis. . . 165

De masliche. . . 167

De olivano vel thure. . . 170

De sandaracha. . . 172

De turpatis sive de indur. . . 173

De sanguine draconis 172

De styrae solido 173

De tachamahacha 177

De Succis queminoris

De gummi arabico &c. 179

De gummi tragacantho. 182

De mamma solativa 184

De queminiresinis

De ammoniaco. 189

De assa fetida 190

De Bdellio 191

De euphorbio. 193

De galbano 197

De myrrha 198

De opoponaxe 202

De sagapeno 203

De sarco colla 204

De Succis arte extractis

De succo aloes 207

De scammonio 208

De gummi gutta 217

De opio 217

De acacia vera et nostrali 232

De hypocistide - - - - - 234

De catechu et lyeio veterum - - - 234

De succo glycyrrhizæ - - - - - 235

De saccharo - - - - - 235

De tartaro - - - - - 240

De Tuberibus fungis
et adnatis

De tuberibus cervinis - - - - - 242

De fungo sambucino - - - - - 245

De agarico - - - - - 246

De gallis - - - - - 247

De grano Ker mes et coccinella
248

Index Plantarum indigenarum

<i>Abrotanum angustifol</i>	257
<i>Abrotanum foenic. santolina</i>	257
<i>Absinthium</i>	258
<i>Acanthus</i>	260
<i>Acetosa</i>	260
<i>Adiantum</i>	262
<i>Ageratum pharica lutea</i>	263
<i>Agnus castus</i>	263
<i>Aggrimonia</i>	264
<i>Alcea</i>	265
<i>Alchimilla</i>	265
<i>Alchemengi</i>	266
<i>Alchemilla</i>	267
<i>Allium</i>	267
<i>Alnus</i>	268
<i>Alvina</i>	269
<i>Althaea</i>	269
<i>Amygdalus</i>	270
<i>Anacampteros</i>	271
<i>Anagallis</i>	271
<i>Anethum</i>	272
<i>Anisum</i>	272

<i>Attonis</i> - - - - -	273
<i>Asparine</i> - - - - -	274
<i>Aspium</i> - - - - -	274
<i>Aqui folium</i> - - - - -	275
<i>Aqui legia</i> - - - - -	276
<i>Argentina</i> - - - - -	276
<i>Armeniaca</i> - - - - -	277
<i>Artemisia</i> - - - - -	277
<i>Atrum</i> - - - - -	278
<i>Asarum</i> - - - - -	279
<i>Asclepias</i> - - - - -	280
<i>Asparagus</i> - - - - -	280
<i>Asperula</i> - - - - -	280
<i>Atriplex</i> - - - - -	280
<i>Avena</i> - - - - -	281
<i>Aurantia</i> - - - - -	282
<i>Bardana</i> - - - - -	282
<i>Beccabunga</i> - - - - -	283
<i>Belladonna</i> - - - - -	284
<i>Bellis</i> - - - - -	284
<i>Berberis</i> - - - - -	285
<i>Berula</i> - - - - -	286
<i>Beta</i> - - - - -	286
<i>Betonica</i> - - - - -	287

<i>Betula</i>	287
<i>Bistorta</i>	288
<i>Bolletus unguis</i>	288
<i>Bonus hericus</i>	288
<i>Borrago</i>	289
<i>Botrys. chenopod. ambronis</i>	290
<i>Brassica</i>	291
<i>Brunella</i>	292
<i>Bryonia</i>	293
<i>Buglossum</i>	295
<i>Bugula</i>	295
<i>Bursa pastoris</i>	296
<i>Buxus</i>	296
<i>Calamintha</i>	297
<i>Calitrapa</i>	297
<i>Calendula</i>	297
<i>Campdorata</i>	298
<i>Cannabis</i>	298
<i>Capparis</i>	299
<i>Caprifolium</i>	300
<i>Cardiaca</i>	300
<i>Carduus benedictus</i>	300
<i>Carduus mariae</i>	301

<i>Caryophyllata</i>	302
<i>Carvi</i> -	302
<i>Caryophyllus</i> -	303
<i>Castanea</i> -	303
<i>Centaurium majus</i> -	304
<i>Cepa</i> -	305
<i>Cepa ascalonica</i> -	307
<i>Cerasus</i> -	307
<i>Ceterac</i> -	308
<i>Chorophyllum</i> -	309
<i>Chamaedris</i> -	310
<i>Chamaemelum</i> -	310
<i>Chamaepitis</i> -	312
<i>Chelidonium</i> -	313
<i>Chelidon</i> ^{minus} <i>ranunculus verius rotundus</i> <i>fol. petite scrophul</i> -	314
<i>Ciccu</i> -	314
<i>Cichorium</i> -	314
<i>Cicuta</i> -	316
<i>Cinara</i> -	316
<i>Citrcum et Limon</i> -	317
<i>Citrullus</i> -	319

<i>Cochlearia</i>	320
<i>Colchicum</i>	322
<i>Consolida</i>	322
<i>Coriandrum</i>	323
<i>Cornus</i>	324
<i>Corylus</i>	324
<i>Cotonea</i>	325
<i>Cruciata</i>	325
<i>Cucumis</i>	326
<i>Cucurbita</i>	327
<i>Cuminum</i>	327
<i>Cupressus</i>	327
<i>Cuscuta</i>	328
<i>Cyanus</i>	328
<i>Cyclamen</i>	328
<i>Cydonia</i>	
<i>Cynoglossum</i>	329
<i>Daucus carotte & anage</i>	330
<i>Dens leonis</i>	330
<i>Digitalis</i>	330
<i>Dipsacus</i>	331
<i>Dracunculus</i>	331
<i>Dracunculus abrotanum Anisfol</i>	
<i>acrisi et odorato lestragon</i>	331
<i>Dulcamara solanum</i>	332

<i>Ebulus</i>	332
<i>Elatine</i>	333
<i>Endivia</i>	334
<i>Erula campana</i>	335
<i>Equisetum</i>	337
<i>Eruca</i>	337
<i>Eryngium</i>	338
<i>Erysimum</i>	339
<i>Esula</i>	340
<i>Eupatorium</i>	340
<i>Euphrasia</i>	341
<i>Faba</i>	342
<i>Fagopyrum</i>	342
<i>Filipendula</i>	342
<i>Filix</i>	343
<i>filix florida, osmunda</i>	344
<i>Feruculum</i>	344
<i>Foenum graecum</i>	346
<i>Fragaria</i>	347
<i>Fraxinus</i>	348
<i>Fumaria</i>	348
<i>Fungus</i>	349
<i>Fungus pulcrulus, crepitus, lupi</i>	350

Galega - - - - -	350
Galeopsis - - - - -	350
Gallium - - - - -	352
Genista - - - - -	352
Geranium - - - - -	352
Gravhaliu elychnium -	353
Gramen - - - - -	354
Gratiola - - - - -	355
Grossularia -	355
Hederaterrestrii -	357
Helianthemum -	359
Helianthemum tuberosum esculentum corona solis parviflori lupinul	359
Heliotropium - - - - -	359
Hepatica - - - - -	360
Herba paris - - - - -	360
Herniaria - - - - -	361
Hordeum - - - - -	362
Horminum - - - - -	363
Hyosciamus - - - - -	366
Hypericum - - - - -	368
Hysopus - - - - -	370
Jacea - - - - -	372
Jacoba - - - - -	372

<i>Juglans</i> - - - - -	373
<i>Juniperus</i> - - - - -	376
<i>Keiri</i> - - - - -	377
<i>Lactuca</i> - - - - -	378
<i>Lamium</i> - - - - -	381
<i>Lampsana</i> - - - - -	381
<i>Lapathum</i> - - - - -	381
<i>Lapathum spinacia dict.</i> - - - - -	385
<i>Lavendula</i> - - - - -	386
<i>Laureola</i> - - - - -	388
<i>Laurus</i> - - - - -	389
<i>Lons</i> - - - - -	395
<i>Lenticula palustris</i> - - - - -	392
<i>Lezpidium</i> - - - - -	392
<i>Levisticum angelica montana</i> - - - - -	393
<i>Lichen</i> - - - - -	394
<i>Ligusticum</i> - - - - -	394
<i>Ligustrum</i> - - - - -	395
<i>Lilium</i> - - - - -	395
<i>Lilium conwall</i> - - - - -	397
<i>Linaria</i> - - - - -	398
<i>Lingua cervina scolopendria</i> - - - - -	398
<i>Linum</i> - - - - -	399
<i>Lithospermum</i> - - - - -	401
<i>Lithospermum lacrymab.</i> - - - - -	401

<i>Lotus favae</i> <i>beauv. super.</i>	402
<i>Luzula alleluja</i> <i>oxy.</i>	402
<i>Lupinus</i>	403
<i>Lupulus</i>	403
<i>Majonica</i>	404
<i>Malva</i>	405
<i>Malus</i>	407
<i>Mala granata</i>	409
<i>Malus persica</i>	410
<i>Mandragora</i>	412
<i>Marrubium</i>	412
<i>Marrubium nigrum</i>	413
<i>Marrum. chamaedris</i>	414
<i>Matricaria</i>	414
<i>Mays</i>	415
<i>Melilotus</i>	415

2.

24

